

Briuselis, 2022 m. birželio 27 d.
(OR. en)

10697/22

Tarpinstitucinė byla:
2021/0203(COD)

ENER 334
ENV 671
TRANS 446
ECOFIN 676
RECH 410
CLIMA 324
IND 259
COMPET 545
CONSOM 167
IA 106
CODEC 1018

POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10490/22

Komisijos dok. Nr.: 10745/2/21 REV2 +ADD1REV1

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS
dėl energijos vartojimo efektyvumo (nauja redakcija)

Delegacijoms priede pateikiamas Tarybos bendras požiūris dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo; Taryba tą bendrą požiūrį priėmė 3886-ajame Tarybos (transportas, telekomunikacijos ir energetika) posėdyje 2022 m. birželio 27 d.

Bendrame požiūryje nustatyta Tarybos preliminarinė pozicija dėl šio pasiūlymo ir juo remiamasi rengiantis deryboms su Europos Parlamentu.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl energijos vartojimo efektyvumo, ~~kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB~~ (nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

---

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

kadangi:

↓ naujas

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES¹ buvo keletą kartų iš esmės keičiama². Kadangi tą direktyvą reikia keisti dar kartą, dėl aiškumo ji turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;

↓ 2012/27/ES 1 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~Sąjunga susiduria su beprecedentėmis problemomis, kurias lemia didėjanti priklausomybė nuo energijos importo ir menki energijos ištekliai, taip pat su poreikiu riboti klimato kaitą ir įveikti ekonomikos krizę. Energijos vartojimo efektyvumas yra vertinga priemonė šioms problemoms spręsti. Ją naudojant Sąjungoje gerinamas energijos tiekimo saugumas mažinant pirminės energijos suvartojimą ir energijos importą. Energijos vartojimo efektyvumas padeda ekonomiškai efektyviai mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir taip švelninti klimato kaitą. Perėjimas prie efektyviau energiją vartojančios ekonomikos taip pat turėtų paspartinti novatoriškų technologinių sprendimų plitimą ir didinti Sąjungos pramonės konkurencingumą skatinant ekonomikos augimą ir sukuriant aukštos kokybės darbo vietas keliuose su energijos vartojimo efektyvumu susijusiuose sektoriuose;~~

¹ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

² Žr. XV priedo A dalį.

↓ 2012/27/ES 2 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~2007 m. kovo 8 ir 9 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose pabrėžtas poreikis didinti energijos vartojimo efektyvumą Sąjungoje, kad būtų pasiektas tikslas ne vėliau kaip 2020 m. užtikrinti, kad lyginant su prognozėmis pirminės energijos būtų suvartojama 20 % mažiau. 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose pabrėžta, kad turi būti pasiektas tikslas – iki 2020 m. užtikrinti 20 % energijos vartojimo efektyvumą, dėl kurio susitarta 2010 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime ir nuo kurio šiuo metu nukrypta. Pagal 2007 m. parengtas prognozes 2020 m. pirminės energijos suvartojimas sudarytų 1842 mln. tne. 20 % sumažinus energijos suvartojimą, 2020 m. bus suvartojama 1474 mln. tne, t. y. 368 mln. tne mažiau, palyginti su prognozėmis;~~

↓ 2012/27/ES 3 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose energijos vartojimo efektyvumo tikslas patvirtintas kaip vienas iš Sąjungos naujos darbo vietų kūrimo ir pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos (toliau – strategija „Europa 2020“) pagrindinių tikslų. Vykstant šiam procesui ir siekdamas šį tikslą įgyvendinti nacionaliniu lygiu, valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su Komisija, privalo nustatyti nacionalinius tikslus ir savo nacionalinėse reformų programose nurodyti, kaip ketina juos pasiekti;~~

↓ 2012/27/ES 4 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~2010 m. lapkričio 10 d. Komisijos komunikate „Energetika 2020“ energijos vartojimo efektyvumas laikomas 2020 m. Sąjungos energetikos strategijos pagrindu ir išreiškiamas poreikis nustatyti naują energijos vartojimo efektyvumo strategiją, kuri visoms valstybėms narėms leistų energijos naudojimą atsieti nuo ekonomikos augimo;~~

↓ 2012/27/ES 5 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~2010 m. gruodžio 15 d. rezoliucijoje dėl energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano persvarstymo Europos Parlamentas paragino Komisiją į persvarstytą energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planą įtraukti priemones, kuriomis būtų panaikintas atotrūkis, trukdantis 2020 m. pasiekti bendrą Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslą;~~

↓ 2012/27/ES 6 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~viena iš strategijos „Europa 2020“ iniciatyvų – 2011 m. sausio 26 d. Komisijos patvirtinta pavyzdinė taupiai išteklius naudojančios Europos iniciatyva. Joje energijos vartojimo efektyvumas nurodomas kaip vienas iš pagrindinių aspektų užtikrinant energijos išteklių naudojimo tvarumą;~~

↓ 2012/27/ES 7 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose pripažinta, kad nukrypta nuo Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslo ir kad reikia imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų panaudotas didžiulis didesnio energijos taupymo pastatuose, transporte ir produktuose bei procesuose potencialas. Tose išvadose taip pat numatoma, kad ne vėliau kaip 2013 m. bus atlikta Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslo įgyvendinimo peržiūra ir prireikus svarstomos tolesnės priemonės;~~

↓ 2012/27/ES 8 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~2011 m. kovo 8 d. Komisija priėmė Komunikatą dėl 2011 m. efektyvaus energijos vartojimo plano. Komunikatu patvirtinta, kad Sąjungai sunkiai sekasi siekti savo energijos vartojimo efektyvumo tikslo. Taip yra nepaisant pažangos, pasiektos įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo politikos kryptis, nurodytas nacionaliniuose energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planuose, kuriuos valstybės narės pateikė vykdydamos 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų¹ reikalavimus. Pirminė antrųjų veiksmų planų analizė patvirtina, kad Sąjungai sunkiai sekasi. Padėčiai ištaisyti 2011 m. efektyvaus energijos vartojimo plane nurodytos kelios energijos vartojimo efektyvumo politikos kryptys ir priemonės, apimančios visą energijos tiekimo grandinę, įskaitant energijos gamybą, perdavimą ir skirstymą; viešojo sektoriaus vadovaujamąjį vaidmenį energijos vartojimo efektyvumo srityje; pastatus ir įrenginius; pramonę; taip pat poreikį galutiniam vartotojams suteikti galimybę valdyti savo energijos vartojimą. Energijos vartojimo efektyvumas transporto sektoriuje tuo pačiu metu svarstytas 2011 m. kovo 28 d. transportui skirtoje baltojoje knygoje. Visų pirma baltosios knygos 26 iniciatyvoje raginama nustatyti tinkamus visų rūšių transporto priemonių CO₂ išmetimo standartus, prireikš juos papildant efektyvaus energijos vartojimo reikalavimais, susijusiais su visų rūšių varymo sistemomis;~~

↓ 2012/27/ES 9 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~be to, 2011 m. kovo 8 d. Komisija patvirtino Konkurencinės mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. planą, kuriame nustatė poreikį daugiau dėmesio skirti energijos vartojimo efektyvumui;~~

---

¹ ~~OL L 114, 2006 4 27, p. 64.~~

↓ 2012/27/ES 10 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~tokiomis aplinkybėmis būtina atnaujinti Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo reglamentavimo teisės aktų sistemą ir priimti direktyvą, kuria būtų siekiama bendro energijos vartojimo efektyvumo tikslo – sutaupyti 20 % Sąjungoje suvartojamos pirminės energijos ne vėliau kaip 2020 m., o po 2020 m. toliau didinti energijos vartojimo efektyvumą. Tuo tikslu šia direktyva turėtų būti sukurta bendra energijos vartojimo efektyvumo skatinimo Sąjungoje sistema ir nustatyti konkretūs veiksmai, kuriais būtų įgyvendinami kai kurie į 2011 m. efektyvaus energijos vartojimo planą įtraukti pasiūlymai ir būtų išnaudotas jame nurodytas didelis neišnaudotas energijos taupymo potencialas;~~

↓ 2012/27/ES 11 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas¹, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, reikalaujama, kad Komisija įvertintų Sąjungos ir jos valstybių narių pažangą siekiant ne vėliau kaip 2020 m. energijos vartojimą sumažinti 20 %, palyginti su prognozėmis, ir ne vėliau kaip 2012 m. pateiktą ataskaitą. Jame taip pat nurodyta, kad, siekiant padėti valstybėms narėms įvykdyti Sąjungos įsipareigojimus dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų, Komisija ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. turėtų pasiūlyti ryžtingesnes arba naujas priemones energijos vartojimo efektyvumo didinimui paspartinti. Šia direktyva vykdomas minėtas reikalavimas. Be to, ja padedama siekti veiksmų plane numatytų tikslų 2050 m. pereiti prie konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio ekonomikos, visų pirma mažinant energetikos sektoriaus išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, ir ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti elektros energijos gamybos neišmetant teršalų tikslą;~~

---

¹ ~~OL L 140, 2009 6 5, p. 136.~~

↓ 2012/27/ES 12 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~norint išnaudoti visą energijos taupymo potencialą, reikia laikytis integruoto požiūrio, apimančio taupymą energijos tiekimo ir galutinio naudojimo sektoriuose. Kartu reikėtų sugriežtinti 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/8/EB dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos paklausa vidaus energetikos rinkoje¹ ir Direktyvos 2006/32/EB nuostatas;~~

↕ naujas
🔄 Taryba

(2) Klimato politikos tikslo įgyvendinimo plane² Komisija pasiūlė padidinti Sąjungos užmojį, padidinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio mažinimo tikslą taip, kad iki 2030 m. būtų pasiektas bent 55 proc. mažesnis nei 1990 m. lygis. Tai gerokai didesnis nei dabartinis 40 proc. tikslas. Pasiūlymu įvykdytas Komunikate dėl Europos žaliojo kurso³ priimtas įsipareigojimas pateikti išsamų planą, kaip atsakingai padidinti Sąjungos 2030 m. tikslą iki 55 proc. Jis taip pat atitinka 21-osios Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijos (Paryžiaus susitarimo) tikslus užtikrinti, kad pasaulio temperatūros didėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, ir siekti, kad jis neviršytų 1,5 °C;

¹ ~~OL L 52, 2004 2 21, p. 50.~~

² KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI. Platesnis Europos 2030 m. klimato srities užmojis. Investavimas į neutralaus poveikio klimatui ateitį žmonių labui (COM(2020) 562 *final*).

³ KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ TARYBAI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI. Europos žaliasis kursas (COM/2019/640 *final*).

- (3) 2020 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba patvirtino privalomą Sąjungos tikslą iki 2030 m. grynąjį Sąjungoje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m.¹ Europos Vadovų Taryba padarė išvadą, kad klimato politikos užmojis turi būti padidintas taip, kad būtų skatinamas tvarus ekonomikos augimas, kuriamos darbo vietos, Sąjungos piliečių labai užtikrinama nauda sveikatai ir aplinkai ir prisidedama prie ilgalaikio Sąjungos ekonomikos konkurencingumo pasaulyje skatinant žaliųjų technologijų inovacijas;
- (4) siekiant įgyvendinti tuos tikslus, Europos Komisijos 2021 m. darbo programoje² paskelbta apie pasirengimo įgyvendinti 55 proc. tikslą priemonių rinkinį, kad iki 2030 m. išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų sumažintas bent 55 proc. ir iki 2050 m. būtų pasiektas Europos Sąjungos poveikio klimatui neutralumas. Šis rinkinys apima įvairias politikos sritis, įskaitant energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančių išteklių energiją, žemės naudojimą, žemės naudojimo keitimą ir miškininkystę, energijos apmokestinimą, pastangų pasidalijimą ir prekybą apyvartiniais taršos leidimais;
- (5) projekcijos rodo, kad visiškai įgyvendinus dabartinę politiką, išmetamų ŠESD kiekio sumažėjimas iki 2030 m. būtų maždaug 45 proc., palyginti su 1990 m. lygiu, jei nebūtų įskaičiuojami dėl žemės naudojimo išmetami ir absorbuojami kiekiai, ir maždaug 47 proc., jei jie būtų įskaičiuojami. Todėl 2030 m. klimato politikos tikslo įgyvendinimo plane numatyti veiksmai, kurių reikia imtis visuose ekonomikos sektoriuose, ir pagrindinių teisėkūros priemonių persvarstymas, kad būtų galima pasiekti tą didesnę užmojį;

---

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>.
² KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI. 2021 m. Komisijos darbo programa. Gyvybinga Sąjunga pažeidžiamame pasaulyje (COM(2020) 690 *final*).

- (6) energijos vartojimo efektyvumas yra viena svarbiausių veiksnių sričių, nes be jo nebūtų įmanoma pasiekti, kad Sąjungos ekonomika taptų visiškai nepriklausoma nuo iškastinio kuro¹. Remiantis būtinybe pasinaudoti ekonomiškai efektyviais energijos taupymo galimybėmis buvo parengta dabartinė Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo politika. 2018 m. gruodžio mėn. į dokumentų rinkinį „Švari energija visiems europiečiams“ įtrauktas naujas Sąjungos 2030 m. pagrindinis energijos vartojimo efektyvumo tikslas – bent 32,5 proc. (palyginti su 2030 m. energijos suvartojimo projekcija);
- (7) prie Klimato politikos tikslo įgyvendinimo plano pridėtas poveikio vertinimas rodo, kad, norint pasiekti didesnę klimato politikos užmojį, reikalingas gerokai didesnis energijos vartojimo efektyvumas nei dabar užsibrėžti 32,5 proc.;
- (8) nacionalinių įnašų, apie kuriuos pranešė valstybės narės savo nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksnių planuose (NEKSVP), suma nesiekia Sąjungos 32,5 proc. užmojo. Susumavus visus įnašus gaunamas bendras 29,4 proc. galutinės energijos suvartojimo sumažėjimas ir 29,7 proc. pirminės energijos suvartojimo sumažėjimas, palyginti su 2007 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. projekcijomis. Tai reikštų ES 27 bendrą 2,8 procentinio punkto atotrūkį nuo pirminės energijos suvartojimo tikslo ir 3,1 procentinio punkto atotrūkį nuo galutinės energijos suvartojimo tikslo;

---

¹ Komunikatas „Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija (COM/2018/773 *final*)“, kuriame įvertinamas energijos vartojimo efektyvumo, kaip visų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo scenarijų būtinos sąlygos (*sine qua non*), vaidmuo.

➤ (8a) keletas valstybių narių pateikė pateikė plataus užmojo NEKSVP, kuriuos Komisija įvertino kaip „pakankamus“ ir kuriuose numatytos priemonės, leisiančios šioms valstybėms narėms prisidėti siekiant bendrą energijos vartojimo efektyvumo tikslų didesniu santykiu nei ES vidurkis. Be to, kai kurios valstybės narės užfiksavo, kad „iš anksto“ buvo dedamos pastangos taupyti energiją, t. y. energijos sutaupymas viršijo ES vidutines pastarųjų metų trajektorijas. Abiem atvejais tai yra svarbios pastangos, kurias reikėtų pripažinti ir įtraukti į būsimą ES prognozių modeliavimą ir kurios gali būti geras pavyzdys, kaip visos valstybės narės gali išnaudoti savo energijos vartojimo efektyvumo potencialą, kad būtų pasiekta didelės naudos jų ekonomikai ir visuomenei; ➤

➤ (8b) kai kuriais atvejais Komisijos 2020 m. atskaitos scenarijuje naudotos prielaidos ir prielaidos, kuriomis rėmėsi kai kurios valstybės narės rengdamos savo NEKSVP pagrindžiančius atskaitos scenarijus, yra skirtingos. Dėl to gali atsirasti skirtumų, susijusių su pirminės energijos suvartojimo apskaičiavimu, tačiau abu metodai galioja pirminės energijos suvartojimo atžvilgiu; ➤

- (9) nors energijos taupymo potencialas išlieka didelis visuose sektoriuose, itin svarbus uždavins yra susijęs su transportu, nes šiame sektoriuje suvartojama daugiau kaip 30 proc. galutinės energijos, ir pastatais, nes 75 proc. Sąjungos pastatų energinis naudingumas yra prastas. Kitas vis svarbesnis sektorius yra informacinių ir ryšių technologijų (IRT) sektorius, kuriam tenka 5–9 proc. visos pasaulyje suvartojamos elektros energijos ir daugiau kaip 2 proc. visų išmetamų teršalų. 2018 m. duomenų centrams teko 2,7 proc. elektros energijos poreikio visoje ES 28¹. Šiame kontekste Sąjungos skaitmeninėje strategijoje² pabrėžta labai efektyviai energiją vartojančių ir tvarių duomenų centrų ir telekomunikacijų operatoriams skirtų skaidrumo dėl jų aplinkosauginio pėdsako priemonių svarba. Reikia atsižvelgti ir į tai, kad mažinant pramonės, ypač tos, kurios procesuose energija vartojama intensyviai, priklausomybę nuo iškastinio kuro, jos energijos poreikis gali padidėti;
- (10) dėl didesnio užmojo reikia labiau skatinti taikyti ekonomišką energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones visose energetikos sistemos srityse ir visuose sektoriuose, kurių energijos poreikis priklauso nuo veiklos, kaip antai transporto, vandens ir žemės ūkio sektoriuose. Didesnis energijos vartojimo efektyvumas visoje energijos grandinėje, įskaitant energijos gamybą, perdavimą, paskirstymą ir galutinį naudojimą, bus naudingas aplinkai, dėl to gerės oro kokybė ir visuomenės sveikata, mažės išmetamų ŠESD kiekis, didės energetinis saugumas, mažės namų ūkių ir bendrovių išlaidos energijai, tai padės sumažinti energijos nepriteklį ir sudarys sąlygas didinti konkurencingumą, sukurti daugiau darbo vietų ir aktyvinti ekonominę veiklą visos ekonomikos mastu, taip pagerinant piliečių gyvenimo kokybę. Tai atitinka Sąjungos įsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė energetikos sąjungos ir pasaulinės kovos su klimato kaita darbotvarkės, nustatytos 2015 m. Paryžiaus susitarimu, kontekste;

---

¹ Taip pat žr. Europos Komisijos galutinę tyrimo ataskaitą „Efektyviai energiją vartojančios debesijos kompiuterijos technologijos ir ekologiškos debesijos rinkos politika“, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>.

² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Europos skaitmeninės ateities formavimas (COM/2020/67 *final*).

~~energijos poreikio mažinimas – vienas iš penkių energetikos sąjungos strategijos, nustatytos 2015 m. vasario 25 d. Komisijos komunikate „Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategija“, aspektų. Didesnis energijos vartojimo efektyvumas visoje energijos grandinėje, įskaitant energijos gamybą, perdavimą, paskirstymą ir galutinį vartojimą, bus naudingas aplinkai, pagerins oro kokybę ir visuomenės sveikatą, sumažins išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, padidins energetinį saugumą, nes sumažins priklausomumą nuo energijos importo iš Sąjungai nepriklausančių šalių, sumažins namų ūkių ir bendrovių energijos išlaidas, padės sumažinti energijos nepriteklių ir sudarys sąlygas užtikrinti didesnį konkurencingumą, sukurti daugiau darbo vietų ir aktyvinti ekonominę veiklą visos ekonomikos mastu, taip pagerindamas piliečių gyvenimo kokybę. Tai atitinka Sąjungos įsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė energetikos sąjungos ir pasaulinės kovos su klimato kaita darbotvarkės, nustatytos 2015 m. Paryžiaus susitarime dėl klimato kaitos po 21-osios Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijos¹ (toliau – Paryžiaus susitarimas), pagal kurį įsipareigota užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros didėjimas būtų išlaikytas gerokai mažesnis nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau dėti pastangas, kad ji nepadidėtų daugiau kaip 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, kontekste;~~

---

¹ ~~OL L 282, 2016 10 19, p. 4.~~

↓ 2018/2002 2 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (11) ☒ šia ~~☒ Europos Parlamento ir Tarybos~~ direktyva 2012/27/ES¹ ~~– pažangos kuriant energetikos sąjungą, kurioje~~ ☒ daroma pažanga ☒ ⇒ siekiant poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m., o tam ⇐ energijos vartojimo efektyvumas turėtų būti laikomas atskiru energijos šaltinių ~~elementas. Į principą~~ Principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ ⇒ yra visa apimantis principas ir į jį ⇐ turėtų būti atsižvelgiama ⇒ ne vien energetikos sistemoje, bet visuose sektoriuose, įskaitant finansų sektorių, ir visais lygmenimis. Energijos vartojimo efektyvumo sprendimai turėtų būti svarstomi kaip pirma galimybė priimant politikos, planavimo ir investavimo sprendimus ir ⇐ nustatant naujas taisykles pasiūlos srityje ir kitose politikos srityse. ⇒ Nors principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ turėtų būti taikomas nedarant poveikio kitiems teisiniams įpareigojimams, tikslams ir principams, jais neturėtų būti trukdoma šį principą taikyti ar daromos jo taikymo išimtys. ⇐ Komisija turėtų užtikrinti, kad energijos vartojimo efektyvumas ir paklausos valdymas galėtų lygiomis sąlygomis konkuruoti su generavimo pajėgumais. ~~Į energijos vartojimo efektyvumą turi būti atsižvelgiama kaskart, kai priimami sprendimai dėl energijos sistemos planavimo arba finansavimo.~~ Patobulinimai, didinantys energijos vartojimo efektyvumą, turi būti įgyvendinami kaskart, kai tik jie yra ekonomiškai efektyvesni, nei atitinkami su pasiūla susiję sprendimai. Tai turėtų padėti pasinaudoti visokeriopa energijos vartojimo efektyvumo nauda Sąjungai, visų pirma piliečiams ir verslininkams. ⇒ Mažinant energijos nepriteklių pirmenybė taip pat turėtų būti teikiama energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimui; ⇐

¹ ~~2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).~~

- (12) energijos vartojimo efektyvumas turėtų būti pripažintas itin svarbiu elementu ir prioritetiniu klausimu būsimuose sprendimuose dėl investicijų Sąjungos energetikos infrastruktūros srityje¹. ⇒ Principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ turėtų būti taikomas visų pirma laikantis sistemos efektyvumo principo ir atsižvelgiant į visuomenės perspektyvą. Taigi jis turėtų padėti didinti atskirų galutinio naudojimo sektorių ir visos energetikos sistemos efektyvumą. Taikant šį principą taip pat turėtų būti remiamos investicijos į efektyvaus energijos vartojimo sprendimus, kuriais padedama siekti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/852¹ išvardytų tikslų; ⇐

---

¹ OL L 198, 2020 6 22, p. 13–43.

↴ naujas

🔄 Taryba

(13) principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1999¹ ir juo grindžiama Energetikos sistemos integravimo strategija². Nors principas grindžiamas ekonominiu efektyvumu, jo taikymo reikšmė platesnė ir gali priklausyti nuo aplinkybių. Komisija parengė specialias principo veikimo ir taikymo gaires ir pasiūlė konkrečių priemonių ir taikymo įvairiuose sektoriuose pavyzdžių. Komisija taip pat paskelbė rekomendaciją valstybėms narėms, kurioje remiamasi šios direktyvos reikalavimais ir raginama imtis konkrečių principo taikymo veiksmų;

---

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (PE/55/2018/REV/1, OJ L 328, 2018 12 21, p. 1–77).

² ES energetikos sistemos integravimo strategija (COM(2020) 299 *final*).

- (14) kad principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ turėtų poveikį, sprendimų priėmėjai jį turi nuosekliai taikyti priimdami visus aktualius politikos, planavimo ir pagrindinių investicijų sprendimus – t. y. sprendimus dėl didelio masto investicijų, kurių kiekvienos vertė viršija $\geq$ [...] $\leq$ 150 mln. EUR arba $\geq$ [...] $\leq$ 250 mln. EUR transporto infrastruktūros projektams, – nuo kurių priklauso energijos vartojimas ar tiekimas. Norint principą taikyti tinkamai, reikia kaštų ir naudos analizės metodikos, kurioje būtų nustatytos sąlygos, užtikrinančios galimybę naudoti energijos vartojimo efektyvumo sprendimus ir tinkamai vykdyti stebėseną. Paklausos lankstumas gali duoti daug naudos vartotojams ir plačiajai visuomenei, gali padidinti energetikos sistemos našumą ir sumažinti išlaidas energijai, pavyzdžiui, sumažėjus sistemos eksploatavimo išlaidoms mažėja ir tarifai visiems vartotojams. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į galimą paklausos lankstumo naudą taikydamos principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ ir, kai aktualu, dėdamos pastangas didinti integruotos energetikos sistemos efektyvumą apsvarstyti poreikio valdymo, energijos kaupimo ir išmaniuosius sprendimus;
- (15) principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ visuomet turėtų būti taikomas proporcingai, o kai principo taikymas tiesiogiai užtikrinamas kitais teisės aktais, šios direktyvos reikalavimais valstybėms narėms neturėtų būti nustatoma iš dalies sutampančių ar prieštaringų įpareigojimų. Toks atvejis gali būti bendro intereso projektai, įtraukti į Sąjungos sąrašą pagal [persvarstyto TEN-E reglamento 3 straipsnį], kuriame nustatomi reikalavimai plėtojant ir vertinant tuos projektus atsižvelgti į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“;

- (16) įgyvendinant Europos žaliąjį kursą labai svarbu, kad pertvarka siekiant iki 2050 m. užtikrinti Sąjungos poveikio klimatui neutralumą būtų teisinga. Energijos nepriteklis yra pagrindinė sąvoka, konsoliduota teisės aktų rinkinyje „Švari energija visiems europiečiams“ ir sudaranti sąlygas vykdyti teisingą energetikos pertvarką. Pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/944¹ Komisija pateikė orientacines atitinkamų energijos nepritekliaus rodiklių gaires ir gaires dėl didelio energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičiaus apibrėžties². Direktyvoje (ES) 2019/944 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/73/EB³ reikalaujama, kad valstybės narės imtųsi atitinkamų priemonių nustatytai energijos nepritekliaus problemai spręsti, be kita ko, priemonių skurdui mažinti platesniu mastu;
- (17) principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ taikymas turėtų būti naudingas mažas ir vidutines pajamas gaunantiems namų ūkiams, pažeidžiamiems vartotojams, įskaitant galutinius naudotojus, žmonėms, kurie patiria energijos nepriteklių ar kuriems jis gresia, ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. Energijos vartojimo efektyvumo priemonės turėtų būti įgyvendinamos pirmumo tvarka siekiant pagerinti tų asmenų ar namų ūkių padėtį arba sumažinti energijos nepriteklių. Laikantis holistinio požiūrio į politikos formavimą ir politikos bei priemonių įgyvendinimą valstybės narės turi užtikrinti, kad neigiamo poveikio tiems asmenims ir namų ūkiams neturėtų kitos politikos kryptys ir priemonės;

---

¹ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125).

² Komisijos rekomendacija dėl energijos nepritekliaus (C(2020) 9600 *final*).

³ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/55/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 94).

(18) ši direktyva yra dalis platesnės energijos vartojimo efektyvumo politikos strategijos, kuria siekiama išnaudoti energijos vartojimo efektyvumo potencialą konkrečiose politikos srityse ir kuri apima pastatus (Direktyva 2010/31/ES¹), gaminius (Direktyva 2009/125/EB, Reglamentas (ES) 2017/1369² ir Reglamentas (ES) 2020/740²) ir valdymo mechanizmą (Reglamentas (ES) 2018/1999). Tų politikos krypčių vaidmuo labai svarbus siekiant sutaupyti energijos, kai keičiami gaminiai ir statomi arba renovuojami pastatai³;

↓ 2018/2002 4 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

(19) siekiant plataus užmojo efektyvaus energijos vartojimo tikslo reikia pašalinti kliūtis, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos investicijoms į efektyvaus energijos vartojimo priemones. ⇒ Iš programos LIFE paprogramės „Perėjimas prie švarios energijos“ bus skiriamas finansavimas siekiant remti geriausią Europos energijos vartojimo efektyvumo politikos įgyvendinimo praktiką, kuri padeda šalinti su elgesiu, rinka ir reguliavimu susijusias kliūtis didinti energijos vartojimo efektyvumą; ⇐ Vienas žingsnis ta kryptimi – 2017 m. rugsėjo 19 d. Eurostato pateiktas išaiškinimas, kaip nacionalinėse sąskaitose registruoti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo, kurio dėka pašalinami netikrumai ir sudaromos palankesnės sąlygos tokių sutarčių naudojimui;

¹ 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo.

² 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą; 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1369, kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistema, ir 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/740 dėl padangų ženklinimo pagal degalų naudojimo efektyvumą ir kitus parametrus.

³ Be to, įgyvendinus gaminių reglamentavimo peržiūrą pagal 2020–2024 m. Ekologinio projektavimo darbo planą ir iniciatyvos „Renovacijos banga“ veiksmų planą, kartu su Pastatų energinio naudingumo direktyvos peržiūra, bus labai prisidėta prie 2030 m. energijos taupymo tikslo pasiekimo.

↓ 2018/2002 5 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (20) 2014 m. spalio 23 ir 24 d. Europos Vadovų Taryba pritarė tikslui ne vėliau kaip 2030 m. energijos vartojimo efektyvumą Sąjungos lygmeniu padidinti 27 proc. %, kuris turi būti peržiūrėtas ne vėliau kaip 2020 m., atsižvelgiant į 30 proc. % Sąjungos lygmens tikslą. 2015 m. gruodžio 15 d. rezoliucijoje dėl Europos energetikos sąjungos kūrimo Europos Parlamentas paragino Komisiją papildomai įvertinti, ar būtų įmanoma per tą patį laikotarpį pasiekti 40 proc. % energijos vartojimo efektyvumo tikslą. ~~Todėl tikslinga Direktyvą 2012/27/ES iš dalies pakeisti siekiant ją pritaikyti prie 2030 m. perspektyvos;~~
-

↕ naujas
🔄 Taryba

- (21) prognozuojama, kad įgyvendinus 32,5 proc. 2030 m. Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslą ir kitas dabartinės sistemos politikos priemones išmetamų ŠESD kiekis iki 2030 m. sumažėtų maždaug 45 proc.¹ 2030 m. klimato politikos tikslo įgyvendinimo plano poveikio vertinime įvertinta, kokių papildomų pastangų reikės įvairiose politikos srityse, kad būtų pasiektas didesnis klimato politikos užmojis – iki 2030 m. išmetamų ŠESD kiekį sumažinti 55 proc. Jame padaryta išvada, kad, palyginti su baziniu scenarijumi, norint ekonomiškai efektyviai pasiekti išmetamų ŠESD kiekio sumažinimo tikslą galutinės ir pirminės energijos suvartojimas turės būti sumažintas atitinkamai bent 36–37 proc. ir 39–41 proc.;

---

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija“ (COM(2018) 773 *final*).

- (22) Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslas buvo iš pradžių nustatytas ir apskaičiuotas kaip baziniu scenarijumi remiantis 2007 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. projekcijomis. Pasikeitus Eurostato energijos balanso skaičiavimo metodikai ir patobulinus projekcijų modeliavimą reikia pakeisti ir bazinį scenarijų. Todėl, nustatant tikslą tuo pačiu metodu, t. y. lyginant su bazinio scenarijaus ateities projekcijomis, Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslas nustatomas lyginant su 2020 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. projekcijomis, atspindinčiomis nacionalinius įnašus, nurodytus NEKSVP. Remiantis tuo atnaujintu baziniu scenarijumi, Sąjungai savo 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo užmojį reikės padidinti dar bent 9 proc., palyginti su pastangomis, kurių reikėtų pagal 2020 m. atskaitos scenarijų. Naujas Sąjungos tikslų užmojo raiškos būdas nedaro poveikio faktiniam reikiamų pastangų lygiui ir atitinka galutinės ir pirminės energijos suvartojimo sumažinimą atitinkamai 36 proc. ir 39 proc., palyginti su 2007 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. projekcijomis;
- (23) galutinės ir pirminės energijos suvartojimo apskaičiavimo metodika dera su naująja Eurostato metodika, tačiau šios direktyvos tikslais naudojamų rodiklių taikymo sritis skiriasi, t. y. skaičiuojant ➤ pirminės ir ➤ galutinės energijos suvartojimo tiksl➤ us ➤ į juos neįtraukiama aplinkos ➤ [...] ➤ ➤ energija ➤ ir įtraukiama tarptautinės aviacijos suvartojama energija. Naujųjų rodiklių naudojimas reiškia ir tai, kad visus aukštakrosnių energijos suvartojimo pasikeitimus dabar atspindi tik pirminės energijos suvartojimas;

↓ 2018/2002 6 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas
☉ Taryba

- (24) būtinybė Sąjungai ~~pasiekti~~ ⇒ padidinti ⇐ savo energijos vartojimo efektyvumo tikslus ~~Sąjungos lygmeniu, išreikštus ☒ efektyvumą turėtų būti išreikšta ☒ suvartojamu pirminės ir (arba) galutinės energijos kiekiu, turėtų būti aiškiai suformuluota kaip bent 32,5 % tikslas 2030 m. 2007 m. atliktos prognozės parodė, kad 2030 m. pirminės energijos suvartojimas sudarys 1 887 mln. tne, o galutinės energijos suvartojimas – 1 416 mln. tne. 32,5 % sumažėjimas 2030 m. reikš atitinkamai 1 273 mln. tne ir 956 mln. tne. Tą tikslą, kuris yra tokio pat pobūdžio kaip Sąjungos 2020 m. tikslas, turėtų įvertinti Komisija, siekiant jį ne vėliau kaip 2023 m. peržiūrėti padidinant reikšmingo išlaidų sumažėjimo atveju arba, kai to reikia, kad būtų pasiekti Sąjungos tarptautiniai įsipareigojimai mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro.~~ ⇒ , kurį reikia pasiekti 2030 m., nurodant papildomas pastangas, kurių reikės, palyginti su nustatytais arba planuojamomis priemonėmis, nurodytomis nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose. 2020 m. atskaitos scenarijuje prognozuojama, kad 2030 m. bus suvartojama 864 mln. tne galutinės energijos ir 1 124 mln. tne pirminės energijos (neįskaitant aplinkos ☉ [...] ☉☉ energijos ☉ ir įskaitant tarptautinę aviaciją). Sumažinimas dar 9 proc. 2030 m. reikš atitinkamai 787 mln. tne ir 1 023 mln. tne, palyginti su 2005 m. lygiu, o tai reiškia, kad galutinės energijos suvartojimas Sąjungoje turėtų būti sumažintas maždaug 23 proc., o pirminės energijos suvartojimas – maždaug 32 proc. ⇐ 2020 ir 2030 m. perspektyvos atžvilgiu privalomų valstybės narės lygmens tikslų nenustatyta; ⇒ ir valstybės narės savo įnašus į Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslą turėtų nustatyti atsižvelgdamos į šioje direktyvoje pateiktą formulę. ⇐ ~~taigi ir toliau neturėtų būti ribojama valstybių narių laisvė nusistatyti, koks bus jų nacionalinis indėlis,~~ ☒ Valstybės narės turėtų galėti laisvai nustatyti ☒ ⇒ savo nacionalinius tikslus, grindžiamus ⇐ ~~grindžiamas~~ jų pirminės arba galutinės energijos suvartojimu, arba sutaupytos pirminės arba galutinės energijos kiekiu, arba energijos intensyvumu. ⇒ Šia direktyva iš dalies keičiama tai, kaip valstybės narės turėtų išreikšti savo nacionalinius įnašus į Sąjungos tikslą. Siekiant užtikrinti nuoseklumą ir pažangos stebėseną, valstybių narių įnašai į Sąjungos tikslą turėtų būti išreikšti galutinės ir pirminės energijos suvartojimu. ⇐ ~~Savo nacionalinius orientacinius indėlius į energijos vartojimo~~

~~efektyvumą valstybės narės turėtų nusistatyti atsižvelgdamos į tai, kad 2030 m. Sąjungos pirminės energijos suvartojimas turi būti ne didesnis kaip 1273 mln. tne ir (arba) galutinės energijos – ne didesnis kaip 956 mln. tne. Tai reiškia, kad Sąjungos pirminės energijos suvartojimas turėtų būti sumažintas 26 %, o galutinės – 20 %, palyginti su 2005 m. lygiu.~~

Būtina reguliariai vertinti pažangą, padarytą siekiant 2030 m. Sąjungos tikslų, ir tai numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1999;

↓ 2012/27/ES 13 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

- (25) pageidautina, kad ~~20 %~~ energijos vartojimo efektyvumo tikslas būtų pasiektas kartu įgyvendinant konkrečias nacionalines ir Europos priemones, kuriomis įvairiose srityse skatinama efektyviai vartoti energiją. Turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų nacionalinius ~~orientacinius~~ energijos vartojimo efektyvumo ~~tikslus, sistemas ir programas~~ ⇒ politikos kryptis ir priemones ⇐. Komisija turėtų įvertinti ~~šiuos tikslus~~ ⇒ tas politikos kryptis ir priemones ⇐ ir kiekvienos atskiros valstybės narės pastangas, taip pat padarytos pažangos duomenis, kad įvertintų tikimybę pasiekti bendrą Sąjungos tikslą ir kiek individualių pastangų pakanka bendram tikslui pasiekti; ~~Todėl Komisija turėtų atidžiai stebėti, kaip įgyvendinamos nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo programos taikant patikslintą teisės aktų sistemą ir įgyvendinant procesą „Europa 2020“.~~ Nustatydamos ~~nacionalinius orientacinius energijos vartojimo efektyvumo tikslus valstybės narės turėtų turėti galimybę atsižvelgti į nacionalines aplinkybes, kurios turi įtakos pirminės energijos vartojimui, pavyzdžiui, į likusį ekonomiškai efektyvaus energijos taupymo potencialą, energijos importo ir eksporto pokyčius, visų atsinaujinančiųjų energijos šaltinių plėtojimą, branduolinę energiją, anglies dioksido surinkimą ir saugojimą ir veiksmus ankstyvajame etape.~~ Nagrinėdama galimus scenarijus, Komisija turėtų konsultuotis su valstybėmis narėmis ~~dėl galimų prielaidų ir galimų scenarijų rezultatų projektų tinkamu laiku ir skaidriai. Reikia tobulinti energijos vartojimo efektyvumo priemonių poveikio ir turimų technologijų bei jų veiklos rezultatų poveikio galimus scenarijus.~~

↓ 2012/27/ES 14 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją¹ nurodoma, kad Kipras ir Malta dėl to, kad yra salos ir turi atokių regionų požymių, priklauso nuo aviacijos kaip transporto rūšies, kuri labai svarbi jų piliečiams ir ekonomikai. Todėl Kipro ir Maltos nacionalinio oro transporto suvartojamos energijos bendrasis galutinis kiekis yra neproporcingai didelis, t. y. 2005 m. Bendrijos vidurkis viršijamas daugiau nei tris kartus, ir todėl šios valstybės yra neproporcingai veikiamos esamų technologijų ir reguliavimo trūkumų;~~

↓ 2012/27/ES 15 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (26) ~~bendra viešųjų išlaidų suma lygi 19 % Sąjungos bendrojo vidaus produkto.~~ ⇒ viešajam sektoriui tenka maždaug 5–10 proc. visos Sąjungoje suvartojamos galutinės energijos. Viešojo sektoriaus institucijos kasmet išleidžia maždaug 1,8 trln. EUR. Tai sudaro apie 14 proc. Sąjungos bendrojo vidaus produkto. ⇔ Todėl viešasis sektorius yra svarbi varomoji jėga siekiant skatinti rinkos perėjimą prie efektyvesnių produktų, pastatų ir paslaugų bei daryti poveikį piliečių ir įmonių elgsenai energijos vartojimo srityje. Be to, energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonėmis mažinant energijos vartojimą gali būti sudarytos sąlygos viešuosius išteklius panaudoti kitais tikslais. Nacionalinio, regionų ir vietos lygio viešosios organizacijos turėtų atlikti pavyzdinį vaidmenį energijos vartojimo efektyvumo srityje;

---

¹ ~~OL L 140, 2009 6 5, p. 16.~~

↓ 2012/27/ES 16 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~atsižvelgiant į tai, kad 2011 m. birželio 10 d. Tarybos išvadose „2011 m. efektyvaus energijos vartojimo planas“ pabrėžta, kad pastatai sunaudoja 40 % viso galutinės Sąjungos suvartojamos energijos kiekio, ir siekiant pasinaudoti ekonomikos augimo ir užimtumo galimybėmis amatų ir statybos sektoriuose, taip pat statybos produktų gamybos srityje ir tokiose profesinės veiklos srityse, kaip architektūra, konsultavimas ir inžinerija, valstybės narės turėtų sudaryti ilgalaikę strategiją ateičiai po 2020 m., skirtą investicijų telkimui gyvenamųjų ir komercinės paskirties pastatų renovacijos srityje siekiant pagerinti pastatų fondo energinį naudingumą. Ta strategija turėtų būti skirta ekonomiškai efektyviai esminei renovacijai, kuri paskatina atnaujinimą, dėl kurio gauto ir galutinės energijos suvartojimo kiekis pastate žymiai sumažėja, palyginti su suvartojimo lygiu prieš renovaciją, taip sudarant sąlygas labai dideliame energiniame naudingume. Tokia esminė renovacija taip pat galėtų būti vykdoma etapais;~~

↕ naujas

↻ Taryba

(27) kad parodytų pavyzdį, viešasis sektorius turėtų nusistatyti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslus. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas viešajame sektoriuje turėtų atspindėti pastangas, kurių reikia Sąjungos lygmeniu. Kad būtų pasiektas galutinės energijos suvartojimo tikslas, Sąjunga iki 2030 m. turėtų 19 proc. sumažinti suvartojamą galutinės energijos kiekį, palyginti su vidutiniu 2017, 2018 ir 2019 m. suvartotos energijos kiekiu. Įpareigojimas energijos suvartojimą viešajame sektoriuje kasmet sumažinti bent 1,7 proc. turėtų užtikrinti, kad viešasis sektorius atliks savo pavyzdinį vaidmenį. Valstybės narės gali visiškai laisvai rinktis energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, kad pasiektų galutinės energijos suvartojimo sumažėjimą. Reikalaujant kasmet sumažinti galutinės energijos suvartojimą užkraunama mažesnė administracinė našta, nei nustatant sutaupomos energijos kiekio matavimo metodus;

- (28) vykdydamos įpareigojimą valstybės narės turėtų daugiausia dėmesio skirti visų viešųjų paslaugų ir viešojo sektoriaus įstaigų įrangos galutinės energijos suvartojimui. ➡ [...] Ⓒ
- ➡ Viešosios įstaigos apibrėžiamos kaip nacionalinės, regioninės ar vietos valdžios institucijos ir subjektai, tiesiogiai finansuojami ir administruojami šių institucijų, tačiau nesantys pramoninio ar komercinio pobūdžio. Šiuo tikslu „administruojami šių institucijų“ reiškia, kad nacionalinė, regioninė ar vietos valdžios institucija turi daugumą priimant sprendimus dėl subjekto valdymo pasirinkimo, o „finansuojami šių institucijų“ reiškia, kad šie subjektai daugiausia finansuojami viešosiomis lėšomis. Ⓒ ➡ [...] Ⓒ Įpareigojimas gali būti įvykdytas sumažinant galutinės energijos suvartojimą bet kurioje viešojo sektoriaus srityje, įskaitant transportą, viešuosius pastatus, sveikatos priežiūrą, teritorijų planavimą, vandentvarką ir nuotekų tvarkymą, nuotekų ir vandens valymą, atliekų tvarkymą, centralizuotą šilumos ir vėsumos tiekimą, energijos skirstymą, tiekimą ir kaupimą, viešąjį apšvietimą ir infrastruktūros planavimą. ➡ Įpareigojimas taikomas tik viešųjų įstaigų galutinės energijos suvartojimui. Tai, pavyzdžiui, neapims socialinių būstų energijos suvartojimo ir energijos suvartojimo iš centralizuoto šilumos tiekimo, kai galutinė energija suvartojama ne viešųjų įstaigų. Ⓒ Siekdamos sumažinti viešųjų įstaigų administracinę naštą, valstybės narės turėtų sukurti skaitmenines platformas arba priemones, skirtas bendriems viešųjų įstaigų suvartojimo duomenims rinkti, tuos duomenis skelbti viešai ir teikti juos Komisijai. ➡ Valstybės narės turėtų teikti pagal sektorius apibendrintus planus ir metines ataskaitas apie viešųjų įstaigų suvartojimą. Apibendrinama turėtų būti, jei įmanoma, NACE klasifikatoriaus, pavyzdžiui E36, E37–39, H49, M72, O84, P85, Q86, Q87–88, R90–92 kodų, lygmeniu, taip pat atskirai apie veiklos rūšis, pavyzdžiui, transportą (maža H kodo dalis) ar gatvių apšvietimą, kurios neturi joms skirto NACE kodo; Ⓒ
- (29) valstybės narės turėtų rodyti pavyzdį užtikrindamos, kad visos viešajame sektoriuje vykdomos sutartys dėl energijos vartojimo efektyvumo ir energijos valdymo sistemos atitiktų Europos arba tarptautinius standartus arba kad viešojo sektoriaus dalyse, kuriose intensyviai vartojama energija, būtų plačiai taikomi energijos vartojimo auditai;

- (30) viešojo sektoriaus institucijos raginamos naudotis, kai tinkama, parama, kurią teikia tokie subjektai, kaip tvariosios energetikos agentūros, įsteigtos regionų arba vietos lygmeniu. Tų agentūrų organizavimas paprastai atspindi individualius tam tikro regiono ar tam tikroje viešojo sektoriaus srityje veikiančių viešųjų institucijų poreikius. Centralizuotos agentūros gali geriau patenkinti poreikius ir veikti veiksmingiau kitais aspektais, pavyzdžiui, mažesnėse arba centralizuotose valstybėse narėse arba sprendžiant sudėtingus arba tarpregioninius aspektus, kaip antai centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo. Tvariosios energetikos agentūros gali veikti vieno langelio principu pagal 21 straipsnį. Tos agentūros dažnai yra atsakingos už vietos arba regionų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planų rengimą, o tai gali apimti ir kitas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo priemones, kaip antai iškastinio kuro katilų pakeitimą, ir paramą viešojo sektoriaus institucijoms įgyvendinant su energija susijusias politikos kryptis. Tvariosios energetikos agentūros ar kiti regionų ir vietos valdžios institucijoms padedantys subjektai gali turėti aiškius tvariosios energetikos gebėjimus, tikslus ir išteklius. Tvariosios energetikos agentūros galėtų būti skatinamos apsvarstyti iniciatyvas, pagal Merų paktą įgyvendinamas savanoriškai susitelkusių vietos valdžios institucijų, įsipareigojusių įgyvendinti Sąjungos klimato ir energetikos tikslus, taip pat kitas šiuo tikslu įgyvendinamas iniciatyvas. Priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planai turėtų būti siejami su teritorinės plėtros planais ir juose turėtų būti atsižvelgiama į išsamius vertinimus, kuriuos turi atlikti valstybės narės;
- (31) valstybės narės turėtų padėti viešosioms įstaigoms planuoti ir įsisavinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, be kita ko, regionų ir vietos lygmenimis, pateikdamos gaires, remdamos gebėjimų stiprinimo ir mokymo galimybes ir skatindamos viešųjų įstaigų, taip pat agentūrų, tarpusavio bendradarbiavimą. Tuo tikslu valstybės narės galėtų steigti nacionalinius kompetencijos centrus, kurie spręstų kompleksinius klausimus, kaip antai patartų vietos ar regioninėms energetikos agentūroms centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo klausimais. ➡ Reikalavimu pertvarkyti pastatus, kad jie taptų beveik nulinės energijos pastatais, neatmetama naujiems ar renovuotiems pastatams taikomų beveik nulinės energijos pastatų lygių diferenciacija ir ji nėra draudžiama. Beveik nulinės energijos pastatų apibrėžtis, įskaitant sąnaudų atžvilgiu optimalų lygį, yra pateikta Direktyvoje 2010/31/ES. ⬅

↓ 2012/27/ES 17 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

(32) ~~reikia didinti pastatų renovavimo normą, nes dabartinis pastatų fondas yra vienintelis didžiausią potencialą energijos taupymo srityje turintis sektorius.~~ ⇒ be pramonės, daugiausiai energijos suvartoja ir daugiausiai teršalų išmeta pastatų ir transporto sektoriai¹. Pastatams tenka maždaug 40 proc. visos Sąjungoje suvartojamos energijos ir 36 proc. su energija susijusių išmetamų ŠESD². Komisijos komunikate „Renovacijos banga“³ sprendžiamas dvejopas – efektyvaus energijos bei išteklių naudojimo ir įperkamumo – uždavinys pastatų sektoriuje ir siekiama padvigubinti renovacijos normą. Daugiausia dėmesio jame skiriama prasčiausio energinio naudingumo pastatams, energijos nepritekliui ir visuomeniniams pastatams. ⇐ Be to, pastatai yra itin svarbūs siekiant Sąjungos tikslo išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ne vėliau kaip 2050 m. ⇒ iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą ⇐ ~~sumažinti 80–95 %, palyginti su 1990 m.~~ Viešosioms organizacijoms priklausantys pastatai sudaro didelę pastatų fondo dalį ir visuomeniniame gyvenime jiems skiriama daug dėmesio. Todėl tikslinga nustatyti ~~centrinės valdžios subjektams~~ ⇒ viešosioms įstaigoms ⇐ priklausančių ~~ir jos naudojamų~~ pastatų valstybės narės teritorijoje metinę renovavimo normą, kad būtų padidintas jų energinis naudingumas. ⇒ Valstybės narės raginamos nustatyti didesnę renovacijos normą, kai tai ekonomiškai efektyvu renovuojant pastatų fondą pagal jų ilgalaikes renovacijos strategijas arba nacionalines renovacijos programas. ⇐ Ši renovavimo norma neturėtų daryti poveikio ~~2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo~~⁴ nustatytiems įsipareigojimams dėl beveik nulinės energijos pastatų

¹ COM/2020/562 final.

² Žr. Tarptautinio išteklių forumo (IRP) 2020 m. ataskaitą „Resource Efficiency and Climate Change“ ir JT aplinkos programos 2019 m. ataskaitą „Emissions Gap Report“. Šie skaičiai atspindi pastatų naudojimą ir eksploataciją, įskaitant netiesiogiai išmetamų ŠESD kiekį elektros energijos ir šilumos sektoriuose, o ne visą jų gyvavimo ciklą. Apskaičiuota, kad statybos sektoriaus anglies dioksido pėdsakas sudaro apie 10 proc. viso per metus pasaulyje išmetamų ŠESD kiekio.

³ COM/2020/662 final.

⁴ 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

⊗ (energijos beveik nevartojančių pastatų) ⊗. ⇒ Per kitą Direktyvos 2010/31/ES peržiūrą Komisija turėtų įvertinti valstybių narių padarytą viešųjų įstaigų pastatų renovacijos pažangą. Komisija turėtų apsvarstyti galimybę pateikti teisės akto pasiūlymą dėl renovacijos normos persvarstymo, kartu atsižvelgiant į valstybių narių padarytą pažangą, esminius ekonomikos ar technikos pokyčius arba, kai reikia, Sąjungos įsipareigojimus dėl priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir nulinės taršos. ⇐ Šioje direktyvoje nustatytu įpareigojimu renovuoti ~~centrinės valdžios subjektų~~ ⇒ viešųjų įstaigų ⇐ pastatus papildoma minėta direktyva, kurioje reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, kad iš esmės renovuojant esamus pastatus jų energinis naudingumas būtų padidintas taip, kad jie atitiktų ~~būtiniausius energinio naudingumo~~ ⇒ beveik nulinės energijos pastatų ⇐ reikalavimus. ~~Valstybės narės turėtų galėti imtis alternatyvių ekonomiškai efektyvių priemonių, kad būtų užtikrintas jų centrinės valdžios subjektų turto fondui priskiriamų pastatų lygiavertis energinio naudingumo padidinimas. Įpareigojimas renovuoti centrinės valdžios subjektų pastatų patalpas turėtų būti taikomas administraciniams padaliniams, turintiems kompetenciją visoje valstybės narės teritorijoje. Kai konkrečioje valstybėje narėje ir konkrečios kompetencijos srityje tokių atitinkamų visą teritoriją apimančių administracinių padalinių nėra, įpareigojimas turėtų būti taikomas tiems administraciniams padaliniais, kurių kiekvieno turimas kompetencijos sritis apjungus apimama visa teritorija.~~

↓ naujas

- (33) nustatydamos renovacijos normą, valstybės narės turi turėti pastatų, kurie nesiekia beveik nulinės energijos pastatų lygio, apžvalgą. Todėl bendroje energinio naudingumo sertifikatų duomenų bazėje valstybės narės turėtų skelbti ir nuolat atnaujinti visuomeninių pastatų aprašą. Tas aprašas turėtų sudaryti galimybę ir privatiems subjektams, įskaitant energetikos paslaugų bendroves, siūlyti renovacijos sprendimus ir juos būtų galima kaupti Sąjungos Pastatų ūkio stebėsenos centre;

↓ 2012/27/ES 18 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas
☞ Taryba (nauja 34a konstatuojamoji dalis)

(34) ⇒ 2020 m. daugiau kaip pusė pasaulio gyventojų gyveno miestuose. Manoma, kad iki 2050 m. tas skaičius pasieks 68 proc.¹ Be to, iki 2050 m. vis dar reikia pastatyti pusę miestų infrastruktūros objektų². Miestai ir didmiesčiai yra ekonominės veiklos, žinių kūrimo, inovacijų ir naujų technologijų centrai. Nuo miestų priklauso juose gyvenančių ar dirbančių piliečių gyvenimo kokybė. Valstybės narės turėtų techniškai ir finansiškai remti savivaldybes. ☞ Kai kurios valstybių narių savivaldybės ir kitos viešosios organizacijos jau ėmėsi įgyvendinti integruotą požiūrį į energijos taupymą ir tiekimą, pavyzdžiui, vykdydamos tvarios energetikos veiksmų planus (pvz., parengtus pagal Merų pakto iniciatyvą) ir taikydamos integruotus urbanistinius metodus, kurie apima ne vien atskiras pastatams ar transporto rūšims taikomas intervencines priemones.

☞ (34a) pagal šią direktyvą toliau visapusiškai taikomi visi 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo, 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, ir 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama direktyva 2004/17/EB, principai: ☞

¹ <https://www.unfpa.org/world-population-trends>

² https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf

(35) pirkdami tam tikrus produktus ir paslaugas, taip pat įsigydami ir nuomodami pastatus, ~~centrinės valdžios subjektai~~ ⇒ perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai ⇐, sudarantys viešojo darbų, prekių ar paslaugų pirkimo sutartis, turėtų tapti sektinu pavyzdžiu ir priimti efektyvų energijos vartojimą užtikrinančius pirkimo sprendimus ⇒ bei taikyti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, taip pat ir toms viešosioms sutartims ir koncesijoms, kurioms IV priede konkrečių reikalavimų nenustatyta ⇐. Tai turėtų būti taikoma administraciniams padaliniais, turintiems kompetenciją visoje valstybės narės teritorijoje. Kai konkrečioje valstybėje narėje ir konkrečios kompetencijos srityje tokių atitinkamų visą teritoriją apimančių administracinių padalinių nesama, įpareigojimas turėtų būti taikomas tiems administraciniams padaliniais, kurių kiekvieno turimas kompetencijos sritis apjungus apimama visa teritorija. Tačiau tai neturėtų daryti poveikio Sąjungos viešųjų pirkimų srities direktyvų nuostatomis. ⇒ Valstybės narės turėtų šalinti kliūtis vykdyti bendrą viešąjį pirkimą valstybėje narėje ar tarpvalstybiniu mastu, jei dėl to gali sumažėti išlaidos ir padidėti vidaus rinkos nauda suteikiant naujų verslo galimybių tiekėjams ir energetikos paslaugų teikėjams; ⇐

- (36) visi viešojo sektoriaus subjektai, kurie investuoja visuomenės išteklius vykdydami pirkimą, turėtų rodyti pavyzdį – skirdami sutartis ir koncesijas rinktis didžiausio energijos vartojimo efektyvumo produktus, paslaugas, darbus ir pastatus, taip pat ir vykdydami pirkimą, kuriam netaikoma konkrečių reikalavimų pagal Direktyvą 2009/30/EB. Šiame kontekste visose viešųjų sutarčių ir koncesijų, kurių vertė viršija Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/23/ES¹ 6 ir 7 straipsniuose, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES² 2 straipsnio 1 dalyje ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES 3 ir 4 straipsniuose nustatytas ribas, skyrimo procedūrose reikia atsižvelgti į Sąjungos arba nacionalinės teisės aktuose nustatytą gaminių energijos vartojimo efektyvumą, pastatų energinį naudingumą ir paslaugų energijos vartojimo efektyvumą, viešojo pirkimo procedūrose pirmumo tvarka atsižvelgiant į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“;
- (37) taip pat svarbu, kad valstybės narės stebėtų, kaip į energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus atsižvelgia perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai, pirkdami produktus, pastatus, darbus ir paslaugas, užtikrindamos, kad informacija apie laimėjusių pasiūlymų, viršijančių pirkimo direktyvose nurodytas ribas, poveikį energijos vartojimo efektyvumui būtų skelbiama viešai. Tai užtikrintų galimybę suinteresuotiesiems subjektams ir piliečiams įvertinti viešojo sektoriaus vaidmenį užtikrinant, kad vykdant viešuosius pirkimus būtų skaidriai laikomasi principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“;

¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

² 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

- (38) Europos žaliojo kurso komunikate pripažįstamas žiedinės ekonomikos vaidmuo siekiant bendrą Sąjungos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslų. Viešasis sektorius gali padėti siekti šių tikslų pasinaudodamas savo perkamąja galia, kai tinkama, pasirinkdamas aplinką tausojančius produktus, pastatus, paslaugas ir darbus, naudodamasis žaliųjų viešųjų pirkimų priemonėmis ir taip svariai prisidėti prie energijos suvartojimo mažinimo ir poveikio aplinkai mažinimo;
- (39) svarbu, kad valstybės narės pateiktų reikiamas gyvavimo ciklo sąnaudų, poveikio aplinkai ir sąnaudų vertinimo gaires ir metodikas ir taip suteiktų reikiamą paramą viešosioms įstaigoms, kad šios, vykdydamos viešuosius pirkimus, taikytų energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus ir, kai tinkama, vykdytų žaliąjį viešąjį pirkimą. Tikimasi, kad gerai parengtos priemonės, visų pirma skaitmeninės priemonės, palengvins viešojo pirkimo procedūras ir sumažins administracines išlaidas, ypač mažesnėse valstybėse narėse, kurios gali neturėti pakankamai pajėgumų pasiūlymams parengti. Šiuo atžvilgiu valstybės narės turėtų aktyviai skatinti naudotis skaitmeninėmis priemonėmis ir remti perkančiųjų organizacijų tarpusavio bendradarbiavimą, be kita ko, tarpvalstybiniu mastu, siekiant keistis geriausios praktikos pavyzdžiais;
- (40) atsižvelgiant į tai, kad šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetama prieš pradedant eksploatuoti pastatus ir jų eksploatavimo laikui pasibaigus, valstybės narės taip pat turėtų atsižvelgti į anglies dioksido kiekį, išmetamą per visą pastatų gyvavimo ciklą. Tai daroma atsižvelgiant į pavyzdinį viešojo sektoriaus vaidmenį ir stengiantis daugiau dėmesio skirti viso gyvavimo ciklo veiksmingumui, žiedinės ekonomikos aspektams ir poveikiui aplinkai. Taigi viešasis pirkimas gali būti proga spręsti anglies dioksido kiekio, išmetamo per visą pastatų gyvavimo ciklą klausimą. Šiuo atžvilgiu perkančiosios organizacijos yra svarbūs subjektai, kurie gali imtis veiksmų pagal viešojo pirkimo procedūras pirkdami naujus pastatus, kurių visuotinio atšilimo potencialas per visą gyvavimo ciklą yra mažesnis;

- (41) visuotinio atšilimo potencialu per visą gyvavimo ciklą įvertinamas su pastatu susijęs įvairiais jo gyvavimo ciklo etapais išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis. Todėl juo įvertinama tai, kiek bendrai dėl pastato padidėja išmetamų teršalų, dėl kurių vyksta klimato kaita, kiekis. Tai dar vadinama anglies dioksido pėdsako vertinimu arba viso gyvavimo ciklo anglies dioksido kiekio matavimu. Jame susumuojamas su statybinėmis medžiagomis susijęs išmetamo anglies dioksido kiekis ir tiesiogiai bei netiesiogiai naudojimo etapu išmetamo anglies dioksido kiekis. Pastatai yra svarbi medžiagų kaupykla, kurioje daugelį dešimtmečių kaupiami daug anglies dioksido išskiriantys ištekliai, todėl svarbu nagrinėti konstrukcijas, kurios palengvintų galimybę ateityje, eksploataavimo laikotarpiui pasibaigus, tas medžiagas vėl panaudoti ar perdirbti;
- (42) visuotinio atšilimo potencialas išreiškiamas skaitiniu rodikliu – kilogramais CO₂e/m² (naudingojo vidaus patalpų ploto) kiekvienu gyvavimo ciklo etapu, apskaičiuojant vieno etaloninio 50 metų tyrimo laikotarpio metų vidurkį. Duomenų parinkimas, scenarijų nustatymas ir skaičiavimai atliekami pagal standartą EN 15978. Pastato elementų ir techninės įrangos apimtis nustatyta 1.2 rodikliu bendroje Sąjungos tvarių pastatų rodiklių sistemoje „Level(s)“. Kai yra nacionalinė skaičiavimo priemonė arba jos reikia norint atskleisti informaciją arba gauti statybos leidimus, turėtų būti įmanoma naudoti tą nacionalinę priemonę reikalaujamai informacijai pateikti. Turėtų būti galima naudoti kitas skaičiavimo priemones, jei jos atitinka būtiniausius kriterijus, nustatytus bendroje Sąjungos sistemoje „Level(s)“;

~~įvertinus galimybę Sąjungos lygiu nustatyti „baltųjų sertifikatų“ sistemą, paaiškėjo, kad dabartinėmis aplinkybėmis taikant tokią sistemą atsirastų pernelyg didelių administracinių išlaidų ir kiltų grėsmė, kad energijos taupymas bus sutelktas tam tikrose valstybėse narėse, o ne taikomas visoje Sąjungoje. Tokios Sąjungos lygio schemos tikslą bent jau šiame etape būtų galima geriau pasiekti taikant nacionalines energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas energetikos komunalinėms įmonėms ar kitas alternatyvias politikos priemones, kuriomis galima sutaupyti tiek pat energijos. Tokių sistemų užmojo lygį tikslinga nustatyti bendroje sistemoje Sąjungos lygiu, kartu suteikiant valstybėms narėms daug lankstumo, kad jos galėtų visapusiškai atsižvelgti į nacionalinę rinkos dalyvių organizacinę struktūrą, konkrečias energetikos sektoriaus aplinkybes ir galutinių vartotojų įpročius. Taikant bendrą sistemą energetikos komunalinėms įmonėms turėtų būti suteikta galimybė siūlyti energetines paslaugas visiems galutiniams vartotojams, o ne tik tiems, kuriems jos parduoda energiją. Taip energetikos rinkoje didėja konkurencija, nes energetikos komunalinės įmonės, teikdamos papildomas energetines paslaugas, gali diferencijuoti savo produktą. Taikant bendrą sistemą valstybėms narėms turėtų būti suteikiama galimybė į savo nacionalinę sistemą įtraukti reikalavimus, kuriais būtų siekiama socialinio tikslo, visų pirma siekiant užtikrinti, kad pažeidžiami vartotojai galėtų pasinaudoti didesnio energijos vartojimo efektyvumo teikiama nauda. Valstybės narės, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, turėtų nustatyti, kurie energijos skirstytojai ar mažmeninės prekybos energija įmonės turėtų būti įpareigoti pasiekti šioje direktyvoje nustatytą galutinio energijos suvartojimo taupymo tikslą.~~

~~Valstybėms narėms visų pirma turėtų būti leidžiama netaikyti šio įpareigojimo smulkiems energijos skirstytojams, smulkioms mažmeninės prekybos energija įmonėms ir mažiems energetikos sektoriams, kad būtų išvengta neproporeingos administracinės naštos. 2008 m. birželio 25 d. Komisijos komunikate išdėstyti principai, į kuriuos turėtų atsižvelgti šios galimybės netaikyti nusprendusios valstybės narės. Siekiant remti nacionalines energijos vartojimo efektyvumo iniciatyvas įpareigotosios šalys pagal nacionalines energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas galėtų įvykdyti savo įsipareigojimus kasmet mokėdamos į nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo fondą sumą, lygią investicijoms, kurių reikalaujama taikant sistemą;~~

↓ 2012/27/ES 21 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~atsižvelgiant į visa apimančią būtinybę atkurti viešųjų finansų tvarumą ir fiskalinį konsolidavimą, įgyvendinant konkrečias priemones, kurioms taikoma ši direktyva, turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į ekonominį efektyvumą valstybės narės lygiu įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo priemones, nustatytas atlikus tinkamą jų analizę ir įvertinimą;~~

↓ 2012/27/ES 22 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~reikalavimas, kad būtų pasiektas tikslas sutaupyti per metus galutiniam vartotojams parduotos energijos, palyginti su tuo, kiek energijos būtų parduota, nėra pardavimo ar energijos vartojimo ribojimas. Valstybės narės turėtų turėti galimybę apskaičiuojant galutiniam vartotojams parduotos energijos kiekį neįtraukti viso ar dalies 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje¹, I priede nurodytai eksploataavimo veiklai suvartotos parduotos energijos kiekio, kadangi pripažįstama, kad kai kuriuose šių veiklos sričių sektoriuose ar jų pošakiuose anglies dioksido nutekėjimo rizika gali būti didelė. Tikslinga, kad valstybės narės žinotų sistemų sąnaudas, kad galėtų tiksliai įvertinti priemonių kaštus;~~

↓ 2012/27/ES 23 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~nedarant poveikio 7 straipsnio reikalavimams ir siekiant sumažinti administracinę naštą, kiekviena valstybė narė gali sugrupuoti visas politikos priemones, skirtas 7 straipsnio įgyvendinimui, išsamioje nacionalinėje energijos vartojimo efektyvumo programoje;~~

---

¹ ~~OL L 275, 2003-10-25, p. 32.~~

↓ 2018/2002 7 konstatuojamoji dalis

(pritaikytas)

⇒ naujas

- (43) ⇒ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES¹ reglamentuojami įrenginiai, kuriuose gaminama energija arba ji naudojama gamybos reikmėms, o informacija apie įrenginyje sunaudotą arba jo pagamintą energiją turi būti įtraukta į prašymus išduoti integruotuosius leidimus (12 straipsnio 1 dalies b punktas). Be to, Direktyvos 2010/75/ES 11 straipsnyje nustatyta, kad efektyvus energijos naudojimas yra vienas iš bendrųjų principų, kuriais remiantis nustatomi įpareigojimai veiklos vykdytojui, ir vienas iš kriterijų, kuriais remiantis pagal tos direktyvos III priedą nustatomi geriausi prieinami gamybos būdai.
- ⇐ ~~energijos~~ Energetikos sistemų veikimo efektyvumui bet kuriuo metu daro poveikį galimybė sklandžiai ir lanksčiai tiekti į tinklą elektros energiją, gautą iš įvairių šaltinių, kurių inercijos laipsniai ir veikimo pradžios intervalai yra skirtingi. Padidinus ~~te~~ efektyvumą bus sudarytos sąlygos geriau panaudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją;

↓ 2018/2002 8 konstatuojamoji dalis

- (44) energijos vartojimo efektyvumo didinimas gali prisidėti prie geresnių ekonominių rezultatų. Valstybės narės ir Sąjunga turėtų siekti mažinti energijos vartojimą, nepaisant ekonomikos augimo dydžio;

---

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

↓ 2018/2002 10 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (45) ~~atsižvelgiant į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją~~, ☒ šia direktyva ☒ ~~Direktyva 2012/27/ES~~ nustatytas įpareigojimas ~~taupyti energiją dėl energijos vartojimo efektyvumo~~ ⇒ turėtų būti padidintas ir ☒ ~~galiojimas turėtų būti pratęstas laikotarpiui po 2020~~ ☒ jis turėtų galioji ir po ☒ ⇒ 2030 ☒ m. ~~Tas pratęsimas suteiktų daugiau stabilumo~~ ☒ Tai užtikrintų stabilumą ☒ investuotojams, taigi paskatintų ilgalaikes investicijas ir ilgalaikes energijos vartojimo efektyvumo priemones, pavyzdžiui, esminę pastatų renovaciją, siekiant ilgalaikio tikslo – palengvinti ekonomiškai efektyvų esamų pastatų pertvarkymą į energijos beveik nevartojančius pastatus. Įpareigojimas ~~taupyti energiją dėl energijos vartojimo efektyvumo~~ atliko svarbų vaidmenį sudarant sąlygas ekonomikos augimui, ~~ir~~ darbo vietų kūrimui ⇒ , konkurencingumui ir energijos nepritekliaus mažinimui ☒ vietos lygmeniu, ~~ir jis~~ ☒ Jis ☒ turėtų būti paliktas galioji siekiant užtikrinti, kad Sąjunga galėtų pasiekti savo energetikos ir klimato srities tikslus sukurdamą papildomų galimybių, ir nutraukti sąsają tarp energijos vartojimo ir ekonomikos augimo. Norint įvertinti sąlygas, kuriomis būtų galima paskatinti privatųjį sektorių investuoti į energijos vartojimo efektyvumo projektus, taip pat sukurti naujus pajamų modelius energijos vartojimo efektyvumo srities inovacijoms, svarbu bendradarbiauti su privačiuoju sektoriumi;

↓ 2018/2002 11 konstatuojamoji dalis

- (46) energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės taip pat daro teigiamą poveikį oro kokybei, nes efektyviau energiją vartojantys pastatai prisideda prie poreikio šildyti kuru, įskaitant kietąjį kurą, mažinimo. Taigi, energijos vartojimo efektyvumo priemonės prisideda prie oro kokybės viduje ir lauke gerinimo ir padeda ekonomiškai efektyviu būdu siekti Sąjungos oro kokybės politikos tikslų, nustatytų visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/2284¹;

¹ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

↓ 2018/2002 12 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas
☞ Taryba

(47) valstybės narės turi per visą ~~2021–2030 m.~~ įpareigojimų taikymo laikotarpį ☒ iki 2030 m. ☒ pasiekti tokį suminį galutinės sutaupytos energijos kiekį, kuris ~~sudaro atitiktą~~ bent 0,8 % proc. naujo kasmetinio sutaupytos energijos kiekio nuo galutinės energijos suvartojimo dydį ⇒ iki 2023 m. gruodžio 31 d. ir bent ☞ 1,1 proc. nuo 2024 m. sausio 1 d.; 1,3 proc. nuo 2026 m. sausio 1 d. ir ☞ 1,5 proc. – nuo ☞ [...] ☞ 2028 ☞ m. sausio 1 d. ☞. Tas reikalavimas gali būti įgyvendintas naujomis politikos priemonėmis, priimtomis ~~naujuoju~~ įpareigojimų taikymo laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d., arba naujais atskirais veiksmais, kurie yra prieš ankstesnį laikotarpį arba jo metu priimtų politikos priemonių rezultatas, su sąlyga, kad tokie atskiri energijos taupymą skatinantys veiksmai yra pradėti ☒ paskesniu ☒ ~~naujuoju~~ laikotarpiu. Tuo tikslu valstybės narės turėtų turėti galimybę naudotis energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistema arba alternatyviomis politikos priemonėmis, arba abiem kartu. ~~Be to, turėtų būti numatytos įvairios galimybės, be kita ko, tai, ar transporto sektoriuje sunaudojama energija visiškai arba iš dalies įtraukiama į apskaičiavimo bazinį scenarijų, siekiant valstybėms narėms suteikti lankstumo joms apskaičiuojant savo sutaupytą energijos kiekį, kartu užtikrinant, kad būtų pasiektas reikalaujamas suminis galutinės sutaupytos energijos kiekis, kuris sudaro ne mažiau kaip 0,8 % naujo kasmetinio sutaupytos energijos kiekio dydį;~~

↓ 2018/2002 13 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas
☞ Taryba

- (48) ~~vis dėlto būtų neproporcinga toki reikalavimą nustatyti Kiprui ir Maltai. Tų mažų salų valstybių narių energijos rinkai būdingi ypatumai, dėl kurių priemonių, kurias taikant įgyvendinamas įpareigojimas taupyti energiją, įvairovė yra labai ribota, pavyzdžiui, tai, kad yra vienas elektros energijos tiekėjas, nėra gamtinių dujų tinklų ir centralizuotų šilumos tiekimo ir centralizuotų vėsumos tiekimo sistemų, taip pat naftos paskirstymo bendrovės yra mažos. Tuos ypatumus apsunkina mažas tų valstybių narių energijos rinkos dydis. Todėl~~
⇒ laikotarpiu nuo 2021 m. iki 2023 m. gruodžio 31 d. ☞ turėtų būti reikalaujama, kad Kipras ir Malta pasiektų suminį galutinės energijos suvartojimo sumažinimą, ~~atitinkantį tik tokiu kiekiu, kuris sudaro~~ tik 0,24 proc. % naujo kasmetinio sutaupytos energijos kiekio nuo galutinės energijos suvartojimo 2021– ☞ [...] ☞ ☞ 2023 ☞ m. laikotarpiu ☞ , o nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d. kasmet naujai sutaupytų kiekį, lygų 0,45 proc. metinio galutinės suvartojamos energijos kiekio, kurio vidurkis išvestas pagal paskutinių trejų metų, ėjusių prieš 2019 m. sausio 1 d., laikotarpio duomenis ☞ ☞ [...] ☞ ; ☞

↓ 2018/2002 14 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

(49) valstybės narės, ☒ taikydamos ☒ ~~kai jos taiko~~ įpareigojimų sistemą, turėtų, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, paskirti įpareigotąsias šalis iš ⇒ perdavimo sistemos operatorių, ⇐ energijos skirstytojų, mažmeninės prekybos energija įmonių ir transporto degalų skirstytojų arba mažmeninės prekybos jais įmonių. Tam tikrų tokių skirstytojų ar mažmeninės prekybos įmonių kategorijų paskyrimas arba jų atleidimas nuo paskyrimo neturėtų būti laikomas nesuderinamu su nediskriminavimo principu. Todėl valstybės narės gali pasirinkti, ar paskyrimas įpareigotosiomis šalimis taikomas visiems tokiems ⇒ perdavimo sistemos operatoriams, ⇐ skirstytojams arba mažmeninės prekybos įmonėms, ar tik tam tikroms jų kategorijoms. ⇒ Siekiant įgalinti ir apsaugoti pažeidžiamus vartotojus, energijos nepriteklių patiriančius žmones ir socialiniuose būstuose gyvenančius žmones ir įgyvendinti politikos priemones teikiant pirmenybę tokiems žmonėms, valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys užtikrintų, kad reikiamą energijos kiekį sutaupyti pažeidžiami vartotojai, energijos nepriteklių patiriantys žmonės ir socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės. Tuo tikslu valstybės narės taip pat gali nustatyti išlaidų energijai mažinimo tikslus. Įpareigotosios šalys galėtų pasiekti šiuos tikslus skatindamos diegti priemones, kurios padėtų taupyti energiją ir mažinti sąskaitas už energiją, pavyzdžiui, įrengti izoliavimo ir apšiltinimo priemones; ⇐

(50) rengdamos politikos priemonės, kuriomis siekiama įvykdyti įpareigojimą taupyti energiją, valstybės narės turėtų laikytis Sąjungos klimato ir aplinkos apsaugos standartų ir prioritetų ir laikytis principo „nedaryti reikšmingos žalos“, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2020/852¹. Valstybės narės neturėtų skatinti aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos, pvz., iškastinio kietojo kuro naudojimo. Įpareigojimu taupyti energiją siekiama stiprinti atsaką į klimato kaitą skatinant valstybes nares įgyvendinti tvarią ir švarią politiką, kuri būtų atspari ir sušvelnintų klimato kaitą. Todėl nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dėl politikos priemonių, susijusių su tiesioginiu iškastinio kuro deginimu, sutaupytos energijos kiekis nebus laikomas atitinkančiu reikalavimus pagal energijos taupymo įpareigojimą. Tai leis suderinti įpareigojimą taupyti energiją su Europos žaliojo kurso, Klimato politikos tikslo įgyvendinimo plano ir iniciatyvos „Renovacijos banga“ tikslais ir atsižvelgti į Tarptautinės energetikos agentūros nulinės taršos ataskaitoje² nurodytą poreikį imtis veiksmų. Apribojimu siekiama paskatinti valstybes nares naudoti viešąsias lėšas tik perspektyvioms, tvarioms technologijoms. Svarbu, kad valstybės narės užtikrintų rinkos dalyviams aiškią politikos sistemą ir tikrumą dėl investicijų. Įgyvendinant įpareigojimui įvykdyti sutaupomos energijos skaičiavimo metodiką visiems rinkos dalyviams turėtų būti sudarytos sąlygos per pagrįstą laikotarpį pritaikyti savo technologijas. Kai valstybės narės remia efektyvių iškastinio kuro technologijų diegimą arba ankstyvą tokių technologijų pakeitimą, pavyzdžiui, taikydamos subsidijų sistemas arba energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas, sutaupyta energija gali nebeatitikti energijos taupymo įpareigojimo reikalavimų. Nors energijos taupymas dėl, pavyzdžiui, bendros šilumos ir elektros energijos gamybos naudojant gamtines dujas skatinimo neatitiktų reikalavimų, apribojimas nebūtų taikomas netiesioginiam iškastinio kuro naudojimui, pavyzdžiui, kai elektros energijai gaminti, be kitų išteklių, naudojamas ir iš iškastinis kuras. Politikos priemonės, kuriomis siekiama keisti elgseną, kad būtų mažiau naudojama iškastinio kuro, pavyzdžiui, rengiant informavimo kampanijas, ir skatinamas ekologiškas vairavimas, turėtų ir toliau būti

¹ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13–43).

² IEA (Tarptautinė energetikos agentūra) (2021 m.), „Net Zero by 2050. A Roadmap for the Global Energy Sector“, <https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>.

laikomos atitinkančiomis reikalavimus. Energijos kiekis, sutaupyta taikant pastatų renovacijai skirtas politikos priemonės, gali apimti tokias priemones kaip šildymo iškastiniu kuru sistemų pakeitimas kartu su pastato medžiagų patobulinimais, kurie turėtų apsiriboti tomis technologijomis, kurios leidžia sutaupyti reikiamą energijos kiekį pagal valstybėje narėje nustatytus nacionalinius statybos kodeksus. Vis dėlto valstybės narės, vykdydamos esminę renovaciją, turėtų skatinti atnaujinti šildymo sistemas, laikydamosi ilgalaikio anglies dioksido poveikio neutralumo tikslo, t. y. sumažinti šildymo poreikį, o likusį šildymo poreikį patenkinti naudojant anglies dioksido neišskiriantį energijos šaltinį;

↓ 2018/2002 15 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (51) į valstybių narių energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones transporte galima atsižvelgti tam, kad būtų įvykdytas jų įpareigojimas dėl sutaupytos galutinės energijos kiekio. Tokios priemonės apima politikos priemones, kurios, inter alia, skirtos skatinti naudoti efektyvesnes transporto priemones, pereiti prie kitų transporto rūšių – važiavimo dviračiu, ėjimo ir visuomeninio transporto, arba vykdyti judumo ir miestų planavimą, dėl kurio sumažėtų transporto poreikis. Be to, taip pat gali būti atsižvelgta į schemas, kurios pagreitina naujų ir efektyvesnių transporto priemonių ar politikos, skatinančių pereiti prie ~~veiksmingesnių~~ kuro rūšių, ⇒ kurių keliama tarša yra mažesnė, išskyrus su tiesioginio iškastinio kuro deginimo naudojimu susijusias politikos priemones, ir ⇐ dėl kurių sumažėtų energijos suvartojimas vienam kilometrui, diegimą su sąlyga, kad jos atitinka ~~Direktyvos 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva, šios direktyvos V priede nustatytas taisykles dėl reikšmingumo ir papildomumo.~~ ⇒ Politikos priemonės, kuriomis skatinama naudoti naujas iškastiniu kuru varomas transporto priemones, neturėtų būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus pagal įpareigojimą taupyti energiją; ⇐ ~~Tokios priemonės turėtų priversti atitikti valstybių narių nacionalines politikos sistemas, nustatytas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/94/ES¹;~~

¹ ~~2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo (OL L 307, 2014 10 28, p. 1).~~

↓ 2018/2002 16 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (52) priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842¹ ir dėl kurių atsirado patikrinamas ir išmatuojamas ar apskaičiuojamas energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas, gali būti laikomos ekonomiškai efektyviu būdu valstybėms narėms įvykdyti savo energijos taupymo įpareigojimą pagal ~~Direktyvą 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva~~ šią direktyvą;
-

↓ 2018/2002 17 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (53) kaip alternatyva reikalavimui, kad įpareigotosios šalys pasiektų suminį sutaupyto galutinės energijos kiekį, kurio reikalaujama pagal ~~Direktyvos 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva~~, šios direktyvos 87 straipsnio 1 dalį, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė savo įpareigojimų sistemose leisti įpareigotosioms šalims padaryti įnašą į nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo fondą ⇒ , kuris galėtų būti naudojamas tam, kad politikos priemonės būtų įgyvendinamos pirmenybę teikiant pažeidžiamiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms, ⇐ arba to iš jų reikalauti;

---

¹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

↓ 2018/2002 18 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (54) ~~nedarant poveikio 7 straipsnio 4 ir 5 dalims, kaip nustatyta šia direktyva,~~ valstybės narės ir įpareigosios šalys turėtų pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis ir technologijomis, ⇒ išskyrus tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijas, ⇐ kad pasiektų reikalaujamą suminį sutaupyto galutinės energijos kiekį, be kita ko, skatindamos tvarių technologijų naudojimą efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemose, efektyvaus šildymo ir vėsinimo infrastruktūroje ir atliekant energijos vartojimo auditus arba atitinkamose valdymo sistemose su sąlyga, kad nurodyti sutaupyto energijos kiekiai atitiktų ~~Direktyvos 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva, šios direktyvos 87~~ straipsnyje ir V priede nustatytus reikalavimus. Valstybės narės turėtų siekti didelio lankstumo rengdamos ir įgyvendindamos alternatyvias politikos priemones. ⇒ Valstybės narės turėtų skatinti imtis veiksmų, kurie padeda sutaupyti energijos ilguoju laikotarpiu; ⇐
-

↓ 2018/2002 19 konstatuojamoji dalis

- (55) ilgalaikės energijos vartojimo efektyvumo priemonės ir toliau lems mažesnę energijos suvartojimą po 2020 m., tačiau norint, kad jos prisidėtų prie Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslo įgyvendinimo, dėl tų priemonių taikymo po 2020 m. turėtų būti naujai sutaupoma energijos. Be to, energijos, sutaupyto po 2020 m. gruodžio 31 d., kiekis neturėtų būti laikomas suminiu galutinės energijos suvartojimo sutaupymu, kurio reikalaujama laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.;

- (56) naujai sutaupomos energijos kiekis – tai papildomas kiekis tam, kuris ir taip jau būtų sutaupyta; taigi tas energijos kiekis, kuris būtų ir taip sutaupyta, neturėtų būti įskaičiuojamas vykdant reikalavimus dėl energijos taupymo. Siekiant apskaičiuoti nustatytų priemonių poveikį, turėtų būti skaičiuojamas tik grynasis sutaupyta energijos kiekis, išmatuojamas kaip energijos suvartojimo pokytis, kurį galima tiesiogiai susieti su konkrečia energijos vartojimo efektyvumo priemone ⇒ , įgyvendinta taikant šios direktyvos 8 straipsnį ⇐. Kad galėtų apskaičiuoti grynąjį sutaupyta energijos kiekį, valstybės narės turėtų nustatyti bazinį scenarijų, kaip situacija vystytųsi, jei atitinkama priemonė nebūtų įgyvendinta. Atitinkamos politikos priemonės poveikis turėtų būti vertinamas lyginant su tuo baziniu scenarijumi. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į ⇒ būtiniausius reikalavimus, nustatytus aktualių Sąjungos teisės aktų sistemoje, ir į ⇐ tai, kad per tą patį laikotarpį gali būti imamasi ir kitų politikos priemonių, kurios taip pat daro poveikį sutaupomos energijos kiekiui, taigi ne visi pokyčiai, nustatyti nuo konkrečios politikos priemonės nustatymo pradžios, gali būti priskiriami tik tai vienai politikos priemonei. Įpareigosios, dalyvaujančiosios ar įgaliosios šalies veiksmai turėtų realiai prisidėti prie nurodyto energijos sutaupymo, siekiant užtikrinti, kad būtų įvykdytas reikšmingumo reikalavimas;

↓ 2018/2002 21 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

- (57) siekiant didinti energijos taupymo potencialą elektros energijos perdavimo ir paskirstymo etapuose, svarbu atitinkamais atvejais apsvarstyti galimybę į sutaupytos energijos kiekio apskaičiavimą įtraukti visus etapus energijos grandinėje. ⇒ Atlikti tyrimai ir konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais atskleidė didelį potencialą. Tačiau fizinės ir ekonominės sąlygos įvairiose valstybėse narėse ir dažnai pačiose valstybėse narėse labai skiriasi ir yra daug sistemos operatorių. Šios aplinkybės rodo decentralizuoto požiūrio tikslingumą pagal subsidiarumo principą. Nacionalinės reguliavimo institucijos turi reikiamų žinių, teisinę kompetenciją ir administracinių gebėjimų skatinti efektyvaus elektros energijos tinklo plėtrą. Tokie subjektai kaip Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-E) ir Europos skirstymo sistemos operatorių subjektas (ES SSO subjektas) taip pat gali naudingai prisidėti ir turėtų padėti savo nariams įsisavinti energijos vartojimo efektyvumo priemones; ⇐

↓ naujas

- (58) panašūs argumentai galioja labai dideliame gamtinių dujų sistemos operatorių skaičiui. Gamtinių dujų reikšmė, tiekimo intensyvumas ir teritorijos aprėptis valstybėse narėse labai skiriasi. Tokiais atvejais nacionalinės reguliavimo institucijos geriausiai gali stebėti sistemos raidą ir ją pakreipti siekdamas didesnio efektyvumo, o tokie subjektai kaip Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSOG) gali naudingai prisidėti ir turėtų padėti savo nariams įsisavinti energijos vartojimo efektyvumo priemones;

(59) veiksminga vandentvarka gali labai padėti taupyti energiją. Vandens ir nuotekų sektoriuose sunaudojama 3,5 ~~%proc.~~ suvartojamos elektros energijos Sąjungoje kiekio ir tikėtina, kad ta dalis didės. Tuo pačiu metu vandens nuotėkiai sudaro 24 ~~%proc.~~ viso Sąjungoje suvartojamo vandens kiekio, o energetikos sektorius yra didžiausias vandens vartotojas – jame sunaudojama 44 ~~%proc.~~ suvartojamo vandens kiekio. Reikėtų visapusiškai ištirti galimybes taupyti energiją panaudojant išmaniąsias technologijas ir procesus; ⇒, jie turėtų būti taikomi visais atvejais, kai tai ekonomiškai efektyvu, ir turėtų būti atsižvelgiama į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“. Be to, pažangiosios drėkinimo technologijos galėtų gerokai sumažinti vandens suvartojimą žemės ūkyje ir jam valyti bei transportuoti sunaudojamos energijos kiekį; ⇐

↓ 2018/2002 23 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (60) remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 9 straipsniu, Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo politika turėtų būti įtrauki ir dėl to turėtų užtikrinti, kad visi energijos nepriteklių patiriantys vartotojai galėtų vienodai naudotis energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis. Pastatų energijos vartojimo efektyvumo padidinimas turėtų, visų pirma, atnešti naudos ⇒ būti įgyvendinamas pirmenybę teikiant pažeidžiamiems namų ūkiams ⇒ vartotojams ir galutiniams naudotojams, įskaitant energijos nepriteklių patiriančius namų ūkius, patiriantiems žmonėms ir atitinkamais atvejais vidutinės pajamas gaunantiems namų ūkiams, taip pat socialiniuose būstuose gyvenantiems asmenims žmonėms, pagyvenusiems žmonėms ir kaimo ir atokiose vietovėse gyvenantiems žmonėms. Šiame kontekste ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas konkrečioms grupėms, kurioms kyla didesnė energijos nepritekliaus rizika arba kurie yra pažeidžiamesni dėl neigiamo energijos nepritekliaus poveikio, kaip antai moterys, neįgalieji, pagyvenę žmonės, vaikai ir rasinėms ar etninėms mažumoms priklausančias asmenys. Valstybės narės jau dabar gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys į energijos taupymo priemones įtrauktų socialinius tikslus, susijusius su energijos nepriteklumi, ir ši galimybė turėtų būti jau buvo taikoma ir alternatyvioms politikos priemonėms bei nacionaliniams energijos vartojimo efektyvumo fondams, ir tai. Tai turėtų tapti privalomu įpareigojimu ⇒ apsaugoti ir įgalinti pažeidžiamus vartotojus ir galutinius naudotojus ir mažinti energijos nepriteklių, kartu valstybėms narėms leidžiant išlaikyti visapusišką lankstumą pačioms spręsti dėl tokių priemonių rūšies, dydžio, apimties ir turinio. Jei pagal energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemą neleidžiama taikyti priemonių, susijusių su individualiais energijos vartotojais, valstybės narės gali siekti sumažinti energijos nepriteklių vien tik imdamosi alternatyvių politikos priemonių. ⇒ Formuodamos savo politikos priemonių derinį valstybės narės turėtų užtikrinti, kad neigiamo poveikio pažeidžiamiesiems vartotojams, galutiniams naudotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms neturėtų kitos politikos priemonės. Valstybės narės investicijoms į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones turėtų kuo geriau panaudoti viešąjį finansavimą, įskaitant Sąjungos lygmeniu nustatytas finansavimo priemones ir finansines priemones;

↕ naujas

🔄 Taryba

(61) šioje direktyvoje remiamasi pažeidžiamų vartotojų sąvoka, kurią valstybės narės turi apibrėžti pagal Direktyvą (ES) 2019/944. 🔄 Kiekviena valstybė narė apibrėžia pažeidžiamų vartotojų sąvoką, kurioje gali būti nurodomas energijos nepriteklis ir, *inter alia*, draudimas kritiniais atvejais tokiems vartotojams atjungti elektros energijos tiekimą. Pažeidžiamų vartotojų sąvoka gali apimti pajamų lygius, energijos išlaidoms tenkančią disponuojamųjų pajamų dalį, būsto energijos vartojimo efektyvumą, kritinę priklausomybę nuo elektros įrangos dėl sveikatos priežasčių, amžiaus ar kitus kriterijus. Tai leidžia valstybėms narėms įtraukti namų ūkius, kurie yra laikomi finansiškai silpnais nacionaliniame kontekste. 🔄 Be to, pagal Direktyvą 2012/27/ES termino „galutiniai naudotojai“ vartojimas kartu su terminu „galutinis vartotojas“ reiškia, kad teisės į sąskaitų išrašymą ir informaciją apie suvartojimą taip pat turi vartotojai, nesudarę individualių ar tiesioginių sutarčių su su daugiabučių pastatų bendrose šildymo, vėsinimo ar buitinio karšto vandens ruošimo sistemose naudojamos energijos tiekėju. Pažeidžiamų vartotojų sąvoka nebūtinai užtikrina, kad galutiniai naudotojai nebūtų palikti nuošaly. Todėl, siekiant užtikrinti, kad šioje direktyvoje nustatytos priemonės pasiektų visus pažeidžiamoje padėtyje esančius asmenis ir namų ūkius, valstybės narės į pažeidžiamų vartotojų apibrėžtį turėtų įtraukti ne tik vartotojus siaurąja prasme, bet ir galutinius naudotojus;

- (62) apie 50 ⇒ 34 mln. namų ūkių Sąjungoje patiria energijos nepriteklių ⇒ 2019 m. neišgalėjo namuose palaikyti tinkamos šilumos¹ ⇒. ⇒ Pagal Europos žaliąjį kursą pirmenybė teikiama socialiniam pertvarkos aspektui, laikantis principo, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Žalioji pertvarka, įskaitant perėjimą prie švarios energijos, turi nevienodą poveikį moterims ir vyrams ir gali labai paveikti kai kurias nepalankioje padėtyje esančias grupes, įskaitant neįgaliuosius. ⇒ Todėl energijos vartojimo efektyvumo priemonės turi būti esminis bet kokios ekonomiškai efektyvios kovai su energijos nepritekliumi ir vartotojų pažeidžiamumu skirtos strategijos elementas ir jomis papildomos socialinės apsaugos politikos priemonės valstybių narių lygmeniu. Siekiant užtikrinti, kad energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis būtų tvariai mažinamas nuomininkų patiriamas energijos nepriteklis, turėtų būti atsižvelgta į tokių priemonių ekonominį efektyvumą, taip pat jų įperkumą pastatų savininkams ir nuomininkams, o valstybių narių lygmeniu tokioms priemonėms turėtų būti užtikrinama tinkama finansinė ⇒ ir techninė ⇒ parama. ⇒ Valstybės narės turėtų vietos ir regionų lygmenimis padėti nustatyti ir mažinti energijos nepriteklių. ⇒ Atsižvelgiant į Paryžiaus susitarimo tikslus, Sąjungos pastatai ilgainiui turi būti pertvarkyti į energijos beveik nevartojančius pastatus. Dabartinis pastatų renovacijos tempas yra nepakankamas, o pastatus, kuriuose gyvena mažas pajamas gaunantys piliečiai, patiriantys energijos nepriteklių, sunkiausia renovuoti. Todėl šioje direktyvoje nustatytos priemonės dėl energijos taupymo įpareigojimų, energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų ir alternatyvių politikos priemonių yra ypač svarbios;

¹ 2020 m. spalio 14 d. KOMISIJOS REKOMENDACIJA dėl energijos nepritekliaus (C(2020) 9600 *final*).

- (63) norint išnaudoti energijos taupymo potencialą tam tikruose rinkos segmentuose, kuriuose paprastai nėra teikiamos komercinės energijos vartojimo audito paslaugos (pvz., mažosiose ir vidutinėse įmonėse (MVI)), valstybės narės turėtų parengti programas, kuriomis MVI būtų skatinamos leisti atlikti energijos vartojimo auditą. Energijos vartojimo auditas turėtų būti privalomas ir reguliariai atliekamas ➔ [...] ☹ įmonėse, ➔ kurių metinio suvartojamos energijos kiekio vidurkis ➔ [...] ☹ ➔ viršija tam tikrą ribą ☹☹ nes jose gali būti sutaupyta daug energijos. Atliekant energijos vartojimo auditą turėtų būti atsižvelgta į atitinkamus Europos ar tarptautinius standartus, pavyzdžiui, EN ISO 50001 (Energijos naudojimo vadybos sistemos) arba EN 16247-1 (Energetiniai auditai), arba, jei įtraukiamas energijos auditas – EN ISO 14000 (Aplinkos apsaugos vadybos sistemos), ir tokiu būdu auditas atitiktų šios direktyvos VI priedo nuostatas, nes tokios nuostatos neviršija šiuose atitinkamuose standartuose pateiktų reikalavimų. ⇒ Šiuo metu rengiamas konkretus Europos standartas, taikytinas energijos vartojimo auditui. Energijos vartojimo auditas gali būti atliekamas atskirai arba būti platesnės aplinkosaugos vadybos sistemos arba sutarties dėl energijos vartojimo efektyvumo dalis. Visais tokiais atvejais tos sistemos turėtų atitikti VI priedo būtiniausius reikalavimus. Be to, konkretūs mechanizmai ir sistemos, sukurti tam tikrų transporto operatorių išmetamų teršalų kiekiui ir degalų sąnaudoms stebėti, pavyzdžiui, ES ATLPS, gali būti laikomi suderinamais su energijos vartojimo auditu, įskaitant energijos naudojimo vadybos sistemų auditą, jei jie atitinka VI priede nustatytus būtiniausius reikalavimus; ⇐

↴ naujas

- (64) energijos naudojimo vadybos sistemų ir energijos vartojimo audito taikymo kriterijus turėtų būti vidutinis įmonės suvartojimas, kad būtų šiais mechanizmais būtų galima tiksliau nustatyti atitinkamas ekonomiškai efektyvaus energijos taupymo galimybes. Įmonės, kurių energijos suvartojimas nesiekia ribų, nuo kurių taikomos energijos naudojimo vadybos sistemos ir energijos vartojimo auditas, turėtų būti skatinamos atlikti energijos vartojimo auditą ir įgyvendinti atlikus tą auditą pateiktas rekomendacijas;
-

↓ 2012/27/ES 25 konstatuojamoji dalis

- (65) tais atvejais, kai energijos vartojimo auditą atlieka įmonių vidaus ekspertai, dėl būtinybės užtikrinti nepriklausomumą šie ekspertai negali tiesiogiai dalyvauti veikloje, kurios auditas atliekamas;

(66) informacinių ir ryšių technologijų (IRT) sektorius – dar vienas svarbus sektorius, kuriam skiriama vis daugiau dėmesio. 2018 m. ES duomenų centruose suvartota 76,8 TWh energijos. Numatoma, kad iki 2030 m. šis skaičius pasieks 98,5 TWh, t. y. padidės 28 proc. Šis absoliučiaisiais dydžiais išreikštas padidėjimas matyti ir iš santykinų dydžių: ES duomenų centrams 2018 m. teko 2,7 proc. elektros energijos paklausos, o iki 2030 m. ji pasieks 3,21 proc., jei plėtra tęsis pagal dabartinę trajektoriją¹. Europos skaitmeninėje strategijoje jau pabrėžta labai efektyviai energiją vartojančių ir tvarių duomenų centrų ir telekomunikacijų operatoriams skirtų skaidrumo dėl jų aplinkosauginio pėdsako priemonių svarba. Siekdamos skatinti tvarią IRT sektoriaus, ypač duomenų centrų, plėtrą, valstybės narės turėtų rinkti ir skelbti duomenis, kurie yra aktualūs duomenų centrų energiniam naudingumui ir vandens naudojimo rodikliui. Valstybės narės turėtų rinkti ir skelbti duomenis tik apie didelį pėdsaką turinčius duomenų centrus, kurių energijos ir vandens suvartojimą gerokai sumažinti galima tinkamai projektuojant (nauji centrai) ar taikant efektyvumo priemones (esami centrai) arba kurių atliekinę šilumą galima panaudoti netoliese esančiuose objektuose ir šilumos tinkluose. Remiantis tais surinktais duomenimis galima nustatyti duomenų centro darnumo rodiklį;

¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

(67) duomenų centrų darnumo rodikliai gali būti naudojami siekiant įvertinti keturis pagrindinius darnaus duomenų centro aspektus, t. y. kaip efektyviai jame naudojama energija, kiek tos energijos gaunama iš atsinaujinančiųjų išteklių, kaip panaudojama jo atliekinė šiluma ir kiek sunaudojama gėlo vandens. Duomenų centrų darnumo rodikliais turėtų būti didinamas duomenų centrų savininkų ir operatorių, įrangos gamintojų, programinės įrangos kūrėjų ir paslaugų teikėjų, visų lygmenų duomenų centrų paslaugų naudotojų, taip pat subjektų ir organizacijų, diegiančių, naudojančių ar perkančių debesijos ir duomenų centrų paslaugas, informuotumas. Jie taip pat turėtų suteikti pasitikėjimo faktiniais patobulinimais įdėjus pastangų ir ėmusių priemonių naujų ar esamų duomenų centrų tvarumui padidinti. Galiausiai jie turėtų būti naudojami kaip skaidraus ir duomenimis grindžiamo planavimo ir sprendimų priėmimo pagrindas. Duomenų centrų darnumo rodiklių naudojimas valstybėms narėms turėtų būti neprivalomas. Duomenų centrų darnumo rodiklio naudojimas valstybėms narėms turėtų būti neprivalomas;

↓ 2018/2002 25 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

(68) mažesnių vartotojų išlaidų suvartotai energijai turėtų būti siekiama padedant jiems vartoti mažiau energijos: mažinant pastatų energijos poreikius ir didinant prietaisų energijos vartojimo efektyvumą; tai turėtų būti derinama kartu su galimybėmis naudotis į viešojo transporto sistemą integruotomis mažai energijos vartojančiomis transporto priemonėmis bei dviračiais. ⇒ Valstybės narės taip pat turėtų apsvarstyti galimybę pagerinti susisiekimą kaimo ir atokiose vietovėse; ⇐

↓ 2018/2002 26 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

- (69) labai svarbu didinti visų Sąjungos piliečių informuotumą apie didesnio energijos vartojimo efektyvumo teikiamą naudą ir jiems teikti tikslią informaciją apie būdus, kuriais tai gali būti pasiekta. ⇒ Visų amžiaus grupių piliečiai taip pat turėtų dalyvauti energetikos pertvarkoje pagal Europos klimato paklą ir Konferenciją dėl Europos ateities. ⇐ Didesnis energijos vartojimo efektyvumas taip pat itin svarbus siekiant užtikrinti Sąjungos energijos tiekimo saugumą mažinant Sąjungos priklausomybę nuo iš trečiųjų valstybių importuojamo kuro;

↓ 2018/2002 27 konstatuojamoji dalis

- (70) vartotojams turėtų būti užtikrinamas visiškas visų energijos vartojimo efektyvumo priemonių, kurių buvo imtasi, kaštų ir naudos, įskaitant gražos laikotarpis, skaidrumas;

↓ 2018/2002 28 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (71) įgyvendindamos ~~Direktyvą 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva, šią direktyvą~~ ir imdamosi kitų energijos vartojimo efektyvumo priemonių, valstybės narės turėtų itin daug dėmesio skirti energijos vartojimo efektyvumo priemonių ir veiksmingo gamtos išteklių panaudojimo sinergijai laikantis žiedinės ekonomikos principų;

↓ 2018/2002 29 konstatuojamoji dalis

- (72) valstybės narės, pasinaudodamos naujais verslo modeliais ir technologijomis, turėtų stengtis skatinti diegti energijos vartojimo efektyvumo priemones, be kita ko, stambiais ir smulkiems vartotojams teikiant naujoviškas energetines paslaugas, ir sudaryti palankesnes sąlygas tokiam diegimui;

↓ 2018/2002 30 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (73) ~~energetikos sąjungos ir šildymo ir vėsinimo strategijos kontekste reikia sustiprinti būtiniausias vartotojų teises laiku gauti tikslią, patikimą ir aiškią informaciją apie jų energijos suvartojimą – tai yra ir viena iš 2015 m. liepos 15 d. Komisijos komunikate „Naujų galimybių energijos vartotojams teikiančių priemonių rinkinio įgyvendinimas“ nurodytų priemonių. Direktyvos 2012/27/ES 9–11 straipsniai ir VII priedas turėtų būti iš dalies pakeisti taip, kad būtų numatytas dažnesnis ir išsamesnis informacijos apie energijos suvartojimą teikimas~~ ☒ reikia numatyti, kad informacija apie energijos suvartojimą būtų teikiama dažniau ir būtų išsamesnė ☒, jei tai techniškai įmanoma ir ekonomiškai veiksminga atsižvelgiant į įrengtus matavimo prietaisus. Šioje direktyvoje išaiškinama, kad tai, ar atskiras matavimas yra ekonomiškai veiksmingas, priklauso nuo to, ar susiję kaštai yra proporcingi galimos sutaupyti energijos kiekiui. Vertinant, ar atskiras matavimas yra ekonomiškai veiksmingas, galima atsižvelgti į kitų konkrečių, planuojamų priemonių konkrečiame pastate, pavyzdžiui, būsimos renovacijos, poveikį;

↓ 2018/2002 31 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (74) šioje direktyvoje taip pat išaiškinama, kad teisės, susijusios su sąskaitų išrašymu ir informacija apie sąskaitas ar suvartojimą, turėtų būti taikomos vartotojams, kuriems šiluma, vėsuma arba buitinis karštas vanduo tiekiami iš centrinio šaltinio, net jei jie su energijos tiekėju nėra sudarę tiesioginės individualios sutarties. Terminas „galutinis vartotojas“ gali būti suprantamas kaip nurodantis tik fizinius ar juridinius asmenis, perkančius energiją remiantis su energijos tiekėju sudaryta tiesiogine individualia sutartimi. Todėl atitinkamų nuostatų tikslu turėtų būti įvestas terminas „galutinis naudotojas“, kad juo būtų nurodoma platesnė vartotojų grupė ir jis, be galutinių vartotojų, perkančių šilumą, vėsumą ar buitinį karštą vandenį savo asmeniniam galutiniam suvartojimui, taip pat turėtų apimti atskirų pastatų arba daugiabučių ar daugeliui paskirčių naudojamų pastatų atskirų butų (vienetų) naudotojus, kai į tokius vienetus šiluma, vėsuma arba buitinis karštas vanduo tiekiami iš centrinio šaltinio ir kai naudotojai nėra sudarę tiesioginės ar individualios sutarties su energijos tiekėju. Terminas „atskiras matavimas“ turėtų reikšti suvartojimo tokių pastatų atskiruose vienetuose matavimą;

- (75) siekiant užtikrinti individualaus šiluminės energijos suvartojimo apskaitos skaidrumą ir taip palengvinti atskiro matavimo įgyvendinimą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų nustatytos skaidrios ir viešai prieinamos nacionalinės taisyklės dėl šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens suvartojimo daugiabučiuose ir daugeliui paskirčių naudojamuose pastatuose kaštų paskirstymo. Be skaidrumo aspekto, valstybės narės galėtų apsvarstyti galimybę imtis priemonių, kuriomis būtų stiprinama konkurencija teikiant atskiro matavimo paslaugas, ir taip padėti užtikrinti, kad visi galutinių naudotojų patiriami kaštai būtų pagrįsti;
-

- (76) ~~nuo 2020 m. spalio 25 d.~~ nauji įrengti šilumos skaitikliai ir šilumos dalikliai turėtų būti nuskaitomi nuotoliniu būdu, kad vartotojams būtų užtikrintas ekonomiškai efektyvus ir dažnas informacijos apie suvartojimą teikimas. ☒ Šios direktyvos nuostatas, susijusias ☒ ~~Šia direktyva padarytus Direktyvos 2012/27/ES pakeitimus, susijusius~~ su šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens matavimu; šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens atskiru matavimu ir sąnaudų paskirstymu už juos; nuotolinio nuskaitymo reikalavimu; šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens sąskaitomis ir informacija apie suvartojimą; prieigos prie šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens suvartojimo matavimo informacijos, sąskaitų ir informacijos apie suvartojimą kaštais; ir būtiniausiais reikalavimais dėl šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens sąskaitų ir informacijos apie suvartojimą, numatoma taikyti tik iš centrinio šaltinio tiekiamai šilumai, vėsumai ir buitiniam karštam vandeniui. Valstybės narės gali savo nuožiūra nuspręsti, ar nuotolinio duomenų nuskaitymo prieinant ar privažiuojant technologijos turi būti laikomos nuotoliniu būdu nuskaitomomis. Naudojant nuotoliniu būdu nuskaitomus prietaisus nereikia patekti į atskirus butus ar vienetus, kad duomenis būtų galima nuskaityti;

↓ 2018/2002 34 konstatuojamoji dalis

- (77) valstybės narės turėtų atsižvelgti į tai, kad norint sėkmingai įgyvendinti naujas technologijas, skirtas suvartotos energijos kiekiui matuoti, reikia didinti investicijas į vartotojų ir energijos tiekėjų švietimą ir jų įgūdžių ugdymą;

↓ 2018/2002 35 konstatuojamoji dalis

- (78) sąskaitose pateikiama informacija ir metinės ataskaitos yra svarbios vartotojų informavimo priemonės apie jų suvartojamą energiją. Duomenys apie suvartojimą ir išlaidas taip pat gali būti kitos informacijos, kuri padeda vartotojams palyginti jų sudarytą susitarimą su kitais pasiūlymais, ir pasinaudoti skundų nagrinėjimo bei alternatyviais ginčų sprendimo mechanizmais, šaltinis. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad vartotojai dažnai skundžiasi dėl sąskaitų, ir tai yra vienas iš veiksnių, dėl kurių yra nuolat žemas vartotojų pasitenkinimo ir jų santykių su savo energijos tiekėjais lygis, būtina nustatyti, kad būtų teikiamos paprastesnės, aiškesnės ir suprantamesnės sąskaitos ir kartu užtikrinti, kad atskiromis priemonėmis, pavyzdžiui, sąskaitose pateikiama informacija, informavimo priemonėmis ir metinėmis ataskaitomis, būtų teikiama visa būtina informacija, kad vartotojai galėtų reguliuoti savo energijos suvartojimą, palyginti pasiūlymus ir keisti tiekėjus;

↓ 2012/27/ES 26 konstatuojamoji dalis

~~kuriant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, reikėtų atsižvelgti į plačiai taikant ekonomiškai efektyvias technologines naujoves, pvz., pažangiuosius skaitiklius, padidėjusį efektyvumą ir sutaupytą energiją. Jeigu įrengti pažangieji skaitikliai, įmonės neturėtų jų naudoti išrašydamos nepagrįstas sąskaitas atgaline data;~~

↓ 2012/27/ES 27 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~elektros energijos atveju pagal 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių¹, kurioje pažangiųjų skaitiklių diegimas įvertintas teigiamai, ne mažiau nei 80 % vartotojų ne vėliau kaip 2020 m. turėtų būti aprūpinti pažangiomis matavimo sistemomis. Dujų atveju pagal 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių², kurioje pažangių matavimo sistemų diegimas įvertintas teigiamai, valstybės narės arba bet kuri jų paskirta kompetentinga valdžios institucija turėtų parengti išmanių matavimo sistemų įdiegimo tvarkaraštį;~~

↓ 2012/27/ES 28 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~naudoti individualius skaitiklius arba šilumos sąnaudų skirstytuvus centralizuoto šilumos tiekimo arba bendro centrinio šildymo sistemos tiekiamos šilumos individualiam suvartojimui skaičiuoti daugiabučiuose pastatuose yra naudinga, jei galutiniai vartotojai turi priemonių savo individualiam vartojimui kontroliuoti. Todėl juos naudoti tikslinga tik pastatuose, kurių radiatoriuose yra įmontuoti termostatiniai radiatorių vožtuvai;~~

---

¹ ~~OL L 211, 2009 8 14, p. 55.~~

² ~~OL L 211, 2009 8 14, p. 94.~~

↓ 2012/27/ES 29 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~kai kuriuose daugiabučiuose pastatuose, į kuriuos šiluma tiekama centralizuoto šilumos tiekimo arba bendro centrinio šildymo sistemomis, naudoti tikslūs individualūs šilumos skaitikliai būtu techniniu požiūriu sudėtinga ir brangu, nes šildymui naudojamas karštas vanduo į butus patenka ir iš jų pašalinamas keliose vietose. Tačiau galima daryti prielaidą, kad individualus šilumos vartojimo skaičiavimas daugiabučiuose pastatuose techniniu požiūriu yra įmanomas, jei įrengiant individualius skaitiklius nereikėtų keisti pastato viduje esančio vamzdyno, skirto šildymui karštu vandeniu. Tokiuose pastatuose individualų šilumos suvartojimą galima skaičiuoti šilumos sąnaudų skirstytuvais, įrengtais kiekviename radiatoriuje;~~

↓ 2012/27/ES 30 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~Direktyvoje 2006/32/EB nurodyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad galutiniam vartotojams konkurencingomis kainomis būtų pateikiami individualūs skaitikliai, kurie tiksliai atspindi faktinį energijos suvartojimą ir pateikia informaciją apie tikslų laiką, kada ji buvo suvartota. Daugeliu atvejų šis reikalavimas taikomas, kai yra tam tikros sąlygos: tai turi būti techniškai įmanoma, pagrįsta finansiškai ir proporcinga galimam sutaupyti energijos kiekiui. Kai prie tinklo prijungiamas naujas pastatas arba kai pastate atliekama kapitalinė renovacija, kaip apibrėžta Direktyvoje 2010/31/ES, tokie individualūs skaitikliai turėtų būti pateikiami visada. Direktyvoje 2006/32/EB taip pat yra nurodyta, kad aiškios sąskaitos pagal faktinį energijos suvartojimą turėtų būti išrašomos pakankamai dažnai, kad pirkėjai galėtų reguliuoti savo energijos suvartojimą;~~

↓ 2012/27/ES 31 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~direktyvose 2009/72/EB ir 2009/73/EB nurodyta, kad valstybės narės turi užtikrinti pažangių matavimo sistemų diegimą, kad jas naudodami vartotojai galėtų aktyviai dalyvauti elektros energijos ir dujų tiekimo rinkose. Kalbant apie elektros energiją, vietovėse, kuriose pažangių skaitiklių diegimas vertinamas kaip ekonomiškai efektyvus, ne vėliau kaip 2020 m. bent 80 % vartotojų turi būti įdiegtos pažangios matavimo sistemos. Kalbant apie gamtines dujas, terminas nenurodytas, tačiau reikalaujama parengti įdiegimo darbotvarkę. Tose direktyvose taip pat nurodyta, kad galutiniai vartotojai turi būti tinkamai informuojami apie faktinį elektros energijos / dujų suvartojimą ir kaštus pakankamai dažnai, kad jie galėtų reguliuoti savo suvartojimą;~~

↓ 2012/27/ES 32 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~direktyvų 2006/32/EB, 2009/72/EB ir 2009/73/EB nuostatų dėl matavimo ir sąskaitų išrašymo poveikis energijos taupymui buvo ribotas. Daugelyje Sąjungos šalių šiomis nuostatomis nebuvo pasiekta, kad vartotojai gautų naujausią informaciją apie energijos suvartojimą ar kad būtų išrašomos sąskaitos, grindžiamos faktiškai suvartotu kiekiu, tokiu dažnumu, kuris, sprendžiant iš tyrimų rezultatų, sudarytų galimybes vartotojams reguliuoti energijos vartojimą. Patalpų šildymo ir karšto vandens tiekimo daugiabučiuose pastatuose sektoriuose dėl nepakankamo šių nuostatų aiškumo piliečiai pateikė daugybę skundų;~~

↓ 2012/27/ES 33 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~siekiant, kad galutiniai vartotojai turėtų geresnes galimybes gauti matavimo sistemų informaciją ir sąskaitas už individualų energijos suvartojimą, atsižvelgiant į galimybes, siejamas su pažangių matavimo sistemų ir pažangių skaitiklių diegimo procesu valstybėse narėse, yra svarbu, kad Sąjungos teisės aktų reikalavimai šioje srityje būtų kuo aiškesni. Tai turėtų padėti sumažinti pažangių matavimo sistemų, turinčių tam tikras funkcijas, padedančias sutaupyti daugiau energijos, diegimo kaštus ir paskatinti energetinių paslaugų rinkų ir paklausos valdymo vystymą. Įdiegus pažangias matavimo sistemas, sudaromos sąlygos dažnai išrašyti sąskaitas, grindžiamas faktiniu suvartojimu. Tačiau taip pat reikia išaiškinti reikalavimus, keliamus galimybei gauti informaciją ir sąžiningas bei tikslias sąskaitas, grindžiamas faktiniu suvartojimu, išrašomas tais atvejais, kai pažangieji skaitikliai iki 2020 m. nebus įrengti, be kita ko, reikalavimus, susijusius su individualaus šilumos, vėsumos ir karšto vandens daugiabučiuose pastatuose, į kuriuos šiluma, vėsuma ir karštas vanduo tiekiami centralizuotomis šilumos / vėsumos tiekimo sistemomis arba atskira tokiuose pastatuose įrengta šilumos tiekimo sistema, suvartojimo matavimu ir sąskaitų išrašymu;~~

↓ 2012/27/ES 34 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (79) rengdamos energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės, valstybės narės turėtų deramai atsižvelgti į poreikį užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir darnų *acquis* įgyvendinimą laikantis ☒ SESV ☒ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo;

↓ 2012/27/ES 35 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (80) didelio naudingumo kogeneracija bei ⇒ efektyvus ⇐ centralizuotas šilumos ir vėsumos tiekimas suteikia daug pirminės energijos taupymo galimybių, kurios Sąjungoje iš esmės nėra išnaudotos. Valstybės narės turėtų atlikti išsamų didelio naudingumo kogeneracijos ir ⇒ efektyvaus ⇐ centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo galimybių vertinimą. Šie vertinimai turėtų būti atnaujinami Komisijos prašymu, kad investuotojams būtų suteikta informacija apie nacionalinius plėtros planus ir būtų prisidėta kuriant stabilią ir palankią investavimo aplinką ⇒ derėti su integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais ir ilgalaikėmis renovacijos strategijomis ⇐. Naujuose elektros energijos gamybos įrenginiuose ir esamuose iš esmės atnaujintuose įrenginiuose arba įrenginiuose, kurių leidimas ar licencija atnaujinta, vadovaujantis kaštų ir naudos analize, iš kurios matyti kaštus viršijanti nauda, turėtų būti įrengti didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai, kad būtų panaudota atliekinė šiluma, susidaranti gaminant elektrą. ⇒ Panašiai ir kituose įrenginiuose, kurių vidutinis metinis suvartojamos energijos kiekis yra didelis, turėtų būti įdiegti techniniai atliekinės šilumos panaudojimo sprendimai, jei kaštų ir naudos analizė rodo, kad nauda yra didesnė. ⇐ Vėliau ši atliekinė šiluma galėtų būti perduodama centralizuoto šilumos tiekimo tinklais ten, kur jos reikia. Atvejai, dėl kurių gali reikėti taikyti leidimų išdavimo kriterijus, paprastai bus atvejai, dėl kurių taip pat reikia taikyti reikalavimus leidimams pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų¹ ir leidimų išdavimui pagal Direktyvą 2009/72/EB Direktyvą (ES) 2019/944;

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

- (81) gali būti tikslinga užtikrinti, kad ~~branduolinės energijos įrenginiai ar~~ elektros energijos gamybos įrenginiai, kuriems reikia naudotis geologiniu saugojimu, numatytu ~~2009 m. balandžio 23 d.~~ Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/31/EB ~~dėl anglies dioksido geologinio saugojimo~~¹, būtų vietovėse, kuriose naudoti atliekinę šilumą naudojant didelio naudingumo kogeneraciją arba tiekiant ją centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo tinklui nėra ekonomiškai efektyvu. Todėl valstybės narės turėtų turėti galimybę netaikyti šiems įrenginiams įpareigojimo atlikti kaštų ir naudos analizę dėl įrenginio aprūpinimo įranga, kuri sudarytų sąlygas panaudoti atliekinę šilumą naudojant didelio naudingumo kogeneracijos įrenginį. Be to turėtų būti galima tiems didžiausios apkrovos ir atsarginiams įrenginiams, kuriuos planuojama eksploatuoti mažiau nei 1500 veikimo valandų per metus (svyruojantis penkerių metų vidurkis), netaikyti reikalavimo tai pat gaminti ir šilumą;
-

- (82) tikslinga, kad valstybės narės skatintų taikyti priemones ir procedūras, kuriomis būtų skatinama įrengti kogeneracijos įrenginius, kurių bendra nominali šiluminė galia yra mažesnė nei ~~20~~ ⇒ 5 ⇐ MW, siekiant skatinti paskirstytą energijos gamybą;

---

¹ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB dėl anglies dioksido geologinio saugojimo (OL L 140, 2009 6 5, p. 114).

- (83) siekdamas įgyvendinti išsamius nacionalinius vertinimus, valstybės narės turėtų skatinti atlikti didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo galimybių vertinimą regioniniu ir vietos lygmenimis. Valstybės narės turėtų imtis veiksmų, kad paskatintų ir sudarytų sąlygas išnaudoti nustatytą ekonomiškai efektyvų didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo potencialą;
- (84) efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo reikalavimai turėtų derėti su ilgalaikės klimato politikos tikslais, Sąjungos klimato ir aplinkos apsaugos standartais ir prioritetais ir atitikti principą „nedaryti reikšmingos žalos“, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2020/85. Visose centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemose turėtų būti siekiama pagerinti sąveiką su kitomis energetikos sistemos dalimis, kad energija būtų vartojama optimaliai ir nebūtų švaistoma, išnaudojant visą pastatų potencialą kaupti šilumą ar vėsumą, įskaitant perteklinę šilumą iš paslaugų įrenginių ir netoliese esančių duomenų centrų. Todėl efektyvi centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistema turėtų užtikrinti didesnę pirminės energijos vartojimo efektyvumą ir laipsnišką atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ar vėsumos integravimą. Todėl šia direktyva laipsniškai įvedami griežtesni reikalavimai dėl šilumos ir vėsumos tiekimo ir jie turėtų būti taikomi konkrečiais nustatytais laikotarpiais, o nuo 2050 m. sausio 1 d. taikomi nuolat;

↓ 2012/27/ES 38 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (85) didelio naudingumo kogeneraciją reikėtų apibrėžti kaip energijos kiekį, kuris ☒ kogeneracija buvo apibrėžta kaip energijos kiekis, ☒ sutaupomas vietoj atskiros šilumos ir elektros energijos gamybos vykdant bendrą gamybą. ⇒ Didelio naudingumo kogeneracijos reikalavimai turėtų derėti su ilgalaikės klimato politikos tikslais. ⇐ Sąjungos teisės aktuose vartojamų kogeneracijos ir didelio naudingumo kogeneracijos terminų apibrėžtys neturėtų daryti poveikio kitokių apibrėžčių vartojimui nacionalinės teisės aktuose kitais tikslais, nei numatyta atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose. Siekiant sutaupyti kuo daugiau energijos ir neprarasti energijos taupymo galimybių, daugiausia dėmesio reikėtų skirti kogeneracijos įrenginių eksploatavimo sąlygoms;
-

↓ 2012/27/ES 39 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (86) siekiant ~~padidinti~~ ☒ užtikrinti ☒ skaidrumą, kad galutinis vartotojas galėtų ☒ ir leisti galutiniam vartotojui ☒ rinktis tarp kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos ir kitais būdais pagamintos elektros energijos, remiantis suderintosiomis naudingumo atskaitos vertėmis turėtų būti suteikiama didelio naudingumo kogeneracijos kilmės garantija. Kilmės garantijos sistemos pačios savaime nesuteikia teisės naudotis nacionaliniais paramos mechanizmais. Svarbu, kad visų rūšių elektros energijai, pagamintai didelio naudingumo kogeneracijos būdu, būtų taikomos kilmės garantijos. Kilmės garantijas reikėtų aiškiai atskirti nuo keičiamųjų pažymėjimų;
-

↓ 2012/27/ES 40 konstatuojamoji dalis

- (87) reikėtų atsižvelgti į kogeneracijos ir centralizuoto šilumos bei vėsumos tiekimo sektorių, kurie apima daug mažų ir vidutinio dydžio gamintojų, specifinę struktūrą, ypač peržiūrint leidimų statyti kogeneracijos galios ar susijusius tinklus išdavimo administracines procedūras, taikant principą „Visų pirma galvokime apie mažuosius“;

- (88) dauguma Sąjungos įmonių yra MVĮ. Sąjungai jos teikia didžiulių energijos taupymo galimybių. Kad padėtų MVĮ pradėti taikyti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės, valstybės narės turėtų nustatyti palankią sistemą, kuria būtų siekiama MVĮ teikti techninę pagalbą ir tikslingą informaciją;
-

~~Direktyvoje 2010/75/ES energijos vartojimo efektyvumas nurodytas kaip vienas iš kriterijų, kurie taikomi nustatant geriausius esamus gamybos būdus ir kuriais reikėtų remtis nustatant įrenginių, kuriems ta direktyva taikoma, įskaitant degimo įrenginius, kurių bendra nominali šiluminė galia yra 50 MW ar didesnė, leidimų išdavimo sąlygas. Tačiau pagal tą direktyvą valstybės narės suteikiama galimybė nenustatyti su energijos vartojimo efektyvumu susijusių reikalavimų deginimo įrenginių ar kitų įrenginių, kurie anglies dioksidą išskiria eksploataavimo vietoje, veiklai, nurodytai Direktyvos 2003/87/EB I priede. Valstybės narės galėtų įtraukti informaciją apie energijos vartojimo efektyvumo lygius į savo ataskaitas, teikiamas pagal Direktyvą 2010/75/ES;~~

- (89) remdamosi objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais ir atsižvelgdamos į gaires ir kodeksus, parengtus laikantis ~~2009 m. liepos 13 d.~~ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ~~(EB) Nr. 714/2009~~ (ES) 2019/943¹ ~~dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų~~² ir ~~2009 m. liepos 13 d.~~ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 715/2009 ~~dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų~~³, valstybės narės turėtų nustatyti taisykles, kuriomis būtų reglamentuojamas tinklų sujungimo ir sustiprinimo, taip pat techninio pritaikymo, reikalingo naujiems didelio naudingumo kogeneracijos būdu gaminamos elektros energijos gamintojams integruoti, kaštų padengimas ir pasidalijimas. Didelio naudingumo kogeneracijos būdu gaminamos elektros energijos gamintojams turėtų būti leidžiama skelbti kvietimą dalyvauti sujungimo darbų konkurse. Reikėtų sudaryti palankesnes prieigos prie didelio naudingumo kogeneracijos būdu gaminamos elektros energijos tinklo sistemos sąlygas, visų pirma mažos galios ir labai mažos galios kogeneracijos įrenginiams. Laikydamosi Direktyvos (ES) 2019/944 ~~2009/72/EB~~ 93 straipsnio 2 dalies ir Direktyvos 2009/73/EB 3 straipsnio 2 dalies valstybės narės gali elektros energijos ir dujų sektoriuose veikiančioms įmonėms nustatyti su viešosiomis paslaugomis susijusius įpareigojimus, be kita ko, susijusius su energijos vartojimo efektyvumu;

¹ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019 6 14, p. 54).

² OL L 211, 2009 8 14, p. 15.

³ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų (OL L 211, 2009 8 14, p. 36).

↕ naujas

🔍 Taryba (nauja 90a konstatuojamoji dalis)

(90) būtina nustatyti nuostatas, susijusias su sąskaitų išrašymu, vieno langelio principu veikiančiu kontaktiniu centru, neteisminiu ginčų sprendimu, energijos nepritekliumi ir pagrindinėmis sutartinėmis teisėmis, siekiant prireikus jas suderinti su atitinkamomis nuostatomis dėl elektros energijos pagal Direktyvą (ES) 2019/944, kad būtų sustiprinta vartotojų apsauga ir sudarytos sąlygos galutiniams vartotojams dažniau gauti aiškią ir naujausią informaciją apie savo suvartotą šildymo, vėsinimo energiją ar buitinį karštą vandenį ir reguliuoti energijos vartojimą;

🔍 (90a) šia direktyva stiprinama vartotojų apsauga, nustatant pagrindines sutartines teises centralizuoto šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens tiekimo srityje, atitinkančias Direktyvoje (ES) 2019/944 galutiniams vartotojams elektros sektoriuje nustatytą teisių, apsaugos ir įgalinimo lygį. Vartotojams turėtų būti prieinama aiški ir nedviprasmiška informacija apie jų teises. Keletas veiksnių trukdo vartotojams susipažinti su jiems prieinamais rinkos informacijos šaltiniais, juos suprasti ir veikti atsižvelgiant į juos. Nustatytos pagrindinės sutartinės teisės gali padėti, be kita ko, tinkamai suprasti tiekėjo sutartyje siūlomų paslaugų būtiniausią kokybės lygį, įskaitant tiekiamos energijos kokybę ir charakteristikas. Be to, tai gali prisidėti mažinant paslėptas ar papildomas išlaidas, kurios gali atsirasti po sutarties pasirašymo, nesant aiškaus vartotojo supratimo ir sutikimo, pradėjus teikti patobulintas arba naujas paslaugas. Šios paslaugos galėtų būti susijusios su tiekima energija, matavimo ir sąskaitų pateikimo paslaugomis, pirkimo ir diegimo arba pagalbinėmis ir priežiūros paslaugomis, taip pat išlaidomis, susijusiomis su tinklu, matavimo prietaisais, vietos šildymo ar vėsinimo įranga ir t. t. Reikalavimais bus prisidedama didinant pasiūlymų palyginamumą ir visiems Europos piliečiams bus užtikrinamas vienodas pagrindinių sutartinių teisių, susijusių su šildymu, vėsinimu ir buitiniu karštu vandeniu, lygis, neapribojant nacionalinių kompetencijų; 🔄

- (91) didesnė vartotojų apsauga turėtų būti užtikrinta visiems vartotojams suteikiant galimybę naudotis veiksmingais, nepriklausomais neteisminio ginčų sprendimo mechanizmais, kaip antai kreiptis į energetikos ombudsmeną, vartotojų instituciją arba reguliavimo instituciją. Todėl valstybės narės turėtų nustatyti greitas ir veiksmingas skundų nagrinėjimo procedūras;
- (92) turėtų būti pripažintas atsinaujinančių išteklių energetikos bendruomenių pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001¹ ir piliečių energetikos bendruomenių pagal Direktyvą (ES) 2019/944 įnašas siekiant Europos žaliojo kurso ir 2030 m. klimato tikslo įgyvendinimo plano tikslų. Todėl valstybės narės turėtų apsvarstyti atsinaujinančių išteklių energetikos bendruomenių ir piliečių energetikos bendruomenių vaidmenį ir jas skatinti. Tos bendruomenės gali padėti valstybėms narėms pasiekti šios direktyvos tikslus, didindamos energijos vartojimo efektyvumą vietos ar namų ūkių lygmeniu. Jos gali įgalinti ir įtraukti vartotojus ir sudaryti sąlygas tam tikroms namų ūkių vartotojų grupėms, be kita ko, kaimo ir atokiose vietovėse, dalyvauti energijos vartojimo efektyvumo projektuose ir intervencinėse programose. Energetikos bendruomenės gali padėti kovoti su energijos nepriteklumi palengvindamos energijos vartojimo efektyvumo projektų įgyvendinimą, mažindamos energijos suvartojimą ir tiekimo tarifus;
- (93) turėtų būti pripažinta, kad vieno langelio principu veikiančios įstaigos ar panašios struktūros gali įnešti savo įnašą kaip mechanizmai, galintys sudaryti sąlygas įvairioms tikslinėms grupėms, įskaitant piliečius, MVĮ ir valdžios institucijas, rengti ir įgyvendinti projektus ir priemones, susijusius su perėjimu prie švarios energijos. Tas įnašas gali būti techninių, administracinių ir finansinių konsultacijų ir pagalbos teikimas, būtinų administracinių procedūrų ar prieigos prie finansų rinkų palengvinimas arba pagalba susiorientuoti nacionalinės ir Europos teisės sistemoje, įskaitant viešojo pirkimo taisykles bei kriterijus ir ES taksonomiją;

---

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

- (94) Komisija turėtų peržiūrėti savo priemonių, skirtų platformų ar forumų kūrimui remti, poveikį, pasitelkdama, be kita ko, Europos socialinio dialogo įstaigas, propaguojančias energijos vartojimo efektyvumo mokymo programas, ir prireikus siūlyti papildomas priemones. Komisija taip pat turėtų skatinti Europos socialinius partnerius dalyvauti diskusijose dėl energijos vartojimo efektyvumo, ypač pažeidžiamų vartotojų ir galutinių naudotojų, įskaitant energijos nepriteklių patiriančius vartotojus;
- (95) įgyvendinant Europos žaliąjį kursą labai svarbu, kad pertvarka siekiant iki 2050 m. užtikrinti Sąjungos poveikio klimatui neutralumą būtų teisinga. Europos socialinių teisių ramstyje, kurį 2017 m. lapkričio 17 d. bendrai paskelbė Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, energetika priskiriama prie pagrindinių paslaugų, kurias gauti turi teisę kiekvienas. Asmenims, neturintiems galimybių naudotis tokiomis paslaugomis, turi būti taikomos paramos priemonės¹.
- (96) būtina užtikrinti, kad energijos nepriteklių patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės būtų apsaugoti ir šiuo tikslu būtų įgalinti aktyviai dalyvauti valstybių narių įgyvendinamose energijos vartojimo efektyvumo didinimo intervencinėse programose, priemonėse ir naudotis susijusiomis vartotojų apsaugos ar informavimo priemonėmis;

---

¹ ESTR 20 principas „Galimybė naudotis pagrindinėmis paslaugomis“:
https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_lt

- (97) nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis prieinamas viešasis finansavimas turėtų būti strategiškai investuojamas į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, visų pirma skirtas pažeidžiamiesiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. Valstybės narės turėtų pasinaudoti kiekvienu finansiniu įnašu, kurį jos galėtų gauti iš Socialinio klimato fondo¹, ir pajamomis, gautomis iš ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos. Šios pajamos padės valstybėms narėms įvykdyti pareigą įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones ir politikos priemones pagal įpareigojimą taupyti energiją, pirmenybę teikiant pažeidžiamiesiems vartotojams ir energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, kurie gali būti ir kaimo ar atokiuose regionuose gyvenantys žmonės;
- (98) nacionalinės finansavimo schemos turėtų būti papildytos tinkamomis geresnio informavimo, techninės ir administracinės pagalbos sistemomis, galimybėmis lengviau gauti finansavimą, kurios leistų geriausiai panaudoti turimas lėšas, visų pirma energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiesiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms;
- (99) valstybės narės turėtų vienodai įgalinti ir apsaugoti visus žmones, neatsižvelgiant į jų biologinę ar socialinę lytį, amžių, negalią, rasę ar etninę kilmę, seksualinę orientaciją, religiją ar tikėjimą, ir užtikrinti, kad tie, kurie yra labiausiai paveikti energijos nepritekliaus arba kuriems jis labiausiai gresia, arba kurie yra jautriausi neigiamam energijos nepritekliaus poveikiui, būtų tinkamai apsaugoti. Be to, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad energijos vartojimo efektyvumo priemonės nedidintų esamos nelygybės, visų pirma susijusios su energijos nepriteklumi;

---

¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas (COM 2021 568 *final*).

↓ 2012/27/ES 44 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
➡ Taryba (nauja 99a konstatuojamoji
dalis)

~~reagavimas į paklausą yra svarbi energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonė, kadangi tai padeda gerokai padidinti vartotojų arba jų paskirtų trečiųjų šalių galimybes imtis veiksmų, susijusių su vartojimu ir sąskaitų informacija, – tai mechanizmas, kuriuo mažinamas ar keičiamas vartojimas, dėl to energijos galima sutaupyti tiek galutinio vartojimo atveju, tiek energijos gamyboje, perdavime ir skirstyme, tinkamiau naudojant tinklus ir gamybos įrenginius;~~

➡ (99a) remiantis 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB, 15 straipsnio 2 dalimi, visos valstybės narės atliko savo dujų ir elektros energijos infrastruktūros energijos vartojimo efektyvumo potencialo įvertinimą ir nustatė konkrečias priemones ir investicijas, skirtas tinklo infrastruktūros energijos vartojimo ekonominio efektyvumo didinimui, taip pat sudarė jų įgyvendinimo grafiką. Šių veiksmų rezultatai yra tvirtas pagrindas joms planuojant bei plėtojant tinklus ir priimant investavimo sprendimus taikyti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“; ©

- (100) ~~reaguojant į paklausą gali būti remiamasi tuo, kaip galutiniai vartotojai reaguoja į kainų signalus, arba pastatų automatizavimu. Turėtų būti gerinamos reagavimo į paklausą sąlygos ir galimybės, be kita ko, ir smulkiųjų galutinių vartotojų atveju. Todėl atsižvelgiant į tolesnį pažangiųjų tinklų diegimą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos galėtų užtikrinti, kad tinklų tarifais ir taisyklėmis būtų skatinamas energijos vartojimo efektyvumo didinimas ir skatinama dinamiška kainodara atsižvelgiant į galutinių vartotojų reagavimo į paklausą priemones. Turėtų būti siekiama užtikrinti rinkos integravimą ir patekimo į rinką vienodomis sąlygomis galimybės, kurios taikomos ne tik gamybai, bet ir paklausos ištekliais (tiekimui ir vartotojų apkrovai). Be to,~~ valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos laikytųsi integruoto požiūrio, kuris apimtų galimas taupymo priemones energijos tiekimo ir galutinio naudojimo sektoriuose. ⇒ Nedarant poveikio tiekimo saugumui, rinkos integracijai ir numatomoms investicijoms į jūrinius elektros tinklus, būtinoms atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai jūroje plėtoti, nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad planavimo ir sprendimų priėmimo procesuose būtų taikomas principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ ir kad tinklo tarifais ir taisyklėmis būtų skatinama didinti energijos vartojimo efektyvumą. Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ atsižvelgtų perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai. Perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriams tai padėtų apsvarstyti geresnius energijos vartojimo efektyvumo sprendimus ir papildomas sąnaudas, patiriamas perkant paklausos išteklius, taip pat įvairių investicijų į tinklus ir eksploatavimo planų poveikį aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį. Toks požiūris reikalauja persiorientuoti nuo siauros ekonominio efektyvumo perspektyvos prie kuo didesnės socialinės gerovės užtikrinimo. Principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ visų pirma turėtų būti taikomas rengiant energetikos infrastruktūros plėtros scenarijus, kuriuose paklausos sprendimus galima laikyti perspektyviomis alternatyvomis ir reikia tinkamai įvertinti, ir jis turėtų tapti neatsiejama tinklo planavimo projektų vertinimo dalimi. Jo taikymą turėtų tikrinti nacionalinės reguliavimo institucijos; ⇐

(101) reikėtų, kad būtų pakankamai patikimų ir kompetentingų energijos vartojimo efektyvumo srities specialistų, kad būtų užtikrintas veiksmingas šios direktyvos įgyvendinimas laiku, pavyzdžiui, kad būtų laikomasi energijos vartojimo audito ir energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų įgyvendinimo reikalavimų. Todėl valstybės narės turėtų energetinių paslaugų teikėjams nustatyti sertifikavimo ⇒ ir (arba) lygiavertės kvalifikacijos ir tinkamo mokymo ⇐ sistemas, energijos vartojimo auditą ir kitas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones ⇒ , glaudžiai bendradarbiaudamos su socialiniais partneriais, mokymo paslaugų teikėjais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. Sistemos turėtų būti vertinamos kas ketverius metus pradedant nuo 2024 m. gruodžio mėn. ir prireikus atnaujinamos siekiant užtikrinti reikiamą energetinių paslaugų teikėjų, energijos auditorių, energijos valdytojų ir pastato dalių montuotojų kompetencijos lygį ⇐;

↓ 2012/27/ES 47 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

⇒ naujas

- (102) būtina toliau plėtoti energetinių paslaugų rinką siekiant užtikrinti ir energetinių paslaugų paklausą, ir pasiūlą. Šiuo klausimu gali padėti skaidrumas, pavyzdžiui, sudarant ⇒ sertifikuotų ⇐ energetinių paslaugų teikėjų sąrašus. Paklausa taip pat gali padėti skatinti pavyzdinės sutartys, keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais ir gairės, visų pirma susijusios su sutartimis dėl energijos vartojimo efektyvumo ⇒ ir galimybė naudotis sutarčių pavyzdžiais, keitimasis geriausia praktika ir gairės labai padeda įsisavinti energetikos paslaugas ir sudaryti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo ir gali padėti skatinti paklausą ir didinti pasitikėjimą energetikos paslaugų teikėjais ⇐. Kaip ir taikant kitas trečiųjų šalių finansavimo priemones, Sutartyje dėl energijos vartojimo efektyvumo energetinės paslaugos gavėjas išvengia investicinių kaštų, naudodamas sutaupytos energijos finansinės vertės dalį, kad grąžintų trečiosios šalies visiškai arba iš dalies atliktas investicijas. ⇒ Tai gali padėti pritraukti privatųjį kapitalą, o jis yra svarbiausias siekiant padidinti pastatų renovacijos normas Sąjungoje, sutelkti ekspertus rinkoje ir kurti inovacinius verslo modelius. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad negyvenamuosiuose pastatuose, kurių naudingasis patalpų plotas viršija 1000 m², būtų įvertinta galimybė renovacijos tikslais sudaryti sutartis dėl energinio naudingumo. Tai yra žingsnis į priekį didinant pasitikėjimą energetikos paslaugų įmonėmis ir sudarant sąlygas ateityje didinti tokių projektų skaičių; ⇐

↓ naujas

- (103) atsižvelgiant į Komisijos komunikate „Renovacijos banga“ nustatytus plataus užmojo renovacijos tikslus kitą dešimtmetį, būtina padidinti nepriklausomų rinkos tarpininkų vaidmenį, įskaitant vieno langelio principu veikiančius centrus ar panašius paramos mechanizmus, siekiant plėtoti rinkos pasiūlą ir paklausą ir skatinti sudaryti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo tiek privačių, tiek viešųjų pastatų renovacijai vykdyti. Svarbų vaidmenį šioje srityje galėtų atlikti vietos energetikos agentūros, jos galėtų nustatyti bei remti galimų tarpininkų ar vieno langelio principu veikiančių centrų steigimą;

- (104) dėl likusių reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusių kliūčių keliose valstybėse narėse vis dar susiduriama su didelėmis kliūtimis sudaryti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo. Todėl būtina spręsti klausimus, susijusius su nacionalinės teisės aktų sistemų dviprasmiškumu, kompetencijos stoka, ypač dėl viešojo pirkimo procedūrų, ir konkuruojančiomis paskolomis bei dotacijomis;
- (105) valstybės narės turėtų toliau remti sutarčių dėl energijos vartojimo efektyvumo įsisavinimą viešajame sektoriuje, pateikdamos sutarčių pavyzdžius, kuriuose atsižvelgiama į esamus Europos arba tarptautinius standartus, konkursų gaires ir 2018 m. gegužės mėn. Eurostato ir Europos investicijų banko paskelbtą Energijos vartojimo efektyvumo sutarčių statistinio vertinimo vadovą¹ dėl sutarčių dėl energijos vartojimo efektyvumo traktavimo valdžios sektoriaus sąskaitose, kurie suteikė galimybių pašalinti likusias reglamentavimo kliūtis šioms sutartims valstybėse narėse;

↓ 2012/27/ES 48 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- ~~(106)~~ ⇒ valstybės narės ėmėsi priemonių, kad nustatytų ir pašalintų reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis. Tačiau ⇐ reikia ⇒ didinti pastangas ⇐ ~~nustatyti ir~~ panaikinti reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis, trukdančias taikyti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo ir ~~kitas~~ trečiųjų šalių teikiamo ~~energijos taupymo~~ finansavimo priemonės ⇒, kurios gali padėti sutaupyti energijos ⇐. Šios kliūtys apima apskaitos taisykles ir praktiką, kurios visą investicijų laiką trukdo apskaitos dokumentuose tinkamai pateikti kapitalo investicijų ir per metus dėl energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupytas lėšas; ~~Be to, nacionaliniu lygiu reikėtų šalinti esamo pastatų fonde renovavimo kliūtis, susijusias su tuo, kad paskatos padalijamos įvairiems atitinkamiems subjektams;~~

1

https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf/f74b474b-8778-41a9-9978-8f4fe8548ab1

↓ 2012/27/ES 49 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

10697/22	ss/aa	79

↓ 2012/27/ES 50 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (109) valstybės narės turėtų skatinti naudoti finansavimo priemones šios direktyvos tikslams siekti. Tokios finansavimo priemonės galėtų apimti finansinius įnašus ir baudas už tam tikrą šios direktyvos nuostatų nesilaikymą; išteklius, skirtus energijos vartojimo efektyvumui pagal ~~Direktyvos 2003/87/EB~~ Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB¹ 10 straipsnio 3 dalį; išteklius, skirtus energijos vartojimo efektyvumui pagal ☒ Europos fondus ir programas ☒ daugiametę finansinę programą, ypač iš sanglaudos ir struktūrinių bei kaimo plėtros fondų, ir specialias Europos finansines priemones, kaip antai Europos energijos vartojimo efektyvumo fondas;
-

↓ 2012/27/ES 51 konstatuojamoji dalis

- (110) finansavimo priemonėms, ~~kuomet~~ įmanoma, galėtų būti naudojami ištekliai, skirti energijos vartojimo efektyvumui iš Sąjungos projektų obligacijų įplaukų; ištekliai, skirti energijos vartojimo efektyvumui iš Europos investicijų banko ir kitų Europos finansų įstaigų, visų pirma, iš Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko ir Europos Tarybos plėtros banko; ištekliai, kuriems finansų įstaigose taikomas svertas; nacionaliniai ištekliai, be kita ko, sukuriant reguliavimo ir fiskalinę sistemas, kuriomis būtų skatinama įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo iniciatyvas ir programas; pajamos iš metinių emisijos kvotų pagal ~~Sprendimą Nr. 406/2009/EB~~ Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 406/2009/EB²;

---

¹ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

² 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (OL L 140, 2009 6 5, p. 136).

- (111) finansavimo priemonės visų pirma tuos įnašus, išteklius ir pajamas galėtų naudoti tam, kad būtų skatinamos privataus kapitalo investicijos ir sudaromos tam sąlygos, ypač pasitelkiant institucinius investuotojus, kartu taikant kriterijus, kuriais skiriant lėšas užtikrinamas aplinkos apsaugos ir socialinių tikslų įgyvendinimas; naudoti novatoriškus finansavimo mechanizmus (pvz., privataus kapitalo paskolų garantijas, sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo skatinančias paskolų garantijas, dotacijas, subsidijuojamas paskolas ir specialias kredito linijas, trečiųjų šalių finansavimo sistemas), mažinančius energijos vartojimo efektyvumo projektų rizikingumą, taip pat sudarančius sąlygas net ir žemų ir vidutinių pajamų namų ūkiams atlikti ekonomiškai efektyvią renovaciją; būti susietos su programomis ar agentūromis, kurios apjungs energijos taupymo projektus ir vertins jų kokybę, teiks techninę pagalbą, skatins energetinių paslaugų rinkos vystymąsi ir padės sukurti vartotojų paklausą energetinėms paslaugoms;

- (112) finansavimo priemonės taip pat galėtų teikti pakankamai išteklių mokymo ir sertifikavimo programoms, kuriomis didinami ir patvirtinami gebėjimai efektyvaus energijos vartojimo srityje, remti; teikti išteklių nedidelės galios technologijų ir labai mažos galios technologijų, skirtų energijai gaminti, moksliniams tyrimams ir demonstravimo veiklai, taip pat šių technologijų diegimo paspartinimui bei tų generatorių jungtims prie tinklo optimizuoti; būti susiejamoms su programomis, kurias įgyvendinant skatinamas efektyvus energijos vartojimas visuose gyvenamuosiuose būstuose, kad nebūtų energijos nepritekliaus ir gyvenamuosius būstus išnuomoję jų savininkai būtų skatinami kuo labiau padidinti savo nuosavybės energijos vartojimo efektyvumą; teikti pakankamai išteklių, kad būtų remiamas socialinis dialogas ir standartų nustatymas, siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą ir užtikrinti geras darbo sąlygas ir sveikatos apsaugą bei saugą darbe;

↓ 2012/27/ES 54 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (113) turėtų būti naudojamos Sąjungos turimos ⇒ finansavimo programos, ⇐ finansinės priemonės ir novatoriški finansavimo mechanizmai, kad būtų pasiektas viešųjų organizacijų pastatų energinio naudingumo didinimo tikslo įgyvendinimo praktinis poveikis. Šiuo požiūriu tokių mechanizmų kūrimui valstybės narės savanoriškai gali naudoti savo pajamas, gautas iš metinių išmetamo dujų kiekio kvotų pagal Sprendimą Nr. 406/2009/EB, atsižvelgdamos į nacionalines biudžeto taisykles;

↓ 2012/27/ES 55 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (114) įgyvendinant ~~20 %~~ energijos vartojimo efektyvumo tikslą, Komisija ~~privalės~~ ☒ turėtų ☒ stebėti ~~naujų~~ ☒ aktualių ☒ priemonių poveikį Direktyvai 2003/87/EB, nustatančiai Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ETS), kad būtų išsaugotos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos paskatos, kuriomis skatinamos investicijos į mažo anglies dioksido kiekio technologijas, o ETS sektoriai pasirengtų būsimoms inovacijoms. Ji turės stebėti poveikį tiems pramonės sektoriams, kuriems būdinga didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika, kaip nustatyta Komisijos sprendime 2014/746/ES¹ 2009 m. gruodžio 24 d. Komisijos sprendime 2010/2/ES, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB nustatomas sektorių ir jų pošakių, kuriems būdinga didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąrašas², siekiant užtikrinti, kad šia direktyva minėtų sektorių plėtojimas būtų skatinamas ir jam nebūtų trukdoma;

---

¹ 2014 m. spalio 27 d. Komisijos sprendimas 2014/746/ES kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB nustatomas 2015–2019 m. laikotarpio sektorių ir jų pošakių, kuriems būdinga didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąrašas (OL L 308, 2014 10 29, p. 114).

² OL L 1, 2010 1 5, p. 10.

↓ 2012/27/ES 56 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~Direktyvoje 2006/32/EB reikalaujama, kad valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. patvirtintų bendrą nacionalinį orientacinį 9 % energijos taupymo tikslą, kuris įgyvendinamas naudojant energetines paslaugas bei kitas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, ir dėti pastangas, kad jis būtų pasiektas. Toje direktyvoje nurodyta, kad valstybės narės patvirtinus antrąjį energijos vartojimo efektyvumo planą, prireikus ir tam tikrais atvejais Komisija turi pateikti pasiūlymų dėl papildomų priemonių, įskaitant tikslų įgyvendinimo laikotarpio pratęsimą. Jei ataskaitoje daroma išvada, kad siekiant toje direktyvoje nustatytų nacionalinių orientacinių tikslų padaryta nepakankama pažanga, šiuose pasiūlyimuose turi būti atsižvelgta į tikslų mastą ir pobūdį. Kartu su šia direktyva pateiktame poveikio vertinime konstatuojama, kad valstybės narės jau siekia 9 % tikslo, kuris yra gerokai mažesnio užmojo nei vėliau patvirtintas 20 % energijos taupymo 2020 m. tikslas, todėl tikslų lygio nagrinėti nereikia;~~

↓ 2012/27/ES 57 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~Pažangios energetikos Europai programa, įsteigta 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1639/2006/EB dėl Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos įsteigimo (2007–2013 m.)¹, kuria buvo pašalintos kliūtys rinkoje, pavyzdžiui, nepakankamas rinkos dalyvių ir institucijų informuotumas ir pajėgumas, nacionalinės techninės ar administracinės kliūtys tinkamam energijos vidaus rinkos veikimui arba darbo rinkos, kurios išvystytos nepakankamai, kad būtų įvykdytas mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos uždavinys, padėjo sukurti palankią aplinką tinkamam Sąjungos tvarios energetikos politikos įgyvendinimui. Daugelis tų kliūčių tebėra aktualios;~~

---

¹ ~~OL L 310, 2006 11 9, p. 15.~~

↓ 2012/27/ES 58 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~siekiant išnaudoti su energija susijusių gaminių didžiulį energijos taupymo potencialą, turėtų būti paspartintas ir išplėstas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/125/EB, nustatančios ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą¹, ir 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/30/ES dėl su energija susijusių gaminių suvartojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminį ir apie jį pateikiant standartinę informaciją² įgyvendinimas. Pirmenybė turėtų būti teikiama gaminiams, kurių energijos taupymo potencialas yra didžiausias, kaip nustatyta ekologinio projektavimo darbo plane, ir atitinkamais atvejais — esamų priemonių peržiūrai;~~

↓ 2012/27/ES 59 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~siekiant paaiškinti sąlygas, kurioms esant valstybės narės gali nustatyti energinio naudingumo reikalavimus pagal Direktyvą 2010/31/ES kartu laikantis Direktyvos 2009/125/EB ir jos įgyvendinimo priemonių, reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Direktyvą 2009/125/EB;~~

---

¹ ~~OL L 285, 2009 10 31, p. 10.~~

² ~~OL L 153, 2010 6 18, p. 1.~~

↓ 2018/2002 36 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

(115) valstybių narių priemonės turėtų remti tinkamai parengtos ir veiksmingos Sąjungos finansinės priemonės ⇒ pagal ⇐ ☒ programą „InvestEU“ ☒, pavyzdžiui, Europos struktūriniai ir investiciniai fondai, Europos strateginių investicijų fondas, taip pat finansavimas iš Europos investicijų banko (EIB) ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB), kurie turėtų remti investicijas į energijos vartojimo efektyvumą visuose energijos grandinės etapuose ir pasitelkti išsamią sąnaudų ir naudos analizę su diferencijuotų diskonto normų modeliu. Teikiant finansinę paramą daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama ekonomiškai efektyviems energijos vartojimo efektyvumo didinimo metodams, dėl kurių sumažėtų suvartojamos energijos kiekis. EIB ir ERPB, veikdami kartu su nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais, turėtų kurti, rengti ir finansuoti programas ir projektus, pritaikytus efektyvumo didinimo sričiai, įskaitant energijos nepriteklių patiriančius namų ūkius;

↓ naujas

(116) tarpsektoriniai teisės aktai suteikia tvirtą pagrindą apsaugoti vartotojus, besinaudojančius įvairiomis dabar teikiamomis energetikos paslaugomis ir, tikėtina, kad jis bus plėtojamas. Vis dėlto tam tikros pagrindinės vartotojų sutartinės teisės turėtų būti aiškiai nustatytos. Vartotojams reikėtų teikti paprastą ir nedviprasmišką informaciją apie jų teises, susijusias su energetikos sektoriumi;

(117) didesnė vartotojų apsauga užtikrinama visiems vartotojams suteikiant galimybę naudotis veiksmingais, nepriklausomais neteisminio ginčų sprendimo mechanizmais, kaip antai kreiptis į energetikos ombudsmeną, vartotojų instituciją arba reguliavimo instituciją. Todėl valstybės narės turėtų nustatyti greitas ir veiksmingas skundų nagrinėjimo procedūras;

↓ 2018/2002 38 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (118) siekiant ~~kad būtų galima~~ įvertinti ~~Direktyvos 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva,~~ ☒ šios direktyvos ☒ veiksmingumą, reikėtų nustatyti reikalavimą atlikti bendrą ~~jostos direktyvos~~ peržiūrą ir pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip ⇒ 2027 ⇐ ~~2024~~ m. vasario 28 d. Ta peržiūra turėtų ~~būti atlikta po 2023 m. Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos pasaulinės pažangos įvertinimo, kad būtų galima~~ užtikrinti galimybę atlikti būtinus derinimus ~~su tuo procesu,~~ taip pat atsižvelgiant į ekonominius ir inovacijų pokyčius;
-

↓ 2018/2002 39 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (119) vietos ir regionų institucijos turėtų atlikti vadovaujamą vaidmenį plėtojant, rengiant, įgyvendinant ir vertinant ☒ šioje direktyvoje ~~☒ Direktyvoje 2012/27/ES~~ nustatytas priemonės, kad jos galėtų tinkamai spręsti klausimus, susijusius su jų klimato, kultūros ir visuomenės ypatumais;

↓ 2018/2002 40 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

- (120) atsižvelgiant į technologijų pažangą ir didėjančią atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį elektros energijos gamybos sektoriuje, sutaupyta elektros energijos kiekiui, išreikštam kWh, apskaičiuoti taikomas nustatytasis koeficientas, turėtų būti peržiūrėtas, kad būtų atsižvelgta į elektros ⇒ ir kitų energijos nešiklių ⇐ pirminės energijos koeficiento (PEK) pokyčius. Elektros PEK apskaičiavimas, atspindintis energijos rūšių derinį, grindžiamas metinėmis vidutinėmis vertėmis. „Fizinės energijos turinio“ apskaičiavimo metodas naudojamas branduolinės elektros energijos ir šilumos gamybai, o „techninės konversijos našumo“ metodas – elektros energijos ir šilumos gamybai iš iškastinio kuro ir biomasės. Ne degimo būdu pagamintai atsinaujinančiųjų išteklių energijai taikomas metodas – tiesioginis ekvivalentas, grindžiamas „bendro pirminės energijos kiekio“ požiūriu. Siekiant apskaičiuoti, kokią pirminės energijos dalį kogeneracijoje sudaro elektros energija, naudojamas ☒ šios direktyvos ~~☒ Direktyvos 2012/27/ES~~ II priede pateiktas metodas. Naudojama vidutinė, o ne ribinė rinkos pozicija. Laikoma, kad ne degimo būdu iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos energijos konversijos našumas yra 100 ~~%proc.~~, geoterminių jėgainių pagamintos energijos – 10 ~~%proc.~~, o branduolinių elektrinių – 33 ~~%proc.~~ Bendras kogeneracijos naudingumas apskaičiuojamas remiantis naujausiais Eurostato duomenimis. Kalbant apie sistemos ribas, visų energijos šaltinių PEK yra 1. PEK vertė nurodo 2018 m. ir grindžiama duomenimis, interpoliuotais iš naujausios 2015 ir 2020 m. PRIMES pagrindinio scenarijaus versijos bei patikslintais Eurostato iki 2016 m. turimais duomenimis. Analizė apima valstybes nares ir Norvegiją. Norvegijos duomenų rinkinys yra grindžiamas ~~Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinkle~~ ☒ ENTSO-E ☒ duomenimis;

- (121) dėl Sąjungos teisės įgyvendinimo sutaupyto energijos kiekis neturėtų būti įskaičiuojamas, nebent tas sutaupymas atsirado dėl priemonės, kuri viršija atitinkamu Sąjungos teisės aktu reikalaujamus būtiniausius lygius tuo, kad ja nustatyti didesni energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai valstybės narės lygmeniu, arba tuo, kad priemonė daugiau diegiama. Pastatų sektoriuje esama didelių galimybių dar labiau padidinti energijos vartojimo efektyvumą, o pastatų renovacija yra esminis ir ilgalaikis didesnio energijos sutaupymo elementas, kuriam būdinga masto ekonomija. Taigi būtina išaiškinti, kad gali būti įskaičiuotas bet koks dėl esamų pastatų renovacijos skatinimo priemonių sutaupyto energijos kiekis, su sąlyga, kad toks sutaupymas viršija kiekį, kuris būtų buvęs sutaupytas netaikant atitinkamos priemonės, ir su sąlyga, kad valstybė narė įrodo, kad įpareigotoji, dalyvaujančioji ar įgaliotoji šalis faktiškai prisidėjo prie nurodyto energijos sutaupymo pasiekimo;
-

- (122) vadovaujantis energetikos sąjungos strategija ir geresnio reglamentavimo principais, daugiau dėmesio reikėtų skirti energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų ir alternatyvių politikos priemonių, įskaitant reikalavimą patikrinti statistiškai reprezentatyvų priemonių ėminių, įgyvendinimo stebėsenos ir patikros taisyklėms. ~~Direktyvoje 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva, Šioje direktyvoje~~ energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių „statistiškai reikšminga dalis ir reprezentatyvusis ėminys“ turėtų būti suprantami kaip reikalaujantys nustatyti tokį atitinkamų energijos taupymo priemonių statistinės populiacijos poaibį, kuris tiksliai atspindėtų visų energijos taupymo priemonių visą statistinę populiaciją, ir juo remiantis būtų galima daryti pagrįstai patikimas išvadas dėl pasiklioavimo priemonių visuma;

(123) energija, pagaminta iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojant ant pastatų ar juose montuojamus įrenginius, mažina iš iškastinio kuro teikiamos energijos kiekį. Mažesnis energijos suvartojimas ir energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojimas pastatų sektoriuje – tai svarbios Sąjungos energetinės priklausomybės ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo priemonės, ypač atsižvelgiant į tai, kad 2030 m. nustatyti didelio užmojo klimato srities ir energetikos tikslai bei įsipareigojimai pasaulio mastu pagal Paryžiaus susitarimą. Įpareigojimo dėl suminio sutaupytos energijos kiekio tikslu valstybės narės gali į energijos taupymo reikalavimų įgyvendinimą ⇒ pagal šioje direktyvoje pateiktą skaičiavimo metodiką ⇐ ~~jei taikytina~~, įskaityti sutaupytos energijos kiekį, gautą dėl ⇒ politikos priemonių, kuriomis skatinama ⇐ ~~ant pastatų arba juose sumontuotais įrenginiais iš atsinaujinančiųjų išteklių~~ ⇒ naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas gaminti energijai ⇐ savo reikmėms ~~pagamintos energijos~~. ⇒ Energija, sutaupyta dėl politikos priemonių, kuriomis skatinama naudoti tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijas, neturėtų būti įskaičiuojama; ⇐

(124) dėl kai kurių šia direktyva padarytų pakeitimų gali prireikti iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) 2018/1999, kad abu šie teisės aktai derėtų tarpusavyje. Naujos nuostatos, daugiausia susijusios su nacionalinių įnašų nustatymu, atotrūkio panaikinimo mechanizmais ir ataskaitų teikimo prievolėmis, turėtų būti supaprastintos ir perkeltos į tą reglamentą, kai jis bus iš dalies keičiamas. Kai kurias Reglamento (ES) 2018/1999 nuostatas taip pat gali reikėti iš naujo įvertinti atsižvelgiant į siūlomus šios direktyvos pakeitimus. Papildomais ataskaitų teikimo ir stebėsenos reikalavimais neturėtų būti kuriama jokios naujos lygiagrečios ataskaitų teikimo sistemos, o taikoma dabartinė stebėsenos ir ataskaitų teikimo sistema pagal Reglamentą (ES) 2018/1999;

(125) siekdama skatinti praktinį šios direktyvos įgyvendinimą nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, Komisija turėtų toliau skatinti naudojantis internetine platforma keistis patirtimi, susijusia su praktika, lyginamąja analize, tinklų kūrimo veikla ir novatoriška praktika;

↓ 2012/27/ES 60 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~kadangi šios direktyvos tikslas, t. y. ne vėliau kaip 2020 m. pasiekti Sąjungoje 20 % energijos vartojimo efektyvumo tikslą ir sudaryti sąlygas po 2020 m. dar efektyviau vartoti energiją, valstybės narės negali deramai pasiekti nesiimdamos papildomų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;~~

↓ 2018/2002 45 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

(126) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. ~~ne vėliau kaip 2020 m. pasiekti 20 %, o ne vėliau kaip 2030 m. – bent 32,5 %~~ Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo ~~lygio tikslų, ir tikslo, tikslo~~ nutiesti kelią tolesniam energijos vartojimo efektyvumo didinimui ~~po to data~~ ⇒ ir siekti poveikio klimatui neutralumo ⇐, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

↓ 2012/27/ES 61 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (127) siekiant sudaryti sąlygas prisitaikyti prie technikos pažangos ir energijos šaltinių paskirstymo pokyčių, pagal ~~☒~~ SESV ~~☒~~ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti teisės aktus, susijusius su remiantis ~~☒~~ šia direktyva ~~☒~~ Direktyva 2004/8/EB nustatytų suderintųjų naudingumo atskaitos verčių peržiūra ir šios direktyvos prieduose nurodytomis vertėmis, skaičiavimo metodais, numatytuoju pirminės energijos koeficientu ir reikalavimais; ~~Ypač svarbu, kad Komisija parengiamųjų darbų metu tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas ekspertų lygiu. Ruošdama ir rengdama deleguotuosius aktus Komisija turėtų užtikrinti, kad susiję dokumentai būtų tuo pačiu metu tinkamai laiku persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai;~~
-

↓ 2018/2002 37 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

- (128) ~~siekiant užtikrinti, kad būtų galima atnaujinti Direktyvos 2012/27/ES priedus ir suderintąsias naudingumo atskaitos vertes, būtina išplėsti Komisijai suteiktus deleguotus įgaliojimus.~~ ~~Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;~~

---

¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

↓ 2012/27/ES 62 konstatuojamoji dalis

(129) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai¹;

↓ 2012/27/ES 63 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~turėtų būti panaikintos visos esminės direktyvų 2004/8/EB ir 2006/32/EB nuostatos, išskyrus Direktyvos 2006/32/EB 4 straipsnio 1–4 dalis ir jos I, III ir IV priedus. Tos pastarosios nuostatos turėtų būti toliau taikomos iki galutinio termino 9 % tikslui pasiekti. Taip pat reikėtų išbraukti Direktyvos 2010/30/ES 9 straipsnio 1 ir 2 dalis, kuriose valstybėms narėms numatyta pareiga tik stengtis įsigyti aukščiausios energinio naudingumo klasės produktus;~~

↓ 2012/27/ES 64 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~pareiga šią direktyvą perkelti į nacionalinę teisę turėtų būti taikoma tik tų nuostatų atžvilgiu, kurios yra keičiamos iš esmės, palyginti su direktyvomis 2004/8/EB ir 2006/32/EB. Pagal tas direktyvas išlieka pareiga į nacionalinę teisę perkelti nepakeistas nuostatas;~~

---

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011 kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

↴ naujas

(130) pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnės direktyvos nuostatų. Pareiga perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal tą anksčiau priimtą direktyvą;

↓ 2012/27/ES 65 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

⇒ naujas

(131) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių įsipareigojimams, susijusiems su ☒ XV priedo B dalyje nustatytais ☒ direktyvų 2004/8/EB ir 2006/32/EB perkėlimo į nacionalinę teisę ~~ir taikymo pradžios~~ terminais ²³.

↓ 2012/27/ES 66 konstatuojamoji dalis
(pritaikytas)

~~pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. valstybių narių ir Komisijos bendrą politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie savo perkėlimo į nacionalinę teisę priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamas direktyvos nuostatų ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių tarpusavio ryšys. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas mano, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas,~~

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

ISKYRIUS

DALYKAS, TAIKymo SRITIS, TERMINŲ APIBRĖŽTYS IR ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO TIKSLAI

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

↓ 2018/2002 1 straipsnio 1 punktas
(pritaikytas)
⇒ naujas

1. Šia direktyva nustatoma bendra energijos vartojimo efektyvumo skatinimo Sąjungoje priemonių sistema, siekiant užtikrinti, kad ~~2020 m. būtų pasiekti pagrindiniai Sąjungos 20 % energijos vartojimo efektyvumo tikslai, o 2030 m. būtų pasiekti pagrindiniai jos bent 32,5 % energijos vartojimo efektyvumo tikslai,~~ ☒ būtų pasiektas Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslas ☒ ir ~~sudarytos sąlygos vėliau~~ ☒ sudarytos sąlygos ☒ toliau didinti energijos vartojimo efektyvumą.

Šioje direktyvoje nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama ⇒ energijos vartojimo efektyvumui teikti pirmenybę visuose sektoriuose, ⇐ šalinti kliūtis energijos rinkoje ir rinkos trūkumus, trukdančius efektyviai tiekti ir naudoti energiją, ~~be to,~~ ☒ Joje taip pat ☒ numatoma nustatyti ~~2020 m. ir 2030 m. nacionalinius orientacinius energijos vartojimo efektyvumo tikslus ir indėlius~~ našus.

Šia direktyva prisidedama prie principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ įgyvendinimo ⇒ ir taip padedama Sąjungoje kurti įtraukią, teisingą ir klestinčią visuomenę ir šiuolaikinę, efektyviai išteklius naudojančią ir konkurencingą ekonomiką ⇐.

2. Šioje direktyvoje nustatyti būtiniausi reikalavimai, ir jie nekliudo nė vienai valstybei narei toliau taikyti arba nustatyti griežtesnes priemones. Tokios priemonės turi atitikti Sąjungos teisę. Jei nacionalinės teisės aktuose numatomos griežtesnės priemonės, valstybė narė apie tokius teisės aktus praneša Komisijai.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) energija – visų formų energetikos produktai, – degusis kuras, šiluma, atsinaujinančiųjų išteklių energija, elektra ar kitos formos energija, kaip apibrėžta 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos¹ 2 straipsnio d punkte;

- 2) „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ – principas, apibrėžtas Reglamento (ES) 2018/1999 2 straipsnio 18 punkte;
- 3) energetikos sistema – sistema, visų pirma skirta energetikos paslaugoms teikti, siekiant patenkinti galutinio naudojimo sektorių energijos – šilumos, kuro ir elektros – poreikį;

---

¹ 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos (OL L 304, 2008 11 14, p. 1).

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

⇒ Taryba

- 42) pirminės energijos vartojimas – bendrasis ⇒ turimos energijos ⇒ ~~vidaus~~ vartojimas, išskyrus ⇒ tarptautinį jūrinį bunkeravimą, galutinį ⇒ ~~vartojimą~~ ⇒ suvartojimą ⇒ neenergetinėms reikmėms ⇒ ir aplinkos ⇒ [...] ⇒ ~~energija~~ ⇒;
- 52) galutinės energijos vartojimas – visa pramonės, transporto ⇒ (įskaitant tarptautinėje aviacijoje suvartojamą energiją) ⇒ , namų ūkių, ⇒ viešųjų ir privačių ⇒ paslaugų, # žemės ūkio ⇒ , miškininkystės ir žuvininkystės sektoriams ir kitiems galutiniams naudotojams (galutiniams energijos vartotojams) ⇒ ~~sektoriams~~ tiekiamą energiją. ~~Tai~~ Ji neapima ⇒ vykdančią tarptautinį jūrinį bunkeravimą tiekiamos energijos, aplinkos ⇒ [...] ⇒ ~~energijos~~ ir ⇒ energijos, tiekiamos ~~energijos~~ transformavimu ir ~~pačiam~~ energetikos sektoriui ⇒ , taip pat perdavimo ir skirstymo nuostolių (vartojami Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 A priede apibrėžti terminai) ⇒ ;
- ⇒ 5a) aplinkos energija – tai šilumos siurbliuose pagaminamos šilumos kiekio ir elektros, kurią tie siurbliai suvartoja, kiekio skirtumas. Suprantama, kad terminu „aplinkos energija“ gali būti nurodomi tiek patalpų šildymo, tiek patalpų vėsinimo įrenginiai. Taigi terminu „aplinkos energija“ nurodoma šilumos siurbliais iš aplinkos (žemės, oro ar vandens) išgaunama energija, skirta patalpų šildymui arba vėsinimui. Šilumos siurblių, naudojamų vėsinimo tikslais, taip pat šilumos siurblių, naudojamų šildymo tikslais, suvartojama elektros energija įtraukiama į patalpų šildymo ir vėsinimo elektros energijos sąnaudas; ●
- 64) energijos vartojimo efektyvumas – sukurto darbo, paslaugų, prekių ar gautos energijos ir energijos sąnaudų santykis;
- 75) sutaupyta energija – sutaupytos energijos kiekis, kuris nustatomas matuojant ir (arba) įvertinant suvartojimą prieš tai ir po to, kai buvo įgyvendinta energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonė, ~~tuo pačiu~~ kartu užtikrinant suvartoto energijos kiekio normalizavimą atsižvelgiant į išorės sąlygas, darančias poveikį energijos vartojimui;

- ~~86)~~ energijos vartojimo efektyvumo didinimas – energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas dėl technologinių, elgsenos ir (arba) ekonominių pokyčių;
- ~~97)~~ energetinė paslauga – fizinė nauda, naudingumas ar gėrybė, sukuriama derinant energiją su energetiškai efektyvia technologija ar veiksmu, kuris gali apimti eksploatavimą, techninę priežiūrą ir kontrolę, būtinus teikiant paslaugą, kuri teikiama pagal sutartį ir kurios teikimo įprastinėmis sąlygomis atsirado patikrinamas ir išmatuojamas ar apskaičiuojamas energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas ar sutaupyta pirminės energijos;
- ~~108)~~ viešosios įstaigos ~~organizacijos~~ ➔ [...] ➔ ~~kaip apibrėžta apibrėžtos 2004 m. kovo 31 d~~ ➔ [...] ➔ ~~direktyvoje 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo~~¹ ➔ nacionalinės, regioninės ar vietos valdžios institucijos ir subjektai, tiesiogiai finansuojami ir administruojami šių institucijų, tačiau nesantys pramoninio ar komercinio pobūdžio; ➔
- ~~9)~~ ~~centrinė valdžia – visi administraciniai padaliniai, turintys kompetenciją visoje valstybės narės teritorijoje;~~
- ~~114)~~ bendras naudingasis patalpų plotas – pastato arba pastato dalies plotas, kuriame patalpų mikroklimatui palaikyti vartojama energija;

↓ naujas

- 12) perkančiosios organizacijos – perkančiosios organizacijos, apibrėžtos Direktyvos 2014/23/ES 6 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2014/24/ES 2 straipsnio 1 punkte ir Direktyvos 2014/25/ES 3 straipsnio 1 dalyje;
- 13) perkantieji subjektai – perkantieji subjektai, apibrėžti direktyvose 2014/23/ES ir 2014/25/ES;

¹ ~~OL L 134, 2004 4 30, p. 114.~~

- ~~1411~~) energijos naudojimo vadybos sistema – tarpusavyje susijusių arba sąveikaujančių plano, kuriame nustatomas energijos vartojimo efektyvumo tikslas ir šio tikslo pasiekimo strategija, dalių visuma ⇒ , įskaitant faktinio energijos suvartojimo stebėseną, energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir pažangos matavimo veiksmus ⇐;
- ~~1512~~) Europos standartas – Europos standartizacijos komiteto, Europos elektrotechnikos standartizacijos komiteto arba Europos telekomunikacijų standartų instituto priimtas standartas, kuris prieinamas viešam naudojimui;
- ~~1613~~) tarptautinis standartas – Tarptautinės standartizacijos organizacijos priimtas ir viešai prieinamas standartas;
- ~~1714~~) įpareigotoji šalis – energijos skirstytojas, mažmeninės prekybos energija įmonė ⇒ arba perdavimo sistemos operatorius ⇐, kuriam (kuriai) privalomos ~~97~~ straipsnyje nurodytos nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemos;
- ~~1815~~) įgaliotoji šalis – juridinis asmuo, kuriam vyriausybė ar kita viešoji organizacija suteikė įgaliojimus vyriausybės ar kitos viešosios organizacijos vardu kurti, valdyti ar taikyti finansavimo sistemą;
- ~~1916~~) dalyvaujančioji šalis – įmonė arba viešoji organizacija, kuri yra įsipareigojusi pagal savanorišką susitarimą pasiekti tam tikrus tikslus arba kuriai taikoma nacionalinė reguliavimo politikos priemonė;
- ~~2017~~) įgyvendinančioji valdžios institucija – viešosios teisės reglamentuojamas subjektas, atsakingas už įgyvendinimą arba stebėseną energijos arba anglies dioksido apmokestinimo, finansinių sistemų ir priemonių, fiskalinių paskatų, standartų ir normų, energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo sistemų, mokymo arba švietimo srityse;

- ~~2148~~) politikos priemonė – reguliavimo, finansinė, fiskalinė, savanoriška arba informacijos teikimo priemonė, oficialiai nustatyta ir įgyvendinama valstybėje narėje siekiant sukurti palankias sąlygas, nustatyti reikalavimus ar paskatas, kurie būtų palankūs tam, kad rinkos dalyviai teiktų ir įsigytų energetines paslaugas ir imtųsi kitų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių;
- ~~2249~~) atskiri veiksmai – veiksmai, kurių rezultatas yra patikrinamas ir išmatuojamas ar įvertinamas energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas, ir kurių imamasi įgyvendinant politikos priemonę;
- ~~2320~~) energijos skirstytojas – fizinis ar juridinis asmuo (įskaitant skirstymo sistemos operatorių), atsakingas už energijos transportavimą siekiant ją pateikti galutiniams vartotojams arba paskirstymo centrams, parduodantiems energiją galutiniams vartotojams;
- ~~2421~~) skirstymo sistemos operatorius – skirstymo sistemos operatorius, ~~kaip~~ apibrėžtas atitinkamai ~~Direktyvoje 2009/72/EB ir Direktyvoje~~ Direktyvos (ES) 2019/944 ~~2~~ straipsnio 29 punkte ~~☒ ☒~~ (elektros) ~~☒~~ ir ~~Direktyvos~~ 2009/73/EB ~~2~~ straipsnio 6 punkte ~~☒ ☒~~ (dujų) ~~☒~~;
- ~~2522~~) mažmeninės prekybos energija įmonė – fizinis arba juridinis asmuo, kuris parduoda energiją galutiniams vartotojams;
- ~~2623~~) galutinis vartotojas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris įsigyja energiją galutiniam vartojimui;
- ~~2724~~) energetinių paslaugų teikėjas – fizinis ar juridinis asmuo, teikiantis energetines paslaugas arba ~~kitas~~ energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones galutinio vartotojo įrenginiams ar galutinio vartotojo patalpose;
- ~~2825~~) energijos vartojimo auditas – sisteminė procedūra, kurios tikslas yra gauti pakankamai informacijos apie pastato ar pastatų grupės, pramoninių ar komercinių procesų arba įrenginių, paslaugų privačiame arba viešajame sektoriuose energijos vartojimo charakteristikas, nustatyti ir apskaičiuoti ekonomiškai efektyvaus energijos taupymo galimybes ~~⇒~~ ir ekonomiškai efektyvaus atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo arba gamybos potencialą ~~⇐~~ bei pranešti rezultatus;

- ~~26)~~ ~~mažosios ir vidutinės įmonės arba MVI – įmonės, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo¹ priedo I antraštinėje dalyje; į labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių kategoriją patenka įmonės, kuriose dirba mažiau negu 250 darbuotojų ir kurių metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR, ir (arba) bendras metinis balansas neviršija 43 mln. EUR;~~
- ~~2927)~~ sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo – naudos gavėjo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės teikėjo sutartis, tikrinama ir stebima visą susitarimo laikotarpį, kai už ~~investicijas~~ (darbą, prekių ar paslaugų tiekimą) ~~į~~ pagal tą priemonę mokama atsižvelgiant į suderintą energijos vartojimo efektyvumo didinimo lygį ar kitą sutartą energinio naudingumo kriterijų, pvz., sutaupyta lėšas;
- ~~3028)~~ pažangioji matavimo sistema – ~~elektroninė sistema, kuria galima išmatuoti energijos suvartojimą ir gauti daugiau informacijos nei naudojant įprastą skaitiklį ir kuri gali perduoti ir gauti duomenis naudojant tam tikrą elektroninį ryšį~~ ⇒ pažangioji matavimo sistema, apibrėžta Direktyvoje (ES) 2019/944 ⇐;
- ~~3129)~~ perdavimo sistemos operatorius – perdavimo sistemos operatorius, ~~kaip~~ apibrėžtas atitinkamai Direktyvos (ES) 2019/944 ☒ 2 straipsnio 35 punkte (elektros) ☒ ~~Direktyvoje 2009/72/EB~~ ir Direktyvoje 2009/73/EB ☒ (dujų) ☒;
- ~~3230)~~ kogeneracija – vienu metu vykstanti šilumos ir elektros energijos ar mechaninės energijos gamyba;

---

¹ ~~OL L 124, 2003 5 20, p. 36.~~

- ~~3334)~~ ekonomiškai pagrįsta paklausa – šildymo ar vėsinimo poreikių neviršijanti paklausa, kuri kitu atveju rinkos sąlygomis būtų patenkinama ne kogeneracijos būdu, o vykdant kitus energijos gamybos procesus;
- ~~3432)~~ naudingoji šiluma – kogeneracijos metu pagaminta šiluma, skirta ekonomiškai pagrįstai šildymo ar vėsinimo paklausai tenkinti;
- ~~3533)~~ kogeneracijos būdu pagaminta elektros energija – vykdant procesą, susijusį su naudingosios šilumos gamyba, pagaminta energija, kuriai apskaičiuoti naudojama II priede nustatyta metodika;
- ~~3634)~~ didelio naudingumo kogeneracija – III priede nustatytus kriterijus atitinkanti kogeneracija;
- ~~3735)~~ bendras naudingumas – elektros energijos ir mechaninės energijos gamybos ir pagamintos naudingosios šilumos kiekio metinė suma, padalyta iš kuro kiekio, kuris sunaudotas šilumos gamybai kogeneracijos metu ir elektros energijos ir mechaninės energijos bendrai gamybai;
- ~~3836)~~ elektros energijos ir šilumos santykis – kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos ir naudingosios šilumos santykis, kai gamyba visu pajėgumu vykdoma kogeneracijos režimu remiantis konkretaus įrenginio darbiniais duomenimis;
- ~~3937)~~ kogeneracijos įrenginys – įrenginys, galintis veikti kogeneracijos režimu;
- ~~4038)~~ mažos galios kogeneracijos įrenginys – mažesnės kaip 1 MW_e įrengtosios galios kogeneracijos įrenginys;
- ~~4139)~~ labai mažos galios kogeneracijos įrenginys – mažesnės kaip 50 kW_e galios kogeneracijos įrenginys;
- ~~40)~~ užstatymo santykis – pastato ploto ir žemės sklypo ploto santykis konkrečioje teritorijoje;

- ~~4241)~~ efektyvus centralizuotas šilumos ir vėsumos tiekimas – centralizuoto šilumos arba vėsumos tiekimo sistema, kurią taikant naudojama bent 50 % atsinaujinančiųjų išteklių energijos, 50 % atliekinės šilumos, 75 % kogeneracijos metu pagamintos šilumos arba 50 % tokios energijos ir šilumos derinio ⇒ atitinkanti 24 straipsnyje nustatytus kriterijus ⇐;
- ~~4342)~~ efektyvus šildymas ir vėsinimas – šildymo ir vėsinimo galimybė, kuri, palyginti su įprastinės veiklos padėtį atspindinčiu bazinio lygio scenarijumi, išmatuojamai sumažina pirminės energijos kiekį, kurio reikia vieno gautos energijos vieneto tiekimui, atsižvelgiant į atitinkamas sistemos ribas, ekonomiškai efektyviu būdu, kuris įvertinamas atliekant šioje direktyvoje nurodytą kaštų ir naudos analizę, atsižvelgiant į energiją, kurios reikia išgavimui, transformavimui, transportavimui ir paskirstymui;
- ~~4443)~~ efektyvus individualus šildymas ir vėsinimas – individualaus šilumos ir vėsumos tiekimo galimybė, kuri, palyginti su efektyviu centralizuotu šilumos ir vėsumos tiekimu, išmatuojamai sumažina neatsinaujinančiųjų energijos išteklių pirminės energijos kiekį, kurio reikia vieno gautos energijos vieneto tiekimui, atsižvelgiant į atitinkamą sistemos ribą, arba kuriai reikia tokio pat neatsinaujinančiųjų energijos išteklių pirminės energijos kiekio, bet už mažesnę kainą, atsižvelgiant į energiją, kurios reikia išgavimui, transformavimui, transportavimui ir paskirstymui;

↕ naujas

➡ Taryba

- 45) duomenų centras – ➡_struktūra arba struktūrų grupė, naudojama ➡ duomenų saugojimo, apdorojimo ir ➡ (arba) platinimo ➡ ➡ [...] ➡ ➡ kompiuterinėms sistemoms / serveriams ir susijusiai įrangai laikyti, sujungti ar eksploatuoti ➡ ➡ [...] ➡ ➡, taip pat susijusiai veiklai¹ ➡;

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32022R0132>.

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

⇒ Taryba

4644) esminis atnaujinimas – atnaujinimas, kurio kaštai viršija 50 % investicinių kaštų į naują panašų objektą;

4745) ~~⇒ nepriklausomas telkėjas agregatorius – energijos poreikio paslaugos teikėjas, surenkantis įvairias trumpalaikes vartotojų apkrovas, kad jas parduotų arba pateiktų jas aukcionui organizuotose energijos rinkose.~~ ⇒ ~~⇒ [...]~~ ~~⇒ nepriklausomas telkėjas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 19 punkte;~~ ⇐

↓ naujas

⇒ Taryba

48) energijos nepriteklus – padėtis, kai aktualiomis nacionalinėmis aplinkybėmis pagal socialinę ir kitą aktualią politiką namų ūkis neturi galimybių gauti deramą gyvenimo lygį ir sveiką užtikrinančias pagrindines energetikos paslaugas, įskaitant tinkamą šildymą, vėsinimą, apšvietimą ir buitiniams prietaisams būtiną elektros energiją;

49) galutinis naudotojas – fizinis ar juridinis asmuo, perkantis šilumą, vėsumą ar buitinį karštą vandenį savo reikmėms, arba fizinis ar juridinis asmuo, kuris įsikūręs atskirame pastate arba daugiabučio ar daugiafunkcio pastato vienetė, kuriam tiekama šiluma, vėsoma arba buitinis karštas vanduo iš centrinio šaltinio, bet kuris su energijos tiekėju nėra sudaręs tiesioginės ar individualios sutarties;

50) skirtingos paskatos – sąžiningo ir pagrįsto su investicijomis į energijos vartojimo efektyvumą susijusių finansinių įsipareigojimų ir naudos paskirstymo susijusiems dalyviams, pavyzdžiui, savininkams ir nuomininkams arba skirtingiems pastato vienetų savininkams, arba daugiabučių arba daugiafunkcių pastatų savininkams ir nuomininkams arba skirtingiems savininkams, stoka.

Principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“

1. Laikydamosi principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, valstybės narės užtikrina, kad į energijos vartojimo efektyvumo sprendimus būtų atsižvelgiama priimant planavimo, politikos ir pagrindinių investicijų „t. y. didelio masto investicijų, kurių kiekvienos vertė yra didesnė nei 150 mln. EUR arba 250 mln. EUR transporto infrastruktūros projektų atveju, sprendimus, susijusius su:

- a) energetikos sistemomis ir
- b) ne energetikos sektoriais, jeigu nuo jų priklauso energijos vartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas.

 Įgyvendindamos šią dalį valstybės narės gali atsižvelgti į Komisijos rekomendaciją dėl principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“¹.

2. Valstybės narės [...] kas dvejus metus įvertina principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ taikymą [...] , kai politikos, planavimo ir didelių investicijų sprendimams taikomi tvirtinimo ir stebėsenos reikalavimai.

3. Taikydamos principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, valstybės narės:

---

¹ 2021 m. rugsėjo 28 d. Komisijos rekomendacija dėl principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ praktinio taikymo. Principo įgyvendinimo priimant sprendimus energetikos ir kituose sektoriuose gairės ir pavyzdžiai (C(2021) 7014 final).

- a) skatina taikyti kaštų ir naudos vertinimo metodikas, pagal kurias galima tinkamai įvertinti platesnę energijos vartojimo efektyvumo sprendimų naudą iš visuomenės perspektyvos, ir užtikrina, kad jos būtų taikomos, kai kaštų ir naudos vertinimas privalomas;
- b) nustato subjektą ☞ ar subjektus ☞, ☞ atsakingus ☞ už principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ taikymo stebėseną ir planavimo, politikos ir ☞ didelių ☞ investicijų sprendimų poveikio energijos vartojimui ir energijos vartojimo efektyvumui stebėseną;
- c) teikdamos integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį, praneša Komisijai, kaip į principą buvo atsižvelgta priimant nacionalinius ir regioninius planavimo, politikos ir investicijų sprendimus, susijusius su nacionalinėmis ir regioninėmis energetikos sistemomis.

43 straipsnis

Energijos vartojimo efektyvumo tikslai

↓ naujas

↻ Taryba

1. Valstybės narės kartu užtikrina energijos suvartojimo sumažinimą bent 9 proc. 2030 m., palyginti su 2020 m. atskaitos scenarijaus projekcijomis, kad [...] Sąjungoje galutinės energijos būtų suvartojama ne daugiau kaip 787 mln. tne . Valstybės narės stengiasi kolektyviai prisidėti prie orientacinių Sąjungos   [...] pirminės energijos suvartojimo tikslų – 2030 m. suvartoti   [...] ne daugiau kaip 1 023 mln. tne¹.

¹ Iš pradžių Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslas buvo nustatytas ir apskaičiuotas kaip baziniu scenarijumi remiantis 2007 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. projekcijomis. Pasikeitus Eurostato energijos balanso skaičiavimo metodikai ir patobulinus projekcijų modeliavimą reikia pakeisti bazinį scenarijų. Todėl, nustatant tikslą tuo pačiu metodu, t. y. lyginant su bazinio scenarijaus ateities projekcijomis, Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslas nustatomas lyginant su 2020 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. projekcijomis, atspindinčiomis nacionalinius įnašus, nurodytus NEKSVP. Remiantis tuo atnaujintu baziniu scenarijumi Sąjungai savo energijos vartojimo efektyvumo užmojų reikės padidinti dar bent 9 proc. 2030 m., palyginti su pastangomis, kurių reikėtų pagal 2020 m. atskaitos scenarijų. Naujasis Sąjungos tikslų užmojo lygio raiškos būdas neturi poveikio faktiniam reikiamų pastangų lygiui.

⇒ Taryba

LT

↓ naujas

Valstybės narės pateikdamos savo nacionalinius įnašus į energijos vartojimo efektyvumo tikslą taip pat nurodo, kokią dalį energijos suvartoja galutinio energijos suvartojimo sektoriai, apibrėžti Reglamente (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos, įskaitant pramonę, gyvenamuosius namus, paslaugas ir transportą. Taip pat nurodomos energijos suvartojimo informacinių ir ryšių technologijų (IRT) sektoriuje projekcijos.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

☞ Taryba

☞ 3. ☞ Nustatydamos ☒ tuos ☒ ~~šiuos tikslus~~ ⇒ įnašus ⇐, valstybės narės atsižvelgia į:

↓ 2013/12/ES 1 straipsnis ir priedo a punktas

⇒ naujas

☞ Taryba

- a) tai, kad ⇒ 2030 m. ⇐ ~~2020 m.~~ Sąjungos energijos suvartojimas neturi viršyti ~~1 483~~ ⇒ 787 mln. tne galutinės energijos ir ☞ neturėtų viršyti ☞ [...] ☞ 1 023 ⇐ mln. tne pirminės energijos ~~arba neturi viršyti 1 086 mln. tne galutinės energijos~~ ⇒ suvartojimo ⇐;

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

- b) šioje direktyvoje numatytas priemonės;
- e) ~~priemonės, patvirtintas norint pasiekti nacionalinius energijos taupymo tikslus, patvirtintus pagal Direktyvos 2006/32/EB 4 straipsnio 1 dalį, ir~~
- ca) kitas energijos vartojimo efektyvumo skatinimo valstybėse narėse ir Sąjungos lygiu priemonės;u

~~Nustatydamos tuos tikslus valstybės narės taip pat gali atsižvelgti į nacionalines aplinkybes, kurios turi įtakos pirminės energijos vartojimui, pavyzdžiui, į:~~

↓ naujas

☞ Taryba

- d) visus svarbius veiksnius, nuo kurių priklauso efektyvumo didinimo pastangos ☞ [...] ☜ :
- i) bendrą užmojo lygį, būtiną klimato srities tikslams pasiekti;
- ii) teisingą pastangų paskirstymą visoje Sąjungoje;
- iii) ekonomikos energijos vartojimo intensyvumą;

↓ 2012/27/ES

iv~~e~~) likusį ekonomiškai efektyvaus energijos taupymo potencialą;

↓ naujas

e) kitas nacionalines aplinkybes, turinčias įtakos energijos suvartojimui, visų pirma:

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

⇒ Taryba

ii~~e~~) BVP ➡ ir demografinius ➡ pokyčius ir prognozes;

ii~~e~~) energijos importo ir eksporto pokyčius ⇒ , energijos rūšių derinio pokyčius ir naujų
tvarių degalų diegimą ⇐;

iii~~e~~) visų atsinaujinančiųjų energijos šaltinių plėtojimą, branduolinę energiją, anglies
dioksido surinkimą ir saugojimą; ~~iii~~e~~~~

↓ naujas

☞ Taryba

iv) energijai imlių pramonės šakų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą

☞ [...] ☞ ; ☞

☞ v) ekonominį sutaupytos energijos potencialą; ☞

☞ vi) esamas klimato sąlygas ir klimato kaitos prognozes. ☞

↓ 2012/27/ES

e) ~~ankstyvuosius veiksmus.~~

↓ 2013/12/ES 1 straipsnis ir priedo b punktas (pritaikytas)

~~2. Ne vėliau kaip 2014 m. birželio 30 d. Komisija įvertina padarytą pažangą ir tai, ar tikėtina, kad Sąjunga pasieks tai, kad 2020 m. energijos suvartojimas neviršytų 1483 mln. tne pirminės energijos ir (arba) neviršytų 1086 mln. tne galutinės energijos.~~

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

~~3. Atlikdama 2 dalyje nurodytą peržiūrą, Komisija:~~

~~a) susumuoja valstybių narių praneštus nacionalinius orientacinius energijos vartojimo efektyvumo tikslus;~~

~~b) įvertina, ar tų tikslų suma gali būti laikoma patikimu rodikliu, ar visoje Sąjungoje imamasi tinkamų veiksmų, atsižvelgdama į pirmosios metinės ataskaitos įvertinimą pagal 24 straipsnio 1 dalį ir į nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planų įvertinimą pagal 24 straipsnio 2 dalį;~~

e) ~~atsižvelgia į papildomą analizę, susijusią su:~~

i) ~~pažangos energijos suvartojimo ir energijos suvartojimo, palyginti su ekonomine veikla, įvertinimu Sąjungos lygiu, įskaitant pažangą, padarytą energijos tiekimo efektyvumo srityje valstybėse narėse, kurios nacionalinius orientacinius tikslus grindė galutinės energijos vartojimu arba sutaupytos galutinės energijos kiekiu, įskaitant pažangą, padarytą dėl to, kad šios valstybės narės atitinka šios direktyvos III skyrių;~~

ii) ~~galimų scenarijų nagrinėjimo rezultatais, susijusiais su būsimomis energijos vartojimo Sąjungos lygiu tendencijomis;~~

↓ 2013/12/ES 1 straipsnis ir priedo c punktas (pritaikytas)

d) ~~palygina a e punktų rezultatus su suvartojamu energijos kiekiu, kurio reikėtų tam, kad 2020 m. būtų pasiektas energijos suvartojimo kiekis, kuris neviršytų 1483 mln. tne pirminės energijos ir (arba) neviršytų 1086 mln. tne galutinės energijos.~~

↓ 2019/504 1 straipsnis

↻ Taryba

~~5. Kiekviena valstybė narė pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1999¹ 4 ir 6 straipsnius nustato orientacinį nacionalinį indėlį siekiant šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nurodytą Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslų. Nustatydamos tuos indėlius valstybės narės atsižvelgia į tai, kad 2030 m. Sąjungoje turi būti suvartojama ne daugiau kaip 1 128 mln. tne pirminės energijos ir (arba) ne daugiau kaip 846 mln. tne galutinės energijos. Tuos indėlius valstybės narės nurodo Komisijai savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, nurodytuose Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnyje ir 7–12 straipsniuose, laikydamosi šiuose straipsniuose nustatytos tvarkos.~~

↓ naujas

↻ Taryba

↻ Taryba

↻ 4. Taikydamos 3 dalyje nustatytus reikalavimus valstybės narės užtikrina, kad jų įnašas daugiau nei 2,5 procentinių punktų nesiskirtų nuo tokio įnašo, koks būtų buvęs, jei būtų apskaičiuotas pagal I priede pateiktą formulę. ©

¹ ~~2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1)~~

➤ 5. Komisija įvertina, ar bendras valstybių narių įnašas yra bent lygus 1 dalyje nustatytam privalomam Sąjungos ➤ galutinės energijos suvartojimo ⚬ tikslui. Jei Komisija padaro išvadą, kad jis yra nepakankamas, per du mėnesius nuo valstybių narių pranešimo Komisija kiekvienai valstybei narei, kurios nacionalinis įnašas yra mažesnis nei tas, kuris būtų buvęs, jei būtų apskaičiuotas taikant I priede pateiktą formulę, nurodo ištaisytą nacionalinio orientacinio energijos vartojimo efektyvumo įnašo dydį ➤ galutinės energijos suvartojimo atžvilgiu, ⚬ remdamasi:

- a) likusiu bendru ➤ galutinės ⚬ energijos vartojimo sumažinimu, būtinu 1 dalyje nustatytam privalomam Sąjungos tikslui pasiekti;
- b) 2019 m. atitinkamoje valstybėje narėje, į kurią kreipiasi Komisija, BVP vienetai tekusiu sąlyginiu taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumu;
- c) tų valstybių narių BVP 2019 m.

➤ [...] ⚬

Tos valstybės narės per šešis mėnesius nuo jų pranešimo juos atnaušina, kaip nustatyta 2 dalyje, nustatydamos savo naujus nacionalinius orientacinius įnašus į energijos vartojimo efektyvumą galutinės energijos suvartojimo atžvilgiu bei atnaujintą tų įnašų orientacinę trajektoriją ir, kai taikytina, papildomas priemones.

Jei valstybė narė praneša apie nacionalinį orientacinį įnašą galutinės energijos suvartojimo atžvilgiu, kuris yra lygus tam, kuris būtų buvęs, jei būtų apskaičiuotas taikant I priede pateiktą formulę, arba už jį didesnis, Komisija šio minėto įnašo neperžiūri.

Taikydama šioje dalyje nustatytą mechanizmą, Komisija užtikrina, kad nebūtų skirtumo tarp visu valstybių narių nacionalinių įnašų sumos ir 1 dalyje nustatyto privalomo Sąjungos tikslo. ⚬

☞ 6 ☞ Jei Komisija, remdamasi pagal Reglamento (ES) 2018/1999 29 straipsnio 1 ir 3 dalis atliktu vertinimu, padaro išvadą, kad prisidedant prie energijos vartojimo efektyvumo didinimo daroma nepakankama pažanga, valstybės narės, kurios viršija šio straipsnio 2 dalyje nurodytas orientacines trajektorijas ☞ galutinės energijos suvartojimo atžvilgiu ☞ , užtikrina, kad per vienus metus nuo Komisijos vertinimo gavimo dienos būtų įgyvendintos papildomos priemonės jų įnašams į energijos vartojimo efektyvumą užtikrinti. Tos papildomos priemonės, be kitų, apima ☞ bent vieną iš šių priemonių ☞ :

- a) nacionalines priemones, kuriomis užtikrinamas papildomas energijos taupymas, įskaitant didesnę pagalbą rengiant investicijų į energijos vartojimo efektyvumą priemonių įgyvendinimo projektus;
- b) 8 straipsnyje nustatyto įpareigojimo taupyti energiją padidinimą;
- c) įpareigojimo viešajam sektoriui koregavimą;
- d) savanorišką finansinį įnašą į ☞ 28 ☞ ☞ [...] ☞ straipsnyje nurodytą nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo fondą arba į kitą energijos vartojimo efektyvumo finansavimo priemonę, kai metiniai finansiniai įnašai yra lygūs investicijoms, kurių reikia orientacinei trajektorijai pasiekti.

Jei valstybė narė viršija savo orientacinę trajektoriją ☞ galutinės energijos suvartojimo atžvilgiu ☞ , nurodytą šio straipsnio 2 dalyje, ji į savo integruotą nacionalinę energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitą pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį įtraukia paaiškinimą, kaip ji panaikins atotrūkį, kad užtikrintų savo nacionalinį įnašą į energijos vartojimo efektyvumą.

Komisija įvertina, ar šioje dalyje nurodytų nacionalinių priemonių pakanka Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslams pasiekti. Jei manoma, kad nacionalinių priemonių nepakanka, Komisija prireikus siūlo priemones ir naudoja savo įgaliojimus Sąjungos lygmeniu, visų pirma siekdama užtikrinti, kad būtų pasiekti Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslai.

➡ [...] ⌂ ➡ 7. ⌂ Komisija iki 2026 m. gruodžio 31 d. įvertina visus duomenų, teikiamų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos, skaičiavimo metodikos, energijos balanso apskaičiavimo metodikos ir Europos energijos suvartojimo modelių pakeitimus ir, jei reikia, pasiūlo techninius Sąjungos 2030 m. tikslų skaičiavimo patikslinimus, kad būtų išlaikytas šio straipsnio 1 dalyje nustatytas užmojo lygis.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 2 punktas

~~6. Komisija įvertina 1 straipsnio 1 dalyje nustatytus pagrindinius Sąjungos 2030 m. tikslus dėl energijos vartojimo efektyvumo, kad ne vėliau kaip 2023 m. pateiktą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo tie tikslai būtų peržiūrėti juos padidinant — reikšmingo išlaidų sumažėjimo dėl ekonominių ar technologinių pokyčių atveju, arba jei to prireiktų vykdant Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro.~~

II SKYRIUS

~~ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMAS~~ ☒ PAVYZDINIS VIEŠOJO SEKTORIAUS VAIDMUO ☒

↓ naujas

☞ Taryba

5 straipsnis

Viešojo sektoriaus rodomas energijos vartojimo efektyvumo didinimo pavyzdys

1 ☞ a ☞ . Valstybės narės užtikrina, kad bendras visų viešųjų įstaigų suvartojamos galutinės energijos kiekis kasmet sumažėtų bent 1,7 proc., ☞ arba bent [1,9 proc.] kiekvienais metais, jeigu neįtraukiamas viešasis transportas ar ginkluotosios pajėgos, ☞ palyginti su X – 2 metais (X – ☞ [...] ☞ ☞ šio straipsnio perkėlimo į nacionalinę teisę metai). Kad įvykdytų šį įpareigojimą, valstybės narės nustato bazinį scenarijų, kuris apima visų viešųjų įstaigų galutinės energijos suvartojimą X – 2 metais. ☞

☞ 1b. Pereinamuoju ☞ [...] ☞ ketverių metų po šio straipsnio perkėlimo į nacionalinę teisę dienos laikotarpiu, 1a dalyje nustatytas tikslas bus orientacinis. Pereinamuoju laikotarpiu valstybės narės gali naudoti numatomo suvartoti kiekio duomenis, o praėjus keturiems metams po šio straipsnio perkėlimo į nacionalinę teisę dienos valstybė narė bazinį scenarijų patikslina ir visų viešųjų įstaigų numatomą suvartoti galutinės energijos kiekį suderina su faktiniu visų viešųjų įstaigų galutinės energijos suvartojimu. ☞

➡ 1c. 1a dalyje nustatytas įpareigojimas ir 1a bei 1b dalyse nustatyti reikalavimai iki 2026 m. gruodžio 31 d. neapima viešųjų įstaigų vietos administraciniuose vienetuose [bus apibrėžta 2 straipsnyje darant nuorodą į ESTAT], aptarnaujančių mažiau nei 5000 gyventojų, energijos suvartojimo. ⌚

➡ 1d. ⌚ Apskaičiuodama savo viešųjų įstaigų galutinės energijos suvartojimą, valstybė narė gali atsižvelgti į klimato skirtumus valstybėje narėje.

2. Valstybės narės, pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 rengdamos savo nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus ir juos atnaujindamos, įtraukia ➡ [...] ⌚ ➡ [...] ⌚ energijos suvartojimo sumažinimą, ➡ kurį viešosios įstaigos turi pasiekti pagal sektorių, ➡ [...] ⌚ ir priemonės, kurių jos planuoja imtis šiam tikslui pasiekti. Rengdamos savo integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį, valstybės narės praneša Komisijai pasiektą metinį galutinės energijos suvartojimo sumažinimą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad regioninės ir vietos valdžios institucijos, pasikonsultavusios su suinteresuotaisiais subjektais ir visuomene, įskaitant ➡ visų pirma, ⌚ ➡ [...] ⌚ ➡ pažeidžiamas ⌚ grupes, kurioms gresia energijos nepriteklius arba kurios yra pažeidžiamesnės dėl jo poveikio ➡ [...] ⌚ savo ➡ ilgojo laikotarpio planavimo priemonėse, pvz. ⌚ priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ➡ arba tvarios energetikos ⌚ planuose nustatytų konkrečias energijos vartojimo efektyvumo priemones.

4. Valstybės narės padeda viešosioms įstaigoms diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, be kita ko, regiono ir vietos lygmenimis, teikdamos gaires, propaguodamos gebėjimų stiprinimo bei mokymo galimybes ir skatindamos viešąsias įstaigas bendradarbiauti tarpusavyje.

5. Valstybės narės skatina viešąsias įstaigas atsižvelgti į su jų investavimo ir politikos veikla susijusį per visą gyvavimo ciklą išmetamo anglies dioksido kiekį.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

↻ Taryba

65 straipsnis

Pavyzdinis viešųjų organizacijų pastatų vaidmuo

1. Nedarant poveikio Direktyvos 2010/31/ES Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES¹ 7 straipsniui, kiekviena valstybė narė užtikrina, kad ~~nuo 2014 m. sausio 1 d. kasmet būtų renovuojama 3 % bendro centrinės valdžios subjektams priklausančių ir jų naudojamų šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų patalpų ploto, kad būtų įvykdyti bent minimalūs energinio naudingumo reikalavimai, kuriuos ji nustatė taikydamą Direktyvos 2010/31/ES 4 straipsnį~~ ⇒ kasmet bent 3 proc. bendro viešosioms įstaigoms priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų patalpų ploto būtų renovuojama taip, kad jie taptų beveik nulinės energijos pastatais pagal Direktyvos 2010/31/ES 9 straipsnį ⇐.

↻ 1a. Valstybės narės įpareigojimo pagal 1 dalį gali netaikyti socialiniam būstui. Kai valstybė narė taip nusprendžia, savo pastatų renovacijos plane pagal Pastatų energinio naudingumo direktyvos naujos redakcijos 3 straipsnį ji praneša Komisijai apie kitą energijos efektyvumo didinimo politiką ir priemones socialinio būsto minimaliesiems energinio naudingumo standartams gerinti. ⌚

---

¹ 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

↕ naujas

⇒ Taryba

Jei viešosios įstaigos įsikūrusios pastate, kuris joms nepriklauso, jos ~~⇒ [...]~~ ~~☒~~ ~~☒~~ derasi su ~~☒~~ pastato savininku ~~⇒ [...]~~ ~~☒~~ ir siekia ~~☒~~ ~~☒~~ , kad ~~☒~~ tas pastatas ~~☒~~ taptų beveik nulinės energijos pastatu ~~⇒ [...]~~ ~~☒~~

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

⇒ Taryba

~~3 % rodiklis apskaičiuojamas pagal atitinkamos valstybės narės centrinės valdžios subjektams priklausančių ir jų naudojamų pastatų, kurie kiekvienų metų sausio 1 d. neatitinka taikant Direktyvos 2010/31/ES 4 straipsnį nustatytų nacionalinių minimalių energinio naudingumo reikalavimų ir kurių bendras naudingasis patalpų plotas viršija 500 m². Nuo 2015 m. liepos 9 d. ta ribinė vertė sumažinama iki 250 m².~~

~~Tais atvejais, kai valstybė narė reikalauja, kad įsipareigojimas kasmet renovuoti 3 % bendro patalpų ploto apimtų žemesnio nei centrinės valdžios lygio administraciniams padaliniais priklausančių ir jų naudojamų patalpų plotą, 3 % rodiklis apskaičiuojamas pagal atitinkamos valstybės narės centrinės valdžios subjektams ir šiems administraciniams padaliniais priklausančių ir jų naudojamų pastatų, kurie kiekvienų metų sausio 1 d. neatitinka taikant Direktyvos 2010/31/ES 4 straipsnį nustatytų nacionalinių minimalių energinio naudingumo reikalavimų ir kurių bendras naudingasis patalpų plotas viršija 500 m², o nuo 2015 m. liepos 9 d. — 250 m², bendrą plotą~~⇒ Minimali 3 proc. norma apskaičiuojama pagal atitinkamos valstybės narės viešosioms įstaigoms priklausančių pastatų, kurių naudingasis patalpų plotas viršija 250 m² ir kurie 2024 m. sausio 1 d. nėra beveik nulinės energijos pastatai, bendrą patalpų plotą ⇐.

~~Igyvendindamos visapusiškos centrinės valdžios subjektų pastatų renovacijos priemones pagal pirmą pastraipą, valstybės narės pastatų gali laikyti visą pastatą, įskaitant pastato atitvaras, įrangą, eksploatavimą ir techninę priežiūrą.~~

~~Valstybės narės reikalauja, kad įgyvendinant energijos efektyvumo didinimo priemones, kai tai ekonomiškai efektyvu ir techniškai įmanoma, pirmenybė būtų teikiama tiems centrinės valdžios subjektų pastatams, kurių energinis naudingumas yra žemiausias.~~

~~2. Valstybės narės gali nuspręsti nenustatyti arba netaikyti 1 dalyje nurodytų reikalavimų šių kategorijų pastatams:~~

~~a) pastatams, kurie oficialiai saugomi kaip tam tikros aplinkos dalis arba dėl savo ypatingos architektūrinės ar istorinės vertės, tokiu mastu, koku dėl tam tikrų būtiniausių energinio naudingumo reikalavimų laikymosi nepriimtinau pakistų charakteringos jų savybės arba išvaizda;~~

~~b) pastatams, priklausantiems ginkluotosioms pajėgoms arba centrinės valdžios subjektams ir naudojamiems nacionalinės gynybos tikslams, išskyrus atskiras gyvenamąsias patalpas arba ginkluotųjų pajėgų ir kito nacionalinės gynybos valdžios institucijų įdarbinto personalo naudojamus biurų pastatus;~~

~~c) pastatams, naudojamiems kaip kulto vietos ir religinei veiklai.~~

➡ 2. Valstybės narės gali nuspręsti iki 1 dalyje nurodyti lygio nerenovuoti:

a) pastatų, priklausančių viešosioms įstaigoms, kurie yra oficialiai saugomi kaip tam tikros aplinkos dalis arba dėl savo ypatingos architektūrinės ar istorinės vertės, tiek kiek dėl tam tikrų būtiniausių energinio naudingumo reikalavimų laikymosi nepriimtinau pakistų charakteringos jų savybės arba išvaizda;

b) pastatams, priklausantiems ginkluotosioms pajėgoms arba centrinės valdžios subjektams ir naudojamiems nacionalinės gynybos tikslams, išskyrus atskiras gyvenamąsias patalpas arba ginkluotųjų pajėgų ir kito nacionalinės gynybos valdžios institucijų įdarbinto personalo naudojamus biurų pastatus;

c) pastatams, naudojamiems kaip kulto vietos ir religinei veiklai. ➡

➡ Bet kurio į a–c punktus neįtraukto pastato atveju valstybės narės gali nuspręsti jo nerenovuoti iki 1 dalyje nurodyto lygio, jei jos pačios įvertina, kad šį pastatą pertvarkyti į beveik nulinės energijos pastatą yra techniškai, ekonomiškai ar funkcinio požiūriu neįgyvendinama. Tai darydamos valstybės narės negali įskaičiuoti šio pastato renovacijos, kad būtų įvykdytas 1 dalyje nustatytas reikalavimas. ☺

~~3. Jeigu valstybė narė konkrečiais metais renovuoja daugiau nei 3 % bendro centrinės valdžios subjektų pastatų ploto, perteklių ji gali įskaičiuoti į metinį renovavimo rodiklį, kuriais nors iš trejų praėjusių ar ateinančių metų.~~

3. ➡ Jeigu valstybė narė konkrečiais metais renovuoja daugiau nei 3 % bendro centrinės valdžios subjektų pastatų ploto, perteklių ji gali įskaičiuoti į metinį kurių nors iš trejų praėjusių ar ateinančių metų renovavimo rodiklį. ☺

➡ 4. ☺ ➡ [...] ☺ ➡ [...] ☺ ⇐ Valstybės narės gali į centrinės valdžios subjektų pastatų metinę renovacijos ~~vimo~~ normą įskaičiuoti naujus pastatus, naudojamus ir įsigyjamus ~~isigytus~~ vietoj konkrečių centrinės valdžios subjektų ⇨ viešųjų įstaigų ⇐ pastatų, kurie buvo nugriauti kuriais nors iš dvejų praėjusių metų, ar pastatus, kurie dėl intensyvesnio kitų pastatų naudojimo buvo parduoti, nugriauti ar nebenaudojami kuriais nors iš dvejų praėjusių metų. ➡ ➡ [...] ☺ ➡ Tai taikoma ☺ tik tuo atveju, jei tai būtų ekonomiškai efektyviau ir tvariau atsižvelgiant į energijos suvartojimą ir per gyvavimo ciklą išmetamo CO₂ kiekį, palyginti su tokių pastatų renovacija. Kiekviena valstybė narė aiškiai nustato ir paskelbia bendruosius tokių išimtinių atvejų nustatymo kriterijus, metodiką ir procedūras. ⇐

~~6. [...]~~ ~~5. 1 dalies~~ ⇒ Šio straipsnio ~~4~~ tikslais valstybės narės ~~ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro ir~~ viešai paskelbia šildomų ir (arba) vėsinamų ~~centrinės valdžios subjektų~~ ~~pastatų,~~ kurie priklauso viešosioms įstaigoms arba kurie yra jų naudojami, kurių bendras naudingasis patalpų plotas ~~viršija 500 m², o nuo 2015 m. liepos 9 d.~~ ☒ yra didesnis kaip ☒ 250 m², išskyrus pastatus, kuriems pagal 2 dalį taikoma išimtis, inventorių. ⇒ Šis inventorių atnaujinamas bent ~~[...]~~ ~~kas dvejus metus~~ . ~~4~~ Inventoriuje pateikiami ~~⇒ bent~~ šie duomenys:

- a) patalpų plotas (m²); ~~ir~~
- b) ⇒ pagal Direktyvos 2010/31/ES 12 straipsnį išduotas ~~4~~ kiekvieno pastato ~~energinis naudingumas~~ ⇒ energinio naudingumo sertifikatas ~~4~~ ~~arba atitinkami duomenys apie energijos sąnaudas.~~

~~6. Nedarant poveikio Direktyvos 2010/31/ES 7 straipsniui, valstybės narės gali pasirinkti požiūrį, alternatyvų šio straipsnio 1–5 dalims, ir imtis kitų ekonomiškai efektyvių priemonių, įskaitant esmines renovacijas ir pastatų naudotojų elgsenos keitimo priemones, kad ne vėliau kaip 2020 m. reikalavimus atitinkančiuose jų centrinės valdžios subjektams priklausančiuose ir jų naudojamuose pastatuose sutaupyta energijos kiekis būtų bent lygiavertis pagal 1 dalį reikalaujamam kiekiui, apie kurį pranešama kasmet.~~

~~Alternatyvaus požiūrio taikymo tikslu valstybės narės gali įvertinti, kiek energijos būtų sutaupyta pagal 1–4 dalis, naudodamos referencinių centrinės valdžios subjektų pastatų energijos suvartojimo prieš renovavimą ir po jo tinkamas standartines vertes ir atsižvelgdamos į jų turimo pastatų fondo ploto įvertinimą. Referencinių centrinės valdžios subjektų pastatų kategorijos turi būti reprezentatyvios atsižvelgiant į tokių pastatų fondą.~~

~~Valstybės narės, pasirenkančios galimybę taikyti alternatyvų požiūrį, ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. praneša Komisijai, kokias alternatyvias priemones jos planuoja patvirtinti, ir nurodo, kaip jos užtikrintų centrinės valdžios subjektams nuosavybės teise priklausančių pastatų energinio naudingumo lygiavertį padidinimą.~~

~~7. Valstybės narės skatina viešąsias organizacijas, be kita ko, ir regioniniu, ir vietos lygiu, ir už socialinius būstus atsakingas įstaigas, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė, deramai atsižvelgiant į jų atitinkamą kompetenciją ir administracinę struktūrą:~~

~~a) patvirtinti energijos vartojimo efektyvumo planą, kuris būtų atskiras arba platesnės klimato ar aplinkos apsaugos plano dalis ir kuriame būtų nustatyti konkretūs energijos taupymo ir vartojimo efektyvumo tikslai ir veiksmai, kad būtų sekama centrinės valdžios subjektų pastatų pavyzdžiu, nustatytu 1, 5 ir 6 dalyse;~~

~~b) įgyvendinant minėtą planą nustatyti energijos naudojimo vadybos sistemą, įskaitant energijos vartojimo auditą;~~

~~c) atitinkamais atvejais renovacijos finansavimui ir energijos vartojimo efektyvumo išlaikymo ar didinimo planų įgyvendinimui ilguoju laikotarpiu naudotis energetinių paslaugų bendrovių paslaugomis ir sutartimis dėl energijos vartojimo efektyvumo.~~

➡ 6. Valstybės narės gali pasirinkti požiūrį, alternatyvų šio straipsnio 1–4 dalims, pagal kurį kiekvienais metais viešųjų įstaigų pastatuose sutaupytas energijos kiekis būtų bent lygiavertis pagal 1 dalį reikalaujamam kiekiui.

Igyvendindamos alternatyvų požiūrį, valstybės narės užtikrina, kad kasmet pagal Direktyvos 2010/31/ES [10 straipsnį]¹ pastatams būtų nustatytas renovacijos pasas, apimant bent 3 proc. bendro viešosioms įstaigoms priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų patalpų ploto. Šių pastatų atveju turi būti renovuojama taip, kad jie taptų beveik nulinės energijos pastatais² ne vėliau kaip iki 2040 m.

Alternatyvaus požiūrio taikymo tikslu valstybės narės gali įvertinti, kiek energijos būtų sutaupyta pagal 1–4 dalis, naudodamos referencinių viešųjų įstaigų pastatų, kurie turi tapti beveik nulinės energijos pastatais pagal Direktyvos 2010/31/ES [9 straipsnį]³, energijos suvartojimo prieš renovavimą ir po jo tinkamas standartines vertes.

Valstybės narės, pasirenkančios galimybę taikyti alternatyvų požiūrį, ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d. praneša Komisijai apie savo planuojamą sutaupyti energijos kiekį, kad iki 2030 m. būtų pasiektas lygiavertis sutaupyta energijos kiekis pastatuose, kuriems taikoma 1 dalis. ©

---

¹ Straipsnio numeris bus atnaujintas pasibaigus Pastatų energinio naudingumo direktyvos priėmimo procesui.

²

³ Straipsnio numeris bus atnaujintas pasibaigus Pastatų energinio naudingumo direktyvos priėmimo procesui.

⊗ Viešasis pirkimas ⊗ ~~Viešųjų organizacijų vykdomi pirkimai~~

1. Valstybės narės užtikrina, kad ~~centrinės valdžios subjektai~~ ⇒ perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai, sudarydami viešąsias sutartis ir koncesijas, kurių vertė yra ne mažesnė už Direktyvos 2014/23/ES 8 straipsnyje, Direktyvos 2014/24/ES 4 straipsnyje arba Direktyvos 2014/25/ES 15 straipsnyje nustatytas ribas, ⇐ pirktų tik ~~III priede nurodytus~~ aukštus energijos vartojimo efektyvumo rodiklius atitinkančius produktus, paslaugas, ~~ir~~ pastatus ⇒ ir darbus ⇐, ~~ties~~, kiek tai suderinama su ekonominiu efektyvumu, ekonominiu pagrįstumu, platesnio masto tvarumo aspektais, techniniu tinkamumu, taip pat pakankama konkurencija ⊗ laikydamiesi šios direktyvos IV priede nurodytų reikalavimų ⊗ ➡, nebent tai būtų techniškai neįmanoma ☹.

~~Pirmoje pastraipoje nustatyta pareiga taikoma viešųjų organizacijų sudaromoms prekių, paslaugų ir pastatų pirkimo sutartims, jei tokių sutarčių vertė yra lygi Direktyvos 2004/18/EB 7 straipsnyje nustatytoms ribinėms vertėms arba už jas didesnė.~~

↓ naujas

Valstybės narės taip pat užtikrina, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai, sudarydami viešąsias sutartis ir koncesijas, kurių vertė yra ne mažesnė už pirmoje pastraipoje nurodytas ribas, taikytų šios direktyvos 3 straipsnyje nurodytą principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, taip pat ir sudarydami tas viešąsias sutartis ir koncesijas, kurioms jokių konkrečių reikalavimų IV priede nenustatyta.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

☞ Taryba

2. ☞ 1 dalyje nurodyta pareiga netaikoma, jeigu tai trukdo viešajam saugumui arba reagavimui ekstremaliųjų visuomenės sveikatos situacijų atveju. ☹ 1 dalyje nurodyta pareiga taikoma ginkluotųjų pajėgų sutartims, tačiau tik tokia apimtimi, kad jos taikymas neprieštarautų ginkluotųjų pajėgų veiklos pobūdžiui ir svarbiausiam tikslui. Pareiga netaikoma karinės įrangos tiekimo sutartims, kaip apibrėžta 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo¹.

3. ~~Valstybės narės skatina viešąsias organizacijas, be kita ko, regioniniu ir vietos lygiais, tinkamai atsižvelgiant į jų atitinkamą kompetenciją ir administracinę struktūrą, sekti centrinės valdžios subjektų pavyzdžiu perkant tik aukštus energijos vartojimo efektyvumo rodiklius atitinkančius produktus, paslaugas ir pastatus.~~ ⇒ Nepaisant šios direktyvos ☞ [...] ☹ ☞ 27 ☹ straipsnio 4 dalies, ☞ ~~Valstybės narės skatina, kad skelbdamos konkursą dėl energiniu požiūriu reikšmingų paslaugų teikimo sutarčių, viešosios organizacijos įvertintų galimybę~~ ⇒ ☞ [...] ☹ ☞ ragina ☹, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai ☞ ☞ rengdami viešąjį pirkimą dėl energiniu požiūriu reikšmingų paslaugų teikimo sutarčių, ☞ ☞ įvertintų, ar įmanoma ☞ sudaryti ilgalaikes sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo, kurios padėtų ilguoju laikotarpiu sutaupyti energijos.

¹ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo (OL L 216, 2009 8 20, p. 7).

4. Nedarant poveikio 1 daliai, perkant gaminių rinkinį, kuriam ☒ visam ☒ kaip visumai taikomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1369¹ ~~☒ Direktyvą 2010/30/ES~~ priimtas deleguotasis aktas, valstybės narės gali reikalauti, kad pirmenybė turėtų būti būta teikiama bendram energijos vartojimo efektyvumui, o ne atskirų tą rinkinį sudarančių gaminių energijos vartojimo efektyvumui – būtų perkamas gaminių rinkinys, kuris atitinka priskyrimo aukščiausiai galimai energijos vartojimo efektyvumo klasei kriterijų.

↓ naujas

☞ Taryba

5. Valstybės narės gali reikalauti, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai ☞, sudarydami sutartis, kaip nurodyta 1 dalyje, ☒ pirkimo praktikoje, kai tinkama, atsižvelgtų į platesnius tvarumo, socialinius, aplinkos ir žiedinės ekonomikos aspektus, kad būtų pasiekti Sąjungos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir nulinės taršos tikslai. Kai tinkama ir kai reikia laikytis IV priede nustatytų reikalavimų, valstybės narės reikalauja, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai atsižvelgtų į Sąjungos žaliojo viešojo pirkimo ☞ kriterijus arba esamus lygiaverčius nacionalinius kriterijus ☒.

Siekdamos užtikrinti energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų taikymo viešojo pirkimo procese skaidrumą, valstybės narės viešai skelbia informaciją apie sutarčių, kurių vertė ne mažesnė už 1 dalyje nurodytas ribas, poveikį energijos vartojimo efektyvumui ☞, šią informaciją paskelbdamos atitinkamuose pranešimuose interneto svetainėje „Tenders Electronic Daily“ (TED), pagal direktyvas 2014/24/ES, 2014/25/ES, 2014/23/ES ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/1780 ☒.

---

¹ 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1369, kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistema ir panaikinama Direktyva 2010/30/ES (OL L 198, 2017 7 28, p. 1).

Perkančiosios organizacijos gali nuspręsti reikalauti, kad konkurso dalyviai atskleistų informaciją apie naujo pastato visuotinio atšilimo potencialą per gyvavimo ciklą ir gali viešai paskelbti šią sutarčių, ypač sudaromų dėl naujų pastatų, kurių patalpų plotas didesnis nei 2 000 kvadratinų metrų, informaciją.

Valstybės narės padeda perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams plačiau taikyti energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus, be kita ko, regiono ir vietos lygmenimis, pateikdamos aiškias taisykles ir gaires, įskaitant gyvavimo ciklo sąnaudų ir poveikio aplinkai bei sąnaudų vertinimo metodikas, steigdamos kompetencijos palaikymo centrus, skatindamos perkančiąsias organizacijas bendradarbiauti tarpusavyje, be kita ko, tarpvalstybiniu mastu, ir, kai įmanoma, vykdyti bendrus viešuosius pirkimus ir skaitmeninius viešuosius pirkimus.

6. Valstybės narės nustato teisines ir reguliavimo nuostatas bei administravimo praktiką, susijusias su viešaisiais pirkimais, metinio biudžeto sudarymu ir apskaita, kurių reikia, kad atskiros viešosios organizacijos nebūtų atgrasomos nuo investicijų į energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir nuo naudojimosi sutartimis dėl energijos vartojimo efektyvumo ir kitais trečiųjų šalių finansavimo mechanizmais pagal ilgalaikes sutartis.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

~~7.4)~~ ⇒ Valstybės narės pašalina visas reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis didinti energijos vartojimo efektyvumą, visų pirma kliūtis dėl ⇐ teisinių ir reguliavimo nuostatų bei administracinės praktikos, susijusios su viešaisiais pirkimais, metinio biudžeto sudarymu ir apskaita, siekiant užtikrinti, kad atskiros viešosios organizacijos nebūtų atgrasomos nuo investicijų į energijos efektyvumo didinimą ir ~~į numatomų išlaidų per gyvavimo ciklą mažinimą, taip pat~~ nuo naudojimosi sutartimis dėl energijos vartojimo efektyvumo ir ~~kitais~~ trečiųjų šalių finansavimo mechanizmais ilgalaikių sutarčių pagrindu.

↴ naujas

Valstybės narės, teikdamos integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį, praneša Komisijai apie priemones, kurių imtasi siekiant pašalinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo kliūtis.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 3 punktas
(pritaikytas)
⇒ naujas
↻ Taryba

III SKYRIUS

⊠ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMAS ⊠

87 straipsnis

Pareiga taupyti energiją

1. Valstybės narės sutaupo bent tokį suminį galutinės energijos kiekį, kuris atitinka:

- a) nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. kiekvienais metais naujai sutaupomą kiekį, lygų 1,5 % metinio galutiniams vartotojams parduodamo energijos kiekio, kurio vidurkis išvestas pagal trejų metų, ėjusių prieš 2013 m. sausio 1 d., laikotarpio duomenis. Į tą apskaičiavimą gali būti visiškai arba iš dalies neįtraukiamas transporto sektoriui parduotas ir sunaudotas energijos kiekis;
- b) nuo 2021 m. sausio 1 d. iki ~~2030~~ ⇒ ↻ [...] ↻ ⇐ ↻ 2030 ↻ m. gruodžio 31 d. kiekvienais metais naujai sutaupomą kiekį, lygų:
- ↻_i) 0,8 proc. metinio galutinės suvartojamos energijos kiekio, kurio vidurkis išvestas pagal paskutinių trejų metų, ėjusių prieš 2019 m. sausio 1 d., laikotarpio duomenis. Nukrypstant nuo to reikalavimo, Kipras ir Malta nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. kasmet naujai sutaupo kiekį, lygų 0,24 proc. metinio galutinės suvartojamos energijos kiekio, kurio vidurkis išvestas pagal paskutinių trejų metų, ėjusių prieš 2019 m. sausio 1 d., laikotarpio duomenis;
- ii) nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. 1,1 proc. metinio galutinės suvartojamos energijos kiekio, kurio vidurkis išvestas pagal paskutinių trejų metų, ėjusių prieš 2019 m. sausio 1 d., laikotarpio duomenis;

- iii) nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. 1,3 proc. metinio galutinės suvartojamos energijos kiekio, kurio vidurkis išvestas pagal paskutinių trejų metų, ėjusių prieš 2019 m. sausio 1 d., laikotarpio duomenis;
- iv) nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d. 1,5 proc. metinio galutinės suvartojamos energijos kiekio, kurio vidurkis išvestas pagal paskutinių trejų metų, ėjusių prieš 2019 m. sausio 1 d., laikotarpio duomenis;
- c) Nukrypstant nuo pirmos pastraipos b punkto ii–iv papunkčiuose nustatytų reikalavimų, Kipras ir Malta nuo 2024 m. sausio 1 d. iki ~~2030~~ ⇒ ⇐ 2030 m. gruodžio 31 d. kasmet naujai sutaupo kiekį, lygų 0,45 %proc. metinio galutinės suvartojamos energijos kiekiui, kurio vidurkis išvestas pagal paskutinių trejų metų, ėjusių prieš 2019 m. sausio 1 d., laikotarpio duomenis= C

↓ naujas

⇒ [...] C

↓ 2018/2002 1 straipsnio 3 punktas

⇒ naujas

⇒ Taryba

Valstybės narės nusprendžia, koku būdu paskirstyti apskaičiuotą naujos sutaupytos energijos kiekį pagal kiekvieną pirmos pastraipos ~~a ir b~~ a ⇒ ir C b ⇒ ⇒ [...] C ⇐ punktuose nurodytą laikotarpį su sąlyga, kad kiekvieno įpareigojimo taikymo laikotarpio pabaigoje būtų pasiektas bendras suminis galutinės sutaupytos energijos kiekis.

Po 2030 m. dešimties metų laikotarpiu valstybės narės toliau pagal pirmos pastraipos ~~b punktą~~
⇒ [...] ~~b punkto ii papunktyje~~ nustatytą taupymo normą mažina metinį suvartojamos
energijos kiekį, ~~nebent Komisija, atlikusi peržiūrą ne vėliau kaip 2027 m., o po to kas dešimt metų,~~
~~padarytų išvadą, kad to nebereikia, jog būtų pasiekti Sąjungos ilgalaikiai 2050 m. energetikos ir~~
~~klimato srities tikslai.~~

~~102.~~ Valstybės narės sutaupo pagal šio straipsnio 1 dalį reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį
sukurdamos ~~97a~~ straipsnyje nurodytas energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas arba
priimdamos ~~107b~~ straipsnyje nurodytas alternatyvias politikos priemones. Valstybės narės gali
derinti energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas su alternatyviomis politikos
priemonėmis. ~~9.~~ Valstybės narės užtikrina, kad energijos kiekis, sutaupytas dėl 9 ir ~~107a ir 7b~~
straipsniuose bei ~~28 straipsnio 11 dalyje~~ ~~20 straipsnio 6 dalyje~~ nurodytų politikos priemonių
taikymo, būtų apskaičiuotas pagal V priedą.

↕ naujas

➡ Taryba

3. Valstybės narės energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas, alternatyvias politikos
priemones arba jų derinį, programas ar priemones, finansuojamas iš nacionalinio energijos
vartojimo efektyvumo fondo, įgyvendina pirmenybę teikdamos energijos nepriteklių patiriantiems
žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose ~~➡ arba finansiškai~~
~~silpnuose namų ūkiuose~~ gyvenantiems žmonėms ~~➡, tačiau ne vien tik jiems~~. Valstybės narės
užtikrina, kad pagal šį straipsnį įgyvendinamos politikos priemonės neturėtų neigiamo poveikio
tiems asmenims. Kai taikytina, valstybės narės kuo geriau naudoja finansavimą, įskaitant viešąjį
finansavimą, Sąjungos lygmeniu nustatytas finansavimo priemones ir pajamas iš apyvartinių taršos
leidimų pagal 22 straipsnio 3 dalies b punktą, siekdamos pašalinti neigiamą poveikį ir užtikrinti
teisingą ir įtraukią energetikos pertvarką.

➡ [...] ➡ Nedarant poveikio Direktyvai (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ir Reglamentui (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos, [...] ➡ rengdamos tokias politikos priemones, valstybės narės apsvarsto, kaip prie šių politikos priemonių įgyvendinimo gali prisidėti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ir piliečių energetikos bendruomenės, ir skatina jų vaidmenį.

Valstybės narės užtikrina, kad dalį reikalaujamo sutaupyti galutinės energijos kiekio sutaupytų energijos nepriteklių patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės. Ši dalis turi būti bent lygi energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių daliai, įvertintai nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane pagal Reglamento 2018/1999 3 straipsnio 3 dalies d punktą. Jei valstybė narė savo nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane nepranešė apie energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių dalį, energijos nepriteklių patiriančių žmonių, pažeidžiamų vartotojų ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenančių žmonių bendro sutaupytos galutinės energijos kiekio dalis turi būti bent jau lygi toliau nurodytų rodiklių 2019 m. aritmetiniam vidurkiui arba, jei tokių 2019 m. duomenų nėra, tiesiškai ekstrapoliuotoms turimoms jų pastarųjų trejų metų vertėms:

- a) neišgalėjimas tinkamai šildyti būsto (Eurostatas, SPGS [ilc_mdes01]);
- b) įsiskolinimai už komunalines paslaugas (Eurostatas, SPGS, [ilc_mdes07]); ir
- c) vartojimo išlaidų struktūra pagal pajamų kvintilį ir COICOP vartojimo tikslą (Eurostatas, HBS, [hbs_str_t223], [CP045] Elektros, dujų ir kito kuro duomenys).

4. Valstybės narės įtraukia informaciją apie taikomus rodiklius, aritmetinį vidurkį ir politikos priemonių, nustatytų pagal šio straipsnio 3 dalį, rezultatus į savo atnaujintus integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį, savo vėlesnius integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 7–12 straipsnius ir atitinkamas pažangos ataskaitas pagal to reglamento 17 straipsnį.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 3 punktas
(pritaikytas)
⇒ naujas
☞ Taryba

5. Valstybės narės gali įskaičiuoti sutaupyta energijos kiekį, kurį lemia politikos priemonės, nustatytos ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. arba po tos datos, jei dėl tų priemonių imamas naujų atskirų veiksmų po 2020 m. gruodžio 31 d. ⇒ Bet kuriuo įpareigojimo taikymo laikotarpiu sutaupyta energijos kiekis neįskaičiuojamas į 1 dalyje nustatytą energijos kiekį, kurį reikalaujama sutaupyti ankstesniais įpareigojimo taikymo laikotarpiais. ⇐

62. Su sąlyga, kad valstybės narės pasiekia bent 1 dalies pirmos pastraipos b ☞ punkto i papunktyje ☹ nurodytą suminį sutaupyta galutinės energijos kiekį, jos gali ⇒ 1 dalies pirmos pastraipos b punkto i papunktyje nurodytą ⇐ reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį apskaičiuoti naudodamos vieną ar daugiau iš toliau išvardytų būdų:

- a) taikydamos metinę sutaupymo normą galutiniams vartotojams parduodamos energijos arba galutinės suvartojamos energijos kiekiui, kurio vidurkis išvestas pagal paskutinių trejų metų, ėjusių prieš 2019 m. sausio 1 d., laikotarpio duomenis;
- b) į apskaičiavimo bazinio lygio scenarijų visiškai arba iš dalies neįtraukdamos transporto sektoriuje sunaudojamos energijos;
- c) pasinaudodamos kuria nors iš 84 dalyje nustatytų pasirinkimo galimybių.

73. Jei valstybės narės pasinaudoja ☒ bet kuria ☒ ~~2 dalies a, b arba c punkte numatytais galimybėmis~~ iš 6 dalyje nurodytų galimybių, ⇒ susijusių su 1 dalies pirmos pastraipos b punkto i papunktyje nurodytu reikalaujamu sutaupyti energijos kiekiu, ⇐ jos nustato:

- a) savo pačių metinę taupymo normą, kuri bus taikoma apskaičiuojant savo suminį galutinės energijos suvartojimą ir kuria užtikrinama, kad galutinis grynasis jų sutaupyta energijos kiekis nebūtų mažesnis, nei tas, kurio reikalaujama pagal 1 dalies pirmos pastraipos b ☞ punkto i papunktį ☹, #

- b) savo pačių apskaičiavimo bazinį scenarijų, į kurį gali būti visiškai arba iš dalies neįtraukta transporto sektoriuje sunaudojama energija.

84. Taikant 59 dalį kiekviena valstybė narė gali:

- a) atlikti apskaičiavimą, kurio reikalaujama pagal 1 dalies pirmos pastraipos a punktą, 2014 m. ir 2015 m. naudodama 1 ~~%proc.~~ vertes; 2016 m. ir 2017 m. – 1,25 ~~%proc.~~ vertes, o 2018 m., 2019 m. ir 2020 m. – 1,5 ~~%proc.~~ vertes;
- b) neįtraukti į apskaičiavimą visos ar dalies parduotos ir sunaudotos energijos (pagal kiekį) 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyto įpareigojimo taikymo laikotarpio atžvilgiu arba galutinės suvartotos energijos tos pastraipos b punkte nurodyto įpareigojimo taikymo laikotarpio atžvilgiu Direktyvos 2003/87/EB I priede išvardytoms pramoninės veiklos rūšims;
- c) įtraukti į ⇒ 1 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytą ⇐ reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį sutaupytos energijos kiekį, pasiektą įgyvendinant 2344 straipsnio 4 dalyje, 2444 straipsnio 45 dalies ab punkte bei 15 straipsnio 1–6 ir 925 straipsnio 1, 5–9 ir 11 dalyse nustatytus reikalavimus energijos transformacijos, skirstymo ir perdavimo sektoriuose, įskaitant efektyvią centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo infrastruktūrą. Valstybės narės informuoja Komisiją apie pagal šį punktą jų numatomas politikos priemones laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d., kurios yra jų integruotųjų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų dalis. Tų priemonių poveikis apskaičiuojamas pagal V priedą ir įtraukiamas į tuos planus;
- d) įtraukti į reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį sutaupytos energijos kiekį, pasiektą dėl atskirų veiksmų, kurie naujai įgyvendinami nuo 2008 m. gruodžio 31 d. ir toliau daro poveikį 2020 m. – 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyto įpareigojimo taikymo laikotarpio atžvilgiu, o po 2020 m. – 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodyto laikotarpio atžvilgiu, ir kurie gali būti išmatuoti bei patikrinti;

- e) įtraukti į reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį sutaupytos energijos kiekį, pasiektą dėl politikos priemonių, su sąlyga, kad galima įrodyti, jog dėl tų priemonių imtasi atskirų veiksmų laikotarpiu nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., ir dėl kurių taikymo sutaupoma energija po 2020 m. gruodžio 31 d.;
- f) neįskaičiuoti į ⇒ pagal 1 dalies pirmos pastraipos a ~~2~~ punktą ~~2~~ ir b punkto i papunktį ~~2~~ reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį 30 ~~40~~proc. patikrinamo energijos, kuri savoms reikmėms pasigaminama ant pastatų arba juose sumontuotais įrenginiais, įdiegtais dėl politikos priemonių, skatinančių naujai diegti energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių technologijas, kiekio;
- g) įtraukti į ⇒ pagal 1 dalies pirmos pastraipos a ~~2~~ punktą ~~2~~ ir b punkto i papunktį ~~2~~ reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį tuos sutaupytos energijos kiekius, kurie viršija įpareigojimo taikymo laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį, su sąlyga, kad tie sutaupyti kiekiai atsirado dėl atskirų veiksmų, atliktų vykdant ~~7a ir 7b~~ 9 ir 10 straipsniuose nurodytas politikos priemones, apie kurias valstybės narės pranešė savo nacionaliniuose energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planuose ir nurodė savo pažangos ataskaitose pagal 24 straipsnį.

~~95.~~ Valstybės narės pagal 84 dalį pasirinktas galimybes taiko ir jų taikymo poveikį apskaičiuoja 1 dalies pirmos pastraipos a ~~2~~ punkte ~~2~~ ir b ~~2~~ punkto i papunktyje ~~2~~ nurodytu laikotarpiu ~~nurodytais laikotarpiais~~ atskirai:

- a) reikalaujamam sutaupyti energijos kiekiui per 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą įpareigojimo taikymo laikotarpį apskaičiuoti valstybės narės gali taikyti 84 dalies a–d punktus. Dėl visų pagal 84 dalį pasirinktų galimybių taikymo sutaupytas kiekis turi būti ne didesnis kaip 25 ~~40~~proc. 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyto reikalaujamo sutaupyti kiekio;

- b) reikalaujamam sutaupyti energijos kiekiui per 1 dalies pirmos pastraipos b ~~2~~ punkto i papunktyje ~~2~~ nurodytą įpareigojimo taikymo laikotarpį apskaičiuoti valstybės narės gali taikyti 84 dalies b–g punktus su sąlyga, kad 84 dalies d punkte nurodyti atskiri veiksmai ir po 2020 m. gruodžio 31 d. turi patikrinamą ir išmatuojamą poveikį. Dėl visų pagal 84 dalį pasirinktų galimybių taikymo pagal 6 ir ~~72 ir 3~~ dalis apskaičiuotas sutaupytos energijos kiekis neturi sumažėti daugiau kaip 35 ~~%~~proc.

Nepaisant to, ar valstybės narės visiškai arba iš dalies neįtraukia transporto sektoriuje sunaudotos energijos į savo apskaičiavimo bazinį scenarijų, ar pasinaudoja kuria nors iš 84 dalyje išvardytų galimybių, jos užtikrina, kad apskaičiuotas ~~⇒~~ 1 dalies pirmos pastraipos b punkto ~~2~~ i papunktyje ~~2~~ nurodytas ~~⇒~~ naujas grynasis sutaupytos energijos kiekis, kuris turi būti pasiektas vartojant galutinę energiją įpareigojimo taikymo laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki ~~2030~~ ~~⇒~~ 2023 ~~⇒~~ m. gruodžio 31 d., būtų ne mažesnis nei kiekis, gaunamas taikant 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytą metinę sutaupymo normą.

~~106.~~ Valstybės narės savo ~~⇒~~ atnaujintuose ~~⇒~~ integruotuosiuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose ~~⇒~~ pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį, savo vėlesniuose integruotuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 7–12 straipsnius ir ~~⇒~~ pagal Reglamento (ES) 2018/1999 III priedą ~~⇒~~ ir atitinkamose pažangos ataskaitose ~~⇒~~ apibūdina sutaupytos energijos kiekio, kuris turi būti pasiektas per ~~šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytą~~ laikotarpį nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d., apskaičiavimą ir prireikus paaiškina, kaip buvo nustatyta metinė sutaupymo norma ir apskaičiavimo bazinis scenarijus ir kaip bei koku mastu buvo taikomos šio straipsnio 84 dalyje nurodytos galimybės.

↴ naujas

☞ Taryba

11. Valstybės narės informuoja Komisiją apie reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį, nurodytą šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos ☞ [...] ☞ ☞ b ☞ punkte ir 3 dalyje, apibūdina politikos priemones, kurios turi būti įgyvendintos, kad būtų pasiektas reikalaujamas bendras suminis galutinės sutaupytos energijos kiekis, ir kiekio apskaičiavimo metodikas pagal šios direktyvos V priedą, atnaujindamos savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį ir rengdamos savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, nurodytus Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 7–12 straipsniuose, pagal tuose straipsniuose nurodytą procedūrą. Valstybės narės naudoja Komisijos joms pateiktą ataskaitų šabloną.

12. Jei, remdamasi integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitų vertinimu pagal Reglamento (ES) 2018/1999 29 straipsnį arba pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį atnaujinto paskutinio pateikto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projekto ar galutinės versijos arba pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 7–12 straipsnius teikiamų vėlesnių integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų projektų ar galutinių versijų vertinimu, Komisija padaro išvadą, kad politikos priemonėmis neužtikrinama, kad iki įpareigojimo taikymo laikotarpio pabaigos bus pasiektas reikalaujamas suminis sutaupytos galutinės energijos kiekis, ji pagal Reglamento (ES) 2018/1999 34 straipsnį gali pateikti rekomendacijas valstybėms narėms, kurių politikos priemonės laiko nepakankamomis jų energijos taupymo įpareigojimams įvykdyti.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 3 punktas

~~7. Sutaupytos energijos kiekis, pasiektas po 2020 m. gruodžio 31 d., neturi būti įskaičiuotas į reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.~~

↕ naujas

🔄 Taryba

13. Jei valstybė narė iki kiekvieno šio straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo taikymo laikotarpio pabaigos nepasiekia reikalaujamo suminio galutinės sutaupytos energijos kiekio, ji, be suminio galutinės energijos kiekio, kurį reikalaujama sutaupyti iki kito įpareigojimo taikymo laikotarpio pabaigos, turi sutaupyti ir trūkstamą energijos kiekį. Arba, jei valstybė narė iki kiekvieno šio straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo taikymo laikotarpio pabaigos pasiekia didesnį nei reikalaujamą suminį galutinės sutaupytos energijos kiekį, ji turi teisę reikalavimus atitinkantį ne didesnį nei 10 proc. tokio pertekliaus kiekį perkelti į kitą įpareigojimo taikymo laikotarpį, nepadidinant tikslinio įsipareigojimo.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 3 punktas

⇒ naujas

~~8. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, valstybės narės, kurios leidžia įpareigotosioms šalims pasinaudoti 7a straipsnio 6 dalies b punkte nurodyta galimybe, gali šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte tikslu bet kuriais konkrečiais metais po 2010 m. ir iki šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyto įpareigojimo taikymo laikotarpio sutaupytą energijos kiekį laikyti sutaupytu po 2013 m. gruodžio 31 d. ir anksčiau nei 2021 m. sausio 1 d., su sąlyga, kad tenkinamos visos šios sąlygos:~~

- ~~a) energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistema galiojo visą laiką nuo 2009 m. gruodžio 31 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. ir buvo įtraukta į valstybės narės pirmąjį pagal 24 straipsnio 2 dalį pateiktą nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planą;~~
- ~~b) sutaupyti kiekiai gauti taikant įpareigojimų sistemą;~~
- ~~c) sutaupyti kiekiai apskaičiuoti pagal V priedą;~~
- ~~d) apie metus, per kuriuos laikoma, kad buvo pasiekti apskaičiuoti sutaupyti kiekiai, buvo pranešta nacionaliniuose energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planuose pagal 24 straipsnio 2 dalį.~~

~~11. Valstybės narės, rengdamos politikos priemones, kad įvykdytų savo įpareigojimus dėl sutaupytos energijos kiekių, atsižvelgia į poreikį sumažinti energijos nepriteklių, laikydamosi savo pačių nustatytų kriterijų ir atsižvelgdamos į jų taikomą praktiką šioje srityje, reikalaudamos, atitinkamu mastu, dalį energijos vartojimo efektyvumo priemonių pagal jų nacionalines energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas, alternatyvias politikos priemones arba nacionalinio energijos vartojimo efektyvumo fondo lėšomis finansuojamas programas ar priemones pirmenybės tvarka įgyvendinti pažeidžiamuose namų ūkiuose, įskaitant energijos nepriteklių patiriančius namų ūkius, ir, kai tikslinga, socialiniuose būstuose.~~

~~Valstybės narės įtraukia informaciją apie energijos nepritekliaus mažinimo priemones įgyvendinant šią direktyvą rezultatus į savo integruotąsias nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas pagal Reglamentą (ES) 2018/1999.~~

~~1412.~~ ⇒ Atnaujintuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose ir atitinkamose pažangos ataskaitose, taip pat vėlesniuose integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, kurie teikiami pagal Reglamentą (ES) 2018/1999, ⇐ ~~Valstybės~~ narės turi įrodyti, ⇒ prireikus taip pat pateikdamos patvirtinamuosius duomenis ir skaičiavimus: ⇐

a) kad, kai politikos priemonių ar atskirų veiksmų poveikis sutampa, sutaupyta energijos kiekis nėra skaičiuojamas du kartus;

↓ naujas

b) kaip pagal 1 dalies pirmos pastraipos b ir c punktus sutaupyta energija padeda užtikrinti jų nacionalinį įnašą pagal 4 straipsnį;

c) kad yra nustatytos politikos priemonės, skirtos jų energijos taupymo įpareigojimui įvykdyti, parengtos laikantis šio straipsnio reikalavimų, ir kad tos politikos priemonės atitinka reikalavimus ir yra tinkamos siekiant užtikrinti, kad iki kiekvieno įpareigojimo taikymo laikotarpio pabaigos būtų sutaupyta reikalaujamas suminis galutinės energijos kiekis.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 4 punktas

⇒ naujas

⇒ Taryba

97~~a~~ straipsnis

Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemos

1. Jei valstybės narės nusprendžia įvykdyti savo įpareigojimus sutaupyti pagal 87 straipsnio 1 dalį reikalaujamą energijos kiekį taikydamos energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas, jos užtikrina, kad kiekvienos valstybės narės teritorijoje veiklą vykdančios įpareigosios šalys, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, nedarant poveikio 87 straipsnio 8 ir 94 ir 5 dalims, įgyvendintų 87 straipsnio 1 dalyje nustatytą jų suminio galutinio energijos suvartojimo taupymo reikalavimą.

⇒ Jei valstybės narės nusprendžia įvykdyti savo įpareigojimus sutaupyti pagal 8 straipsnio 1 dalį reikalaujamą energijos kiekį taikydamos energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemą, jos taip pat gali paskirti įgyvendinančiąją valdžios instituciją tai sistemai administruoti. ☹

Kai taikytina, valstybės narės gali nuspręsti, kad įpareigosios šalys tą taupymo įpareigojimą visiškai arba iš dalies įvykdytų įnašo į nacionalinę energijos vartojimo efektyvumo fondą forma laikantis 28 straipsnio 11 dalies~~20 straipsnio 6 dalies~~.

2. Remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais valstybės narės paskiria įpareigotąsias šalis iš ⇒ perdavimo sistemos operatorių, ⇐ energijos skirstytojų, mažmeninės prekybos energija įmonių ir transporto degalų skirstytojų arba mažmeninės prekybos transporto degalais įmonių, veikiančių jų teritorijoje. Įpareigosios šalys, kurias valstybė narė paskiria iš galutinių vartotojų, energijos kiekį, reikiamą įpareigojimui įvykdyti, sutaupo nepriklausomai nuo skaičiavimo, atlikto pagal 87 straipsnio 1 dalį, arba, jei valstybės narės taip nusprendžia, pasitelkdamos sertifikuotą kitų šalių sutaupytos energijos kiekį, kaip apibūdinta šio straipsnio 106 dalies a punkte.

3. Jeigu mažmeninės prekybos energija įmonės yra paskirtos įpareigotosiomis šalimis pagal 2 dalį, valstybės narės užtikrina, kad vykdydamos savo įpareigojimus mažmeninės prekybos energija įmonės nesudarytų jokių kliūčių vartotojų galimybei pakeisti vieną tiekėją kitu.

↕ naujas

➡ Taryba

4. Valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys užtikrintų, kad dalį reikalaujamo sutaupyti energijos kiekio sutaupytų energijos nepriteklių patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės. Valstybės narės taip pat gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys pasiektų išlaidų energijai mažinimo tikslus ➡, su sąlyga, kad juos pasiekus būtų sutaupyta galutinės energijos ir kad jie būtų apskaičiuojami pagal V priedą. ➡ ir sutaupytų energijos, propaguodamos energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės, įskaitant finansinės paramos priemones, kuriomis mažinamas anglies dioksido apmokestinimo poveikis MVĮ ir labai mažoms įmonėms.

5. Valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys bendradarbiautų su vietos valdžios institucijomis ar savivaldybėmis ➡ ir socialinėmis tarnybomis ➡, skatindamos energijos nepriteklių patiriančius žmones, pažeidžiamus vartotojus ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones taikyti energijos vartojimo efektyvumo priemones. Tai apima konkrečių grupių, kurioms gresia energijos nepriteklis arba kurios yra pažeidžiamesnės dėl jo poveikio, specialių poreikių nustatymą ir tenkinimą. Siekdamos apsaugoti energijos nepriteklių patiriančius žmones, pažeidžiamus vartotojus ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones, valstybės narės skatina įpareigotąsias šalis vykdyti tokius veiksmus kaip pastatų, įskaitant socialinius būstus, renovacija, prietaisų pakeitimas, finansinė parama ir paskatos įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, laikantis nacionalinių finansavimo ir paramos sistemų arba energijos vartojimo audito reikalavimų. ➡ Valstybės narės užtikrina priemonių, skirtų atskiriems vienetais, esantiems daugiabučiuose pastatuose, tinkamumą. ➡

6. ➡ Tos ☹ valstybės narės ➡, kurios reikalauja, kad įpareigotosios šalys užtikrintų, kad dalį reikalaujamo sutaupyti energijos kiekio sutaupyti energijos nepriteklių patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės, ☹ reikalauja, kad įpareigotosios šalys kasmet teiktų ataskaitas dėl įpareigotųjų šalių sutaupytos energijos vykdant veiksmus, kuriais remiami energijos nepriteklių patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės, ir reikalauja apibendrintos statistinės informacijos apie jų galutinius vartotojus (nurodant sutaupytos energijos pokyčius, palyginti su anksčiau pateikta informacija) ir apie suteiktą techninę ir finansinę paramą.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 4 punktas
(pritaikytas)
⇒ naujas

74. Energijos kiekį, kurį privalo sutaupyti kiekviena įpareigotoji šalis, valstybės narės išreiškia galutinės arba pirminės suvartojamos energijos kiekiu. Metodus, kuris pasirinktas reikalaujamos sutaupyti energijos kiekiui išreikšti, naudojamas taip pat energijos kiekiui, kurį įpareigotosios šalys nurodo sutaupiusios, apskaičiuoti. ~~Taikomi IV priede nustatyti perskaičiavimo koeficientai~~
⇒ Konvertuojant sutaupytos energijos kiekį taikomos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066¹ VI priede nustatytos apatinio šilumingumo vertės ir pirminės energijos koeficientas pagal 29 straipsnį, nebent kitų perskaičiavimo koeficientų naudojimas yra pagrįstas ⇐.

¹ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 (OL L 334, 2018 12 31, p. 1–93).

85. Valstybės narės ☒ nustato ☒ įdiegti matavimo, kontrolės ir tikrinimo sistemas, pagal kurias būtų atliekamas dokumentuotas įpareigotųjų šalių įdiegtų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių bent statistiškai reikšmingos dalies ir reprezentatyviojo ėminio patikrinimas. Matavimas, kontrolė ir tikrinimas turi būti atliekami nepriklausomai nuo įpareigotųjų šalių. ⇒ Kai subjektas yra įpareigotoji šalis pagal nacionalinę energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemą pagal 9 straipsnį ir pagal pastatams ir kelių transportui taikomą ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą [COM(2021) 551 *final*, 2021/0211 (COD)¹], stebėsenos ir patikros sistema turi užtikrinti, kad skaičiuojant ir pranešant energijos, sutaupytos dėl subjekto taikomų energijos taupymo priemonių, kiekį būtų atsižvelgiama į anglies dioksido kainą, perkeliama išleidžiant degalus vartoti [pagal COM(2021) 551 *final*, 2021/0211 (COD), 1 straipsnio 21 punktą]. ⇐

↴ naujas

9. Valstybės narės, teikdamos integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį, informuoja Komisiją apie įdiegtas matavimo, kontrolės ir tikrinimo sistemas, įskaitant, be kita ko, taikomus metodus, nustatytas problemas ir tai, kaip jos buvo sprendžiamos.

---

¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo ir Reglamentas (ES) 2015/757, {SEC(2021) 551 *final*} - {SWD(2021) 557 *final*} - {SWD(2021) 601 *final*} - {SWD(2021) 602 *final*}.

106. Valstybės narės energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemoje gali

☒ įpareigotosioms šalims leisti atlikti ~~☒ leisti atlikti vieną arba abu iš toliau nurodytų veiksmų~~ šiuos veiksmus:

- a) ~~leisti įpareigotosioms šalims~~ į joms tenkantį įpareigojimą įtraukti sertifikuotą sutaupytos energijos kiekį, kurį sutaupė energetinių paslaugų teikėjai ar kitos trečiosios šalys, įskaitant atvejus, kai įpareigotosios šalys skatina priemonės pasitelkdamos kitas valstybės patvirtintas įstaigas arba valdžios institucijas; šios priemonės gali būti susijusios su oficialiomis partnerystėmis ir gali būti derinamos su kitais finansavimo šaltiniais. Tuo atveju, kai valstybės narės tai leidžia, jos užtikrina, kad sutaupytos energijos kiekio sertifikavimas būtų vykdomas laikantis valstybėse narėse įdiegto aiškaus, skaidraus ir visiems rinkos dalyviams atviro patvirtinimo proceso, kuriuo būtų siekiama kuo labiau sumažinti sertifikavimo išlaidas;
- b) ~~leisti įpareigotosioms šalims~~ atitinkamais metais sutaupyta energijos kiekį laikyti bet kuriais iš ketverių ankstesnių metų arba trejų paskesnių metų, jei tai neįvyko pasibaigus 87 straipsnio 1 dalyje nustatytiems įpareigojimų ~~taikymo~~ laikotarpiams, sutaupytu kiekiu.

Valstybės narės įvertina vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų tiesioginių ir netiesioginių išlaidų poveikį tarptautinę konkurenciją patiriančių energijai imlių sektorių konkurencingumui ir, jei tikslinga, imasi priemonių kuo labiau jį sumažinti.

117. Valstybės narės kasmet skelbia kiekvienos įpareigotosios šalies arba kiekvienos įpareigotųjų šalių pakategorės sutaupytos energijos kiekį ir bendrą įgyvendinant sistemą sutaupytos energijos kiekį.

Alternatyvios politikos priemonės

1. Jei valstybės narės nusprendžia įvykdyti savo įpareigojimus sutaupyti pagal 87 straipsnio 1 dalį reikalaujamą energijos kiekį taikydamos alternatyvias politikos priemones, jos užtikrina, nedarant poveikio 8 straipsnio 8 ir ~~97~~ ~~straipsnio 4 ir 5~~ dalims, kad pagal 87 straipsnio 1 dalį reikalaujamą sutaupyti energijos kiekį sutaupytų galutiniai vartotojai.
2. Visoms priemonėms, išskyrus susijusias su apmokestinimu, valstybės narės sukuria matavimo, kontrolės ir tikrinimo sistemas, pagal kurias būtų atliekamas dokumentuotas dalyvaujančiųjų arba įgaliotųjų šalių įdiegtų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių bent statistiškai reikšmingos dalies ir reprezentatyviojo ėminio patikrinimas. Matavimas, kontrolė ir tikrinimas turi būti atliekami nepriklausomai nuo dalyvaujančiųjų arba įgaliotųjų šalių.

↴ naujas

3. Valstybės narės, teikdamos integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį, informuoja Komisiją apie įdiegtas matavimo, kontrolės ir tikrinimo sistemas, įskaitant, be kita ko, taikomus metodus, nustatytas problemas ir tai, kaip jos buvo sprendžiamos.
4. Pranešdamos apie apmokestinimo priemonę, valstybės narės parodo, kaip rengiant apmokestinimo priemonę užtikrintas kainos signalo veiksmingumas, pvz., mokesčio tarifas ir matomumas laikui bėgant. Jei mokesčio tarifas sumažėja, valstybės narės pagrindžia, kodėl dėl apmokestinimo priemonių vis dar naujai sutaupoma energijos.

118 straipsnis

Energijos vartojimo auditas ir energijos naudojimo vadybos sistemos ☒ ir energijos vartojimo auditas ☒

↓ naujas

→ Taryba

1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, kurių vidutinis metinis energijos suvartojimas per pastaruosius trejus metus, kartu sudėjus visus energijos nešiklius, viršijo 100 TJ, įgyvendintų energijos naudojimo vadybos sistemą. Energijos naudojimo vadybos sistemą sertifikuoja nepriklausoma įstaiga pagal atitinkamus Europos arba tarptautinius standartus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad įmonėms, kurių vidutinis metinis energijos suvartojimas per pastaruosius trejus metus, kartu sudėjus visus energijos nešiklius, viršijo 100 TJ ir kurios neįgyvendino energijos naudojimo vadybos sistemos, būtų taikomas energijos vartojimo auditas. Energijos vartojimo auditą nepriklausomai ir ekonomiškai efektyviai atlieka kvalifikuoti arba akredituoti ekspertai pagal 26 straipsnyje nustatytus reikalavimus arba jį įgyvendina ir prižiūri nepriklausomos institucijos pagal nacionalinės teisės aktus. Energijos vartojimo auditas atliekamas bent kas ketverius metus nuo ankstesnio energijos vartojimo audito dienos.

Energijos vartojimo audito rezultatai, įskaitant jo rekomendacijas, perduodami įmonės vadovybei. Valstybės narės užtikrina, kad rezultatai ir įgyvendintos rekomendacijos būtų skelbiami įmonės metinėje ataskaitoje, ➡ [...] ➡ ➡ išskyrus informaciją, kuriai taikomi nacionaliniai įstatymai dėl prekybos ir verslo paslapčių apsaugojimo bei konfidencialumo. ➡

➡ 1 ir 2 dalių taikymo tikslais valstybės narės reikalauja, kad, jeigu įmonės metinis energijos suvartojimas viršija 100 TJ ir 10 TJ atitinkamai bet kuriais konkrečiais metais, ši informacija būtų pateikta už šio straipsnio įgyvendinimą atsakingoms nacionalinėms valdžios institucijoms. Šiuo tikslu valstybės narės gali skatinti naudoti naują arba esamą platformą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos rinkti reikiamus duomenis nacionaliniu lygmeniu. ⌂

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

➡ Taryba

34. Valstybės narės siekia, kad visiems galutiniams vartotojams būtų prieinamas kokybiškas energijos vartojimo auditas, kuris būtų ekonomiškai efektyvus ir:

- a) nepriklausomai atliekamas kvalifikuotų ir (arba) akredituotų ekspertų, kuriems taikomi kvalifikacijos kriterijai; arba
- b) pagal nacionalinės teisės aktus įgyvendinamas ir prižiūrimas nepriklausomų institucijų.

Pirmoje pastraipoje nurodytas energijos vartojimo auditas gali būti atliekamas įmonių vidaus ekspertų arba energijos vartojimo auditorių, jei atitinkama valstybė narė yra įdiegusi jo kokybės užtikrinimo ir tikrinimo sistemą, be kita ko, prireikus atlieka metinę atsitiktinę visų atliktų energijos vartojimo auditų bent statistiškai reikšmingos procentinės dalies atranką.

Siekdamos užtikrinti aukštą energijos vartojimo audito ir energijos naudojimo vadybos sistemų kokybę, valstybės narės nustato skaidrius ir nediskriminacinius būtiniausius energijos vartojimo audito kriterijus, grindžiamus VI priede išdėstytais principais. ⇒ Valstybės narės ➡ paskiria kompetentingą valdžios instituciją ar įstaigą siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi ➡ [...] ⌂ energijos vartojimo audito atlikimo terminų, kaip nurodyta 2 dalyje, ir būtų teisingai taikomi VI priede išdėstyti būtiniausi kriterijai . ⌂ ⇐

Auditas neapima nuostatų, kuriomis neleidžiama audito išvadų perduoti bet kuriam kvalifikuotam / akredituotam energetinių paslaugų teikėjui, jei tam neprieštarauja vartotojas.

~~42.~~ Valstybės narės parengia programas, pagal kurias mažosios bei vidutinės įmonės ⇨ , kurioms netaikoma 1 arba 2 dalis, ⇨ būtų skatinamos atlikti energijos vartojimo auditą ir vėliau įgyvendinti šio audito rekomendacijas.

Remiantis skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais ir nedarant poveikio Sąjungos valstybės pagalbos teisei, valstybės narės gali nustatyti paramos sistemas MVI, apimančias savanoriškus susitarimus, jei jie sudaryti, kad būtų padengtos energijos vartojimo audito ir jame siūlomų ekonomiškai efektyviausių energijos vartojimo rekomendacijų įgyvendinimo sąnaudos, jei siūlomos priemonės yra įgyvendinamos.

Valstybės narės pateikia MVI konkrečius pavyzdžius, be kita ko, per jų atitinkamas atstovaujančias tarpininkavimo organizacijas, kaip energijos naudojimo vadybos sistemos galėtų pasitarnauti jų verslui. Komisija padeda valstybėms narėms remdama keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais šioje srityje.

~~3. Valstybės narės taip pat parengia programas, pagal kurias naudojant tinkamas konsultavimo paslaugas būtų didinamas namų ūkių informuotumas apie tokio audito naudą.~~

~~Valstybės narės skatina energijos vartojimo auditorių kvalifikacijai įgyti skirtas mokymo programas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos pakankamam ekspertų skaičiui užtikrinti.~~

~~4. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, kurios nėra MVI, privalėtų atlikti energijos vartojimo auditą, kurį ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 5 d. ir bent kas ketverius metus, skaičiuojant nuo ankstesnio energijos vartojimo audito, nepriklausomai ir ekonomiškai efektyviai atliktų kvalifikuoti ir (arba) akredituoti ekspertai arba pagal nacionalinės teisės aktus įgyvendintų ir prižiūrėtų nepriklausomos institucijos.~~

↴ naujas

5. Valstybės narės parengia programas, pagal kurias mažosios bei vidutinės įmonės, kurioms netaikoma 1 arba 2 dalis, skatinamos atlikti energijos vartojimo auditą ir vėliau įgyvendinti šio audito rekomendacijas.

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

65. Laikoma, kad energijos vartojimo auditas atitinka 4 ⇒ 2 ⇐ dalies reikalavimus, kai jis atliekamas nepriklausomai ir remiantis būtiniausiais kriterijais, kurie grindžiami VI priedu ir įgyvendinami pagal savanoriškus susitarimus, kuriuos sudaro suinteresuotųjų subjektų organizacijos ir paskirtoji organizacija, ir prižiūrimas atitinkamos valstybės narės arba kitų organizacijų, kurias kompetentingos valdžios institucijos įgaliojo vykdyti atitinkamą pareigą, arba Komisijos.

Rinkos dalyvių, teikiančių energetines paslaugas, galimybės, grindžiamos skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais.

↓ naujas

⇒ Taryba

7. Įmonėms, įgyvendinančioms sutartį dėl energijos vartojimo efektyvumo, 1 ir 2 dalių reikalavimai netaikomi, jei sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo ⇒ apima būtinus energijos naudojimo vadybos sistemos elementus ir kad sutartis ⇐ atitinka XIV priede nustatytus reikalavimus.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

~~86.~~ Įmonėms, ~~kurios nėra MVI ir~~ kurios įgyvendina nepriklausomos organizacijos pagal atitinkamus Europos arba tarptautinius standartus sertifikuotą ~~energijos naudojimo arba~~ aplinkos vadybos sistemą, ~~4 dalyje~~ ⇒ 1 ir 2 dalyse ⇐ nustatyti reikalavimai netaikomi, su sąlyga, kad ~~valstybės narės užtikrina, jog~~ atitinkama ☒ aplinkos ☒ vadybos sistema apima energijos vartojimo auditą, kuris atliekamas remiantis būtiniausiais kriterijais, kurie grindžiami VI priedu.

~~97.~~ Energijos vartojimo auditas gali būti atliekamas atskirai arba kartu su platesnės apimties aplinkosaugos auditu. Valstybės narės gali reikalauti, kad į energijos vartojimo auditą būtų įtrauktas prijungimo prie esamo arba planuojamo centralizuoto šilumos arba vėsumos tiekimo tinklo techninio ir ekonominio pagrįstumo įvertinimas.

Nedarant poveikio Sąjungos valstybės pagalbos teisei, valstybės narės gali įgyvendinti skatinamąsias ir paramos sistemas, skirtas energijos vartojimo audito ir panašių priemonių rekomendacijoms įgyvendinti.

↓ naujas

⇒ Taryba

⇒ *IIa straipsnis*

Duomenų centrai ☒

⇒ 1. ☒ Valstybės narės reikalauja, kad ne vėliau kaip 2024 m. kovo 15 d. ir po to kasmet kiekvieno jų teritorijoje esančio duomenų centro, kuriame suvartojama daug energijos, savininkai ir operatoriai viešai paskelbtų VI ⇒ a ☒ priede nurodytą informaciją ⇒ [...] ☒ o valstybės narės vėliau šią informaciją pateikia Komisijai.¹

¹ Komisija šiuo metu rengia didelio energijos suvartojimo sąvoką duomenų centrų atveju. Šio darbo rezultatai vėliau gali būti įtraukti į teisėkūros procedūra priimamo akto arba deleguotojo akto tekstą.

➤ 2. Duomenų centrams, naudojamiems arba teikiantiems savo paslaugas išimtinai gynybos, civilinio saugumo ir gyventojų apsaugos galutiniais tikslais, 1 dalies nuostatos netaikomos. ©

➤ 3. Ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d. Komisija sukuria duomenų centrų ES duomenų bazę, į kurią įtraukiama informacija, kurią valstybės narės praneša pagal 1 dalį. ES duomenų bazė turi būti viešai prieinama. ©

↓ 2012/27/ES

129 straipsnis

↓ 2019/944 70 straipsnio 1 punkto a papunktis

Gamtinių dujų suvartojimo matavimas

↓ 2019/944 70 straipsnio 1 punkto b papunktis

1. Valstybės narės užtikrina, kad, jei tai yra techniškai įmanoma, finansiškai pagrįsta ir proporcinga atsižvelgiant į potencialų energijos suvartojimo sumažinimą, galutiniams gamtinių dujų vartotojams konkurencingomis kainomis būtų pateikiami individualūs skaitikliai, kurie tiksliai atspindi faktinį energijos vartojimą ir pateikia informaciją apie tikslų laiką, kada ji buvo suvartota.

↓ 2012/27/ES

Toks individualus skaitiklis konkurencingomis kainomis pateikiamas visuomet, kai:

- a) keičiamas esamas skaitiklis, išskyrus atvejus, kai tai techniškai neįmanoma ar finansiškai neefektyvu atsižvelgiant į numatomą galimą sutaupyti energijos kiekį ilguoju laikotarpiu;
  - b) vykdomas naujas pajungimas naujame pastate ar pastate atliekama kapitalinė renovacija, kaip nustatyta Direktyvoje 2010/31/ES.
-

↓ 2019/944 70 straipsnio 1 punkto c papunktis

2. Jei valstybės narės įgyvendina pažangiųjų matavimo sistemų ir pažangiųjų skaitiklių gamtinėms dujoms diegimo tvarką pagal Direktyvą 2009/73/EB ir tokiu mastu, koku jos tai daro:

↓ 2012/27/ES

- a) jos užtikrina, kad matavimo sistemos teiktų galutiniams vartotojams informaciją apie faktinį vartojimo laiką ir kad nustatant būtiniausias skaitiklių funkcijas ir rinkos dalyviams nustatytus įpareigojimus būtų visapusiškai atsižvelgiama į energijos vartojimo efektyvumo tikslus ir naudą galutiniams vartotojams;
- b) jos užtikrina pažangiųjų skaitiklių bei duomenų perdavimo saugumą ir galutinių vartotojų privatumą, laikantis atitinkamų Sąjungos duomenų apsaugos ir privatumo teisės aktų;
- ~~ce~~) jos reikalauja, kad pažangiųjų skaitiklių įrengimo metu vartotojams būtų teikiamos atitinkamos konsultacijos ir informacija, visų pirma apie visas pažangiųjų skaitiklių galimybes, susijusias su skaitiklio rodmenų valdymu ir energijos vartojimo stebėseną.

~~139a~~ straipsnis

Šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens matavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad centralizuotai tiekiamos šilumos, centralizuotai tiekiamos vėsumos ir buitinio karšto vandens galutiniai vartotojai konkurencingomis kainomis būtų aprūpinami skaitikliais, kurie tiksliai rodo jų faktinį energijos suvartojimą.
2. Tais atvejais, kai šiluma, vėsuma arba buitinis karštas vanduo pastatui tiekiami iš centrinio daug pastatų aptarnaujančio šaltinio arba centralizuotos šilumos ar centralizuotos vėsumos tiekimo sistemos, skaitiklis įrengiamas prie šilumokaičio arba tiekimo vietoje.

Šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens atskiras matavimas ir

sąnaudų paskirstymas už juos

1. Daugiabučiuose ir daugeliui paskirčių naudojamuose pastatuose, kuriuose yra centrinis šildymo arba centrinis vėsinimo šaltinis, arba į kuriuos šiluma ir vėsoma tiekama iš centralizuotos šilumos ar centralizuotos vėsumos tiekimo sistemos, įrengiami individualūs skaitikliai, matuojantys kiekviename pastato vienetuose suvartojamos šilumos, vėsumos arba buitinio karšto vandens kiekį, jei tai techniškai įmanoma ir ekonomiškai efektyvu, nes yra proporcinga, palyginti su galimos sutaupyti energijos kiekiu.

Jei šilumai matuoti kiekviename pastato vienetuose individualių skaitiklių naudoti neįmanoma dėl techninių priežasčių arba tai nėra ekonomiškai efektyvu, kiekviename radiatoriuje suvartotai šilumai matuoti naudojami individualūs šilumos dalikliai, nebent atitinkama valstybė narė įrodė, kad tokių šilumos daliklių įrengimas nebūtų ekonomiškai efektyvus. Tokiais atvejais gali būti svarstoma galimybė naudoti alternatyvius ekonomiškai veiksmingus suvartotos šilumos matavimo metodus. Kiekviena valstybė narė aiškiai nustato ir paskelbia bendruosius kriterijus, metodiką ir (arba) procedūras, kuriuos taikant nustatoma, kas yra techniškai neįmanoma ir ekonomiškai neefektyvu.

2. Naujuose daugiabučiuose pastatuose ir naujų daugeliui paskirčių naudojamų pastatų gyvenamosiose dalyse, kuriose yra centrinis šildymo šaltinis buitiniam karštam vandeniui ruošti arba į juos šiluma tiekama iš centralizuotų šilumos tiekimo sistemų, nepaisant 1 dalies pirmos pastraipos, įrengiami individualūs buitinio karšto vandens skaitikliai.

3. Jeigu daugiabučius ar daugeliui paskirčių naudojamus pastatus aptarnauja centralizuoto šilumos ar centralizuoto vėsumos tiekimo tinklas arba jei vyrauja nuosavos tokių pastatų bendros šildymo ar vėsinimo sistemos, valstybės narės užtikrina, kad būtų priimtos skaidrios, viešai prieinamos nacionalinės šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens suvartojimo tokiuose pastatuose sąnaudų paskirstymo taisyklės, jog būtų užtikrintas individualaus suvartojimo apskaitos skaidrumas ir tikslumas. Kai tikslinga, tokiose taisyklėse pateikiamos gairės, kaip paskirstyti sąnaudas energijai, kuri naudojama:

- a) kaip buitinis karštas vanduo;
- b) kaip šiluma, kurią išskiria pastato įrenginiai siekiant apšildyti bendro naudojimo patalpas, jei laiptinėse ir koridoriuose įrengti radiatoriai,
- c) butų šildymui arba vėsinimui.

159~~e~~ straipsnis

Nuotolinio nuskaitymo reikalavimas

1. ~~13 ir 149a ir 9b~~ straipsnių taikymo tikslais ☒ įrengiami nauji ☒ skaitikliai ir šilumos dalikliai, ~~įrengti po 2020 m. spalio 25 d.~~, turi būti nuotoliniu būdu nuskaitomi prietaisais. ~~Toliau taikomos~~ ~~149b~~ straipsnio 1 dalyje išdėstytos sąlygos dėl techninių galimybių ir ekonominio efektyvumo.

2. Jau įrengti skaitikliai ir šilumos dalikliai, kurie nėra nuskaitomi nuotoliniu būdu, ne vėliau kaip 2027 m. sausio 1 d. pertvarkomi į nuotoliniu būdu nuskaitomus prietaisus arba tokiais pakeičiami, nebent atitinkama valstybė narė įrodytų, kad tai nėra ekonomiškai efektyvu.

↓ 2012/27/ES

1640 straipsnis

↓ 2019/944 70 straipsnio 2 punkto a
papunktis

Sąskaitų už gamtines dujas informacija

↓ 2019/944 70 straipsnio 2 punkto b
papunktis (pritaikytas)

1. Jei galutiniai vartotojai neturi Direktyvoje 2009/73/EB nurodytų pažangiųjų skaitiklių, valstybės narės ~~ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d.~~ užtikrina, kad sąskaitų už gamtines dujas informacija būtų patikima, tiksli ir pagrįsta faktiniu suvartojimu, kaip numatyta VII priedo 1.1 punkte, jei tai yra techniškai įmanoma ir ekonomiškai pagrįsta.

↓ 2012/27/ES

Šis įsipareigojimas gali būti įgyvendintas reguliaraus savarankiško duomenų registravimo sistema, pagal kurią galutiniai vartotojai savo skaitiklių rodmenis perduotų energijos tiekėjui. Tik tuo atveju, jei galutinis vartotojas nepateikia skaitiklių rodmenų už atitinkamą sąskaitų išrašymo laikotarpį, sąskaitų išrašymas grindžiamas numatomu suvartotu kiekiu arba fiksuoto dydžio norma.

↓ 2019/944 70 straipsnio 2 punkto
c papunktis

2. Pagal Direktyvą 2009/73/EB įrengti skaitikliai turi užtikrinti, kad sąskaitų informacija būtų tiksli ir grindžiama faktiniu suvartojimu. Valstybės narės užtikrina, kad galutiniams vartotojams būtų suteikta galimybė nesunkiai gauti papildomą informaciją, kuri leistų pačiam galutiniam vartotojui patikrinti ankstesnę suvartojimą.

Papildoma informacija apie ankstesnį suvartojimą apima:

- a) mažiausiai trejų paskutinių metų laikotarpio arba laikotarpio nuo tiekimo sutarties sudarymo datos (jei šis laikotarpis trumpesnis) suvestinius duomenis. Duomenys turi atitikti įprastai sąskaitose pateikiamos informacijos laikotarpius; ~~ne~~
- b) išsamius duomenis pagal bet kurios dienos, savaitės, mėnesio ar metų naudojimo laiką. Šie duomenys turi būti prieinami galutiniam vartotojui internetu arba naudojant skaitiklio sąsają ir turi apimti mažiausiai 24 ankstesnių mėnesių laikotarpį arba laikotarpį nuo tiekimo sutarties sudarymo datos (jei šis laikotarpis trumpesnis).

3. Nepriklausomai nuo to, ar pažangieji skaitikliai įrengti, ar ne, valstybės narės:

- a) reikalauja, kad, jeigu pateikiama informacija apie galutinių vartotojų suvartotos energijos sąskaitas ir ankstesnį vartojimą, galutinio vartotojo prašymu informacija būtų pateikta galutinio vartotojo nurodytam energetinių paslaugų teikėjui;
- b) užtikrina, kad galutiniai vartotojai turėtų galimybę susipažinti su sąskaitose pateikiama informacija elektroniniu būdu ir gauti elektronines sąskaitas ir kad, ypač tais atvejais, kai sąskaitos nėra grindžiamos faktiniu suvartojimu, vartotojams paprašius jie gautų aiškų ir suprantamą paaiškinimą, kaip parengiamos jų sąskaitos;
- c) užtikrina, kad laikantis VII priedo reikalavimų kartu su sąskaita būtų pateikiama visa atitinkama informacija, kad galutiniams vartotojams būtų išsamiai aprašytos esamos energijos sąnaudos;
- d) gali nustatyti, kad galutinio vartotojo prašymu šiose sąskaitose esanti informacija nebūtų laikoma mokėjimo prašymu. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad energijos išteklių teikėjai siūlytų lanksčią faktinių mokėjimų tvarką;

- e) reikalauja, kad informacija ir energijos sąnaudų prognozės vartotojams paprašius būtų pateikiamos laiku ir lengvai suprantama forma, kad vartotojai galėtų lyginti sutarčių sąlygas naudodami vienodus kriterijus.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 8 punktas
(pritaikytas)

~~1710a~~ straipsnis

Šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens sąskaitose pateikiama informacija ir informacija apie suvartojimą

1. Kai yra įrengti skaitikliai arba šilumos dalikliai, valstybės narės užtikrina, kad visiems galutiniams naudotojams, ~~t. y. fiziniams ar juridiniams asmenims, perkantiems šilumą, vėsumą arba buitinį karštą vandenį savo galutiniam vartojimui, arba fiziniams ar juridiniams asmenims, užimantiems atskirą pastatą arba vieną daugiabučiame pastate ar daugeliui paskirčių naudojamame pastate, į kurį šiluma, vėsuma arba buitinis karštas vanduo tiekiami iš centrinio šaltinio, ir nesudariusiems tiesioginės ar individualios sutarties su energijos tiekėju,~~ sąskaitose pateikiama informacija ir informacija apie suvartojimą būtų patikima, tiksli ir pagrįsta faktiniu suvartojimu arba šilumos daliklio rodmenimis, laikantis ~~VIII~~VIIA priedo 1 ir 2 punktų.

Tas įpareigojimas, kai taip nustato valstybė narė, išskyrus tą atvejį, jei suvartojimas matuojamas atskirais šilumos dalikliais pagal ~~149b~~ straipsnį, gali būti įgyvendintas reguliaraus galutinio vartotojo arba galutinio naudotojo savarankiško duomenų registravimo sistema, pagal kurią jie perduoda savo skaitiklių rodmenis. Tik jei galutinis vartotojas ar galutinis naudotojas nepateikia skaitiklių rodmenų už atitinkamą sąskaitų išrašymo laikotarpį, sąskaitų išrašymas grindžiamas numatomu suvartoti kiekiu arba fiksuoto dydžio norma.

2. Valstybės narės:

- a) reikalauja, kad jeigu yra informacijos apie galutinių naudotojų suvartotos energijos sąskaitas ir ankstesnį suvartojimą arba šilumos daliklių rodmenis, ji, galutinio naudotojo prašymu, būtų pateikta galutinio naudotojo nurodytam energetinių paslaugų teikėjui;

- b) užtikrina, kad galutiniams vartotojams būtų sudaryta galimybė elektroniniu būdu gauti sąskaitose pateikiamą informaciją ir sąskaitas;
- c) užtikrina, kad visiems galutiniams naudotojams pagal ~~VIII~~^{VII} priedo 3 punktą kartu su sąskaita būtų pateikiama aiški ir suprantama informacija; ~~3.1~~ ³
- d) skatina kibernetinį saugumą ir užtikrina galutinių naudotojų privatumo ir duomenų apsaugą pagal taikytiną Sąjungos teisę.

Valstybės narės gali nustatyti, kad sąskaitose esanti informacija galutinio vartotojo prašymu nebūtų laikoma mokėjimo prašymu. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad būtų siūloma lanksti faktinio mokėjimo tvarka.

3. Valstybės narės nusprendžia, kas turi būti atsakingas už 1 ir 2 dalyse nurodytos informacijos teikimą tiems galutiniams naudotojams, kurie nėra sudarę tiesioginės ar individualios sutarties su energijos tiekėju.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 9 punktas

~~1844~~ straipsnis

↓ 2019/944 70 straipsnio 3 punktas

Prieigos prie gamtinių dujų suvartojimo matavimo informacijos ir sąskaitose pateikiamos informacijos kaštai

---

↓ 2018/2002 1 straipsnio 9 punktas

Valstybės narės užtikrina, kad galutiniai vartotojai sąskaitas už suvartotą energiją ir sąskaitose pateikiamą informaciją gautų nemokamai ir kad galutiniams vartotojams taip pat būtų suteikta galimybė tinkamu būdu ir nemokamai susipažinti su suvartojimo duomenimis.

~~194a~~ *straipsnis*

Prieigos prie šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens suvartojimo matavimo informacijos, sąskaitose pateikiamos informacijos ir informacijos apie suvartojimą kaštai

1. Valstybės narės užtikrina, kad galutiniai naudotojai visas savo sąskaitas už suvartotą energiją ir sąskaitose pateikiamą informaciją gautų nemokamai ir kad galutiniams naudotojams taip pat būtų suteikta galimybė tinkamu būdu ir nemokamai susipažinti su suvartojimo duomenimis.
2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, informacijos apie individualų šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens suvartojimą daugiabučiuose ir daugeliui paskirčių naudojamuose pastatuose pateikimo sąskaitose kaštai vadovaujantis ~~149b~~ straipsniu paskirstomi nesiekiant pelno. Su tos užduoties paskyrimu trečiajai šaliai, pavyzdžiui, paslaugų teikėjui arba vietos energijos tiekėjui, susiję kaštai, apimantys faktinio individualaus suvartojimo matavimą, paskirstymą ir apskaitą tokiuose pastatuose, gali būti perkelti galutiniams naudotojams, jei tokie kaštai yra pagrįsti.
3. Siekdamos užtikrinti, kad atskiro matavimo paslaugų kaštai būtų pagrįsti, kaip nurodyta 2 dalyje, valstybės narės gali skatinti konkurenciją tame paslaugų sektoriuje imdamosi atitinkamų priemonių, pavyzdžiui, rekomenduoti ar kitaip skatinti skelbti konkursus arba naudoti sąveikius prietaisus ir sistemas, kurie palengvintų galimybę keisti paslaugos teikėjus.

↕ naujas

🔄 Taryba

IV SKYRIUS

VARTOTOJŲ INFORMAVIMAS IR ĮGALINIMAS

20 straipsnis

Pagrindinės sutartinės teisės dėl šilumos, vėsumos ir buitinio karšto vandens

1. Nedarant poveikio Sąjungos vartotojų apsaugos taisyklėms, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2011/83/ES¹ ir Tarybos direktyvai 93/13/EEB², valstybės narės užtikrina, kad galutiniams vartotojams ir, kai tai aiškiai nurodyta, galutiniams naudotojams būtų suteiktos šio straipsnio 2–8 dalyse numatytos teisės.

2. Galutiniai vartotojai turi teisę sudaryti sutartį su savo tiekėju, kurioje nurodoma:

a) tiekėjo tapatybė 🔄 [...] 🔄 _ 🔄 adresas 🔄 ir kontaktiniai duomenys 🔄 ;

b) teikiamos paslaugos ir 🔄 [...] 🔄 numatomi minimalūs 🔄 paslaugų kokybės lygiai;

---

¹ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB (OL L 304, 2011 11 22, p. 64).

² 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993 4 21, p. 29).

- c) [...] į sutartį be papildomų mokesčių įtrauktų techninės priežiūros paslaugų rūšys;
- d) būdai, kaip galima gauti naujausią informaciją apie visus taikomus tarifus, mokesčius už techninę priežiūrą ir susietus produktus arba paslaugas;
- e) sutarties galiojimo laikotarpis, paslaugų, įskaitant su jomis susietus produktus ar paslaugas, teikimo atnaujinimo ir sutarties nutraukimo sąlygos ir informacija, ar leidžiama nutraukti sutartį nemokamai;
- f) kompensavimo ir pinigų grąžinimo tvarka tuo atveju, kai paslaugų kokybė neatitinka sutartyje nurodyto lygio, įskaitant netikslas ar vėluojančias sąskaitas;
- g) neteisminio ginčų sprendimo procedūros inicijavimo būdas pagal 21 straipsnį;
- h) su vartotojų teisėmis susijusi informacija, įskaitant informaciją apie skundų nagrinėjimą ir visą šioje dalyje nurodytą informaciją, aiškiai pateikiama sąskaitoje arba įmonės interneto svetainėje [...] :
- i) kontaktiniai duomenys, kad vartotojas galėtų nustatyti atitinkamą vieno langelio principu veikiančius centrus, nurodytus 21 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos 1 punkte.

Sąlygos turi būti sąžiningos ir žinomos iš anksto. Bet kuriuo atveju ši informacija turi būti pateikiama prieš sudarant ar patvirtinant sutartį. Jei sutartys sudaromos per tarpininkus, prieš sudarant sutartį taip pat turi būti pateikta su šioje dalyje nustatytais klausimais susijusi informacija.

Galutiniams vartotojams ir galutiniams naudotojams suprantama ir paprasta kalba pateikiama pagrindinių sutarties sąlygų , įskaitant kainas ir tarifus, santrauka.

3. Galutiniams vartotojams tinkamai pranešama apie ketinimą keisti sutarties sąlygas ➡ ir galimybę nutraukti sutartį, jei naujosios sąlygos jiems netinka ⚠. Tiekėjai savo galutiniams vartotojams apie tiekimo kainos pakeitimą ir apie to pakeitimo priežastis ir sąlygas bei apimtį skaidriai bei suprantamu būdu praneša tiesiogiai ir tinkamu laiku, ne vėliau kaip likus dviem savaitėms, o namų ūkio vartotojams – ne vėliau nei likus vienam mėnesiui iki pakeitimo įsigaliojimo.

➡ Nutraukdamas sutartį galutinis vartotojas turi nepatirti papildomų sąnaudų. ⚠

4. Tiekėjai siūlo galutiniams vartotojams rinktis iš įvairių mokėjimo būdų. Tokiais mokėjimo būdais vartotojai neturi būti nepagrįstai diskriminuojami. Bet koks su mokėjimo būdais ar išankstinio mokėjimo sistemomis susijusių mokesčių skirtumas turi būti objektyvus, nediskriminacinis bei proporcingas ir neturi viršyti mokėtojo patiriamų tiesioginių išlaidų, kurios susidaro dėl konkretaus mokėjimo būdo ar išankstinio mokėjimo sistemos naudojimo, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2366¹ 62 straipsnio.

5. Taikant 6 dalį, namų ūkio vartotojai, kurie gali naudotis išankstinio mokėjimo sistemomis, dėl išankstinio mokėjimo sistemų neturi atsidurti nepalankioje padėtyje.

6. Tiekėjai galutiniams vartotojams ir galutiniams naudotojams siūlo sąžiningas ir skaidrias bendrąsias sąlygas, kurios pateikiamos aiškia ir nedviprasmiška kalba ir jose neturi būti nesutartinių kliūčių, trukdančių vartotojams naudotis savo teisėmis, pavyzdžiui, perteklinės sutarties dokumentacijos. Galutiniai naudotojai susipažinti su šiomis bendrosiomis sąlygomis gali pateikę prašymą. Galutiniai vartotojai ir galutiniai naudotojai turi būti apsaugoti nuo nesąžiningų ar klaidinančių pardavimo metodų. Neįgaliems galutiniams vartotojams visa svarbi informacija apie jų sutartį su tiekėju suteikiama jiems prieinama forma.

---

¹ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 2015 12 23, p. 35–127).

7. Galutiniai vartotojai ir galutiniai naudotojai turi teisę reikalauti, kad jų tiekėjai teiktų kokybiškas paslaugas ir tinkamai nagrinėtų skundus. Tiekėjai skundus turi nagrinėti paprastai, sąžiningai ir operatyviai.

➡ 7a. Planuojant atjungimą tiekėjai pakankamai iš anksto ir be papildomų mokesčių tinkamai informuoja vartotojus apie alternatyvias priemones. Tokios alternatyvios priemonės gali būti susijusios su paramos šaltiniais siekiant išvengti atjungimo, išankstinio mokėjimo sistemomis, energijos vartojimo auditais, konsultacijų energijos vartojimo klausimais paslaugomis, alternatyviais mokėjimo planais, patarimais dėl skolos valdymo arba atjungimo moratoriumais. ⌂

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

2142 straipsnis

~~Vartotojų informavimo ir teisių stiprinimo programa~~ ☒ **Informavimas ir informuotumo didinimas** ☒

↓ naujas

1. Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie prieinamas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, atskirus veiksmus ir finansinę bei teisinę bazę būtų skaidri ir plačiai skleidžiama visiems atitinkamiems rinkos dalyviams, pavyzdžiui, galutiniams vartotojams, galutiniams naudotojams, vartotojų organizacijoms, pilietinės visuomenės atstovams, atsinaujinančių išteklių energijos bendrijoms, piliečių energetikos bendruomenėms, vietos ir regionų valdžios institucijoms, energetikos agentūroms, socialinių paslaugų teikėjams, statytojams, architektams, inžinieriams, aplinkosaugos ir energijos vartojimo auditoriams ir Direktyvos 2010/31/ES 2 straipsnio 9 punkte apibrėžtų pastato dalių montuotojams.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

~~21.~~ Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kuriomis ~~skatinama, kad~~ ~~smulkūs energijos vartotojai, įskaitant namų ūkius,~~ ⇒ galutiniai vartotojai ir galutiniai naudotojai ~~⇒~~ skatinami efektyviai vartoti energiją ir tam sudaromos palankesnės sąlygos. Šios priemonės ~~gali būti įtrauktos~~ ⇒ įtraukiamos ~~⇒~~ į nacionalinę strategiją ⇒ , kaip antai integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 arba ilgalaikę renovacijos strategiją, apibrėžtą Direktyvoje 2010/31/ES ~~⇒~~.

~~2. 1 dalies~~ ⇒ Šio straipsnio ~~⇒~~ tikslais šios priemonės apima ~~vieną arba daugiau iš a arba b punkte išvardytų elementų:~~

~~a)~~ priemonės ir politiką, kuriomis skatinama keisti elgesį ~~ir kurios, be kita ko, gali būti~~ ~~⇒~~ , kaip antai ~~⇒~~:

- i) fiskalinės paskatos;
- ii) galimybes gauti finansavimą, ⇒ kuponus, ⇒ dotacijas ir subsidijas;
- iii) informacijos teikimas ⇒ neįgaliesiems prieinama forma ~~⇒~~;
- iv) pavyzdinius projektus;
- v) renginius darbo vietose;

↓ naujas

vi) mokymo veiklą;

vii) skaitmenines priemones.

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

⇒ Taryba

⇒ Taikant šį straipsnį, šios priemonės [...] apima palankias sąlygas rinkos dalyviams, kurie, pavyzdžiui, nurodyti 1 dalyje, [...] visų pirma siekiant [...] , kuriais galimo pažangiųjų skaitiklių diegimo metu į procesą įtraukiami vartotojai ir vartotojų organizacijos, pranešant:

↓ naujas

- i) kurti vieno langelio principu veikiančius centrus ar panašius mechanizmus siekiant teikti technines, administracines ir finansines konsultacijas ir pagalbą energijos vartojimo efektyvumo klausimais, įskaitant pastatų energinį renovavimą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą juose, galutiniams vartotojams ir galutiniams naudotojams, ypač namų ūkiams ir smulkiems ne namų ūkio vartotojams;

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

- ii) ~~pranešimas~~ informuoti apie:

i) ~~apie~~ ekonomiškai efektyvius ir lengvai įgyvendinamus energijos vartojimo įpročių pokyčius;

iii) ~~skleisti informaciją~~ apie energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones ⇒ ir finansavimo priemones ⇐ ;

↓ naujas

iv) steigti bendrus informacinius centrus, siekiant galutiniams vartotojams ir galutiniams naudotojams suteikti visą būtiną informaciją apie jų teises, taikytinas teisės normas ir ginčų sprendimo mechanizmus, kuriais jie gali naudotis kilus ginčui. Tokie bendri informaciniai centrai gali būti bendrų vartotojų informavimo centrų dalis.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

32. Valstybės narės sudaro tinkamas sąlygas rinkos operatoriams ⊗ dalyviams ⊗ teikti ⊗ galutiniams ⊗ energijos vartotojams ⇒ , įskaitant pažeidžiamus vartotojus, energijos nepriteklių patiriančius žmones ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones, ⇐ tinkamą bei tikslią informaciją ir juos konsultuoti energijos vartojimo efektyvumo klausimais.

↕ naujas

🔄 Taryba

4. Valstybės narės užtikrina, kad galutiniai vartotojai, galutiniai naudotojai, pažeidžiami vartotojai, energijos nepriteklių patiriantys žmonės ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės galėtų naudotis paprastais, sąžiningais, skaidriais, nepriklausomais, veiksmingais ir efektyviais neteisminiais mechanizmais spręsti ginčams dėl šioje direktyvoje nustatytų teisių ir pareigų, per nepriklausomą mechanizmą, pavyzdžiui, energetikos reikalų ombudsmeną ar vartotojų instituciją, arba per reguliavimo instituciją. Jei galutinis vartotojas yra vartotojas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/11/ES¹ 4 straipsnio 1 dalies a punkte, tokie neteisminio ginčų sprendimo mechanizmai turi atitikti toje direktyvoje nustatytus reikalavimus. ➡ Šiuo tikslu galima naudotis valstybėse narėse jau veikiančiais neteisminio ginčų sprendimo mechanizmais, jeigu jie yra tokie pat veiksmingi. 🔄

Kai būtina, valstybės narės užtikrina, kad alternatyvaus ginčų sprendimo subjektai bendradarbiautų siekdami suteikti paprastus, sąžiningus, skaidrius, nepriklausomus, efektyvius ir veiksmingus neteisminius ginčų sprendimų mechanizmus nagrinėti visiems ginčams, kurie kyla dėl produktų ar paslaugų, susijusių arba susietų su bet kuriuo produktu ar paslauga, kuriems taikoma ši direktyva.

Įmonės privalo dalyvauti neteisminio namų ūkio vartotojų ginčų sprendimo mechanizmuose, nebent valstybė narė įrodo Komisijai, kad kiti mechanizmai yra vienodai veiksmingi.

---

¹ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/11/ES dėl alternatyvaus vartotojų ginčų sprendimo, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB (Direktyva dėl vartotojų AGS) (OL L 165, 2013 6 18, p. 63).

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

⇒ Taryba

~~19 straipsnis~~

~~Kitos energijos vartojimo efektyvumo skatinimo priemonės~~

~~54. ⇒ Nedarant poveikio jų pagrindiniams nuosavybės ir nuomos teisės principams, ⇐ V~~valstybės narės ~~įvertina ir prireikus imasi atitinkamų~~ ⇒ reikiamų ⇐ priemonių, kad pašalintų reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias energijos vartojimo efektyvumo kliūtis, ~~nedarant poveikio nuosavybės ir nuomą reglamentuojančios valstybių narių teisės pagrindiniams principams, visų pirma dėl:~~

~~a) pastato savininkui~~ ☒ savininkams ☒ ir ~~nuomininkui~~ ☒ nuomininkams ☒ arba skirtingiems ☒ pastato arba pastato vieneto ☒ savininkams skirtų skatinamųjų priemonių atskyrimo, siekiant užtikrinti, kad šios šalys nebūtų atgrasomos nuo investicijų į energijos vartojimo efektyvumo didinimą, kurias jos būtų vykdžiusios, jei jų nebūtų atgrasę tai, kad joms atskirai teks ne visa nauda arba kad nėra kaštų ir naudos pasidalijimo taisyklių, ~~įskaitant nacionalines taisykles ir priemones, kuriomis reglamentuojamos sprendimų priėmimo procedūros bendrosios nuosavybės atveju;~~

Tokios kliūčių šalinimo priemonės gali apimti paskatų numatymą, teisinių ar reguliavimo nuostatų panaikinimą ar pakeitimą arba gairių ir aiškinamųjų rekomendacijų priėmimą, arba administracinių procedūrų ⇒ , įskaitant nacionalines taisykles ir priemones, kuriomis reglamentuojamos sprendimų priėmimo procedūros bendrosios nuosavybės atveju, ⇐ supaprastinimą ☺ ir galimybę pasitelkti trečiųjų šalių finansavimo sprendimus. ☹ Priemonės galima ~~ap~~ jungti su švietimo, mokymo ir specialios informacijos bei techninės pagalbos ⇒ 1 dalyje nurodytiems rinkos dalyviams ⇐ teikimu energijos vartojimo efektyvumo srityje.

~~2. Apie 1 dalyje nurodytų kliūčių ir priemonių įvertinimą Komisijai pranešama 24 straipsnio 2 dalyje nurodytame pirmajame nacionaliniame energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plane. Komisija skatina keistis nacionaliniais geriausios praktikos pavyzdžiais šiuo klausimu.~~

↓ naujas

Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad paremtų daugiašalį dialogą, kuriame dalyvautų atitinkami viešieji ir socialiniai partneriai, pavyzdžiui, savininkų ir nuomininkų organizacijos, vartotojų organizacijos, atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos, piliečių energetikos bendruomenės, vietos ir regionų valdžios institucijos, atitinkamos valdžios institucijos ir agentūros, ir siekia pateikti pasiūlymus dėl bendrai priimamų priemonių, paskatų ir gairių, susijusių su skirtingomis pastato arba pastato vieneto savininkų ir nuomininkų arba skirtingų savininkų paskatomis.

Kiekviena valstybė narė praneša apie tokias kliūtis ir priemones, kurių imtasi jos ilgalaikėje renovacijos strategijoje pagal Direktyvos 2010/31/ES 2a straipsnį ir Reglamentą (ES) 2018/1999.

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

~~65.~~ Komisija užtikrina, kad būtų keičiamasi informacija apie valstybių narių geriausios
⇒ gerosios ⇐ praktikos pavyzdžius energijos vartojimo efektyvumo ⇒ ir skirtingų paskatų
klausimo sprendimo metodikų ⇐ srityje ir kad ji būtų plačiai išplatinta.

22 straipsnis

Pažeidžiamų vartotojų įgalinimas, apsauga ir energijos nepritekliaus mažinimas

1. 🔄 Nedarydamos poveikio savo nacionalinei ekonominei ir socialinei politikai, 🇸🇪 valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad suteiktų galių energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiesiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms ir juos apsaugotų.

Apibrėždamos pažeidžiamų vartotojų sąvoką pagal Direktyvos (ES) 2019/944 28 straipsnio 1 dalį ir 29 straipsnį ir Direktyvos 2009/73/EB 3 straipsnio 3 dalį, valstybės narės atsižvelgia į galutinius naudotojus.

2. Siekdamos sumažinti energijos nepriteklių, valstybės narės energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones ir susijusias vartotojų apsaugos ar informavimo priemones, visų pirma nustatytas 21 straipsnyje ir 8 straipsnio 3 dalyje, 🔄 gali 🇸🇪 [...] 🇸🇪 įgyvendinti 🇸🇪 pirmenybę teikdamos energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiesiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms.

3. Siekdamos remti pažeidžiamus vartotojus, energijos nepriteklių patiriančius žmones ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones, valstybės narės 🔄 [...] 🇸🇪 gali 🇸🇪:

a) įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones siekdamos sumažinti kitų politikos kryptių ir priemonių, kaip antai pagal šios direktyvos 10 straipsnį įgyvendinamų apmokestinimo priemonių, arba apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo pastatų ir transporto sektoriuose pagal ATLPS direktyvą [COM(2021) 551 *final*, 2021/0211 (COD)] poveikį pajamų pasiskirstymui;

- b) investicijoms į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones kaip prioritetiniams veiksams kuo geriau panaudoti nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis prieinamą viešąjį finansavimą, įskaitant, kai taikytina, finansinį įnašą, kurį valstybė narė gauna iš Socialinio klimato fondo pagal [Socialinio klimato fondo reglamento, COM 2021 568 *final*, 9 ir 14 straipsnius], ir pajamas iš apyvartinių taršos leidimų aukcionų pagal ES ATLPS [COM(2021) 551 *final*, 2021/0211 (COD)];
- c) kai taikytina, iš anksto investuoti į perspektyvias energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, kol nepasireiškė kitų politikos krypčių ir priemonių poveikis pajamų pasiskirstymui;
- d) skatinti teikti techninę pagalbą ir plėtoti finansavimo ir finansines priemones, kuriomis sudaromos sąlygos, pvz., išsimokėjimo apmokant sąskaitas už komunalines paslaugas schemas, vietos atidėjinių blogoms paskoloms rezervą, garantijų fondus, esminės renovacijos ir renovacijos, kurią įvykdžius sutaupomas minimalus energijos kiekis, fondus;
- e) skatinti teikti techninę pagalbą socialiniams subjektams, siekiant skatinti pažeidžiamus vartotojus aktyviai dalyvauti energijos rinkoje ir teigiama linkme keisti savo energijos vartojimo įpročius;
- f) užtikrinti galimybę gauti finansavimą, dotacijas ar subsidijas, susietas su sutaupytinu minimaliu energijos kiekiu.

4. Valstybės narės sukuria įvairių sektorių, pvz., sveikatos sektoriaus, statybos sektoriaus ir socialinių sektorių, ekspertų tinklą, kad būtų parengtos strategijos, kurios padėtų vietos ir nacionalinius sprendimus priimančioms subjektams įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, ➡ [...] ☐ ir [...] techninės pagalbos ➡ bei ☐ finansines priemones ➡ , skirtas mažinti energijos nepriteklių, arba paveda tai esamam tokių ekspertų tinklui ☐. Valstybės narės siekia, kad ekspertų tinklo sudėtis užtikrintų lyčių pusiausvyrą ir atspindėtų ➡ visų ☐ ➡ [...] ☐ požiūrius ➡ [...] ☐.

Valstybės narės tam pačiam ekspertų tinklui gali patikėti ➡ teikti patarimus dėl ⬅ :

- a) ➡ [...] ⬅ nacionalinių energijos nepriteklaus, energijos nepriteklių patiriančių ir pažeidžiamų vartotojų, įskaitant galutinius naudotojus, sąvokų apibrėžčių, rodiklių ir kriterijų;
- b) ➡ [...] ⬅ atitinkamų ➡ [...] ⬅ taikytinų ir praneštinų rodiklių ir duomenų rinkinių, susijusių su energijos nepriteklaus problema, rengimo arba patobulinimo;
- c) ➡ [...] ⬅ metodų ir priemonių, kuriais būtų užtikrinamas ➡ pragyvenimo išlaidų ⬅ įperkamas, neutralus poveikis būsto išlaidoms arba būdai užtikrinti, kad į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones investuotas viešasis finansavimas būtų naudingas ir pastatų savininkams, ir nuomininkams, visų pirma pažeidžiamiesiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms;
- d) priemonių, ➡ [...] ⬅ kad nesusiklostytų arba būtų ištaisyta padėtis, kai tam tikros grupės patiria didesnę energijos nepriteklių ar joms kyla didesnė rizika jį patirti arba jos pažeidžiamesnės dėl neigiamo energijos nepriteklaus poveikio ➡ [...] ⬅ .

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

~~3. Komisija peržiūri savo priemonių, skirtų platformų kūrimui remti, poveikį, pasitelkdama, be kita ko, Europos socialinio dialogo srityje dirbančias įstaigas joms propaguojant mokymo programas energijos vartojimo efektyvumo klausimu, ir prireikus siūlo kitas priemones. Komisija skatina Europos socialinius partnerius diskutuoti energijos vartojimo efektyvumo klausimu.~~

VIII SKYRIUS

ENERGIJOS TIEKIMO EFEKTYVUMAS

2344 straipsnis

Šildymo ir vėsinimo ~~efektyvumo skatinimas~~ ☒ vertinimas ir planavimas ☒

↓ naujas

☞ Taryba

1. Kiekviena valstybė narė, įgyvendindama ☞ [...] ☹ integruotus ☞ nacionalinius ☹ energetikos ir klimato srities veiksmų planus ☞ [...] ☹ ir jų atnaujintas redakcijas (nuo 2024 m. birželio mėn.) pagal Reglamentą (ES) 2018/1999, pateikia Komisijai išsamų šildymo ir vėsinimo vertinimą. Tame išsamiaame vertinime pateikiama IX priede nurodyta informacija ir kartu pateikiamas vertinimas, atliktas pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 15 straipsnio 7 dalį.

2. ☞ Valstybės narės užtikrina, kad suinteresuotiesiems subjektams, kuriems taikomas išsamus vertinimas, ☞ [...] ☹ būtų suteikta galimybė dalyvauti rengiant šildymo ir vėsinimo planus, atliekant išsamų vertinimą ir formuojant politiką bei priemones, laikantis nacionalinės teisės aktų, kuriais saugoma prekyba, taip pat verslo paslaptys ir konfidencialumas. ☹

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

☞ Taryba

~~1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. atlieka ir pateikia Komisijai išsamų didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo taikymo galimybių vertinimą, ir jame pateikia VIII priede nustatytą informaciją. Jei jos jau yra atlikusios lygiavertį vertinimą, jos apie tai praneša Komisijai.~~

~~Atliekant išsamų vertinimą visapusiškai atsižvelgiama į nacionalinių didelio naudingumo kogeneracijos galimybių analizę, kuri atliekama pagal Direktyvą 2004/8/EB.~~

~~Komisijos prašymu, vertinimas atnaujinamas ir pateikiamas Komisijai kas penkerius metus.~~

~~Komisija tokį prašymą pateikia likus bent metams iki termino pabaigos.~~

~~2. Valstybės narės patvirtina politiką, kuria skatinama, kad tiek vietos, tiek regiono lygiu būtų tinkamai atsižvelgiama į efektyvaus šildymo ir vėsinimo sistemų, visų pirma tų, kuriose naudojama didelio naudingumo kogeneracija, naudojimo galimybes. Turi būti atsižvelgiama į vietos ir regioninių šilumos rinkų plėtojimo potencialą.~~

3. 1 dalyje nurodyto vertinimo tikslais valstybės narės atlieka jų teritoriją apimančią kaštų ir naudos analizę, kuri grindžiama klimato sąlygomis, ekonominiu pagrįstumu ir techniniu tinkamumu, ~~remiantis IX priedo 1 dalimi.~~ Pagal kaštų ir naudos analizę turi būti galima sudaryti palankesnes sąlygas nustatyti tausiausius išteklius naudojančius ir ekonomiškai veiksmingiausius sprendimus šildymo ir vėsinimo poreikiams patenkinti. Ta kaštų ir naudos analizė gali būti įtraukta į aplinkos vertinimą pagal 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo¹.

---

¹ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, atsakingas už kaštų ir naudos analizių atlikimą, pateikia išsamias metodikas ir prielaidas pagal X priedą ir nustato bei viešai paskelbia ekonominės analizės procedūras.

---

4. Tais atvejais, kai, atlikus 1 dalyje nurodytą vertinimą ir 3 dalyje nurodytą analizę nustatomos galimybės taikyti didelio naudingumo kogeneraciją ir (arba) efektyvų centralizuotą šilumos ir vėsumos tiekimą, kurio nauda viršija kaštus, valstybės narės, vadovaudamosi 1, 5 ir 7 dalimis 1 dalimi ir 24 straipsnio 4 ir 6 dalimis, imasi tinkamų priemonių, kad būtų sukurta efektyvi centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo infrastruktūra ir (arba) kad būtų pasirengta plėtoti didelio naudingumo kogeneraciją, taip pat naudoti šildymo ir vėsinimo energiją iš atliekinės šilumos ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių.

Tais atvejais, kai, atlikus 1 dalyje nurodytą vertinimą ir 3 dalyje nurodytą analizę, nenustatomos galimybės, kurių nauda viršija kaštus, įskaitant 5 dalyje 24 straipsnio 4 dalyje nurodytos kaštų ir naudos analizės atlikimo administracines sąnaudas, atitinkama valstybė narė gali įrenginiams netaikyti toje dalyje nustatytų reikalavimų.

↕ naujas

🔄 Taryba

5. Valstybės narės priima politiką ir priemones, kuriomis užtikrinama, kad pagal 1 dalį atlikus išsamius vertinimus nustatytas potencialas būtų išnaudotas. Į šias politiką ir priemones įtraukiami bent IX priede nustatyti elementai. Kiekviena valstybė narė praneša apie tą politiką ir priemones atnaujinama savo integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą, rengdama savo paskesnę integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą ir atitinkamas pažangos ataskaitas, teikiamus pagal Reglamentą (ES) 2018/1999.

6. Valstybės narės skatina regionines ir vietos valdžios institucijas parengti vietos šildymo ir vėsinimo planus bent tose savivaldybėse ➡ ar bendruomenėse ⬅, kurių bendras gyventojų skaičius viršija 50 000. Tie planai turėtų būti bent:

- a) grindžiami informacija ir duomenimis, pateiktais išsamiuose vertinimuose, atliktuose pagal 1 dalį, ir juose turėtų būti pateikti galimo energijos vartojimo efektyvumo didinimo, be kita ko, panaudojant ➡ centralizuotą šilumos ir vėsumos tiekimą ir ⬅ atliekinę šilumą, ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo šildymo ir vėsinimo reikmėms toje konkrečioje vietovėje įverčiai ir žemėlapis;
- b) jie turėtų apimti pagal 6 dalies a punktą nustatyto potencialo išnaudojimo strategiją;
- c) jie turėtų būti parengti dalyvaujant visiems atitinkamiems regiono ar vietos suinteresuotiesiems subjektams ir užtikrinti plačiosios visuomenės dalyvavimą;
- d) juose turėtų būti atsižvelgta į bendrus vietos bendruomenių ir daugelio vietos ar regioninių administracinių vienetų ar regionų poreikius;
- e) jie turėtų apimti nustatytos politikos ir priemonių įgyvendinimo pažangos stebėseną.

Valstybės narės užtikrina, kad [...] atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, kuriems daro poveikį planavimas, būtų suteikta galimybė dalyvauti rengiant šildymo ir vėsinimo planus, atliekant išsamų vertinimą ir formuojant politiką bei priemones.

Šiuo tikslu valstybės narės parengia rekomendacijas, padedančias regionų ir vietos valdžios institucijoms įgyvendinti efektyvaus energijos vartojimo ir šildymo ir vėsinimo naudojant atsinaujinančiųjų išteklių energiją politiką ir priemones regiono ir vietos lygmenimis, išnaudojant nustatytą potencialą. Valstybės narės [...] regioninėms ir vietos valdžios institucijoms [...] teikia paramą, kuri gali apimti finansinę paramą ir techninės paramos schemas.

24 straipsnis

Šilumos ir vėsumos tiekimas

1. Siekiant [...] užtikrinti efektyvesnį pirminės energijos vartojimą [...] ir [...] padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuje, veiksminga centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistema yra sistema, atitinkanti šiuos kriterijus:

- a) iki 2025 m. gruodžio 31 d. – sistema, kurioje bent 50 proc. suvartojamos energijos sudaro energija iš atsinaujinančiųjų išteklių, 50 proc. – atliekinė šiluma, 75 proc. – kogeneracijos būdu pagaminta šiluma arba 50 proc. – tokios energijos ir šilumos derinio;
- b) nuo 2026 m. sausio 1 d. – sistema, kurioje bent 50 proc. suvartojamos energijos sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, 50 proc. – atliekinė šiluma, 50 proc. – atsinaujinančiųjų išteklių energija ir atliekinė šiluma, 80 proc. – didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagaminta šiluma arba į tinklą tiekiamas bent toks šiluminės energijos derinys, kuriame atsinaujinančių išteklių energijos dalis sudaro bent 5 proc., o bendra atsinaujinančiųjų išteklių energijos, atliekinės šilumos arba didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos šilumos dalis yra bent 50 proc.;
- c) [...] nuo 2035 m. sausio 1 d. – sistema, kurioje bent 50 proc. suvartojamos energijos sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija 50 proc. – atliekinė šiluma, 50 proc. – atsinaujinančiųjų išteklių energija ir atliekinė šiluma, arba sistema, kurioje visa atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis 80 proc. atliekinė šiluma arba didelio naudingumo kogeneracija yra bent [...] 80 proc. o visa atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos dalis yra bent 35 proc.;

- d) nuo 2045 m. sausio 1 d. – sistema, kurioje bent 75 proc. suvartojamos energijos sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija ☞, 75 proc. – atliekinė šiluma arba 75 proc. – atsinaujinančiųjų išteklių energija ☞ ir atliekinė šiluma ☞ ir bent 95 proc. – atsinaujinančiųjų išteklių energija, atliekinė šiluma ir didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagaminta šiluma ☞ ☞ [...] ☞;
- e) nuo 2050 m. sausio 1 d. – sistema, kurioje naudojama tik atsinaujinančiųjų išteklių energija ☞, tik ☞ atliekinė šiluma ☞ arba tik ☞ atsinaujinančiųjų išteklių energijos ☞ ir atliekinės šilumos derinys ☞ ☞ [...] ☞.

☞ 2. Kaip šio straipsnio 1 dalies a–e punktuose nustatytų kriterijų alternatyvą, valstybės narės taip pat gali pasirinkti tvaraus veiksmingumo kriterijų, grindžiamą iš centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu vienam vartotojams patiektam šilumos ar vėsumos vienetui, atsižvelgdamos į priemones, įgyvendinamas siekiant įvykdyti įpareigojimą pagal [Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos (COM(2021) 557 final¹) 24 straipsnio 4 dalį]. Pasirenkant šį kriterijų, veiksminga centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistema – tai sistema, kurioje maksimalus išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis vienam vartotojams patiektam šilumos ar vėsumos vienetui yra:

- a) iki 2025 m. gruodžio 31 d. – 200 gramų/kWh;
- b) nuo 2026 m. sausio 1 d. – 150 gramų/kWh;
- c) nuo 2035 m. sausio 1 d. – 100 gramų/kWh;
- d) nuo 2045 m. sausio 1 d. – 50 gramų/kWh;
- e) nuo 2050 m. sausio 1 d. – 0 gramų/kWh.

---

¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/70/EB ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652.

Valstybės narės gali nuspręsti taikyti pirmiau nurodytą išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio vienam šilumos ar vėsumos vienetui kriterijų bet kuriam konkrečiam laikotarpiui, nurodytam šios dalies a–e punktuose. Tokiu atveju jos apie savo pasirinktą konkretų laikotarpį praneša Komisijai a punkte nurodyto laikotarpio atveju ➡ [...] ☹ ➡ per ne daugiau kaip tris mėnesius ☹ po šios direktyvos įsigaliojimo, o b–e punktuose nurodytų laikotarpių atveju – likus bent šešiams mėnesiams iki atitinkamo laikotarpio pradžios. Tokiame pranešime nurodomos priemonės, įgyvendinamos siekiant įvykdyti įpareigojimą pagal [Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos (COM(2021) 557 final¹) 24 straipsnio 4 dalį], jeigu apie jas nebuvo pranešta anksčiau, kai buvo pateikta naujausia jų NECP redakcija. ☹

➡ [...] ☹ ➡ 3. ☹ Valstybės narės užtikrina, kad pastatyta ➡ [...] ☹ centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistema ➡ arba iš esmės atnaujinti jos tiekimo padaliniai ☹ atitiktų 1 dalyje nustatytus kriterijus, taikytinus tuo metu, kai ji pradedama naudoti arba toliau naudojama po atnaujinimo. Be to, valstybės narės užtikrina, kad, pastačius ➡ [...] ☹ centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemą ➡ arba iš esmės atnaujinus jos tiekimo padalinius ☹, esamuose šilumos šaltiniuose nedidėtų iškastinio kuro, išskyrus gamtines dujas, naudojimas, palyginti su vidutiniu metiniu suvartojimu per paskutinius trejus kalendorinius sistemos naudojimo visu pajėgumu metus prieš atnaujinant, ir kad visuose naujuose tos sistemos šilumos šaltiniuose nebūtų naudojamas kitoks nei gamtinės dujos iškastinis kuras.

---

¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/70/EB ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652.

➡ [...] ➡ 4 ➡ . Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2025 m. sausio 1 d. ir vėliau kas penkerius metus visų esamų centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų, kurių bendra ➡ [...] ➡ ➡ šilumos ir vėsumos ➡ atiduodamoji galia viršija 5 MW ir kurios neatitinka 1 dalies b–e punktuose nustatytų kriterijų, operatoriai parengtų planą, kaip ➡ [...] ➡ ➡ užtikrinti efektyvesnį ➡ pirminės energijos vartojimą ir ➡ [...] ➡ ➡ padidinti ➡ atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį ➡ tiekiant šilumą ir vėsumą ➡. Į planą įtraukiamos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti atitiktį 1 dalies b–e punktuose nustatytiems kriterijams, ir jį patvirtina kompetentinga institucija.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

➡ Taryba

➡ [...] ➡ ➡ 5 ➡ 5. ⇒ Siekdamas įvertinti, ar įmanoma toliau ekonomiškai didinti šilumos ir vėsumos tiekimo efektyvumą, ➡ Valstybės narės užtikrina, kad ➡ įrenginio lygmeniu ➡ kaštų ir naudos analizė pagal IX priedo 2 dalį X priedą būtų atlikta, kai po 2014 m. birželio 5 d. ➡ planuojama statyti naujus arba iš esmės atnaujinti toliau išvardytus įrenginius ➡:

a) ~~planuojama įrengti naują~~ šiluminį elektros energijos gamybos įrenginį, kurio bendra ➡ vidutinė metinė ➡ šiluminė galia ➡ vartojamoji galia ➡ didesnė nei 20 ➡ ➡ [...] ➡ ➡ ➡ 10 ➡ ➡ ➡ MW, kad būtų įvertint~~ies~~ įrenginio kaštai ir nauda užtikrinant, kad jis veiktų kaip didelio naudingumo kogeneracijos įrenginys;

~~b) iš esmės atnaujinamas esamas šiluminis elektros energijos gamybos įrenginys, kurio bendra šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW, kad būtų įvertintos jo pertvarkymo į didelio naudingumo kogeneracijos įrenginį kaštai ir nauda;~~

~~e) planuojamas arba iš esmės atnaujinamas pramonės įrenginys, kuriame susidaro tinkamos temperatūros atliekinė šiluma ir kurio bendra šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW, kad būtų įvertintos atliekinės šilumos naudojimo ekonomiškai pagrįstai paklausai tenkinti, be kita ko, taikant kogeneraciją, ir tų įrenginių prijungimo prie centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklo kaštai ir nauda;~~

~~d) planuojamas naujas centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklas arba esamame šilumos ar vėsumos tiekimo tinkle planuojamas naujas energijos gamybos įrenginys, kurio bendra šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW, arba turi būti iš esmės atnaujinamas toks esamas įrenginys, kad būtų įvertintos atliekinės šilumos iš netoliese esančių pramonės įrenginių panaudojimo kaštai ir nauda.~~

↴ naujas

↻ Taryba

b) pramonės įrenginį, kurio vidutinė metinė vartojamoji galia viršija ➡ [...] ⚙ ➡ 10 ⚙ MW, siekiant įvertinti atliekinės šilumos naudojimą vietoje ir už jos ribų;

c) paslaugų įrenginį, kurio vidutinė metinė vartojamoji galia viršija ➡ [...] ⚙ ➡ 10 ⚙ MW, pvz., nuotekų valymo įrenginius ir suskystintų gamtinių dujų įrenginius, siekiant įvertinti atliekinės šilumos naudojimą vietoje ir už jos ribų;

d) duomenų centrą, kurio bendra vardinė vartojamoji galia viršija 1 MW, siekiant įvertinti atliekinės šilumos naudojimo ekonomiškai pagrįstai paklausai patenkinti ir to įrenginio prijungimo prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklo arba efektyvios / atsinaujinančiųjų išteklių energijos centralizuoto vėsinimo sistemos kaštus ir naudą. Atliekant analizę atsižvelgiama į vėsinimo sistemos sprendimus, leidžiančius atliekinę šilumą pašalinti arba surinkti esant naudingajai temperatūrai minimaliomis pagalbinėmis energijos sąnaudomis.

Siekiant įvertinti atliekinės šilumos naudojimą vietoje, taikant b–d punktus, vietoj šioje dalyje nustatytos kaštų ir naudos analizės gali būti atliekamas energijos vartojimo auditas pagal VI priedą.

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

↻ Taryba

Įrangos, skirtos kurą deginančio įrenginio gaminamam anglies dioksidui surinkti, kad jį būtų galima geologiškai saugoti, kaip numatyta Direktyvoje 2009/31/EB, įrengimas pagal šios dalies ~~b, c ir d~~

⇒ b ir c ⇐ punktus nelaikomas atnaujinimu.

Valstybės narės ~~gali reikalauti~~ ⇒ reikalauja ⇐, kad ~~e ir d punktuose nurodyta~~ kaštų ir naudos analizė būtų atliekama bendradarbiaujant su įmonėmis, atsakingomis už ~~centralizuoto šilumos ir šilumos tiekimo tinklą~~ ⇒ įrenginio ⇐ eksploatavimą.

⇒ [...] ⇐ ⇒ 6 ⇐ 6. Valstybės narės gali = ⇒ [...] ⇐ 5 ⇒ 5 ⇐ dalies netaikyti:

a) tiems didžiausios apkrovos ir rezerviniams elektros energijos gamybos įrenginiams, kuriuos planuojama eksploatuoti mažiau nei 1 500 eksploataavimo valandų per metus (svyruojantis penkerių metų vidurkis), remiantis valstybių narių nustatyta tikrinimo procedūra, kuria užtikrinama, kad laikomasi šio išimties kriterijaus;

~~b) — branduolinės energijos įrenginiams;~~

~~be)~~ įrenginiams, kurie turi būti pastatyti netoli geologinio saugojimo vietos, patvirtintos pagal Direktyvą 2009/31/EB;=

↓ naujas

c) duomenų centras, kurių atliekinė šiluma yra arba bus naudojama centralizuoto šilumos tiekimo tinkle arba tiesiogiai patalpoms šildyti, buitiniam karštam vandeniui ruošti arba kitoms reikmėms pastate ar pastatų grupėje, kurioje yra atitinkamas duomenų centras.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

⇒ Taryba

Kad atskiriems individualiems įrenginiams nebūtų taikomos ⇒ [...] ⇐ 5 ⇒ 5 ⇐ dalies c ir d punktų nuostatos, valstybės narės taip pat gali nustatyti ribines vertes, išreikštas esamos naudingosios atliekinės šilumos kiekiu, šilumos poreikiu arba atstumais tarp pramonės įrenginių ir centralizuoto šilumos tiekimo tinklą.

Valstybės narės ~~ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d.~~ praneša Komisijai apie pagal šią dalį patvirtintas išimtis ~~ir vėliau apie bet kokius po to padarytus jų pakeitimus.~~

➡ [...] ~~7~~ ~~7~~. Valstybės narės patvirtina Direktyvos (ES) ~~2019/944~~~~2009/72/EB~~ ~~78~~ straipsnyje nurodytus leidimų išdavimo kriterijus arba lygiaverčius leidimo kriterijus, siekdamos:

- a) atsižvelgti į ~~23~~ ~~1~~ ~~3~~ straipsnio ~~1~~ ~~3~~ dalyje nurodytų išsamių vertinimų rezultatus;
- b) užtikrinti, kad būtų įvykdyti ~~45~~ dalies reikalavimai; ~~33~~ ~~33~~
- c) atsižvelgti į ~~5~~ ~~5~~ ~~5~~ ~~5~~ dalyje nurodytos kaštų ir naudos analizės rezultatus.

➡ [...] ~~8~~ ~~8~~. Valstybės narės gali, patvirtindamos ➡ [...] ~~7~~ ~~7~~ dalyje nurodytus leidimų išdavimo ir leidimo kriterijus, atskiriems įrenginiams netaikyti reikalavimų įgyvendinti galimybes, kurių nauda viršija kaštus, jei tai būtina dėl privalomų teisinių, nuosavybės ar finansinių priežasčių. Šiais atvejais atitinkama valstybė narė per tris mėnesius nuo sprendimo priėmimo Komisijai praneša apie savo sprendimą ir pateikia jo motyvus. ➡ Komisija gali pateikti nuomonę dėl pranešimo per tris mėnesius nuo jo gavimo. ⇐

➡ [...] ~~9~~ ~~9~~. Šio straipsnio ~~5, 6, 7 ir~~ ➡ [...] ~~5, 6, 7 ir~~ ~~8~~ dalys taikomos įrenginiams, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES, nedarant poveikio tos direktyvos reikalavimams.

↴ naujas

↻ Taryba

↻ [...] ↻ 10. ↻ Valstybės narės renka informaciją apie kaštų ir naudos analizę, atliktą pagal šio straipsnio ↻ [...] ↻ 5 dalies a, b, c ir d punktus. Ta informacija turėtų apimti bent duomenis apie galimus tiekti šilumos kiekius ir šilumos parametrus, planuojamų eksploatavimo valandų skaičių per metus ir geografinę objektų padėtį. Tie duomenys skelbiami tinkamai atsižvelgiant į galimą jų neskelbtinumą.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

↻ Taryba

↻ [...] ↻ 11. Remdamosi ~~III~~ priedo f punkte nurodytomis suderintosiomis naudingumo atskaitos vertėmis, valstybės narės užtikrina, kad didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kilmė galėtų būti užtikrinama remiantis kiekvienos valstybės narės nustatytais objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais. Jos užtikrina, kad ši kilmės garantija atitiktų ~~XIX~~ priedo reikalavimus ir kad joje būtų pateikta bent tame priede nurodyta informacija. Valstybės narės abipusiai pripažįsta viena kitos kilmės garantijas, išimtinai kaip šioje dalyje nurodytos informacijos įrodymą. Bet koks atsisakymas pripažinti kilmės garantiją kaip tokį įrodymą, visų pirma dėl priežasčių, susijusių su sukčiavimo prevencija, turi būti pagrįstas objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais. Valstybės narės praneša Komisijai apie tokį atsisakymą ir jo motyvus. Jei atsisakoma pripažinti kilmės garantiją, Komisija gali priimti sprendimą, kuriuo atsisakiusioji šalis būtų priversta ją pripažinti, visų pirma dėl objektyvių, skaidrių ir nediskriminacinių kriterijų, kuriais toks pripažinimas yra grindžiamas.

Komisija turi teisę ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d., priimdama deleguotuosius aktus pagal šios direktyvos ~~31²³~~ straipsnį, persvarstyti ~~Komisijos įgyvendinimo sprendime 2011/877/ES¹~~ Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2015/2402², remiantis Direktyva ~~2004/8/EB~~, nustatytas suderintąsias atskaitos naudingumo vertes.

☞ [...] ☞ ☞ 12 ☞ . Valstybės narės užtikrina, kad teikiant bet kokią paramą kogeneracijai būtų nustatyta sąlyga, kad elektros energija būtų pagaminta didelio naudingumo kogeneracijos būdu, o atliekinė šiluma efektyviai naudojama siekiant sutaupyti pirminės energijos. Kogeneracijai ir centralizuotai šilumos gamybai, taip pat tinklams skirtai valstybės paramai, kai taikytina, taikomos valstybės pagalbos taisyklės.

25~~45~~ straipsnis

Energijos transformavimas, perdavimas ir skirstymas

1. ~~Valstybės narės užtikrina, kad Nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos, vykdydamos joms direktyvomis (ES) 2019/944~~2009/72/EB~~ ir 2009/73/EB nustatytas reguliavimo užduotis, susijusias su jų sprendimais dėl dujų ir elektros energijos infrastruktūros veikimo, ⇒ įskaitant sprendimus dėl tinklo tarifų, ⇐ tinkamai atsižvelgtų į energijos vartojimo efektyvumą ⇒ taikytų principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ pagal šios direktyvos 3 straipsnį ⇐ ☞~~ kaip nustatyta Reglamento (ES) 2019/943 18 straipsnyje ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 715/2009 13 straipsnyje. Tai darydamos nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos gali atsižvelgti į tiekimo saugumą ir rinkos integraciją. ☞

---

¹ ~~OL L 343, 2011 12 23, p. 91.~~

² 2015 m. spalio 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2402, kuriuo, taikant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/27/ES, peržiūrimos atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos naudingumo suderintosios atskaitos vertės ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2011/877/ES (OL L 333, 2015 12 19, p. 54).

~~Valstybės narės visų pirma užtikrina, kad nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos, nustatydamos tinklų tarifus ir taisykles remdamosi Direktyva 2009/72/EB bei atsižvelgdamos į kiekvienos priemonės kaštus ir naudą, skatintų tinklo operatorius teikti tinklo naudotojams sisteminės paslaugas, kurios sudaro sąlygas toliau diegiant pažangiuosius tinklus įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones.~~

~~Tokias sistemų paslaugas gali nustatyti sistemos operatorius ir jomis nėra daromas neigiamas poveikis sistemos saugumui.~~

↕ naujas

☞ Taryba

2. Valstybės narės užtikrina, kad dujų ir elektros energijos perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai planuodami tinklą, plėtodami tinklą ir priimdami ☞ svarbius ☹ investavimo sprendimus taikytų principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ pagal šios direktyvos 3 straipsnį. ☞ [...] ☹ Nacionalinės reguliavimo institucijos ☞ arba kitos paskirtosios nacionalinės institucijos tikrina, ☹ ☞ [...] ☹☞ ar ☹ perdavimo sistemos operatorių ir skirstymo sistemos ☞ [...] ☹ ☞ operatorių naudojamomis metodikomis ☹ ☞ [...] ☹ kaštų ir naudos analizėje įvertinamos alternatyvos ir ☞ atsižvelgiama į platesnę energijos vartojimo efektyvumo sprendimų ☹ naudą ☞ [...] ☹ ☞ . Nacionalinės reguliavimo institucijos ir kitos paskirtosios institucijos, tvirtindamos, tikrindamos arba stebėdamos perdavimo sistemos operatorių ar skirstymo sistemos operatorių pateiktus projektus ir tinklo plėtros planus pagal Direktyvos 2019/944 32 straipsnio 3 dalį ir 51 straipsnį ir Direktyvos 2009/73/EB 22 straipsnį, taip pat ☹ tikrina, kaip perdavimo sistemos operatoriai arba skirstymo sistemos operatoriai įgyvendina principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“.

3. ¹ Valstybės narės užtikrina, kad perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai kartografuotų tinklo nuostolius ir imtųsi ekonomiškai efektyvių priemonių ² [...] ³ tinklams optimizuoti, kai tai techniškai ir finansiškai įmanoma ⁴. Perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai apie tas priemones ir mažinant tinklo nuostolius numatomą sutaupyti energijos kiekį praneša nacionalinei energetikos reguliavimo institucijai. Nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos ⁵ [...] ⁶ numato paskatas ⁷ perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriams ⁸ [...] ⁹ optimizuoti tinklus, kai tai techniškai ir finansiškai įmanoma ¹⁰. Valstybės narės užtikrina, kad perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai įvertintų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones savo esamų dujų arba elektros energijos perdavimo ar skirstymo sistemų atžvilgiu ir didintų energijos vartojimo efektyvumą projektuojant ir eksploatuojant infrastruktūrą. Valstybės narės, taikydamos paskatomis grindžiamas taisykles ¹¹ ir laikydamosi Reglamento (ES) 2019/943 18 straipsnyje ir Reglamento (ES) 715/2009 13 straipsnyje nustatytų tarifų principų ¹², skatina perdavimo ir skirstymo sistemų operatorius kurti novatoriškus sprendimus, kaip pagerinti esamų sistemų energijos vartojimo efektyvumą.

4. Nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos į metinę ataskaitą, rengiamą pagal Direktyvos (ES) 2019/944 59 straipsnio 1 dalies i papunktį ir pagal Direktyvos 2009/73/EB 41 straipsnį, įtraukia konkretų skirsnį apie pažangą, padarytą didinant energijos vartojimo efektyvumą, kiek tai susiję su dujų ir elektros energijos infrastruktūros eksploatavimu. Šiose ataskaitose nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos įvertina eksploatuojant dujų ir elektros energijos infrastruktūrą patiriamus tinklo nuostolius, nurodo perdavimo ir skirstymo sistemų operatorių įgyvendintas priemones ir, kai taikytina, pateikia rekomendacijas dėl energijos vartojimo efektyvumo didinimo.

---

¹ Remiantis 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB, 15 straipsnio 2 dalimi, visos valstybės narės atliko savo dujų ir elektros energijos infrastruktūros energijos vartojimo efektyvumo potencialo įvertinimą ir nustatė konkrečias priemones ir investicijas, skirtas tinklo infrastruktūros energijos vartojimo ekonominio efektyvumo didinimui, ir sudarė jų įgyvendinimo grafiką. Šių veiksmų rezultatai yra tvirtas pagrindas joms planuojant bei plėtojant tinklą ir priimanč investavimo sprendimus taikyti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

☉ Taryba

5. Valstybės narės užtikrina, kad elektros tinklo reguliavimas ir elektros tinklo tarifai atitiktų XII priede nustatytus kriterijus, atsižvelgiant į gaires ir kodeksus, parengtus pagal Reglamentą (ES) 2019/943(EB) Nr. 714/2009 ☉, ir Direktyvos 2019/944/EB 59 straipsnio 7 dalies a punkte nustatytą įpareigojimą, kad būtinos investicijos į tinklus būtų daromos taip, kad būtų užtikrintas tinklų gyvybingumas. ☉

~~2.~~ Valstybės narės ne vėliau kaip 2015 m. birželio 30 d. užtikrina, kad:

- ~~a) būtų atliktas jų dujų ir elektros energijos infrastruktūros energijos vartojimo efektyvumo potencialo, ypač susijusio su perdavimu, skirstymu, apkrovos valdymu ir tarpusavio sąveika, taip pat prijungimu prie energijos gamybos įrenginių, be kita ko, prieigos galimybėmis labai mažos galios energijos generatorių atveju, įvertinimas;~~
- ~~b) būtų nustatytos konkrečios priemonės ir investicijos, skirtos tinklo infrastruktūros energijos vartojimo ekonominio efektyvumo didinimui, ir sudarytas jų įgyvendinimo grafikas.~~

↓ 2018/2002 1 straipsnio 11 punktą

~~2a. Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. parengia bendrą metodiką, skirtą paskatinti tinklo operatorius mažinti nuostolius, įgyvendinti investicijų į veiksmingą sąnaudų ir energijos vartojimo atžvilgiu infrastruktūros programą ir užtikrinti tinkamą apskaitą, susijusią su energijos vartojimo efektyvumu ir tinklo lankstumu.~~

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

62. Valstybės narės gali leisti nustatyti tokias tinklais perduodamos ir skirstomos energijos schemų ir tarifų struktūrų dalis, kurias taikant būtų siekiama socialinio tikslo, jei užtikrinama, kad bet kokie perdavimo ir skirstymo sistemos sutrikimai būtų kuo mažesni ir būtų proporcingi siekiamam socialiniam tikslui.

74. ~~Valstybės narės~~ ⇒ Nacionalinės reguliavimo institucijos ⇐ užtikrina, kad iš perdavimo ir skirstymo tarifų būtų pašalintos paskatos, kurios neigiamai veikia elektros energijos ⇒ ir dujų ⇐ gamybos, perdavimo, skirstymo ir tiekimo bendrą efektyvumą (įskaitant energijos vartojimo efektyvumą) arba kurios galėtų kliudyti dalyvauti valdant poreikį balansavimo rinkose ir perkant papildomas paslaugas. Valstybės narės užtikrina, kad tinklo operatoriai būtų skatinami didinti infrastruktūros projektavimo ir jos veikimo efektyvumą ir, remdamosi Direktyva 2009/72/EB, užtikrina, kad tiekėjams būtų suteikiama galimybė tarifais didinti vartotojų indėlį į sistemos efektyvumą, įskaitant poreikio valdymą atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes.

↓ 2019/944 70 straipsnio 5 punkto a papunktis

85. Perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai laikosi XII priede nustatytų reikalavimų.

↓ 2012/27/ES

⇒ naujas

~~Valstybės narės gali visų pirma sudaryti palankesnes sąlygas mažos galios ir labai mažos galios kogeneracijos įrenginių didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos prijungimui prie tinklo sistemos. Atitinkamais atvejais, siekdamas supaprastinti ir sutrumpinti leidimų išdavimo procedūrą atskiriems piliečiams ir montuotojams, valstybės narės imasi priemonių skatinti tinklo operatorius patvirtinti supaprastintą pranešimo apie įrengimą procedūrą dėl įrengtų labai mažos galios kogeneracijos įrenginių.~~

~~6. Laikydamosi tinklo patikimumo ir saugumo palaikymo reikalavimų, valstybės narės imasi atitinkamų veiksmų užtikrinti, kad tais atvejais, kai tai techniniu ir ekonominiu požiūriu suderinama su didelio naudingumo kogeneracijos įrenginio veikimo režimu, didelio naudingumo kogeneracijos įrenginių operatoriai galėtų teikti balansavimo paslaugas ir kitas eksploataavimo paslaugas perdavimo sistemų operatoriams ar skirstymo sistemų operatoriams. Perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai užtikrina, kad tokios paslaugos būtų teikiamos organizuojant paslaugų įsigijimo konkursą, kuris būtų skaidrus, nediskriminuojamojo pobūdžio ir galėtų būti tikrinamas.~~

9. Atitinkamais atvejais ⇒ nacionalinės reguliavimo institucijos ⇐ valstybės narės gali reikalauti, kad perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai mažintų prijungimo ir sistemos naudojimo mokesčius ir tokiu būdu skatintų, kad didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai būtų statomi šalia ⇒ šilumos ⇐ paklausos vietų.

~~107.~~ Didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos gamintojams, norintiems prisijungti prie tinklo, valstybės narės gali leisti skelbti konkursus prisijungimo darbams atlikti.

~~119.~~ Teikdamos ataskaitas pagal Direktyvą 2010/75/ES, taip pat nedarant poveikio tos direktyvos 9 straipsnio 2 daliai, valstybės narės svarsto galimybę įtraukti informaciją apie energijos vartojimo efektyvumo lygius įrenginiuose, kurių bendra nominali kuro deginimo šiluminė galia yra 50 MW arba didesnė, atsižvelgdamos į atitinkamus geriausius esamus gamybos būdus, parengtus pagal Direktyvą 2010/75/ES ir 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/1/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės¹.

~~Valstybės narės gali skatinti įrenginių, nurodytų pirmoje pastraipoje, operatorius gerinti jų vidutinius metinius grynuosius eksploatacinius rodiklius.~~

---

¹ ~~OL L 24, 2008 1 29, p. 8.~~

IVVI SKYRIUS

HORIZONTALIOSIOS NUOSTATOS

2646 straipsnis

Kvalifikavimo, akreditavimo ir sertifikavimo sistemos

- ~~1. Tais atvejais, kai valstybė narė mano, kad nacionalinis techninės kompetencijos, objektyvumo ir patikimumo lygis yra nepakankamas, ji užtikrina, kad ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. energetinių paslaugų, energijos vartojimo audito paslaugų teikėjams, energijos naudojimo vadybos specialistams ir su energija susijusių pastatų dalių, apibrėžtų Direktyvos 2010/31/ES 2 straipsnio 9 dalyje, montuotojams sertifikavimo ir (arba) akreditavimo sistemos ir (arba) lygiavertės kvalifikavimo sistemos, įskaitant atitinkamais atvejais tinkamas mokymo programas, taptų ar būtų prieinamos.~~
- ~~2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytomis sistemomis vartotojams būtų užtikrinamas skaidrumas, jos būtų patikimos ir jomis būtų prisidedama prie nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo tikslų.~~

↴ naujas

☞ Taryba

1. Valstybės narės ☞ [...] ☞ ☞ sukuria tinklą, kuriuo užtikrinama, ☞ kad ☞ su ☞ energijos vartojimo ☞ [...] ☞ ☞ efektyvumu susijusių ☞ specialistų kompetencijos lygis atitiktų rinkos poreikius. Valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su socialiniais partneriais, užtikrina, kad ☞ su ☞ energijos vartojimo ☞ efektyvumu susijusiems ☞ specialistams, įskaitant energetinių paslaugų teikėjus, energijos vartojimo audito paslaugų teikėjus, energijos naudojimo vadybos specialistus, nepriklausomus ekspertus ☞ [...] ☞ Direktyvoje 2010/31/ES ☞ apibrėžtų ☞ pastato dalių montuotojus ☞ ir integruotų renovacijos darbų teikėjus ☞ , būtų taikomos sertifikavimo ir (arba) lygiavertės kvalifikacijos sistemos, įskaitant, jei reikia, tinkamas mokymo programas, ir kad jos būtų patikimos ir padėtų siekti nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo tikslų ir bendrų ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslų.

☞ Valstybės narės užtikrina, kad ☞ ☞ [...] ☞ ☞ sertifikavimo ☞ ir (arba) lygiavertčių kvalifikacijos sistemų, įskaitant, jei reikia, tinkamas mokymo programas, teikėjai ☞ , kai taikytina, ☞ ☞ [...] ☞ ☞ būtų ☞ akredituojami pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008¹.

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėse sertifikavimo sistemose arba lygiavertėse kvalifikacijos sistemose, įskaitant, jei reikia, mokymo programas, būtų atsižvelgiama į galiojančius Europos arba tarptautinius standartus.

---

¹ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantys Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30–47).

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

3. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytos sertifikavimo ir (arba) akreditavimo sistemos arba lygiavertės kvalifikacijos sistemos ⇒ ar tinkamos mokymo programos ⇐ būtų viešai prieinamos, ir bendradarbiauja tarpusavyje bei su Komisija šių sistemų palyginimo ir pripažinimo srityje.

Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių vartotojams informuoti apie kvalifikavimo ir (arba) sertifikavimo ⊗ tų ⊗ sistemų prieinamumą pagal 2718 straipsnio 1 dalį.

↓ naujas

☞ Taryba

4. Valstybės narės iki 2024 m. gruodžio 31 d., o vėliau kas ☞ [...] ☹ ☞ penkerius ☹ metus įvertina, ar sistemos užtikrina reikiamą energetinių paslaugų teikėjų, energijos vartojimo auditorių, energijos naudojimo vadybos specialistų, nepriklausomų ekspertų ☞ [...] ☹ Direktyvoje 2010/31/ES apibrėžtų pastato dalių montuotojų ☞ ir integruotų renovacijos darbų teikėjų ☹ kompetencijos lygį, ir viešai paskelbia tą vertinimą ir rekomendacijas ☞. Valstybės narės šiuos vertinimus gali įtraukti į savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus. ☹

~~17~~ straipsnis

Informavimas ir mokymas

~~1. Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie esamus energijos vartojimo efektyvumo mechanizmus ir finansinę bei teisinę bazę būtų skaidri ir plačiai išplatinta visiems susijusiems rinkos subjektams, t. y. vartotojams, statytojams, architektams, inžinieriams, aplinkosaugos bei energijos vartojimo auditoriams ir Direktyvoje 2010/31/ES apibrėžtų pastatų dalių montuotojams.~~

~~4. Valstybės narės, dalyvaujant suinteresuotiesiems subjektams, be kita ko, vietos ir regioninėms institucijoms, skatina tinkamas informavimo, informuotumo didinimo ir mokymo iniciatyvas, kad piliečiai būtų informuojami apie energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių taikymo teikiamą naudą ir praktines galimybes.~~

~~27~~²⁸ straipsnis

Energetinės paslaugos

1. Siekdamos remti energetinių paslaugų rinką ir MVĮ galimybes ☒ į ją ☒ patekti į šią rinką, valstybės narės:

~~a)~~ ^{a)} platina aiškią ir lengvai prieinamą informaciją apie:

~~a)~~ ^{a)} esamas energetinių paslaugų sutartis ir sąlygas, kurias reikėtų įtraukti į tokias sutartis, kad būtų užtikrintas energijos taupymas ir galutinių vartotojų teisės;

~~b)~~ ^{b)} finansines priemones, skatinamąsias priemones, dotacijas ☒ , apyvartinius fondus, garantijas, draudimo sistemas ☒ ir paskolas energijos vartojimo efektyvumo paslaugų projektams remti;

↓ naujas

- c) esamus energetikos paslaugų teikėjus, kurie yra kvalifikuoti ir (arba) sertifikuoti ir kurių kvalifikacija ir (arba) sertifikatai atitinka 26 straipsnį;
- d) esamas stebėsenos ir tikrinimo metodikas ir kokybės kontrolės sistemas.
-

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

~~2.b) skatina~~ ☒ Valstybės narės skatina kurti ☒ kokybės ženklus, be kita ko, prekybos asociacijų kokybės ženklus, ~~kūrimą~~ ⇒ , kai aktualu, remiantis Europos arba tarptautiniais standartais ☒.

~~3.c) ☒~~ Valstybės narės ☒ užtikrina, kad esamų energetinių paslaugų teikėjų, kurie yra kvalifikuoti ir (arba) sertifikuoti ir kurių kvalifikacija ir (arba) sertifikavimas atitinka ~~26~~ 16 straipsnį, sąrašas būtų viešai prieinamas ir reguliariai atnaujinamas, arba suteikia galimybę naudotis sąsaja, kurioje energetinių paslaugų teikėjai gali pateikti informaciją.

↓ naujas

4. Valstybės narės skatina viešąsias įstaigas didelių pastatų renovacijai taikyti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo. Didelių negyvenamųjų pastatų, kurių naudingasis patalpų plotas viršija 1 000 m², renovacijos atveju valstybės narės užtikrina, kad viešosios įstaigos įvertintų galimybę sudaryti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo.

Valstybės narės gali skatinti viešąsias įstaigas sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo derinti su platesnėmis energetinėmis paslaugomis, įskaitant paklausos valdymą ir energijos kaupimą.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

5.4 ☒ Valstybės narės ☒ remia viešąjį sektorių jam priimant pasiūlymus dėl energetinių paslaugų, visų pirma dėl pastatų atnaujinimo; tai daroma:

- a) rengiant pavyzdines sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo, į kurias įtraukiamos bent XIII priede išvardytos nuostatos ⇒ ir kuriose atsižvelgiama į esamus Europos arba tarptautinius standartus, konkursų rengimo gaires ir Eurostato vadovą dėl sutarčių dėl energijos vartojimo efektyvumo traktavimo valdžios sektoriaus sąskaitose ⇐;
- b) teikiant informaciją apie sutarčių dėl energijos vartojimo efektyvumo geriausios praktikos pavyzdžius, įskaitant prirėkus kaštų ir naudos analizę, paremtą gyvavimo ciklo metodu;

↓ naujas

- c) sukuriant viešą pagal sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo įgyvendintų ir vykdomų projektų duomenų bazę, kurioje nurodomas numatomas sutaupyti ir sutaupytas energijos kiekis.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

6.2 ~~Atitinkamais atvejais~~ Valstybės narės remia tinkamą energetinių paslaugų rinkos veikimą ☒ , imdamosi šių priemonių ☒:

- a) nurodydamos kontaktinį (-ius) centrą (-us), kuriame (-iuose) galutiniai vartotojai gali gauti 1 dalyje nurodytos informacijos, ir viešindamos informaciją apie jį (juos);

- b) ~~prireikus imdamosi priemonių~~ ☒ šalindamos ☒ reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusiais kliūtimis, trukdančiais naudotis sutartimis dėl energijos vartojimo efektyvumo ir kitais energijos vartojimo efektyvumo paslaugų modeliais energijos taupymo priemonėms nustatyti ir (arba) įgyvendinti, ~~pašalinti~~.

~~e) — apsvaistydamos galimybę sukurti savarankišką mechanizmą ar suteikti tokius įgaliojimus, pavyzdžiui, ombudsmenui, siekiant užtikrinti, kad būtų veiksmingai nagrinėjami skundai ir ne teismo tvarka sprendžiami ginčai, susiję su energetinių paslaugų sutartimis;~~

↓ naujas

- c) kurdamos patariamąsias įstaigas, nepriklausomus rinkos tarpininkus, įskaitant vieno langelio principu veikiančius centrus arba panašius paramos mechanizmus, ir stiprindamos jų vaidmenį, kad būtų skatinama rinkos paklausos ir pasiūlos plėtra, bei pateikdamos informaciją apie tuos paramos mechanizmus viešai, kad ji būtų prieinama rinkos dalyviams.

7. Siekdamos remti tinkamą energetinių paslaugų rinkos veikimą, valstybės narės gali sukurti atskirą mechanizmą arba paskirti ombudsmeną, kuris užtikrintų veiksmingą skundų nagrinėjimą ir neteisminį ginčų dėl energetinių paslaugų ir energijos vartojimo efektyvumo sutarčių sprendimą.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

↻ Taryba

~~d) — sudarant sąlygas nepriklausomiems rinkos tarpininkams prisidėti prie rinkos plėtojimo paklausos ir pasiūlos atžvilgiu.~~

83. Valstybės narės užtikrina, kad energijos skirstytojai, skirstymo sistemų operatoriai ir mažmeninės prekybos energija įmonės nevykdytų jokios veiklos, kuri galėtų riboti energetinių paslaugų ar ~~kitų~~ energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių paklausą ir teikimą arba kliudytų tokių paslaugų ar priemonių rinkų raidai, įskaitant konkurentų neįsileidimą į rinką ar piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi.

2820 straipsnis

Nacionalinis energijos vartojimo efektyvumo fondas, finansavimas ir techninė pagalba

1. Nedarant poveikio ~~☒ SESV ☒ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo~~ 107 ir 108 straipsniams, valstybės narės sudaro palankesnes sąlygas sukurti finansavimo priemones arba naudotis esamomis energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonėmis, kad būtų padidinta daugiašalio finansavimo ~~⇒ ir dotacijų, finansinių priemonių ir techninės pagalbos derinio~~ ~~⇒~~ teikiama nauda.

2. Komisija atitinkamais atvejais tiesiogiai arba pasitelkdama Europos finansų įstaigas padeda valstybėms narėms sukurti finansavimo priemones ir ~~techninės pagalbos sistemas~~ ~~⇒~~ projektų rengimo pagalbos centrus nacionaliniu, regiono ar vietos lygmeniu ~~⇒~~, skirtas ~~⇒~~ investicijoms į ~~⇒~~ energijos vartojimo efektyvumą ~~⇒~~ didinti įvairiuose sektoriuose ~~⇒~~ ir ~~⇒~~ pagal 22 straipsnio 1 dalį ~~⇒~~ pažeidžiamiesiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms apsaugoti bei įgalinti, taip pat integruojant lygybės principą, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje ~~⇒~~.

⇒ 3. Valstybės narės patvirtina priemonės, kuriomis ~~...~~ ~~propaguojiama ir skatinama~~, kad finansų įstaigos plačiai ir nediskriminuodamos teiktų paskolas energijos vartojimo efektyvumui didinti, pavyzdžiui, žaliąsias hipotekos paskolas ir užtikrintas ar neužtikrintas žaliąsias paskolas, ir kad jos būtų matomos ir prieinamos vartotojams. ~~Atsižvelgdamos į pagal 8 dalį priimtas Komisijos gaires,~~ valstybės narės patvirtina priemonės, kuriomis sudaromos sąlygos įgyvendinti išsimokėjimo apmokant sąskaitas už komunalines paslaugas ir mokant mokesčius schemas. Valstybės narės ~~skatina~~ ⇒ užtikrina, kad ~~bankams ir kitoms finansų įstaigoms būtų teikiama informacija~~ ⊗ bankai ir kitos finansų įstaigos gautų informaciją ⊗ apie galimybes dalyvauti finansuojant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, be kita ko, kuriant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes ~~.~~ Valstybės narės skatina kurti investicijoms į energijos vartojimo efektyvumą skirtas paskolų garantijų priemones. ~~.~~

~~43.~~ Komisija sudaro palankesnes sąlygas kompetentingoms nacionalinėms ar regioninėms valdžios institucijoms ar įstaigoms keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, pavyzdžiui, rengiant metinius reguliavimo subjektų susitikimus, naudojant viešai prieinamas duomenų bazines, kuriose pateikiama informacija apie tai, kaip valstybės narės įgyvendina priemones, ir skirtingų šalių palyginimas.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 12 punktą
(pritaikytas)
⇒ naujas

~~53a.~~ Kad sutelktų privatų finansavimą energijos vartojimo efektyvumo priemonėms ir energetinėms renovacijoms, Komisija, laikydamosi Direktyvos 2010/31/ES, veda dialogą tiek su viešosiomis, tiek su privačiomis finansų įstaigomis, kad būtų nustatyti galimi veiksmai, kurių ji galėtų imtis.

~~63b.~~ ~~53a~~ dalyje nurodytus veiksmus sudaro ~~toliau išvardyti~~ ⊗ šie ⊗ elementai:

- a) kapitalo investicijų į energijos vartojimo efektyvumą sutelkimas, atsižvelgiant į sutaupyto energijos platesnio pobūdžio poveikį finansinės rizikos valdymui;

- b) geresnių energijos ir finansų sričių veiklos rezultatų duomenų užtikrinimas imantis šių veiksmų:
- i) toliau nagrinėti, kaip investicijos į energijos vartojimo efektyvumą padidina pagrindinio turto vertę;
  - ii) remti tyrimus, kuriais siekiama įvertinti investicijų į energijos vartojimo efektyvumą su energija nesusijusios naudos monetizavimą.

~~73e~~. Siekdamas sutelkti privatųjį finansavimą energijos vartojimo efektyvumo priemonėms ir energetinėms renovacijoms, įgyvendindamos šią direktyvą valstybės narės:

- a) apsversto būdus, kaip geriau pasinaudoti energijos vartojimo auditais pagal ~~11e~~ straipsnį siekiant paveikti sprendimų priėmimą;
- b) optimaliai naudojasi galimybėmis ir priemonėmis ⇒ , prieinamomis iš Sąjungos biudžeto ir ⇐ pasiūlytomis Pažangiojo išmaniųjų pastatų finansavimo iniciatyvoje ⇒ ir Komisijos komunikate „Renovacijos banga“ ⇐.

~~83d~~. Komisija ~~ne vėliau kaip 2020 m. sausio 1 d.~~ ⇒ iki 2024 m. gruodžio 31 d. ⇐ pateikia valstybėms narėms ⇒ ir rinkos dalyviams ⇐ rekomendacijas, kaip paskatinti privačiojo sektoriaus investicijas.

↴ naujas

Rekomendacijų tikslas – padėti valstybėms narėms ir rinkos dalyviams plėtoti ir įgyvendinti jų investicijas į energijos vartojimo efektyvumą pagal įvairias Sąjungos programas ir pasiūlyti tinkamus finansinius mechanizmus ir sprendimus, derinamus su dotacijomis, finansinėmis priemonėmis ir projektų rengimo pagalba, siekiant išplėsti esamas iniciatyvas ir panaudoti Sąjungos finansavimą kaip katalizatorių siekiant pritraukti ir paskatinti privatų finansavimą.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

⇒ Taryba

94. Valstybės narės gali įsteigti nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo fondą. Šio fondo tikslas – ⇒ įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemonės, ⇒ [...] ➡ padedančias valstybėms narėms užtikrinti 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo įnašus ir orientacines trajektorijas ➡, kai taikoma, įskaitant priemones pagal 8 straipsnio 3 dalį ir 33 straipsnį, pirmenybę teikiant pažeidžiamiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. ➡ Nacionalinis energijos vartojimo efektyvumo fondas gali būti finansuojamas pajamomis iš pastatų ir transporto sektoriams skirtų apyvartinių taršos leidimų aukcionų pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą. ⇐

105. Valstybės narės gali ⇒ leisti viešosioms įstaigoms įvykdyti ⇐ ~~numatyti, kad 65~~ straipsnio 1 dalyje nustatytus įpareigojimus ~~ai būtų vykdomi~~ į nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo fondą kasmet įmokant sumą, ⊗ lygiavertę ⊗ ~~lygią investicijoms~~, kurių reikia tiems įpareigojimams įvykdyti ⊗, sumai ⊗.

116. Valstybės narės gali nustatyti, kad įpareigotosios šalys galėtų įvykdyti 87 straipsnio 1 ⇐ ir 4 ⇐ dalyje nustatytus įpareigojimus kasmet įmokėdamos į nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo fondą sumą, lygią investicijoms, kurių reikia tiems įpareigojimams įvykdyti.

127. Valstybės narės savo pajamas, gautas iš metinių išmetamo dujų kiekio kvotų pagal Sprendimą Nr. 406/2009/EB, gali naudoti ~~novatoriškų finansavimo mechanizmų kūrimui, kad būtų pasiektas 5~~ ~~straipsnyje nurodyto pastatų energinio naudingumo didinimo tikslo įgyvendinimo praktinis poveikis~~ ⇒ novatoriškam energijos vartojimo efektyvumo didinimo finansavimui kurti ⇐.

Perskaičiavimo koeficientai ☒ ir pirminės energijos koeficientai ☒

1. Siekiant palyginti sutaupytos energijos kiekį ir perskaičiuoti jį palyginamais vienetais, taikomos¹
⇒ Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066¹ VI priede nustatytos apatinio šilumingumo
vertės ir 2 dalyje nustatyti pirminės energijos koeficientai ⇐ ~~IV priede nustatyti perskaičiavimo~~
~~koeficientai~~, nebent būtų pagrįsta taikyti kitokius ~~perskaičiavimo~~ ⇒ vertes ar ⇐ koeficientus.

↕ naujas

2. Jei sutaupytos energijos kiekis apskaičiuojamas kaip pirminė energija taikant galutinės energijos
suvartojimu grindžiamą metodą „iš apačios į viršų“, taikomas pirminės energijos koeficientas. 3.
Sutaupytos elektros energijos kiekiui (kWh) apskaičiuoti valstybės narės taiko koeficientą, kad
galėtų tiksliai apskaičiuoti sutaupytą pirminės energijos kiekį. Valstybės narės numatytąjį
koeficientą 2,1, išskyrus atvejus, kai jos, remdamosi pagrįstomis nacionalinėmis aplinkybėmis, savo
nuožiūra nustato kitokį koeficientą.

4. Sutaupytos kitų nešiklių energijos kiekiui (kWh) apskaičiuoti valstybės narės taiko koeficientą,
kad galėtų tiksliai apskaičiuoti sutaupytą pirminės energijos kiekį. 5. Kai vietoje šioje direktyvoje
nustatytos numatytosios vertės valstybės narės nustato savo koeficientą, jos jį nustato pagal skaidrią
metodiką, remdamosi nacionalinėmis aplinkybėmis, nuo kurių priklauso pirminės energijos
suvartojimas. Tos aplinkybės turi būti pagrįstos, patikrinamos ir grindžiamos objektyviais ir
nediskriminaciniais kriterijais.

---

¹ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 dėl išmetamų
šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos
Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos
reglamentas (ES) Nr. 601/2012 (OL L 334, 2018 12 31, p. 1–93).

5. Nustatydamos savo koeficientą valstybės narės atsižvelgia į savo energijos rūšių derinį, nurodytą jų atnaujintuose integruotuosiuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose ir paskesniuose integruotuosiuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktinuose Komisijai pagal Reglamentą (ES) 2018/1999. Jei nukrypsta nuo numatytosios vertės, valstybės narės praneša Komisijai taikomą koeficientą kartu su apskaičiavimo metodika ir pagrindžiamaisiais duomenimis savo atnaujintuose integruotuosiuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose ir paskesniuose integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose pagal Reglamentą (ES) 2018/1999.

6. Ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 25 d., o po to – kas ketverius metus, Komisija peržiūri nustatytąjį koeficientą remdamasi stebėjimų duomenimis. Ta peržiūra atliekama atsižvelgiant į jos poveikį kitiems Sąjungos teisės aktams, pavyzdžiui, Direktyvai 2009/125/EB ir Reglamentui (ES) 2017/1369.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

3043 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų dėl nacionalinių nuostatų, priimtų ~~pagal 7~~
~~11a straipsnius ir 18 straipsnio 3 dalį~~ ⇒ šią direktyvą ⇐, nesilaikymo ir imasi reikiamų priemonių
užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir
atgrasomos. Valstybės narės praneša Komisijai apie tas nuostatas ⇒ iki [perkėlimo į nacionalinę
teisę data] ⇐ ~~ne vėliau kaip 2014 m. birželio 5 d.~~ ir nedelsdamos praneša jai apie visus vėlesnius šių
nuostatų pakeitimus.

3122 straipsnis

Deleguotieji aktai

1. Komisijai pagal 3223 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, ~~kuriuos~~
~~peržiūrimos~~ ☒ dėl ☒ 2414 straipsnio 10 dalies antroje pastraipoje nurodytų ~~suderintųjų~~
naudingumo atskaitos verčių ☒ peržiūros ☒.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 13 punktas
(pritaikytas)
⇒ naujas

2. Komisijai pagal ~~3223~~ straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva iš dalies keičiama ⇒ arba papildoma ⇐ suderinant ~~I–V, VII–X ir XII~~ ⇔ II, III, V, VII–XI ir XIII ⇔ prieduose ⇒ ir 29 straipsnyje ⇐ nurodytas vertes, skaičiavimo metodus, pirminės energijos koeficient~~ų~~ ⇔ us ⇔ ir reikalavimus su technine pažanga.

↓ naujas

3. Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva iš dalies keičiama arba papildoma nuostatomis, pagal kurias, pasikonsultavus su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, nustatoma bendra Sąjungos teritorijoje esančių duomenų centrų tvarumo vertinimo sistema. Sistemoje nustatoma duomenų centrų darnumo rodiklių apibrėžtis ir pagal šios direktyvos 11 straipsnio 10 dalį apibrėžiamos mažiausios didelio energijos suvartojimo ribinės vertės ir nustatomi pagrindiniai rodikliai bei jų matavimo metodika.

↓ 2012/27/ES

~~3223~~ straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 14 punkto a
papunktis
⇒ naujas

2. ~~31²²~~ straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo ~~2018 m. gruodžio 24 d.~~ ⇒ [paskelbimo OL data] ⇐. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

↓ 2012/27/ES

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti ~~31²²~~ straipsnyje nurodytų įgaliojimų suteikimą. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 14 punkto b
papunktis

~~43^a~~. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹ nustatytais principais.

---

¹ ~~OL L 123, 2016 5 12, p. 1.~~

54. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

65. Pagal 3122 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuomet, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviems mėnesiamis.

~~3324~~ *straipsnis*

Peržiūra ir įgyvendinimo stebėseną

14a. Teikdama energetikos sąjungos būklės ataskaitą, Komisija praneša apie anglies dioksido rinkos veikimą pagal Reglamento (ES) 2018/1999 35 straipsnio 1 dalį ir 2 dalies c punktą, atsižvelgdama į šios direktyvos įgyvendinimo poveikį.

~~5. Komisija, pirmą kartą vertindama pirmąjį nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planą, o vėliau kas trejus metus peržiūri, ar tebėra poreikis numatyti galimybę taikyti 14 straipsnio 6 dalyje nustatytas išimtis. Jei atlikus peržiūrą nustatoma, kad bet kuris šių išimčių kriterijus nebegali būti pagrįstas atsižvelgiant į įrenginių, kuriems taikomos išimtis, šilumos apkrovos buvimą ir realias veikimo sąlygas, Komisija siūlo atitinkamas priemones.~~

↓ naujas

↻ Taryba

2. Iki 2025 m. spalio 31 d., o vėliau kas ketverius metus Komisija įvertina esamas priemones, kuriomis siekiama padidinti energijos vartojimo efektyvumą ir sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro šildymo ir vėsinimo sektoriuje. Vertinant atsižvelgiama į:

- a) energijos vartojimo efektyvumo ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo tendencijas šildymo ir vėsinimo sektoriuje, įskaitant centralizuotą šilumos ir vėsumos tiekimą;
- b) taikomų priemonių tarpusavio sąsajas;
- c) energijos vartojimo efektyvumo ir išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokyčius šildymo ir vėsinimo sektoriuje;
- d) esamą ir planuojamą nacionalinę ir ES energijos vartojimo efektyvumo politiką ir priemones bei šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo politiką ir priemones ir
- e) priemones, kurias valstybės narės nurodė savo išsamiuose vertinimuose pagal šios direktyvos 23 straipsnio 1 dalį ir apie kurias pranešė pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnio 1 dalį.

↻ [...] ↻ Vertinimas gali būti atliekamas kartu įgyvendinant ↻ priemones, skirtas užtikrinti, kad būtų pasiekti Sąjungos klimato ir energetikos politikos tikslai.

~~36.~~ Valstybės narės anksčiau nei kiekvienų metų balandžio 30 d., taikydamos ~~III~~ priede pateiktą metodiką, pateikia nacionalinės didelio ir mažo naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos ir šilumos statistinius duomenis, susijusius su bendra šilumos ir elektros gamyba. Jos taip pat teikia kogeneracijos būdu pagamintos šilumos ir elektros pajėgumų ir kogeneracijai skirto kuro, centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo energijos gamybos ir pajėgumų metinius statistinius duomenis, susijusius su bendrais šilumos ir elektros pajėgumais. Taikydamos ~~IIII~~ priede pateiktą metodiką, valstybės narės teikia statistinius duomenis apie pirminę energiją, sutaupytą taikant kogeneraciją.

~~7. Komisija ne vėliau kaip 2014 m. birželio 30 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą vertinimą prireikus kartu su pasiūlymais dėl tolesnių priemonių.~~

~~8. Komisija, atsižvelgdama į Direktyvoje 2004/18/EB išdėstytus reikalavimus, ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 5 d. įvertina, ar 6 straipsnis įgyvendinamas veiksmingai, ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Su ta ataskaita, jei tikslinga, pateikiami pasiūlymai dėl tolesnių priemonių.~~

~~9. Komisija ne vėliau kaip 2016 m. birželio 30 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia 7 straipsnio įgyvendinimo ataskaitą. Prireikus kartu su šia ataskaita pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama vieno ar daugiau iš šių tikslų:~~

- ~~a) pakeisti 7 straipsnio 1 dalyje nustatytą galutinę datą;~~
- ~~b) peržiūrėti 7 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse išdėstytus reikalavimus;~~
- ~~c) nustatyti papildomus bendrus reikalavimus, visų pirma susijusius su 7 straipsnio 7 dalyje nurodytais klausimais.~~

~~10. Komisija ne vėliau kaip 2018 m. birželio 30 d. įvertina valstybių narių pažangą šalinant 19 straipsnio 1 dalyje nurodytas reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis. Prireikus po šio įvertinimo pateikiami pasiūlymai dėl tolesnių priemonių.~~

↓ 2018/2002 1 straipsnio 15 punkto
b papunktis (pritaikytas)

~~12. Komisija ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d. įvertina mažų ir vidutinių įmonių apibrėžties įgyvendinimo veiksmingumą 8 straipsnio 4 dalies tikslais ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Kai tik ta ataskaita pateikiama, Komisija, jei tikslinga, priima pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.~~

~~413.~~ Komisija ne vėliau kaip 2021 m. sausio 1 d. įvertina energijos vartojimo efektyvumo potencialą energijos keitimo, transformacijos, perdavimo, transportavimo ir saugojimo srityse bei pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Su ta ataskaita, jei tikslinga, pateikiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

~~514.~~ ☒ Jei bus padaryta Direktyvos 2009/73/EB nuostatų dėl mažmeninės rinkos pakeitimų, ☒ Komisija ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d., ~~nebent iki to laiko pateikiamas pasiūlymas dėl~~ Direktyvos 2009/73/EB dėl dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių nuostatų, susijusių su mažmenine rinka, pakeitimo, atlieka įvertinimą ir Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą dėl nuostatų, susijusių su gamtinių dujų suvartojimo matavimo informacija, sąskaitose pateikiama informacija ir informacija apie suvartojimą, siekiant jas suderinti, kai tikslinga, su atitinkamomis Direktyvos (ES) ~~2009/72/EB~~ nuostatomis dėl elektros energijos, kad sustiprintų vartotojų apsaugą ir sudarytų sąlygas galutiniams vartotojams dažniau gauti aiškią ir naujausią informaciją apie jų suvartotą gamtinių dujų kiekį ir reguliuotą savo energijos suvartojimą. Kai tik ta ataskaita pateikiama, Komisija, ☒ kai ☒ ~~jei~~ tikslinga, priima pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 2 punktas
(pritaikytas)

~~64.~~ Ne vėliau kaip 2022 m. spalio 31 d. Komisija įvertina, ar Sąjunga pasiekė savo 2020 m. pagrindinius tikslus dėl energijos vartojimo efektyvumo.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 15 punkto b
papunktis
⇒ naujas

~~74.~~ Komisija ne vėliau kaip ~~2024~~ ⇒ 2027 ⇐ m. vasario 28 d., o vėliau – kas penkerius metus, įvertina šią direktyvą ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

Tas vertinimas apima:

~~a) — nagrinėjimą, ar reikia pritaikyti 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir alternatyvų požiūrį po 2030 m.;~~

~~a)~~ bendro šios direktyvos veiksmingumo ir būtinybės toliau koreguoti Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo politiką atsižvelgiant į 2015 m. Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos po 21-osios Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijos¹ tikslus, taip pat į ekonomikos ir inovacijų raidą, vertinimą;

---

¹ ~~OL L 282, 2016 10 19, p. 4.~~

- b) 4 straipsnio 1 dalyje nustatytus pagrindinius Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslus, siekiant tuos tikslus peržiūrėti ir padidinti, jei dėl ekonominių ar technologinių pokyčių labai sumažėtų išlaidos arba jei to prireiktų 2040 arba 2050 m. Sąjungos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslams pasiekti arba įvykdyti Sąjungos tarptautiniams įsipareigojimams mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro;
- c) vertinimą, ar valstybės narės dešimties metų laikotarpiu po 2030 m. ir toliau pagal 8 straipsnio pirmos pastraipos c punktą per metus sutaupo naują energijos kiekį;
- d) vertinimą, ar valstybės narės ir toliau užtikrina, kad pagal 6 straipsnio 1 dalį kasmet būtų renovuojama ne mažiau kaip 3 proc. bendro viešosioms įstaigoms priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų patalpų ploto, siekiant patikslinti tame straipsnyje nustatytą renovacijos normą;
- e) vertinimą, ar valstybės narės dešimties metų laikotarpiu po 2030 m. ir toliau pagal 8 straipsnio 3 dalį užtikrina, kad dalį energijos sutaupytų pažeidžiami vartotojai, energijos nepriteklių patiriantys žmonės ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės;
- f) vertinimą, ar valstybės narės ir toliau mažina galutinės energijos suvartojimą pagal 5 straipsnio 1 dalį.
-

Su ta ataskaita, jei tikslinga, pateikiami pasiūlymai dėl tolesnių priemonių.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

~~25~~ straipsnis

Interneto platforma

Komisija sukuria interneto platformą, siekdama skatinti praktinį šios direktyvos įgyvendinimą nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis. Naudojant tą platformą remiamas keitimasis praktikos pavyzdžiais, lyginamosiomis analizėmis, bendradarbiavimo kuriant tinklus veikla, taip pat inovacinė praktika.

~~3426~~ straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

~~3528~~ straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad ~~šios direktyvos~~ ☒ [...] straipsnių ir [...] priedų ☒ [straipsniai ir priedai, kurie, palyginti su panaikinama direktyva, buvo iš esmės pakeisti] būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo ☐ [...] ☐ ~~2014 m. birželio 5 d.~~

~~Nepaisant pirmos pastraipos, valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 4 straipsnio, 1 dalies pirmos pastraipos, 5 straipsnio 5 dalies, 5 straipsnio 6 dalies, 7 straipsnio 9 dalies paskutinės pastraipos, 14 straipsnio 6 dalies, 19 straipsnio 2 dalies, 24 straipsnio 1 dalies bei 24 straipsnio 2 dalies ir V priedo 4 punkto būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo juose nurodytų datų.~~

Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų ~~nuostatų~~ ☒ priemonių ☒ tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas ☒ priemones ☒ ~~nuostatas~~, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. ☒ Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. ☒ Nuorodos darymo tvarką ☒ ir minėto teiginio formuluotę ☒ nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

~~3627~~ straipsnis

~~Pakeitimai ir panaikinimas~~

~~1. Direktyva 2006/32/EB ☒ 2012/27/ES , su pakeitimais, padarytais XV priedo A dalyje nurodytais aktais, ☒ panaikinama nuo ☐ [...] ☐ [kita diena po 35 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos datos] 2014 m. birželio 5 d., išskyrus jos 4 straipsnio 1–4 dalis ir I, III ir IV priedus, nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su jos ☒ XV priedo B dalyje nustatytais direktyvų ☒ perkėlimo į nacionalinę teisę terminu ☒ terminais ☒. Direktyvos 2006/32/EB 4 straipsnio 1–4 dalys ir I, III ir IV priedai panaikinami nuo 2017 m. sausio 1 d.~~

~~Direktyva 2004/8/EB panaikinama nuo 2014 m. birželio 5 d., nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su jos perkėlimo į nacionalinę teisę terminu.~~

Nuorodos į ~~☒~~ panaikintą ~~☒~~ direktyvas ~~2006/32/EB ir 2004/8/EB~~ laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir aiškinamos pagal ~~XVI~~~~XV~~ priede pateiktą atitikties lentelę.

~~2. Direktyvos 2010/30/ES 9 straipsnio 1 ir 2 dalys išbraukiamos nuo 2014 m. birželio 5 d.~~

~~3. Direktyva 2009/125/EB iš dalies keičiama taip:~~

~~1) įterpiama ši konstatuojamoji dalis:~~

~~„(35a) 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo¹ reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų energinio naudingumo reikalavimus pastatų dalims, kurios sudaro pastato atitvarų dalį, ir esamuose pastatuose įrengtų techninių pastato sistemų bendro energinio naudingumo, jų tinkamo įrengimo ir tinkamų jų parametrų bei nustatymų parinkimo ir jų kontrolės sistemos reikalavimus. Tai, kad tam tikrais atvejais šie reikalavimai gali riboti su energija susijusių gaminių, kurie atitinka šios direktyvos ir jos įgyvendinimo priemonių reikalavimus, įrengimą, suderinama su šios direktyvos tikslais, jei dėl tokių reikalavimų nėra nepagrįstai sudaromos kliūtys rinkoje.~~

~~2) 6 straipsnio 1 dalies pabaigoje įrašomas šis sakinys:~~

~~„Tai nedaro poveikio pagal Direktyvos 2010/31/ES 4 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnį valstybių narių nustatytiems energinio naudingumo reikalavimams ir sistemų reikalavimams.“~~

---

¹ ~~OL L 153, 2010 6 18, p. 13.~~

3729 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

☒ [...] straipsniai ir [...] priedai [straipsniai ir priedai, kurie nepakeisti, palyginti su panaikinta direktyva], taikomi nuo [...] [diena po 35 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos datos].

☒

3830 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

↓ naujas

I PRIEDAS

**NACIONALINIAI ĮNAŠAI Į SAJUNGOS 2030 M. GALUTINĖS IR (ARBA) PIRMINĖS
ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO TIKSLUS**

1. Nacionalinių įnašų lygis skaičiuojamas pagal orientacinę formulę:

$$FEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target)FEC_{B_{2030}}$$

$$PEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target)PEC_{B_{2030}}$$

Čia C_{EU} – pataisos koeficientas, $Target$ – nacionalinio užmojo lygis, $FEC_{B_{2030}}$ $PEC_{B_{2030}}$ – 2020 m. atskaitos scenarijus, kuriuo grindžiami 2030 m. tikslai.

2. Toliau pateiktoje orientacinėje formulėje naudojami 4 straipsnio 2 dalies d punkto i–iv papunkčiuose išvardytus veiksniai atspindintys kriterijai; pagal kiekvieną tų kriterijų nustatomas nacionalinio užmojo lygis ($Target$) procentais ir kiekvienam iš jų formulėje priskiriamas tas pats svorinis daugiklis (0,25):

a) sutartinis įnašas („ F_{flat} “);

b) nuo BVP vienam gyventojui priklausantis įnašas („ F_{wealth} “);

c) nuo energijos vartojimo intensyvumo priklausantis įnašas („ $F_{intensity}$ “);

d) ekonomiškai efektyvaus energijos taupymo potencialo įnašas („ $F_{potential}$ “).

3. F_{flat} atitinka Sąjungos 2030 m. tikslą, į kurį įtrauktos papildomos pastangos, būtinos norint pasiekti Sąjungos FEC ir PEC energijos vartojimo efektyvumo tikslus, palyginti su 2020 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. projekcijomis.

4. F_{wealth} apskaičiuojamas kiekvienai valstybei narei remiantis jos trejų metų (2017–2019) Eurostato pateikto BVP vienam gyventojui indekso vidurkio santykiu su to paties laikotarpio Sąjungos vidurkiu, išreikštu perkamosios galios paritetais (PPP).
5. $F_{\text{intensity}}$ apskaičiuojamas kiekvienai valstybei narei remiantis jos trejų metų (2017–2019) vidutiniu galutinės energijos suvartojimo intensyvumo (FEC arba PEC tikrajam BVP, išreikštam PPP) indeksu, palyginti su Sąjungos to paties laikotarpio vidurkiu.
6. $F_{\text{potential}}$ apskaičiuojamas kiekvienai valstybei narei remiantis galutine arba pirmine sutaupyta energija pagal 2030 m. PRIMES MIX 55 proc. scenarijų. Sutaupytas kiekis išreiškiamas 2020 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. projekcijų atžvilgiu.
7. Kiekvienam 2 punkto a–d papunkčiuose nurodytam kriterijui taikomos apatinė ir viršutinė ribos. Kiekvieno veiksnio užmojo lygis ribojamas 50 proc. ir 150 proc. to veiksnio Sąjungos vidutinio užmojo lygio.
8. Veiksniai skaičiuojami pagal Eurostato duomenis, nebent nurodyta kitaip.
9. F_{total} apskaičiuojamas kaip svorinė visų keturių veiksnių (F_{flat} , F_{wealth} , $F_{\text{intensity}}$ ir $F_{\text{potential}}$) suma. Tuomet tikslas apskaičiuojamas bendrą veiksnį F_{total} padauginant iš ES tikslo.
10. Visoms valstybėms narėms pritaikomas pirminės ir galutinės energijos pataisos koeficientas C_{EU} , siekiant visų nacionalinių įnašų sumą sukalibruoti su Sąjungos 2030 m. pirminės ir galutinės energijos suvartojimo tikslais. Visoms valstybėms narėms koeficientas C_{EU} yra tas pats.

III PRIEDAS

BENDRIEJI KOGENERACIJOS BŪDU PAGAMINTOS ELEKTROS ENERGIJOS KIEKIO APSKAIČIAVIMO PRINCIPAI

I dalis

Bendrieji principai

Kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekiui apskaičiuoti naudojamose vertės nustatomos remiantis planuojamu arba faktiniu įrenginio darbu veikimu įprastomis eksploataavimo sąlygomis. Labai mažos galios kogeneracijos įrenginiais pagamintos elektros kiekį galima apskaičiuoti remiantis patvirtintomis vertėmis.

- a) Laikoma, kad kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis lygus to įrenginio bendram metiniam pagamintos elektros energijos kiekiui, matuojant ties pagrindinių generatorių gnybtais Σ , jei tenkinamos šios sąlygos Σ :
- i) II dalyje nurodytų b, d, e, f, g ir h tipų kogeneracijos įrenginių, kurių bendras metinis naudingumas, nustatytas valstybių narių, yra bent 75 %;
  - ii) II dalyje nurodytų a ir c tipų kogeneracijos įrenginių, kurių bendras metinis naudingumas, nustatytas valstybių narių, yra bent 80 %.

b) Kai kogeneracijos įrenginių bendras metinis naudingumas yra mažesnis už a punkto i papunktyje nurodytą vertę (II dalyje nurodyti b, d, e, f, g ir h tipų kogeneracijos įrenginiai) arba kai jų bendras metinis naudingumas yra mažesnis už a punkto ii papunktyje nurodytą vertę (II dalyje nurodyti a ir c tipų kogeneracijos įrenginiai), ~~kogeneracijai~~ ☒ kogeneracijos būdu pagamintai elektros energijai ☒ apskaičiuoti naudojama ši formulė:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} \cdot C$$

kur:

E_{CHP} – tai kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis;

C – tai elektros ir šilumos santykis;

H_{CHP} – kogeneracijos būdu pagamintos naudingosios šilumos kiekis (šiuo tikslu apskaičiuojamas iš bendro pagamintos šilumos kiekio atėmus šilumą, pagamintą atskiruose katiluose arba naudojant garų nuėmimą iš garų generatoriaus prieš jiems patenkant į turbiną).

Kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekio apskaičiavimas turi būti pagrįstas faktiniu elektros energijos ir šilumos santykiu. Kai kogeneracijos įrenginio faktinis elektros energijos ir šilumos santykis nežinomas, II dalyje nurodytais a, b, c, d ir e tipų įrenginiais pagamintos elektros energijos kiekiui apskaičiuoti (ypač statistiniais tikslais) galima naudoti šias nustatytąsias vertes, jei apskaičiuotas kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis yra mažesnis už to įrenginio bendrą pagamintą elektros energijos kiekį arba yra jai lygus:

Įrenginio tipas	Nustatytasis elektros energijos ir šilumos santykis, C
Kombinuotojo ciklo dujų turbina su šilumos panaudojimu	0,95
Priešslėginė garų turbina	0,45
Kondensacinė garų išgavimo turbina	0,45
Dujų turbina su šilumos panaudojimu	0,55
Vidaus degimo variklis	0,75

Jei valstybės narės nustato II dalyje nurodytų f, g, h, i, j ir k tipų įrenginių elektros ir šilumos santykio nustatytąsias vertes, šios nustatytosios vertės paskelbiamos ir apie jas pranešama Komisijai.

- c) Kai kogeneracijos proceso metu sunaudojamo kuro energetinės vertės dalis susigražinama cheminių medžiagų pavidalu ir perdirbama, prieš apskaičiuojant a ir b punktuose nurodytą bendrą naudingumą tą dalį galima atimti iš sunaudojamo kuro kiekio.
- d) Valstybės narės gali nustatyti, kad elektros energijos ir šilumos santykis – tai elektros energijos ir naudingosios šilumos santykis, kai tas įrenginys veikia mažesnio pajėgumo kogeneracijos režimu, remiantis konkrečiais įrenginio darbiniais duomenimis.
- e) Apskaičiavimams pagal a ir b punktus valstybės narės gali taikyti kitus nei vieną metų ataskaitinius laikotarpius.

II dalis

Kogeneracijos technologijos, kurioms taikoma ši direktyva

- a) Kombinuotojo ciklo dujų turbina su šilumos panaudojimu
- b) Priešslėginė garų turbina
- c) Kondensacinė garų išgavimo turbina
- d) Dujų turbina su šilumos panaudojimu
- e) Vidaus degimo variklis
- f) Mikroturbinos
- g) Stirlingo varikliai

- h) Kuro elementai
- i) Garo varikliai
- j) Organiniai Rankine'o ciklai
- k) Kito tipo technologijos ar jų deriniai, kuriems taikoma 2 straipsnio ~~32~~ 30 punkte pateikta apibrėžtis.

Igyvendindamos ir taikydamos bendruosius kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekio apskaičiavimo principus, valstybės narės vadovaujasi ~~2008 m. lapkričio 19 d. Komisijos sprendime 2008/952/EB¹, kuriuo nustatomos išsamios rekomendacijos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/8/EB II priedui įgyvendinti ir taikyti,~~ nustatytomis išsamiomis rekomendacijomis.

---

¹ 2008 m. lapkričio 19 d. Komisijos sprendimas 2008/952/EB, kuriuo nustatomos išsamios rekomendacijos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/8/EB II priedui įgyvendinti ir taikyti (OL L 338, 2008 12 17, p. 55).

III~~II~~ PRIEDAS

KOGENERACIJOS PROCESO NAUDINGUMO NUSTATYMO METODIKA

Kogeneracijos naudingumui ir sutaupytos pirminės energijos kiekiui apskaičiuoti naudojamos vertės nustatomos remiantis planuojamu arba faktiniu įrenginio veikimu įprastomis eksploataavimo sąlygomis.

a) Didelio naudingumo kogeneracija

Šios direktyvos įgyvendinimo tikslais didelio naudingumo kogeneracija turi atitikti šiuos kriterijus:

- = kogeneracijos įrenginiuose vykdant kogeneracijos gamybą, apskaičiuojant pagal b punktą, sutaupoma bent 10 % pirminės energijos, palyginti su atskirosios šilumos ir elektros energijos gamybos atskaitos vertėmis;22
- gamyba mažos galios ir labai mažos galios kogeneracijos įrenginiuose, kuriuos naudojant taupoma pirminė energija, gali būti priskiriama didelio naudingumo kogeneracijai;22

↓ naujas

↻ Taryba

- ↻ kogeneracijos įrenginių, kurie yra pastatyti arba iš esmės atnaujinti po šio priedo perkėlimo į nacionalinę teisę, atveju ↻ iš kogeneracijos įrenginių, kuriuose deginamas iškastinis kuras, tiesiogiai išmetama mažiau nei 270 g CO₂ pagaminant 1 kWh bendros energijos (įskaitant šildymo ir vėsinimo, elektros ir mechaninę energiją);

– kai kogeneracijos įrenginys pastatomas arba iš esmės atnaujinamas, valstybės narės užtikrina, kad esamuose šilumos šaltiniuose iškastinio kuro, išskyrus gamtines dujas, suvartojimas nepadidėtų, palyginti su trejų prieš rekonstrukciją metų vidutiniu metiniu veikiant visu pajėgumu suvartotu kiekiu, ir kad tos sistemos visuose naujuose šilumos šaltiniuose nebūtų naudojamas iškastinis kuras, išskyrus gamtines dujas.

↓ 2012/27/ES

b) Sutaupytos pirminės energijos kiekio apskaičiavimas

Vykdamas kogeneracijos gamybą sutaupyta pirminės energijos kiekis, kaip apibrėžta III priede, apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH_{\eta}}{RefH_{\eta}} + \frac{CHPE_{\eta}}{RefE_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

kur:

PES – sutaupyta pirminės energijos kiekis;

CHP H_{η} – kogeneracijos gamybos šiluminis naudingumas, apibrėžtas kaip pagamintos naudingosios šilumos kiekis per metus, padalytas iš kuro kiekio, sunaudoto visai naudingajai šilumai ir elektros energijai pagaminti kogeneracijos būdu;

Ref H_{η} – atskirosios šilumos gamybos naudingumo atskaitos vertė;

CHP E_{η} – kogeneracijos gamybos elektros naudingumas, apibrėžtas kaip per metus kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis, padalytas iš kuro kiekio, sunaudoto visai naudingajai šilumai ir elektros energijai pagaminti kogeneracijos būdu. Kai kogeneracijos įrenginyje gaminama mechaninė energija, per metus kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis gali būti padidinamas pridėdant papildomą elementą, kuris atitinka elektros energijos kiekį, lygiavertį mechaninės energijos kiekiui. Šis papildomas elementas nesuteikia teisės išduoti kilmės garantijų pagal ~~2414~~ straipsnio 10 dalį.

Ref E_{η} – atskirosios elektros energijos gamybos naudingumo atskaitos vertė.

c) Sutaupytos energijos kiekio apskaičiavimas taikant alternatyvią apskaičiavimo metodiką

Valstybės narės gali apskaičiuoti pirminės energijos, sutaupytos gaminant šilumos, elektros ir mechaninę energiją, kiekį, kaip nurodyta toliau, netaikydamos ~~III~~ priedo to paties proceso šilumai ir elektros energijai, pagamintai ne kogeneracijos būdu, atimti. Ši gamyba gali būti laikoma didelio naudingumo kogeneracija, jei ji atitinka šio priedo a punkte nustatytus naudingumo kriterijus ir jei didesnis kaip 25 MW elektrinės galios kogeneracijos įrenginių bendras naudingumas yra didesnis kaip 70 %. Tačiau šios gamybos metu kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis, nurodomas išduodant kilmės garantiją ir statistikos tikslais nustatomas pagal ~~III~~ priedą.

Jei su procesu susijusios sutaupytos pirminės energijos kiekis apskaičiuojamas taikant pirmiau nurodytą alternatyvią apskaičiavimo metodiką, sutaupytos pirminės energijos kiekiui apskaičiuoti naudojama šio priedo b punkte pateikta formulė „CHP H_{η} “ pakeičiant „ H_{η} “, o „CHP E_{η} “ pakeičiant „ E_{η} “, kur:

H_{η} – proceso šiluminis naudingumas, apibrėžtas kaip per metus pagamintos šilumos kiekis, padalytas iš kuro kiekio, sunaudoto visai pagamintai šilumai ir elektros energijai pagaminti;

E_{η} – proceso elektros naudingumas, apibrėžtas kaip per metus pagamintos elektros energijos kiekis, padalytas iš kuro kiekio, sunaudoto visai pagamintai šilumai ir elektros energijai pagaminti. Kai kogeneracijos įrenginyje gaminama mechaninė energija, per metus kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis gali būti padidinamas pridedant papildomą elementą, kuris atitinka elektros energijos kiekį, lygiavertį mechaninės energijos kiekiui. Šis papildomas elementas nesuteiks teisės išduoti kilmės garantijų pagal ~~2414~~ straipsnio 10 dalį.

d) Apskaičiavimams pagal šio priedo b ir c punktus valstybės narės gali taikyti kitus nei vienų metų ataskaitinius laikotarpius.

e) Labai mažos galios kogeneracijos įrenginių sutaupyta pirminės energijos kiekio apskaičiavimas gali būti atliekamas remiantis patvirtintais duomenimis.

f) Atskirosios šilumos ir elektros energijos gamybos naudingumo atskaitos vertės

Suderintąsias naudingumo atskaitos vertes sudaro pagal atitinkamus veiksnius diferencijuotų verčių sistema, įskaitant pagaminimo metus ir kuro rūšis; jos turi remtis tinkamai dokumentais pagrįsta analize, be kita ko, atsižvelgiant į darbinio naudojimo duomenis realiomis sąlygomis, kuro rūšių derinį ir klimato sąlygas, taip pat taikomas kogeneracijos technologijas.

Taikant b punkte pateiktą formulę, atskirosios šilumos ir elektros energijos gamybos naudingumo atskaitos vertėmis nustatomas atskirosios šilumos ir elektros energijos gamybos, kurią siekiama pakeisti kogeneracija, darbinis naudingumas.

Naudingumo atskaitos vertės apskaičiuojamos pagal šiuos principus:

- ~~i)1.~~ ~~n~~Nustatant kogeneracijos įrenginių naudingumo atskaitos vertes, su atskirąja elektros energijos gamyba lyginama pagal tų pačių kuro rūšių palyginimo principą;2
- ~~ii)2.~~ ~~k~~Kiekvienas kogeneracijos įrenginys lyginamas su to kogeneracijos įrenginio pagaminimo metais rinkoje siūloma geriausia ir labiausiai ekonomiškai pagrįsta atskirosios šilumos ir elektros energijos gamybos technologija;3
- ~~iii)3.~~ ~~s~~Senesnių kaip 10 metų kogeneracijos įrenginių naudingumo atskaitos vertės nustatomos pagal 10 metų senumo įrenginių atskaitos vertes;4
- ~~iv)4.~~ ~~a~~Atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos naudingumo atskaitos vertės parodo valstybių narių klimato skirtumus.

IV~~II~~ PRIEDAS

ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO REIKALAVIMAI, TAIKOMI ~~☒~~ VYKDANT VIEŠUOSIUS PIRKIMUS ~~☒~~ PRODUKTUS, PASLAUGAS IR PASTATUS PERKANTIEMS CENTRINĖS VALDŽIOS SUBJEKTAMS

⇒ Vykdydami viešojo pirkimo sutarčių ir koncesijų skyrimo procedūras, perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai, kurie perka ~~☐~~ produktus, paslaugas, ~~ar~~ pastatus ⇒ ir darbus ~~☐~~ perkantys centrinės valdžios subjektai, kiek įmanomatai suderinama su ekonominiu efektyvumu, ekonominiu pagrįstumu, didesniu tvarumu, techniniu tinkamumu, taip pat pakankama konkurencija:

- a) jei produktui taikomas deleguotasis aktas, priimtas pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 Direktyvą 2010/30/ES, arba susijusi Komisijos įgyvendinimo direktyva, perka tik tokius produktus, kurie atitinka priskyrimo aukščiausiai galimai energijos vartojimo efektyvumo klasei kriterijų, atsižvelgiant į būtinybę užtikrinti pakankamą konkurenciją ⇒ to reglamento 7 straipsnio 2 dalyje nustatytą kriterijų ~~☐~~;
- b) kai produktui, kuriam netaikomas a punktas, taikoma Direktyvoje 2009/125/EB numatyta įgyvendinimo priemonė, priimta jau įsigaliojus šiai direktyvai, perka tik produktus, kurie atitinka toje įgyvendinimo priemonėje nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus;

e) ~~perka biuro įrangos produktus, kuriems taikomas 2006 m. gruodžio 18 d. Tarybos sprendimas 2006/1005/EB dėl Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės ir Europos bendrijos susitarimo dėl raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo programų suderinimo sudarymo¹, ir kurie atitinka ne mažiau griežtus energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus nei išvardytieji prie minėto sprendimo pridėto susitarimo Priede;~~

↓ naujas

→ Taryba

c) kai produktui arba paslaugai taikomi Sąjungos žaliojo viešojo pirkimo kriterijai → arba esami lygiaverčiai nacionaliniai kriterijai ☹ , aktualūs produkto arba paslaugos energijos vartojimo efektyvumui, įskaitant, be kita ko, duomenų → centrus ☹ , serverių → patalpas ☹ ir debesijos → paslaugas ☹ → [...] ☹ , → [...] ☹ kelių apšvietimo → įrangą ☹ ir → šviesoforus ☹ → [...] ☹ , → kompiuterius, monitorius, planšetinius kompiuterius ☹ ir → išmaniuosius telefonus ☹ → [...] ☹ , deda visas pastangas pirkti tik produktus ir paslaugas, kurie atitinka bent nustatytas atitinkamų Sąjungos žaliojo viešojo pirkimo kriterijų pagrindinių kriterijų → arba esamų lygiaverčių nacionalinių kriterijų ☹ lygio technines specifikacijas;

---

¹ ~~OL L 381, 2006 12 28, p. 24.~~

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

⇒ Taryba

- d) perka tik padangas, kurios atitinka aukščiausios ~~kuro~~ degalų ir (arba) energijos vartojimo efektyvumo klasės kriterijų, kaip apibrėžta ~~2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1222/2009 dėl padangų ženklavimo atsižvelgiant į degalų naudojimo efektyvumą ir kitus esminius parametrus¹~~ Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/740². Šiuo reikalavimu viešosioms organizacijoms nėra draudžiama pirkti aukščiausios sukibimo su šlapia danga klasės arba išorinio riedėjimo triukšmo klasės padangų, jei tai pagrįsta dėl saugos ar visuomenės sveikatos priežasčių;
- e) konkurso dėl paslaugų sutarčių dokumentuose reikalauja, kad atitinkamoms paslaugoms teikti paslaugų teikėjai naudotų tik tuos produktus, kurie atitinka a , b ⇒ ir d punktuose nurodytus reikalavimus. Šis reikalavimas taikomas tik naujiems produktams, kuriuos paslaugų teikėjai perka iš dalies arba tik dėl to, kad galėtų teikti atitinkamas paslaugas;
- f) perka tik tuos pastatus arba sudaro naujas nuomos sutartis tik dėl tų pastatų, kurie atitinka [...]   energijos beveik nevartojančio pastato lygį, nedarant poveikio šios   [...] ⇒ direktyvos [...] 6 straipsniui [...] 5 straipsnio 1 dalyje , išskyrus tuos atvejus, kai bent pirkimo tikslas yra:

¹ ~~OL L 342, 2009 12 22, p. 46.~~

² 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/740 dėl padangų ženklavimo pagal degalų naudojimo efektyvumą ir kitus parametrus, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1369 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1222/2009 (OL L 177, 2020 6 5, p. 1).

- i) atlikti esminę renovaciją ar nugriauti;
- ii) viešųjų organizacijų atveju – pastatą perparduoti nenaudojant jo viešosios organizacijos reikmėms; arba
- iii) jį išsaugoti kaip pastatą, oficialiai saugomą kaip tam tikros aplinkos dalį arba dėl jo ypatingos architektūrinės ar istorinės vertės.

Kaip šių reikalavimų laikomasi, tikrinama pagal Direktyvos 2010/31/ES 11 straipsnyje nurodytus energinio naudingumo sertifikatus.

~~IV PRIEDAS~~

~~GALUTINIAM VARTOJIMUI PASIRINKTO KURO ENERGETINĖ VERTĖ
(PERSKAIČIAVIMO~~

~~LENTELĖ)~~

~~Energijos produktas~~	~~kJ (žemutinė kuro degimo šiluma)~~	~~kgne (žemutinė kuro degimo šiluma)~~	~~kWh (žemutinė kuro degimo šiluma)~~
~~1 kg kokso~~	~~28 500~~	~~0,676~~	~~7 917~~
~~1 kg akmens anglių~~	~~17 200 30 700~~	~~0,411 0,733~~	~~4,778 8,528~~
~~1 kg rusvųjų anglių briketų~~	~~20 000~~	~~0,478~~	~~5 556~~
~~1 kg juodojo lignito~~	~~10 500 21 000~~	~~0,251 0,502~~	~~2,917 5,833~~
~~1 kg rusvųjų anglių~~	~~5 600 10 500~~	~~0,134 0,251~~	~~1,556 2,917~~
~~1 kg skalūnų alyvos~~	~~8 000 9 000~~	~~0,191 0,215~~	~~2,222 2,500~~
~~1 kg durpių~~	~~7 800 13 800~~	~~0,186 0,330~~	~~2,167 3,833~~
~~1 kg durpių briketų~~	~~16 000 16 800~~	~~0,382 0,401~~	~~4,444 4,667~~
~~1 kg sunkiojo dyzelinio kuro (mazuto)~~	~~40 000~~	~~0,955~~	~~11 111~~
~~1 kg dyzelinio krosnių kuro~~	~~42 300~~	~~1,010~~	~~11 750~~
~~1 kg automobilinio benzino (benzino)~~	~~44 000~~	~~1,051~~	~~12 222~~

~~1 kg parafino~~	~~40 000~~	~~0 955~~	~~11 111~~
~~1 kg suskystintų naftos dujų~~	~~46 000~~	~~1 099~~	~~12 778~~
~~1 kg gamtinių dujų (A)~~	~~47 200~~	~~1 126~~	~~13,10~~
~~1 kg suskystintų gamtinių dujų~~	~~45 190~~	~~1 079~~	~~12 553~~
~~1 kg malkų (25 % drėgnumo) (A)~~	~~13 800~~	~~0 330~~	~~3 833~~
~~1 kg pjuvenų granulių / medienos briketų~~	~~16 800~~	~~0 401~~	~~4 667~~
~~1 kg atliekų~~	~~7 400~~ ~~10 700~~	~~0,177~~ ~~0,256~~	~~2,056~~ ~~2,972~~
~~1 MJ gautos šilumos~~	~~1 000~~	~~0 024~~	~~0 278~~
~~1 kWh elektros energijos~~	~~3 600~~	~~0 086~~	~~1 (A)~~
~~1. Šaltinis: Eurostatas.~~			

~~(A) Valstybės narės gali taikyti kitokius perskaičiavimo koeficientus, jei gali juos pagrįsti.~~

~~(A) 93 % metano.~~

~~(c) Taikytina, jei sutaupytos energijos kiekis apskaičiuojamas kaip pirminė energija, taikant metodą „iš apačios į viršų“, pagrįstą galutiniu energijos suvartojimu. Sutaupytos elektros energijos kiekiui, išreikštam kWh, apskaičiuoti valstybės narės taiko koeficientą, nustatytą taikant skaidrią metodiką, remiantis nacionalinėmis aplinkybėmis, turinčiomis poveikio pirminės energijos suvartojimui, kad būtų užtikrintas tikslus realiai sutaupyto kiekio apskaičiavimas. Tos aplinkybės turi būti pagrįstos, patikrinamos ir paremtos objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais. Sutaupytam elektros energijos kiekiui, išreikštam kWh, apskaičiuoti valstybės narės gali taikyti nustatytąjį koeficientą 2,1 arba pasinaudoti teise nustatyti kitokį koeficientą, jei jos gali jį pagrįsti. Tai darydamos valstybės narės atsižvelgia į savo energijos rūšių derinį, nurodytą jų integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktinuose Komisijai pagal Reglamentą (ES) 2018/1999. Ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 25 d., o po to kas ketverius metus, Komisija peržiūri nustatytąjį koeficientą remdamasi stebėjimų duomenimis. Atliekant tą peržiūrą atsižvelgiama į jo poveikį kitiems Sąjungos teisės aktams, pavyzdžiui, Direktyvai 2009/125/EB ir 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2017/1369, kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo sistema ir panaikinama Direktyva 2010/30/ES (OL L 198, 2017 7 28, p. 1).~~

~~(c) Taikytina, jei sutaupytos energijos kiekis apskaičiuojamas kaip pirminė energija, taikant metodą „iš apačios į viršų“, pagrįstą galutiniu energijos suvartojimu. Sutaupytam elektros energijos kiekiui, išreikštam kWh, apskaičiuoti valstybės narės gali taikyti nustatytąjį koeficientą 2,5. Valstybės narės gali taikyti kitokį koeficientą, jei jos gali jį pagrįsti.~~

~~_____~~

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir
priedo 2 punktas
⇒ Taryba

V PRIEDAS

7, 7A IR 7B STRAIPSNIUOSE IR 20 STRAIPSNIO 6 DALYJE, 8, 9 IR 10 STRAIPSNIUOSE IR 28 STRAIPSNIO

11 DALYJE NURODYTŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO ĮPAREIGOJIMŲ SISTEMŲ ARBA KITŲ POLITIKOS PRIEMONIŲ POVEIKIO APSKAIČIAVIMO BENDRIEJI METODAI IR PRINCIPAI

1. Energijos, sutaupyto taikant kitas nei apmokestinimo priemonės, kiekio apskaičiavimo taikant 7, 7a ir 7b straipsniuose ir 20 straipsnio 6 dalį, 8, 9 ir 10 straipsnius ir 28 straipsnio 11 dalį metodai.

Įpareigosios, dalyvaujančiosios ar įgaliotosios šalys arba įgyvendinančiosios valdžios institucijos, apskaičiuodamos sutaupyto energijos kiekį, gali taikyti toliau nurodytus metodus:

- a) numanoma sutaupyto kiekio nustatymą, atsižvelgdamos į nepriklausomai stebėto ankstesnio energijos vartojimo efektyvumo padidinimo panašiuose įrenginiuose rezultatus. Bendrai šis metodas vadinamas *ex ante*;
- b) sutaupyto kiekio išmatavimą, pagal kurį dėl įdiegtos priemonės ar priemonių rinkinio sutaupyto energijos kiekis nustatomas užregistravus faktinį energijos suvartojimo sumažėjimą, tinkamai atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip papildomumas, ploto naudojimas, gamybos lygiai ir klimatinės sąlygos, kurie gali turėti įtakos suvartojimui. Bendrai šis metodas vadinamas *ex post*;
- c) sutaupyto kiekio moduliavimą, pagal kurį naudojamos inžinerinės sutaupyto energijos sąmatos. Šis metodas gali būti taikomas tik tada, kai sunku arba neproporcingai brangu nustatyti patikimus išmatuotus konkretaus įrenginio duomenis, pvz., keičiant kompresorių ar elektros variklį, kuris suvartoja kitokį kWh kiekį nei tas, kurio sutaupyto kiekio duomenys buvo nepriklausomai nustatyti, arba kai, vadovaudamiesi nacionaliniu lygmeniu nustatytais metodikomis ir kriterijais, tas sąmatas sudaro kvalifikuoti arba akredituoti ekspertai, kurie yra nepriklausomi nuo atitinkamų įpareigotųjų, dalyvaujančiųjų ar įgaliotųjų šalių;

➡ d) 8 straipsnio 3 dalies tikslu apskaičiuodamos sutaupyta energiją, kuri gali būti įskaičiuota siekiant įvykdyti 8 straipsnio 3 dalyje nustatytą įpareigojimą, valstybės narės gali įvertinti pažeidžiamų vartotojų, energijos nepriteklių patiriančių žmonių, finansiškai silpnų namų ūkių arba, kai taikytina, socialiniame būste gyvenančių asmenų sutaupomą energiją, remdamosi inžinerinėmis sąmatomis, naudodamos standartizuotas ploto naudojimo ir šiluminio komforto sąlygas ar parametrus, pavyzdžiui, nacionaliniuose pastatų teisės aktuose nustatytus parametrus. Valstybės narės turėtų pranešti Komisijai apie tai, kaip atsižvelgia į komforto elementą imdamosi veiksmų pastatų srityje, ir kartu pateikti savo skaičiavimo metodikos paaiškinimus; ➡

➡ e) ➡ ➡ [...] ➡ sutaupyto kiekio įvertinimą atliekant apklausą, kurios metu nustatoma vartotojų reakcija į rekomendacijas, informavimo kampanijas, ženklinimo ar sertifikavimo sistemas ar pažangiųjų skaitiklių naudojimą. Šis metodas gali būti taikomas tik apskaičiuojant energijos kiekį, sutaupyta dėl vartotojų elgesio pokyčių. Jo negalima taikyti apskaičiuojant įdiegus fizines priemones sutaupyta kiekį.

2. ~~7, 7a ir 7b straipsnių bei 20 straipsnio 6 dalies~~ 8, 9 ir 10 straipsnių ir 28 straipsnio 11 dalies taikymo tikslais nustatant dėl energijos vartojimo efektyvumo priemonės sutaupyta energiją taikomi šie principai:

↕ naujas

➡ Taryba

a) valstybės narės įrodo, kad ➡ [...] ➡ ➡ vienas iš naujų ar esamų ➡ politikos ➡ tikslų ➡ ➡ [...] ➡ ➡ yra ➡ pasiekti sutaupytos galutinės energijos kiekį pagal 8 straipsnio 1 dalį ➡, ➡ ➡ [...] ➡ ➡ ir ➡ pateikia įrodymus ir dokumentus, kurie rodo, kad energija sutaupyta taikant politikos priemonę, įskaitant savanoriškus susitarimus;

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir
priedo 2 punktas

⇒ naujas

- b~~a~~) turi būti įrodyta, kad sutaupyta energijos kiekis yra papildomas tam kiekiui, kuris būtų sutaupyta bet kokiame atveju, įpareigotajai, dalyvaujančiajai ar įgaliojamajai šaliai arba įgyvendinančiajai valdžios institucijai nesiimant veiksmų. Kad galėtų nustatyti, koks sutaupyta energijos kiekis gali būti nurodomas kaip papildomas, valstybės narės atsižvelgia į tai, kokia būtų energijos vartojimo ir paklausos raida neįgyvendinus atitinkamos politikos priemonės, įvertindama bent šiuos veiksniai: energijos vartojimo tendencijas, vartotojų elgesio pokyčius, technologinę pažangą ir kitų Sąjungos bei nacionaliniu lygmenimis įgyvendintų priemonių sukeltus pokyčius;
- c~~b~~) dėl privalomos Sąjungos teisės įgyvendinimo sutaupyta energijos kiekis laikomas kiekiu, kuris būtų sutaupyta bet kuriuo atveju, todėl jis negali būti laikomas sutaupyta energijos kiekiu ~~87~~ straipsnio 1 dalies taikymo tikslu. Taikant nukrypti nuo to reikalavimo leidžiančią nuostatą, sutaupyta energijos kiekis, susijęs su esamų pastatų renovacija, gali būti laikomas sutaupyta energijos kiekiu ~~87~~ straipsnio 1 dalies taikymo tikslu, su sąlyga, kad užtikrinamas šio priedo 3 punkto h papunktyje nurodytas reikšmingumo kriterijus. ~~Kiekį, sutaupyta įgyvendinant nacionalinius būtiniausius reikalavimus, nustatytus naujiems pastatams prieš perkeliant į nacionalinę teisę Direktyvą 2010/31/ES, galima laikyti sutaupyta energijos kiekiu 7 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo tikslu, su sąlyga, kad užtikrinamas šio priedo 3 punkto h papunktyje nurodytas reikšmingumo kriterijus ir tą sutaupyta kiekį valstybės narės nurodė savo nacionaliniuose energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planuose pagal 24 straipsnio 2 dalį.~~ ⇒ Priemonės, kuriomis skatinama didinti viešojo sektoriaus energijos vartojimo efektyvumą pagal 5 ir 6 straipsnius, gali būti tinkamos siekiant įvykdyti energijos sutaupymo reikalavimą pagal 8 straipsnio 1 dalį, jei jas taikant sutaupyta galutinės energijos kiekį galima patikrinti ir išmatuoti arba apskaičiuoti. Sutaupyta energijos kiekis turi būti apskaičiuojamas laikantis šio priedo reikalavimų; ⇐

↕ naujas

🔄 Taryba

- d) priemonės, kurių imtasi pagal Reglamentą (ES) 2018/842, kuriuo nustatomi įpareigojimai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, gali būti laikomos svarbiomis, tačiau valstybės narės turi parodyti, kad jas taikant sutaupyta galutinės energijos kiekį galima patikrinti ir išmatuoti arba apskaičiuoti. Sutaupytos energijos kiekis turi būti apskaičiuojamas laikantis šio priedo reikalavimų;
- e) siekdamos įvykdyti energijos taupymo įpareigojimą pagal 8 straipsnio 1 dalį, jeigu yra įgyvendinusios papildomas politikos priemones pagal 9 arba 10 straipsnį, valstybės narės gali apskaičiuoti galutinį sutaupytos energijos kiekį sektoriuose, įskaitant transporto ir pastatų sektorius, kuris būtų gautas bet kuriuo atveju dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos pagal ES ATLPS direktyvą ir, kai taikytina, pagal kitus nacionalinius ATLPS reikalavimus. Jeigu subjektas yra įpareigotoji šalis pagal nacionalinę energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemą, taikomą pagal šios direktyvos 9 straipsnį, ir pagal pastatų ir kelių transporto sektoriams skirtų ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą [COM(2021) 551 *final*, 2021/0211 (COD)], stebėsenos ir patikros sistema turi užtikrinti, kad skaičiuojant ir pranešant energijos, kurią jis sutaupė imdamasis energijos taupymo priemonių, kiekį, būtų atsižvelgiama į anglies dioksido kainą, perkeltą išleidžiant degalus suvartoti [pagal COM(2021) 551 *final*, 2021/0211 (COD) 1 straipsnio 21 punktą];

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir priedo 2 punktas

⇒ naujas

☞ Taryba

fe) atsižvelgti galima tik į tokį sutaupytą kiekį, kuris viršija šiuos lygius:

- i) Sąjungos naujų keleivinių automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamų teršalų normas, įgyvendinus ~~Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (EB) Nr. 443/2009¹ ir (ES) Nr. 510/2011²~~ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/631³. ⇒ Valstybės narės turi pateikti ☞ [...] ☞ pagrindimą ☞, savo prielaidas ir skaičiavimo metodiką, kad parodytų Sąjungos naujų transporto priemonių išmetamo CO₂ reikalavimų papildomumą; ⇐
- ii) Sąjungos reikalavimus, susijusius su tam tikrų su energija susijusių gaminių pašalinimu iš rinkos, įgyvendinus įgyvendinimo priemones pagal Direktyvą 2009/125/EB. ⇒ Valstybės narės pateikia įrodymus, savo prielaidas ir skaičiavimo metodiką, kad parodytų papildomumą; ⇐

¹ ~~2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 443/2009, nustatantis naujų keleivinių automobilių išmetamų teršalų normas pagal Bendrijos integruotą principą mažinti lengvųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekį (OL L 140, 2009 6 5, p. 1).~~

² ~~2011 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 510/2011, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamų teršalų normos pagal Sąjungos integruotą principą mažinti lengvųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekį (OL L 145, 2011 5 31, p. 1).~~

³ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO₂ normos ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011 (OL L 111, 2019 4 25, p. 13).

ge) leidžiama vykdyti politikos priemones, kuriomis skatinama, kad produktų, įrangos, transporto sistemų, transporto priemonių ir degalų, pastatų ir statybos elementų, procesų ar rinkų energijos vartojimo efektyvumas būtų aukštesnio lygio ⇨, išskyrus tas politikos priemones dėl tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijų naudojimo, kurios ➡ naujai ⬅ įgyvendinamos nuo 2024 m. sausio 1 d. ⇐;

↕ naujas

➡ Taryba

h) energija, sutaupyta ➡ naujai nuo 2024 m. sausio 1 d. ⬅ įgyvendinant politikos priemones dėl tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijų naudojimo produktuose, įrangoje, transporto sistemose, transporto priemonėse, pastatuose ar vykdant darbus, ➡ [...] ⬅ neįskaičiuojama siekiant įvykdyti energijos taupymo įpareigojimus ➡ pagal 8 straipsnio 1 dalies b punktą. Politikos priemonių, kuriomis propaguojami technologijų deriniai, su iškastinio kuro deginimo technologija susijusi sutaupytos energijos dalis laikoma neatitinkančia reikalavimų. ⬅

➡ Nukrypstant nuo nuostatos dėl 2024 m. sausio 1 d.–2030 m. gruodžio 31 d. laikotarpio, dėl tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijų, kuriomis gerinamas energijos vartojimo efektyvumas daug energijos suvartojančiose įmonėse pramonės sektoriuose, sutaupyta energija iki 2030 m. gruodžio 31 d. gali būti įskaičiuojama kaip sutaupyta energija 8 straipsnio 1 dalies b ir c punktų tikslais su sąlyga, kad: ⬅

➡i) įmonė yra atlikusi energijos vartojimo auditą pagal 11 straipsnio 2 dalį ir turi įgyvendinimo planą, įskaitant:

- visų ekonomiškai efektyvių energijos vartojimo efektyvumo priemonių apžvalgą už penkerių metų arba trumpesnį atsipirkimo laikotarpį, remiantis valstybės narės pateiktomis paprasto atsipirkimo laikotarpio metodikomis.

- visų rekomenduotų energijos vartojimo efektyvumo priemonių, kurių atsipirkimo laikotarpis yra penkeri metai arba mažiau, įgyvendinimo laikotarpį.
  - numatomos dėl rekomenduotų energijos vartojimo efektyvumo priemonių sutaupytos energijos apskaičiavimą ir
  - energijos vartojimo efektyvumo priemones, susijusias su tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijomis, ir aktualią informaciją, kuri reikalinga siekiant:
    - įrodyti, kad dėl nustatytos priemonės nepadidėja reikiamas energijos kiekis arba įrenginio pajėgumai.
    - pagrįsti, kad tvarių, neiškastinio kuro technologijų diegimas yra techniškai neįmanomas,
    - parodyti, kad tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologija atitinka pačius naujausius Europos išmetamų teršalų kiekio teisės aktus ir užkerta kelią technologinio susaistymo poveikiui užtikrinant būsimą suderinamumą su neutralaus poveikio klimatui alternatyviuoju neiškastiniu kuru ir technologijomis; ☹
- ☞ ii) tolesnis tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijų naudojimas yra energijos vartojimo efektyvumo priemonės, kuriomis siekiama sumažinti energijos suvartojimą penkerių metų trukmės arba trumpesniu atsipirkimo laikotarpiu, remiantis valstybės narės pateiktomis paprasto atsipirkimo metodikomis, rekomenduojamas dėl pagal 11 straipsnio 2 dalį atlikto energijos vartojimo audito ir įtrauktas į įgyvendinimo planą; ☹
- ☞ iii) tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijų naudojimas atitinka pačius naujausius Europos išmetamų teršalų kiekio teisės aktus, nesukuria technologinio susisaistymo poveikio ir užtikrina būsimą suderinamumą su neutralaus poveikio klimatui alternatyviuoju kuru ir technologijomis; ☹

- iv) dėl tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijų naudojimo įmonėje nepadidėja energijos suvartojimas ar tos įmonės įrenginio pajėgumai; ⑤
- v) pateikiama įrodymų, kad techniškai neįmanoma įdiegti jokio alternatyvaus, tvaraus neiškastinio kuro sprendimo; ⑤
- vi) tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijų naudojimas padeda patikrinamai ir apskaičiuojamai arba įvertinamai sutaupyti galutinės energijos, apskaičiuojant pagal šio priedo reikalavimus; ⑤
- vii) įrodymai paskelbiami (interneto svetainėje) ir (arba) yra viešai prieinami visiems suinteresuotiems piliečiams.
-

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir priedo 2 punktas

⇒ naujas

- ie) energijos taupymo, kaip reikalaujama pagal 87 straipsnio 1 dalį, įgyvendinimo tikslu galima atsižvelgti į priemones, skatinančias ant pastatų arba juose montuoti mažos galios energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių technologijas, su sąlyga, kad dėl jų sutaupytos ⇒ galutinės ⇐ energijos kiekis būtų galima patikrinti ir iramas, išmatuoti iramas arba apskaičiuoti iramas. Sutaupytos energijos kiekis turi būti apskaičiuojamas laikantis šio priedo reikalavimų;
-

↓ naujas

➤ Taryba

- j) priemonės, kuriomis skatinama įrengti saulės šilumos energijos technologijas, gali būti tinkamos siekiant įvykdyti energijos taupymo reikalavimą pagal 8 straipsnio 1 dalį, jei dėl jų sutaupytos galutinės energijos kiekį galima patikrinti ir išmatuoti arba apskaičiuoti. Saulės šilumos energijos technologijomis ➤ dėl Saulės spinduliuotės ⑤ ➤ [...] ⑤ ➤ pagamintą ⑤ šilumos kiekį galima išskaičiuoti iš suvartotos galutinės energijos kiekio;

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir
priedo 2 punktas (pritaikytas)

⇒ naujas

☞ Taryba

- k~~f~~) galima nurodyti visą politikos priemonių, kuriomis skatinama sparčiau diegti taupiau energiją vartojančius produktus ir transporto priemones, ⇒ išskyrus tas, kurios ☞ naujai įgyvendinamos nuo 2024 m. sausio 1 d. ir yra ☞ susijusios su tiesioginio iškastinio kuro deginimo technologijų naudojimu, ⇐ poveikį, jei įrodoma, kad toks įdiegimas įvyksta anksčiau, nei baigiasi vidutinė tikėtina produkto ar transporto priemonės gyvavimo trukmė, arba anksčiau, nei produktą arba transporto priemonę būtų įprasta pakeisti, o sutaupytas kiekis įskaičiuojamas tik už laikotarpį iki vidutinės tikėtinai keičiamo produkto arba transporto priemonės gyvavimo trukmės pabaigos;
- l~~e~~) skatindamos diegti energijos vartojimo efektyvumo priemones, valstybės narės, kai aktualu, užtikrina, kad būtų išlaikyti produktų, paslaugų ir priemonių diegimo kokybės standartai, o jei tų standartų nėra – jie būtų nustatyti;
- m~~h~~) kad būtų atsižvelgta į skirtingą klimatą regionuose, valstybės narės gali nuspręsti sutaupomą kiekį pakoreguoti pagal standartinę vertę arba skirtingą sutaupomos energijos kiekį derinti su regionams būdingais oro temperatūros skirtumais;

n^o) apskaičiuojant sutaupytos energijos kiekį atsižvelgiama į priemonių gyvavimo trukmę ir kokia verte taupymo poveikis laikui bėgant mažėja. Tai daroma apskaičiuojant kiekį, kuris bus sutaupomas kiekvienu atskiru veiksmu laikotarpiu nuo jo įgyvendinimo dienos iki ~~⇒ kiekvieno įpareigojimo taikymo laikotarpio pabaigos ⇐ atitinkamai 2020 m. gruodžio 31 d. arba 2030 m. gruodžio 31 d.~~ Kitu atveju valstybės narės gali taikyti kitą metodą, kuriuo, remiantis skaičiavimais, gaunamas bent toks pat bendras sutaupytos energijos kiekis. Naudodamos kitą metodą valstybės narės užtikrina, kad bendras sutaupytos energijos kiekis, apskaičiuotas taikant tą metodą, neviršytų sutaupytos energijos kiekio, kuris būtų gautas joms apskaičiavus kiekvienu atskiru veiksmu sutaupytos energijos kiekį laikotarpiu nuo to veiksmo įgyvendinimo dienos iki ~~atitinkamai 2020 m. gruodžio 31 d. arba 2030 m. gruodžio 31 d.~~ Savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, rengiamuose pagal Reglamentą (ES) 2018/1999, valstybės narės išsamiai apibūdina tuos kitus metodus ir priimtas nuostatas, skirtas užtikrinti, kad būtų laikomasi privalomo apskaičiavimo reikalavimo.

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi toliau nurodytų politikos priemonėms, kurių imamasi pagal ~~87b straipsnį ir 20 straipsnio 6 dalį~~ 10 straipsnį ir 28 straipsnio 11 dalį, taikomų reikalavimų:

- a) dėl politikos priemonių ir atskirų veiksmų sutaupomas patikrinamas galutinės energijos kiekis;
- b) aiškiai apibrėžiama kiekvienos dalyvaujančiosios šalies, įgaliotosios šalies ar įgyvendinančiosios valdžios institucijos (priklausomai nuo to, kas aktualu) atsakomybė;
- c) energijos, kuri yra arba bus sutaupyta, kiekis nustatomas skaidriu būdu;
- d) pagal politikos priemonę reikalaujamas sutaupyti energijos kiekis arba kiekis, kuris turi būti pasiektas, išreiškiamas suvartotos galutinės arba pirminės energijos kiekiu, naudojant ~~⇒ 29 straipsnyje nurodytas ⇐ ⇒ apatinio šilumingumo vertes arba pirminės energijos ⇐ IV priede nustatytus perskaičiavimo~~ koeficientus;

- e) parengiama ir viešai skelbiama metinė ataskaita apie energijos, kurią sutaupė įgaliotosios šalys, dalyvaujančiosios šalys ir įgyvendinančiosios valdžios institucijos, kiekį, taip pat metinių energijos taupymo tendencijų duomenys;
- f) rezultatai stebimi ir imamasi atitinkamų priemonių, jei daroma pažanga yra nepakankama;
- g) dėl atskiro veiksmo sutaupytos energijos kiekį gali nurodyti ne daugiau kaip viena šalis;
- h) įrodoma, kad dalyvaujančiosios šalies, įgaliotosios šalies ar įgyvendinančiosios valdžios institucijos veikla buvo reikšminga nurodytam energijos kiekiui sutaupyti¹.

↴ naujas

- i) įrodoma, kad dalyvaujančiosios šalies, įgaliotosios šalies ar įgyvendinančiosios valdžios institucijos veikla neturėjo neigiamo poveikio pažeidžiamiesiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir priedo 2 punktas

⇒ naujas

4. Nustatant energijos kiekį, sutaupytą taikant su apmokestinimu susijusias politikos priemones pagal ~~107b~~ straipsnį, taikomi šie principai:

- a) dėl apmokestinimo priemonių taikymo sutaupytos energijos kiekis įskaitomas tik jei tos priemonės viršija minimalius kurui taikomo apmokestinimo lygius, kaip reikalaujama Tarybos direktyvoje ~~ese~~ 2003/96/EB¹ arba 2006/112/EB²;

---

¹ 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, 2003 10 31, p. 51).

² 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

- b) apskaičiuojant (energijos produktų) apmokestinimo priemonių poveikį, kainų elastingumas $\Rightarrow$ trumpuoju laikotarpiu $\Leftarrow$ atitinka energijos paklausos reakciją į kainų pokyčius ir nustatomas remiantis naujais ir reprezentatyviais oficialių šaltinių duomenimis³³, $\Rightarrow$ kurie taikomi valstybėje narėje ir, kai taikoma, grindžiami susijusiais nepriklausomo instituto tyrimais. Jei naudojamas kitoks nei trumpojo laikotarpio kainų elastingumas, valstybės narės paaiškina, kaip į bazinį scenarijų, kuriuo remiantis apskaičiuotas sutaupyta energijos kiekis, buvo įtrauktas energijos vartojimo efektyvumo didinimas dėl kitų Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo arba kaip buvo išvengta dėl kitų Sąjungos teisės aktų sutaupyta energijos įskaičiavimo du kartus; $\Leftarrow$
- c) energijos, sutaupyta taikant papildomas mokesčių politikos priemonės, įskaitant fiskalines paskatas ar mokėjimą fondui, kiekis skaičiuojamas atskirai³⁴

↕ naujas

- d) siekiant išvengti sanklotos su Sąjungos teise ir kitomis politikos priemonėmis, dėl apmokestinimo priemonių sutaupyta energijos kiekis turėtų būti vertinamas remiantis apskaičiuotu trumpojo laikotarpio elastingumu;
- e) valstybės narės nustato apmokestinimo ir lygiaverčių priemonių poveikį pajamų pasiskirstymui, kurį patirs pažeidžiami vartotojai, energijos nepriteklių patiriantys žmonės ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės, ir parodo švelninimo priemonių, įgyvendintų pagal 22 straipsnio 1–3 dalis, poveikį;
- f) valstybės narės pateikia įrodymus, įskaitant skaičiavimo metodikas, kad, kai energijos arba anglies dioksido apmokestinimo priemonės arba apyvartinių taršos leidimų prekybos pagal ES ATLPS direktyvą priemonės [COM(2021) 551 *final*, 2021/0211 (COD)] iš dalies sutampa, sutaupyta energijos kiekis nėra įskaičiuojamas du kartus.

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir
priedo 2 punktas (pritaikytas)

5. Pranešimas apie metodiką

Valstybės narės pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 praneša Komisijai apie išsamią metodiką, kurią jos norėtų naudoti įgyvendindamos energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas ir alternatyvias priemones, kaip nurodyta 9 ir 10 straipsniuose ir 28 straipsnio 11 dalyje ~~7a ir 7b straipsniuose bei 20 straipsnio 6 dalyje~~. Išskyrus apmokestinimo atvejį, tokiame pranešime pateikiama išsami informacija apie:

- a) tai, kiek energijos reikalaujama sutaupyti pagal 8 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą ~~7 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktą~~ arba tikimasi, kad bus sutaupyta per visą laikotarpį nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d.;

↓ naujas

- b) kaip apskaičiuotas naujas sutaupysimos energijos kiekis, kurio reikalaujama pagal 8 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, arba energijos kiekis, kurį tikimasi sutaupyti, pasiskirstys per įpareigojimo taikymo laikotarpį;

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir
priedo 2 punktas

- ~~c)~~ įpareigotąsias, dalyvaujančiąsias ar įgaliotąsias šalis arba įgyvendinančiąsias valdžios institucijas;
- ~~d)~~ tikslinius sektorius;
- ~~e)~~ politikos priemones ir atskirus veiksmus, įskaitant bendrą suminį taikant kiekvieną priemonę numatomos sutaupyti energijos kiekį;

↕ naujas

- f) informaciją apie politikos priemones ar programas arba iš nacionalinio energijos vartojimo efektyvumo fondo finansuojamas priemones, įgyvendinamas pirmenybę teikiant energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms;
- g) kokią dalį sudarys energijos nepriteklių patiriančių žmonių, pažeidžiamų vartotojų ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenančių žmonių sutaupyta energija ir koks bus jos kiekis;
- h) kai taikoma, informaciją apie taikytus rodiklius, vidutinę dalį (aritmetinį vidurkį) ir politikos priemonių, kurių imtasi pagal 8 straipsnio 3 dalį, rezultata;
- i) kai taikoma, informaciją apie politikos priemonių, įgyvendintų pagal 8 straipsnio 3 dalį, poveikį ir nepageidaujamą poveikį energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms;

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir priedo 2 punktas

- ~~j)~~ energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemoje numatytą įpareigojimo taikymo laikotarpio trukmę;

↕ naujas

- k) kai taikoma, koks bus sutaupytos energijos kiekis arba kokie bus energijos nepriteklių patiriančių žmonių, pažeidžiamų vartotojų ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenančių žmonių patiriamų išlaidų mažinimo tikslai, kuriuos turės pasiekti įpareigosios šalys;

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir
priedo 2 punktas (pritaikytas)

⇒ naujas

- ~~lf)~~ veiksmus, numatytus politikos priemonėje;
- ~~me)~~ skaičiavimo metodiką, įskaitant tai, kaip buvo nustatytas papildomumas ir reikšmingumas, ir kurios metodikos ir kriterijai naudojami numanomam ir moduliuotam sutaupyto energijos kiekiui nustatyti, taip pat, ⇒ kai taikytina, naudojamas apatinio šilumingumo vertės ir perskaičiavimo koeficientus ⇐ ;
- ~~nh)~~ priemonių gyvavimo trukmę ir tai, kaip ji apskaičiuojama arba kuo ji pagrįsta;
- ~~oi)~~ tai, pagal kokį metodą atsižvelgiama į klimato sąlygų skirtumus valstybėje narėje;
- ~~pi)~~ pagal 9 ir ~~107a ir 7b~~ straipsnius priimtų priemonių stebėsenos ir tikrinimo sistemas ir tai, kaip užtikrinamas jų nepriklausomumas nuo įpareigotųjų, dalyvaujančiųjų ar įgaliotųjų šalių;
- ~~ql)~~ apmokestinimo atveju:
  - i) tikslinius sektorius ir mokesčių mokėtojų segmentą;
  - ii) įgyvendinančiąją valdžios instituciją;
  - iii) numatomą sutaupyti energijos kiekį;
  - iv) apmokestinimo priemonės trukmę ~~≠~~
  - v) skaičiavimo metodiką, įskaitant tai, kokios rūšies kainų elastingumas naudojamas ir kaip jis buvo nustatytas, ~~≠~~ ⊗ ir ⊗

↴ naujas

vi) kaip buvo išvengta sanklotos su apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema pagal ES ATLPS direktyvą [COM(2021) 551 *final*, 2021/0211 (COD)] ir įskaičiavimo du kartus rizikos.

↓ 2012/27/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

VI PRIEDAS

BŪTINIAUSI ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITO, ĮSKAITANT AUDITO, ATLIEKAMO KAIP ENERGIJOS NAUDOJIMO VADYBOS SISTEMŲ DALIS, KRITERIJAI

118 straipsnyje nurodytas energijos vartojimo auditas grindžiamas ~~šiomis gairėmis~~ šiais kriterijais ~~☒~~:

- a) jis pagrįstas naujausiais, išmatuotais ir galimais atkartoti duomenimis apie energijos suvartojimą ir apkrovos charakteristikomis (elektros energijos atveju);
- b) jame pateikiama išsami pastatų ar pastatų grupių, pramoninių procesų ar įrenginių, įskaitant pervežimą, energijos suvartojimo charakteristikos apžvalga;

↓ naujas

- c) per jį nustatomos energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės energijos suvartojimui mažinti;
- d) per jį nustatomas ekonomiškai efektyvaus atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo arba gamybos potencialas;

↓ 2012/27/ES

- ~~ee)~~ kai įmanoma, jį atliekant remiamasi gyvavimo ciklo sąnaudų analize, o ne investuotų lėšų paprasto atsipirkimo laikotarpiais, kad būtų atsižvelgta į per ilgąjį laikotarpį sutaupomus energijos kiekius, ilgalaikių investicijų likutines vertes ir diskonto normas;

- f) jis yra proporcingas ir pakankamai reprezentatyvus, kad būtų galima gauti patikimos informacijos apie bendrą energinį naudingumą ir patikimai nustatyti svarbiausias tobulinimo galimybes.

Energijos vartojimo auditu sudaroma galimybė atlikti išsamius ir pagrįstus apskaičiavimus, susijusius su siūlomomis priemonėmis, kad būtų gauta tikslios informacijos apie galimą sutaupyti energijos kiekį.

Energijos vartojimo auditui naudojamus duomenis turi būti įmanoma saugoti, kad būtų galima atlikti ankstesnių duomenų analizę ir stebėti veiklos rezultatus.

↓ naujas

➡ Taryba

➡ VIIa PRIEDAS ⬅

BŪTINIEJI DUOMENŲ CENTRŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO STEBĖSENOS IR SKELBIMO REIKALAVIMAI

Stebima ir skelbiama bent ši su 11 ➡ a straipsnyje ⬅ ➡ [...] ⬅ nurodytu duomenų centrų energijos vartojimo efektyvumu susijusi informacija:

- duomenų centro pavadinimas, duomenų centro savininko ir naudotojų pavadinimai, ➡ veikimo pradžios data ir ⬅ savivaldybė, kurioje yra duomenų centras;
- duomenų centro patalpų plotas; įrengtoji galia; metinis gaunamų ir išsiunčiamų duomenų srautas; duomenų centre saugomų ir apdorojamų duomenų kiekis;
- duomenų centro išteklių vartojimo efektyvumas per paskutinius kalendorinius metus pagal pagrindinius efektyvumo rodiklius, be kita ko, energijos suvartojimą, elektros energijos panaudojimą, temperatūros nuostąčius, atliekinės šilumos panaudojimą, vandens suvartojimą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą.

VII PRIEDAS

FAKTINIŲ GAMTINIŲ DUJŲ SUVARTOJIMU GRINDŽIAMŲ SĄSKAITŲ IŠRAŠYMO IR INFORMACIJOS PATEIKIMO SĄSKAITOSE BŪTINIAUSI REIKALAVIMAI

---

1. Būtiniausi sąskaitų išrašymo reikalavimai

1.1. Faktiškai suvartotu kiekiu grindžiamas sąskaitų išrašymas

Kad galutiniams vartotojams būtų suteikta galimybė reguliuoti savo energijos vartojimą, faktiškai suvartotu kiekiu grindžiamos sąskaitos turėtų būti išrašomos ne rečiau nei kartą per metus, o sąskaitose pateikiama informacija turėtų būti teikiama ne rečiau kaip kas ketvirtį, jei gautas prašymas arba tais atvejais, kai vartotojai pasirinko galimybę gauti elektroninę sąskaitą, kitais atvejais – dukart per metus. Šis reikalavimas gali būti netaikomas dujoms, kurios naudojamos tik maistui gaminti.

1.2. Būtiniausia sąskaitoje nurodoma informacija

Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamais atvejais galutiniams vartotojams jiems išrašomose sąskaitose, sudaromose sutartyse, sandoriuose ir paskirstymo centruose išduodamuose kvituose arba kartu su jais būtų aiškiai ir suprantamai pateikiama toliau nurodyta informacija:

- a) galiojančios faktinės kainos ir faktinis suvartotas energijos kiekis;
- b) galutinio vartotojo per einamąjį laikotarpį suvartotos energijos kiekio ir per tą patį praėjusių metų laikotarpį suvartotos energijos kiekio palyginimas (pageidautina, kad būtų pavaizduota grafiškai);

- c) galutinių vartotojų organizacijų, energetikos agentūrų ar panašių organizacijų kontaktinė informacija, įskaitant interneto svetainių adresus, kuriose galima gauti informacijos apie esamas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, lyginamąsias galutinių naudotojų charakteristikas ir energiją naudojančios įrangos objektyvias technines specifikacijas.

Be to, kai tai įmanoma ir naudinga, valstybės narės užtikrina, kad galutiniam vartotojui išrašomose sąskaitose, sudaromose sutartyse, sandoriuose ir paskirstymo centruose išduodamuose kvituose arba kartu su jais galutiniams vartotojams būtų aiškiai ir suprantamai pateikiamas palyginimas su vidutiniu tipiniu arba lyginamuoju tos pačios naudotojų kategorijos galutiniu vartotoju arba juose būtų daroma nuoroda į tokį palyginimą.

1.3. Konsultacijos dėl lydimųjų energijos vartojimo efektyvumo sąskaitų ir kita galutiniams vartotojams teikiama grįžtamoji informacija

Siųsdami sutartis ir sutarčių pakeitimus, taip pat vartotojų gaunamose sąskaitose arba interneto svetainėse, kuriose teikiama informacija individualiems vartotojams, energijos skirstytojai, skirstymo sistemų operatoriai ir mažmeninės prekybos energija įmonės savo klientams aiškiai ir suprantamai pateikia nepriklausomų vartotojų konsultacinių centrų, energetikos agentūrų arba panašių institucijų, kuriuose galima gauti konsultacijų dėl esamų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių, lyginamųjų energijos vartojimo charakteristikų ir energiją naudojančių prietaisų techninių specifikacijų, kurios gali padėti sumažinti šių prietaisų energijos sunaudojimą, kontaktinę informaciją, įskaitant jų interneto svetainių adresus.

VIII⁴ Priedas

ŠILUMOS, VĖSUMOS IR BUITINIO KARŠTO VANDENS SĄSKAITŲ IŠRAŠYMO IR INFORMACIJOS APIE SUVARTOJIMĄ BŪTINIAUSI REIKALAVIMAI

1. Faktiniu suvartojimu arba šilumos daliklio rodmenimis grindžiamas sąskaitų išrašymas

Tam, kad galutiniai naudotojai galėtų reguliuoti savo energijos vartojimą, sąskaitų išrašymas grindžiamas faktiniu suvartojimu arba šilumos daliklio rodmenimis ir atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus.

2. Minimalus sąskaitų išrašymo arba informacijos apie suvartojimą pateikimo dažnumas

Jei įrengti nuotoliniu būdu nuskaitomi skaitikliai arba šilumos dalikliai, ☒ iki 2021 m. gruodžio 31 d. ☒ ~~nuo 2020 m. spalio 25 d.~~ faktiniu suvartojimu arba šilumos daliklio rodmenimis grindžiamos sąskaitos išrašomos arba informacija apie suvartojimą pateikiama galutiniams naudotojams bent kartą per ketvirtį, jei galutiniai vartotojai to prašo arba jei jie pasirinko galimybę gauti elektronines sąskaitas, kitu atveju – du kartus per metus.

Jei įrengti nuotoliniu būdu nuskaitomi skaitikliai arba šilumos dalikliai, nuo 2022 m. sausio 1 d. faktiniu suvartojimu arba šilumos daliklio rodmenimis grindžiamos sąskaitos išrašomos arba informacija apie suvartojimą pateikiama galutiniams naudotojams bent kartą per mėnesį. Ji taip pat gali būti pateikiama internetu ir atnaujinama taip dažnai, kiek įmanoma atsižvelgiant į naudojamus matavimo prietaisus ir sistemas. Šilumai ir vėsumai tas reikalavimas gali būti netaikomas ne šildymo (vėsinimo) sezono metu.

3. Būtiniausia sąskaitoje nurodoma informacija

Valstybės narės užtikrina, kad galutiniams naudotojams išrašomose sąskaitose, kai jos yra grindžiamos faktiniu suvartojimu arba šilumos daliklio rodmenimis, arba kartu su jomis būtų aiškiai ir suprantamai pateikiama toliau nurodyta informacija:

- a) galiojančios faktinės kainos ir faktinis suvartotos energijos kiekis arba bendra šilumos kaina ir šilumos daliklio rodmenys;
- b) informacija apie naudojamą kuro rūšių derinį ir susijusį metinį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, be kita ko, galutiniams naudotojams, kuriems šiluma arba vėsuma tiekama centralizuotai, ir taikomų įvairių mokesčių, rinkliavų ir tarifų aprašymas.
Valstybės narės gali reikalavimą teikti informaciją apie išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį apriboti taip, kad jis būtų taikomas tik tiekimui iš centralizuotų šilumos tiekimo sistemų, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW;
- c) galutinių naudotojų per einamąjį laikotarpį suvartotos energijos kiekio ir per tą patį praėjusių metų laikotarpį suvartotos energijos kiekio palyginimas, pavaizduotas grafiškai ir, šilumos bei vėsumos atveju, pakoreguotas atsižvelgiant į klimato sąlygas;
- d) galutinių vartotojų organizacijų, energetikos agentūrų ar panašių organizacijų kontaktinė informacija, įskaitant interneto svetainių, kuriose galima rasti informacijos apie esamas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, lyginamąsias galutinių naudotojų charakteristikas ir energiją vartojančios įrangos objektyvias technines specifikacijas, adresus;
- e) informacija apie atitinkamas skundų nagrinėjimo procedūras, ombudsmenų tarnybas ar alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmus, taikomus valstybėse narėse;
- f) palyginimai su vidutiniu tipiniu arba lyginamuoju tos pačios naudotojų kategorijos galutiniu naudotoju. Kaip alternatyva, elektroninių sąskaitų atveju tokie palyginimai gali būti pateikiami internete ir į juos daroma nuoroda sąskaitose.

Sąskaitose, kurios nėra grindžiamos faktiniu suvartojimu ar šilumos daliklio rodmenimis, turi būti aiškiai ir suprantamai paaiškinta, kaip apskaičiuota sąskaitoje pateikta suma, taip pat pateikiama bent informacija, nurodyta d ir e punktuose.

IX~~VII~~ PRIEDAS

ŠILDYMO IR VĖSINIMO EFEKTYVUMO POTENCIALAS

23~~14~~ straipsnio 1 dalyje nurodytame išsamiaame nacionalinio šildymo ir vėsinimo potencialo vertinime turi būti pateikiami toliau nurodyti elementai ir jis turi būti jais grindžiamas.

I dalis

ŠILDYMO IR VĖSINIMO APŽVALGA

1. Šildymo ir vėsinimo paklausa, išreikšta įvertintos naudingos energijos kiekiu¹ ir kiekybiškai įvertinu galutinės energijos vartojimu (GWh per metus)², pagal sektorius:
  - a) būsto;
  - b) paslaugų;
  - c) pramonės;
  - d) bet kuris kitas sektorius, kuriame suvartojamas kiekis sudaro daugiau kaip 5 % visos nacionalinės naudingojo šildymo ir vėsinimo paklausos.

---

¹ Šiluminės energijos kiekis, reikalingas galutinių vartotojų šildymo ir vėsinimo poreikiams patenkinti.

² Turėtų būti naudojami naujausi duomenys.

2. Dabartinio tiekiamos šilumos ir vėsumos kiekio nustatymas arba 2 punkto a papunkčio i dalies atveju nustatymas ar apskaičiavimas:

a) pagal technologiją (GWh per metus)¹, jei įmanoma, 1 punkte nurodytuose sektoriuose, atskiriant energiją, gaunamą iš iškastinio kuro ir iš atsinaujinančiųjų išteklių:

i) vietinis tiekimas gyvenamosiose ir paslaugų teikimo vietose:

- iš tik šilumai gaminti skirtų katilų;
- iš didelio naudingumo šilumos ir elektros energijos kogeneracijos įrenginių;
- šilumos siurblių;
- naudojant kitas vietoje taikomas technologijas ir iš kitų vietoje naudojamų šaltinių;

ii) vietinis tiekimas ne paslaugų teikimo ir ne gyvenamosiose vietose:

- iš tik šilumai gaminti skirtų katilų;
- iš didelio naudingumo šilumos ir elektros energijos kogeneracijos įrenginių;
- šilumos siurblių;
- naudojant kitas vietoje taikomas technologijas ir iš kitų vietoje naudojamų šaltinių;

iii) nevietinis tiekimas:

- iš didelio naudingumo šilumos ir elektros energijos kogeneracijos įrenginių;
- naudojant atliekinę šilumą;
- naudojant kitas ne vietoje taikomas technologijas ir iš kitų ne vietoje naudojamų šaltinių;

---

¹ Turėtų būti naudojami naujausi duomenys.

- b) iš įrenginių, kuriuose susidaro atliekinė šiluma ar vėsuma, ir jų šilumos ar vėsumos tiekimo potencialo nustatymas (GWh per metus):
- i) šiluminių jėgainių, iš kurių gali būti tiekama arba kurios gali būti modifikuotos taip, kad iš jų galėtų būti tiekama atliekinė šiluma, ir kurių bendra šiluminė galia yra didesnė nei 50 MW;
  - ii) šilumos ir elektros energijos kogeneracijos įrenginių, kuriuose naudojamos III priedo II dalyje nurodytos technologijos ir kurių bendra šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW;
  - iii) atliekų deginimo įrenginių;
  - iv) atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, kurių bendra šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW ir kuriuose šiluma ar vėsuma gaminama naudojant atsinaujinančiųjų išteklių energiją, išskyrus 2 punkto b papunkčio i ir ii dalyse nurodytus įrenginius;
  - v) pramonės įrenginių, kurių bendra šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW ir iš kurių gali būti tiekama atliekinė šiluma;
- c) iš atsinaujinančiųjų išteklių ir iš atliekinės šilumos ar vėsumos gautos energijos dalis, apie kurią pranešta, galutinės energijos kiekyje, suvartotame per paskutinius 5 metus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo¹ sektoriuje, vadovaujantis Direktyva (ES) 2018/2001.

---

¹ Iš atsinaujinančiųjų išteklių gautos vėsumos tiekimas turės būti nustatomas pagal Direktyvą (ES) 2018/2001, kai pagal tos direktyvos 35 straipsnį bus nustatytas vėsinimui ir centralizuotam vėsumos tiekimui suvartojamo atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekio apskaičiavimo metodas. Iki tol vėsumos tiekimas turi būti nustatomas pagal atitinkamą nacionalinį metodą.

3. Visos nacionalinės teritorijos žemėlapis, kuriame (saugant neskelbtiną komercinę informaciją) būtų nurodyta:
  - a) atlikus 1 punkte nurodytą analizę nustatyti šildymo ir vėsinimo paklausos rajonai; savivaldybių ir aglomeracijų zonos, kuriuose suvartojama daug energijos, turi būti pažymėtos pagal nuoseklius kriterijus;
  - b) pagal 2 punkto b papunktį nustatyti esami šilumos ir vėsumos tiekimo punktai ir centralizuoto šilumos tiekimo įrenginiai;
  - c) 2 punkto b papunktyje nurodyto tipo planuojami šilumos ir vėsumos tiekimo punktai ir centralizuoto šilumos perdavimo įrenginiai.
4. Šildymo ir vėsinimo paklausos (GWh) pokyčių prognozė ateinantiems 30 metų, visų pirma atsižvelgiant į ateinančių 10 metų prognozes, paklausos pastatų ir įvairiuose pramonės sektoriuose pokyčius ir su paklausos valdymu susijusios politikos bei strategijų, kaip antai pagal Direktyvą (ES) 2018/844 įgyvendinamų ilgalaikių pastatų renovacijos strategijų, poveikį.

II dalis

TIKSLAI, STRATEGIJOS IR POLITIKOS PRIEMONĖS

5. Planuojamas valstybės narės dalyvavimas įgyvendinant su penkiais energetikos sąjungos aspektais susijusius savo nacionalinius tikslus bei uždavinius ir užtikrinant savo įnašą, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnio 2 dalies b punkte, efektyvaus šildymo ir vėsinimo srityje, visų pirma tikslus, uždavinius ir įnašą, susijusius su to reglamento 4 straipsnio b punkto 1–4 papunkčiais ir 15 straipsnio 4 dalies b punktu, nurodant, kuris iš šių elementų yra papildomas, palyginti su integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato sričių veiksmų planais.
6. Bendra esamos politikos ir priemonių, apibūdintų naujausioje ataskaitoje, pateiktoje pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3, 20 bei 21 straipsnius ir 27 straipsnio a punktą, apžvalga.

ŠILDYMO IR VĖSINIMO EFEKTYVUMO EKONOMINIO POTENCIALO ANALIZĖ

7. Įvairių šildymo ir vėsinimo technologijų ekonominio potencialo¹ analizė turi apimti visą nacionalinę teritoriją ir turi būti atliekama remiantis ~~2344~~ straipsnio 3 dalyje nurodyta kaštų ir naudos analize; joje turi būti nurodyti kiti galimi efektyvesnių ir labiau atsinaujinančiais ištekliais grindžiamų šildymo ir vėsinimo technologijų naudojimo scenarijai, kai taikoma, atskiriant energiją, gaunamą iš iškastinio kuro ir iš atsinaujinančiųjų išteklių.

Turėtų būti aptariamoms šios technologijos:

- a) pramonės įrenginių atliekinės šilumos ir vėsumos;
- b) atliekų deginimo;
- c) didelio naudingumo kogeneracijos;
- d) atsinaujinančiųjų išteklių energijos (pvz., geoterminės, saulės šiluminės ir biomasės), išskyrus didelio naudingumo kogeneracijai naudojamas technologijas;
- e) šilumos siurblių;
- f) turimų centralizuoto tiekimo sistemų šilumos ir vėsumos nuostolių mažinimo

☞ [...] ☞ ☞ ☞

☞ g) centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo ☞ .

---

¹ Ekonominio potencialo analizėje turėtų būti pateikiamas naudojant kiekvieną analizuojamą technologiją per metus galimas pagaminti energijos kiekis (GWh). Be to, turėtų būti atsižvelgiama į energijos sistemos apribojimus ir vidaus sąsajas. Atliekant analizę gali būti naudojami modeliai, grindžiami įprastų rūšių technologijų ar sistemų veikimo prielaidomis.

8. Ekonominio potencialo analizę, be kita ko, turi sudaryti šie veiksmai ir joje turi būti atsižvelgiama į šiuos veiksnus:

a) veiksniai:

- i) įgyvendinant ~~2344~~ straipsnio 3 dalį atliekama kaštų ir naudos analizė turi apimti ekonominę analizę, kurioje atsižvelgiama į socialinius, ekonominius ir aplinkosauginius veiksnus¹, ir finansinę analizę, kuria siekiama įvertinti projektus iš investuotojų perspektyvos. Atliekant ekonominę ir finansinę analizes kaip vertinimo kriterijus turi būti naudojama grynoji dabartinė vertė;
- ii) atskaitos taškas turėtų būti bazinis scenarijus, kuriame atsižvelgiama į rengiant šį išsamų vertinimą² galiojančią politiką ir kuris turi būti susietas su duomenimis, surinktais pagal šio priedo I dalį ir II dalies 6 punktą;
- iii) kituose galimuose scenarijuose turi būti atsižvelgiama į Reglamente (ES) 2018/1999 nustatytus energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos tikslus. Aptariant kiekvieną scenarijų turi būti pateikiami ir su baziniu scenarijumi palyginami šie elementai:
  - ekonominis nagrinėjamų technologijų potencialas, taikant grynosios dabartinės vertės kriterijų;
  - išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas;
  - sutaupyta pirminės energijos kiekis (GWh per metus);
  - poveikis atsinaujinančiųjų išteklių energijos daliai nacionaliniame energijos rūšių derinyje.

---

¹ Įskaitant Direktyvos (ES) 2018/2001 15 straipsnio 7 dalyje nurodytą vertinimą.

² Pagal bazinį scenarijų turi būti atsižvelgiama į politiką, kuri buvo įgyvendinama iki metų, einančių prieš metus, iki kurių pabaigos turi būti parengtas išsamus vertinimas, pabaigos. Taigi į paskutiniuosius metus iki išsamių vertinimų pateikimo termino vykdytą politiką neturi būti atsižvelgta.

Scenarijai, kurių neįmanoma įgyvendinti dėl techninių ar finansinių priežasčių arba nacionalinio reguliavimo, gali būti atmesti ankstyvajame kaštų ir naudos analizės etape, jei tai pagrindžiama tiksliais, aiškiais ir tinkamais dokumentais pagrįstais motyvais.

Atliekant vertinimą ir priimant sprendimus turėtų būti atsižvelgiama į kaštus ir sutaupytos energijos kiekį dėl lankstesnio energijos tiekimo ir dėl geresnio elektros tinklų veikimo pagal analizuotus scenarijus, įskaitant kaštus, kurių išvengta, ir sutaupytą lėšų kiekį dėl mažesnių investicijų į infrastruktūrą;

b) kaštai ir nauda:

8 punkto a papunktyje nurodyti kaštai ir nauda turi apimti bent šią naudą ir kaštus:

i) nauda:

- gamybos vertė vartotojui (šildymas, vėsinimas ir elektros energija);
- kiek įmanoma, išorės nauda, pavyzdžiui, nauda aplinkai, nauda mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir nauda sveikatai bei saugai;
- kiek įmanoma, poveikis darbo rinkai, energetinis saugumas ir konkurencingumas;

ii) kaštai:

- kapitalo kaštai, susiję su įrenginiais ir įranga;
- kapitalo kaštai, susiję su susietais energetikos tinklais;
- kintami ir pastovūs veiklos kaštai;

- energijos kaštai;
- kiek įmanoma, kaštai, susiję su aplinka, sveikata ir sauga;
- kiek įmanoma, kaštai, susiję su darbo rinka, energetinis saugumas ir konkurencingumas;

c) svarbių scenarijų palyginimas su baziniu scenarijumi:

visi svarbūs scenarijai turi būti išnagrinėti atsižvelgiant į bazinį scenarijų ir, be kita ko, turi būti išnagrinėtas efektyvaus individualaus šildymo ir vėsinimo vaidmuo:

- i) kaštų ir naudos analizė gali apimti projekto įvertinimą arba projektų grupės platesnio masto vietos, regioninį arba nacionalinį įvertinimą, siekiant planavimo tikslu konkrečioje geografinėje teritorijoje nustatyti ekonomiškai efektyviausią ir naudingiausią (palyginti su baziniu scenarijumi) šildymo ar vėsinimo sprendimą;
- ~~ii) valstybės narės turi paskirti kompetingas valdžios institucijas, atsakingas už kaštų ir naudos analizių pagal 14 straipsnį atlikimą. Jos pateikia išsamią metodiką ir prielaidas pagal šį priedą, taip pat nustato bei paskelbia ekonominei analizei skirtas procedūras.~~

d) ribos ir integruotas požiūris:

- i) geografinės ribos turi žymėti tinkamą gerai apibrėžtą geografinę teritoriją;
- ii) kaštų ir naudos analizėje turi būti atsižvelgiama į visus sistemoje ir geografinėmis ribomis apibrėžtoje teritorijoje turimus atitinkamus centralizuoto ar necentralizuoto tiekimo išteklius, įskaitant pagal šio priedo III dalies 7 punktą aptartas technologijas, ir į šildymo ir vėsinimo paklausos pokyčius ir charakteristikas;

e) prielaidos:

- i) atlikdamos kaštų ir naudos analizes valstybės narės turi pateikti prielaidas dėl pagrindinių sąnaudų ir gamybos veiksnių kainų ir diskonto normos;
- ii) diskonto norma, naudojama atliekant ekonominę analizę grynajai dabartinei vertei apskaičiuoti, turi būti pasirenkama pagal europines arba nacionalines gaires;
- iii) valstybės narės turi naudoti nacionalines, europines ar tarptautines energijos kainų kitimo prognozes, prireikus atsižvelgdamos į savo nacionalines ir (arba) regionines/vietos aplinkybes;
- iv) ekonominėje analizėje naudojamos kainos turi atitikti socialinius bei ekonominius kaštus ir naudą. Kiek įmanoma (t. y. kai egzistuoja rinkos kaina arba kai ji jau reguliuojama europiniu ar nacionaliniu lygmeniu), turėtų būti įtraukti išorės kaštai, pvz., poveikio aplinkai ir sveikatai;

f) Jautrumo analizė:

- i) turi būti įtraukta jautrumo analizė, kurios tikslas – įvertinti projekto ar projektų grupės kaštus ir naudą ir kuri turi būti grindžiama tokiais didelę įtaką apskaičiavimo rezultatams turinčiais kintamaisiais, kaip skirtingos energijos kainos, paklausos lygiai, diskonto normos ir kt.

IV dalis

GALIMOS NAUJOS STRATEGIJOS IR POLITIKOS PRIEMONĖS

9. Naujų teisėkūros ir ne teisėkūros procedūra priimamų politikos priemonių apžvalga¹ siekiant suprasti pagal 7 ir 8 punktus nustatytą ekonominį potencialą, numatant su šiomis priemonėmis susijusius elementus:
- a) išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas;
  - b) sutaupytos pirminės energijos kiekis (GWh per metus);
  - c) poveikis didelio naudingumo kogeneracijos daliai;
  - d) poveikis atsinaujinančiųjų išteklių energijos daliai nacionaliniame energijos rūšių derinyje ir šildymo bei vėsinimo sektoriuje;
  - e) ryšys su nacionalinėmis finansinėmis programomis ir sutaupytomis valstybės biudžeto ir rinkos dalyvių lėšomis;
  - f) įvertintos valstybės paramos priemonės (jei tokių numatyta), joms skiriamas metinis biudžetas ir galimos pagalbos elementas.

---

¹ Į šią apžvalgą turi būti įtrauktos finansavimo priemonės ir programos, kurios gali būti priimtose laikotarpiu, kurį apima išsamus vertinimas (nedarant poveikio atskirų pranešimų dėl valstybės paramos schemų teikimui, kad būtų atliktas valstybės pagalbos vertinimas).

XIX PRIEDAS

KAŠTŲ IR NAUDOS ANALIZĖ

2 dalis

Principai įgyvendinant ~~14 straipsnio 5 ir 7 dalis~~ 24 straipsnio 4 ir 6 dalis

Kaštų ir naudos analizėje nurodoma informacija įgyvendinant ~~14 straipsnio 5 ir 7~~ 24 straipsnio 4 ir 6 dalių priemonės:

Jei planuojamas tik elektros energijai skirtas įrenginys arba įrenginys be šilumos panaudojimo galimybės, palyginami planuojami įrenginiai arba planuojamas atnaujinimas ir lygiavertis įrenginys, kuriuo pagaminamas toks pats elektros energijos arba technologinės šilumos kiekis, tačiau panaudojantis atliekinę šilumą ir tiekiantis šilumą per didelio naudingumo kogeneracijos ir (arba) centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklus.

Atitinkamos geografinės vietovės įvertinime atsižvelgiama į planuojamą įrenginį ir bet kokias tinkamas esamas arba potencialias šilumos ⇒ arba vėsumos ⇐ poreikio vietas, kurioms gali būti tiekama iš jo, atsižvelgiant į racionalias galimybes (pavyzdžiui, techninį pagrįstumą ir atstumą).

Sistemos ribos nustatomos taip, kad į jas patektų planuojamas įrenginys ir šilumos ⇒ ir vėsumos ⇐ apkrovos, pavyzdžiui, pastatas (-ai) ir pramoninis procesas. Šios sistemos ribose abiem atvejais nustatoma ir palyginama bendra šilumos ir elektros energijos tiekimo kaina.

Šilumos $\Rightarrow$ arba vėsumos $\Leftarrow$ apkrovos įrengimas esamas šilumos $\Rightarrow$ arba vėsumos $\Leftarrow$ apkrovos, pavyzdžiui, pramoninius įrenginius ar esamą centralizuoto šilumos $\Rightarrow$ arba vėsumos $\Leftarrow$ tiekimo sistemą, o urbanizuotose vietovėse – ir šilumos $\Rightarrow$ arba vėsumos $\Leftarrow$ apkrovos bei sąnaudas, kurios atsirastų, jei pastatų grupei ar miesto daliai būtų įrengta nauja centralizuota šilumos $\Rightarrow$ arba vėsumos $\Leftarrow$ tiekimo sistema ir (arba) jie būtų prie jos prijungti.

Kaštų ir naudos analizė grindžiama planuojamo įrenginio ir lyginamojo (-ųjų) įrenginio (-ių) aprašymu, kuriame nurodoma atitinkamai elektrinė ir šiluminė galia, kuro tipas, planuojama naudojimo paskirtis ir planuojamų veikimo valandų per metus skaičius, vieta ir elektros energijos ir šilumos energijos poreikis.

↓ naujas

Vertinant atliekinės šilumos panaudojimą atsižvelgiama į šiuolaikines technologijas. Vertinant atsižvelgiama į tiesioginį atliekinės šilumos panaudojimą ir (arba) jos nešiklio temperatūros didinimą. Kai atliekinė šiluma panaudojama vietoje, įvertinamas bent šilumokaičių, šilumos siurblių ir šilumos vertimo elektros energija technologijų naudojimas. Kai atliekinė šiluma panaudojama ne vietoje, kaip potencialios poreikio vietos įvertinami bent pramonės įrenginiai, žemės ūkio veiklos objektai ir centralizuoto šilumos tiekimo tinklai.

↓ 2012/27/ES

$\Rightarrow$ naujas

Palyginimo tikslais atsižvelgiama į šilumosinės energijos paklausą ir į tai, kokių tipų šildymą ir vėsinimą naudoja netoli esančios šilumos $\Rightarrow$ ar vėsumos $\Leftarrow$ poreikio vietos. Be kita ko, palyginami su infrastruktūra susiję planuojamo ir lyginamojo įrenginio kaštai.

~~24 straipsnio 4 dalies~~ ~~14 straipsnio 5 dalies~~ tikslais atliekamas kaštų ir naudos analizės sudaro ekonominė analizė, apimanti finansinę analizę, kurioje atspindėtos faktinės pinigų srauto operacijos, susijusios su investavimu į atskirus įrenginius ir jų eksploatavimu.

Projektai, kurių nauda viršija kaštus, yra tie projektai, kurių diskontuotos naudos ekonominėje ir finansinėje analizėje suma viršija diskontuotų kaštų sumą (kaštus viršijanti nauda).

Valstybės narės nustato metodikos, prielaidų ir laikotarpio ekonominei analizei atlikti pagrindinius principus.

Valstybės narės gali reikalauti, kad už šiluminių elektros energijos gamybos įrenginių eksploatavimą atsakingos bendrovės, pramonės įmonės, centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklai ar kitos šalys, kurioms įtakos turi apibrėžtos sistemos ribos ir geografinės ribos, pateiktų duomenis, kad jie būtų naudojami įvertinant atskiro įrenginio kaštus ir naudą.

XI PRIEDAS

DIDELIO NAUDINGUMO KOGENERACIJOS BŪDU PAGAMINTOS ELEKTROS ENERGIJOS KILMĖS GARANTIJOS

- a) Valstybės narės imasi priemonių, siekdamos užtikrinti, kad:
- i) didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kilmės garantija:
    - sudarytų galimybę gamintojams įrodyti, kad jų parduodama elektros energija pagaminta didelio naudingumo kogeneracijos būdu, ir šiuo tikslu išduodama gamintojo prašymu,
    - būtų tiksli, patikima ir apsaugota nuo klatojimo,
    - būtų išduodama, perduodama ir jos galiojimas panaikinamas elektroniniu būdu;
  - ii) į tą patį didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos energijos vienetą būtų atsižvelgta tik vieną kartą.
- b) ~~2414~~ straipsnio 10 dalyje nurodytoje kilmės garantijoje pateikiama bent ši informacija:
- i) įrenginio, kuriame pagaminta energija, identifikaciniai duomenys, buvimo vieta, tipas ir galia (šiluminė ir elektrinė);
  - ii) gamybos datos ir vietos;
  - iii) kuro šaltinio, kurį naudojant pagaminta elektros energija, žemutinė šilumingumo vertė;
  - iv) kartu su elektros energija pagamintos šilumos kiekis ir naudojimas;

- v) didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos, kuriai skirta garantija, kiekis pagal III priedą;
- vi) sutaupytos pirminės energijos kiekis, apskaičiuotas pagal III priedą remiantis suderintosiomis naudingumo atskaitos vertėmis, nurodytomis III priedo f punkte;
- vii) nominalusis įrenginio elektros ir šilumos efektyvumas;
- viii) ar įrenginiui teikiama investicinė parama; jei taip, tai koku mastu;
- ix) ar energijos vienetui taikoma kokia nors kita nacionalinė paramos sistema ir šios sistemos rūšis; jei taip, tai koku mastu;
- x) data, kai įrenginys pradėjo veikti, ir
- xi) išdavimo data bei šalis ir unikalus identifikacinis numeris.

Kilmės garantija suteikiama tipinei 1 MWh. Ji susijusi su pagaminta grynąja elektros energija, išmatuota komercinės paskirties spintoje ir patiekta į tinklą.

XII PRIEDAS

ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO KRITERIJAI, SKIRTI ENERGETIKOS TINKLŲ REGULIAVIMUI IR ELEKTROS TINKLŲ TARIFAMS

1. Tinklų ☞ tarifai turi būti skaidrūs bei nediskriminaciniai ir turi atitikti Reglamento (ES) 2019/943 18 straipsnį ir juose turi būti ☹ ☞ [...] ☹ nurodomi tinkluose sutaupyti kaštai dėl paklausos, poreikio valdymo ir paskirstytos gamybos, įskaitant sutaupytą kiekį, sumažinus tiekimo arba investavimo į tinklą kaštus ir optimaliau jį eksploatuojant.
2. Tinklo reguliavimas ir tarifai neužkerta kelio tinklo operatoriams ar mažmeninės prekybos energija įmonėms teikti sisteminės paslaugas, susijusias su poreikio valdymo priemonėmis, paklausos valdymu ir paskirstyta gamyba organizuotose elektros energijos rinkose, visų pirma:
  - a) galutinių vartotojų apkrovos perkėlimui iš piko valandų į ne piko valandas, atsižvelgiant į turimą atsinaujinančiųjų išteklių energiją, kogeneracijos būdu pagamintą energiją ir paskirstytą gamybą;
  - b) energijos taupymu pasitelkiant ☞ [...] ☹ ☞ nepriklausomus ☹ telkėjus agregatorius, kurie valdo paskirstytųjų vartotojų poreikius;
  - c) paklausos sumažinimui, energetinių paslaugų teikėjams, įskaitant energetikos paslaugų įmones, taikant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones;
  - d) mažesnės įtampos lygio gamybos šaltinių prijungimui ir valdymui dispečeriniu būdu;

- e) arčiau vartojimo tinklo esančių gamybos šaltinių prijungimui ir
- f) energijos saugojimui.

Šioje nuostatoje sąvoka „organizuotos elektros energijos rinkos“ apima nebiržines rinkas ir elektros energijos biržas prekiaujant energija, pajėgumais, balansavimo ir papildomomis paslaugomis visais laikotarpiais, įskaitant išankstines, kitos dienos ir tos pačios dienos rinkas.

3. Tinklo arba mažmeninės prekybos tarifais gali būti palaikoma galutinių vartotojų reagavimo į paklausą priemonių dinamiška kainodara, pavyzdžiui:
- a) tarifai pagal vartojimo laiką;
  - b) kritinių piko valandų kainodara;
  - c) realiuoju laiku grindžiama kainodara ir
  - d) su piko valandomis susijusios nuolaidos.

_____

XIII PRIEDAS

***PERDAVIMO SISTEMŲ OPERATORIAMS IR SKIRSTYMO SISTEMŲ OPERATORIAMS
TAIKOMI ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO REIKALAVIMAI***

Perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai:

↓ 2018/2002 1 straipsnio 16 dalis ir
priedo 6 punktas

- a) parengia ir viešai paskelbia techninio pritaikymo (pvz., tinklo jungtys, tinklo sustiprinimas ir naujų tinklų įdiegimas, geresnis tinklo veikimas) kaštų padengimo ir pasidalijimo tipines taisykles, taip pat taisykles dėl tinklo kodeksų, kurie būtini, kad naujus didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintą elektros energiją tiekiančius gamintojus būtų galima integruoti į sujungtą tinklą, nediskriminacinio įgyvendinimo;
-

↓ 2012/27/ES

- b) bet kuriam naujam didelio naudingumo kogeneracijos būdu gaminamos elektros energijos gamintojui, pageidaujančiam, kad jis būtų prijungtas prie sistemos, pateikia išsamią būtiną informaciją, įskaitant:
- i) nuodugnią ir išsamią su prijungimu susijusių kaštų sąmatą;
  - ii) pagrįstą ir tikslų prašymo prijungti prie tinklo gavimo ir nagrinėjimo grafiką;
  - iii) pagrįstą orientacinį bet kokio siūlomo prijungimo prie tinklo grafiką. Bendras prisijungimo prie tinklo laikotarpis neturėtų būti ilgesnis kaip 24 mėnesiai, atsižvelgiant į tai, kas yra pagrįstai praktiška ir nediskriminacinio pobūdžio;

- c) nustato standartizuotas ir supaprastintas paskirstytųjų didelio naudingumo kogeneracijos būdu gaminamos energijos gamintojų prijungimo procedūras, kad jiems būtų sudarytos palankesnės sąlygos prisijungti prie tinklo.

Tipinės a punkte nurodytos taisyklės grindžiamos objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais, visų pirma atsižvelgiant į visus kaštus ir naudą, susijusius su šių gamintojų prijungimu prie tinklo. Jose gali būti numatytos kitokios prijungimo rūšys.

XIV~~XIII~~ PRIEDAS

BŪTINOSIOS NUOSTATOS, KURIAS REIKIA ĮTRAUKTI Į SUTARTIS DĖL ENERGIJOS VARTOJIMO

***EFEKTYVUMO ~~SU VIEŠOJO SEKTORIAUS ORGANIZACIJOMIS~~ ARBA Į SUSIJUSIAS KONKURSUI
TAIKOMAS SPECIFIKACIJAS***

↓ naujas

↻ Taryba

- Prieš sudarant sutartį atliktos analizės arba ↻ energijos vartojimo ↻ audito išvados ir rekomendacijos, apimančios energijos naudojimą pastate siekiant įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones.
-

↓ 2012/27/ES

- Aiškus ir skaidrus įgyvendintinių energijos vartojimo efektyvumo priemonių ar numatomų pasiekti efektyvaus energijos vartojimo rezultatų sąrašas.
- Kiekis, kurį galima garantuotai sutaupyti įgyvendinant sutartyje numatytas priemones.
- Sutarties trukmė ir pagrindiniai etapai, sąlygos ir pranešimo laikotarpiai.
- Aiškus ir skaidrus kiekvienos susitariančiosios šalies įsipareigojimų sąrašas.
- Sutaupyto kiekio nustatymo atskaitinė (-s) data (-os).
- Aiškus ir skaidrus veiksmų, atliktinų priemonei ar priemonių rinkiniui įgyvendinti, ir, prireikus, susijusių išlaidų sąrašas.

- Įsipareigojimas visiškai įgyvendinti sutartyje numatytas priemones ir dokumentuose nurodyti visus projekto metu padarytus pakeitimus.
  - Taisyklės, apibrėžiančios lygiaverčių reikalavimų įtraukimą subrangos su trečiosiomis šalimis atveju.
  - Aiškus ir skaidrus projekto finansinio poveikio pateikimas ir abiem šalims tenkanti sutaupytų piniginių lėšų dalis (t. y. paslaugų teikėjo atlyginimas).
  - Aiškos ir skaidrios nuostatos dėl garantuotai sutaupyto kiekio įvertinimo ir tikrinimo, kokybės patikrų ir garantijų.
  - Nuostatos, kuriomis patikslinama pasikeitusių pagrindinių sąlygų, turinčių įtakos sutarties turiniui ir rezultatui (pvz., pasikeitusios energijos kainos, įrenginio naudojimo intensyvumas) sureguliuavimo procedūra.
  - Išsami informacija apie kiekvienos susitariančiosios šalies įsipareigojimus ir sankcijos už jų nesilaikymą.
-

XV PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

~~Direktyva 2004/8/EB~~	~~Ši direktyva~~
~~1 straipsnis~~	~~1 straipsnio 1 dalis~~
~~2 straipsnis~~	~~1 straipsnio 1 dalis~~
~~3 straipsnio a punktas~~	~~2 straipsnio 30 punktas~~
~~3 straipsnio b punktas~~	~~2 straipsnio 32 punktas~~
~~3 straipsnio c punktas~~	~~2 straipsnio 31 punktas~~
~~3 straipsnio d punktas~~	~~2 straipsnio 33 punktas~~
~~3 straipsnio e ir f punktai~~	~~—~~
~~3 straipsnio g punktas~~	~~2 straipsnio 35 punktas~~
~~3 straipsnio h punktas~~	~~—~~
~~3 straipsnio i punktas~~	~~2 straipsnio 34 punktas~~
~~3 straipsnio j punktas~~	~~—~~
~~3 straipsnio k punktas~~	~~2 straipsnio 36 punktas~~
~~3 straipsnio l punktas~~	~~2 straipsnio 37 punktas~~
~~3 straipsnio m punktas~~	~~2 straipsnio 39 punktas~~
~~3 straipsnio n punktas~~	~~2 straipsnio 38 punktas~~
~~3 straipsnio o punktas~~	~~—~~
~~—~~	~~2 straipsnio 40, 41, 42, 43 ir 44 punktai~~
~~4 straipsnio 1 dalis~~	~~II priedo f punkto pirmas papunktis~~

~~4 straipsnio 2 dalis~~	~~14 straipsnio 10 dalies antra pastraipa~~
~~4 straipsnio 3 dalis~~	~~—~~
~~5 straipsnis~~	~~14 straipsnio 10 dalies pirma pastraipa ir X priedas~~
~~6 straipsnis~~	~~14 straipsnio 1 ir 3 dalys, VIII ir IX priedai~~
~~7 straipsnio 1 dalis~~	~~14 straipsnio 11 dalis~~
~~7 straipsnio 2 ir 3 dalys~~	~~—~~
~~8 straipsnis~~	~~15 straipsnio 5 dalis~~
~~—~~	~~15 straipsnio 6, 7, 8 ir 9 dalys~~
~~9 straipsnis~~	~~—~~
~~10 straipsnio 1 ir 2 dalys~~	~~14 straipsnio 1 dalis ir 24 straipsnio 2 dalis, XIV priedo 2 dalis~~
~~10 straipsnio 3 dalis~~	~~24 straipsnio 6 dalis~~
~~11 straipsnis~~	~~24 straipsnio 3 dalis~~
~~—~~	~~24 straipsnio 5 dalis~~
~~12 straipsnio 1 ir 3 dalys~~	~~—~~
~~12 straipsnio 2 dalis~~	~~II priedo e punktas~~
~~13 straipsnis~~	~~22 straipsnio 2 dalis~~
~~14 straipsnis~~	~~—~~
~~15 straipsnis~~	~~28 straipsnis~~
~~16 straipsnis~~	~~—~~
~~17 straipsnis~~	~~29 straipsnis~~
~~18 straipsnis~~	~~30 straipsnis~~
~~I priedas~~	~~I priedo II dalis~~

~~II priedas~~	~~I priedo I dalis ir II dalies paskutinė pastraipa~~
~~III priedas~~	~~II priedas~~
~~IV priedas~~	~~VIII priedas~~
~~—~~	~~IX priedas~~

~~Direktyva 2006/32/EB~~	~~Ši direktyva~~
~~1 straipsnis~~	~~1 straipsnio 1 dalis~~
~~2 straipsnis~~	~~1 straipsnio 1 dalis~~
~~3 straipsnio a punktas~~	~~2 straipsnio 1 punktas~~
~~3 straipsnio b punktas~~	~~2 straipsnio 4 punktas~~
~~3 straipsnio c punktas~~	~~2 straipsnio 6 punktas~~
~~3 straipsnio d punktas~~	~~2 straipsnio 5 punktas~~
~~—~~	~~2 straipsnio 2 ir 3 punktai~~
~~3 straipsnio e punktas~~	~~2 straipsnio 7 punktas~~
~~3 straipsnio f, g, h ir i punktai~~	~~—~~
~~—~~	~~2 straipsnio 8–19 punktai~~
~~3 straipsnio j punktas~~	~~2 straipsnio 27 punktas~~
~~—~~	~~2 straipsnio 28 punktas~~
~~3 straipsnio k punktas~~	~~—~~
~~3 straipsnio l punktas~~	~~2 straipsnio 25 punktas~~
~~—~~	~~2 straipsnio 26 punktas~~
~~3 straipsnio m punktas~~	~~—~~

~~3 straipsnio n punktas~~	~~2 straipsnio 23 punktas~~
~~3 straipsnio o punktas~~	~~2 straipsnio 20 punktas~~
~~3 straipsnio p punktas~~	~~2 straipsnio 21 punktas~~
~~3 straipsnio q punktas~~	~~2 straipsnio 22 punktas~~
~~3 straipsnio r ir s punktai~~	—
—	~~2 straipsnio 24, 29, 44 ir 45 punktai~~
==	~~3 straipsnis~~
—	~~4 straipsnis~~
~~4 straipsnis~~	==
~~5 straipsnis~~	~~5 ir 6 straipsniai~~
~~6 straipsnio 1 dalies a punktas~~	~~7 straipsnio 8 dalies a ir b punktai~~
~~6 straipsnio 1 dalies b punktas~~	~~18 straipsnio 3 dalis~~
~~6 straipsnio 2 dalis~~	~~7 straipsnio 1, 5, 6, 7, 9, 10, 11 ir 12 dalys~~
—	~~7 straipsnio 2 ir 3 dalys~~
~~6 straipsnio 3 dalis~~	~~18 straipsnio 2 dalies b ir c punktai~~
~~6 straipsnio 5 dalis~~	==
~~7 straipsnis~~	~~17 straipsnis~~
~~8 straipsnis~~	~~16 straipsnio 1 dalis~~
—	~~16 straipsnio 2 ir 3 dalys~~
~~9 straipsnio 1 dalis~~	~~19 straipsnis~~
~~9 straipsnio 2 dalis~~	~~18 straipsnio 1 dalies d punkto i papunktis~~
==	~~18 straipsnio 1 dalies a, b, c punktai, d punkto ii papunktis ir c punktas~~

~~10 straipsnio 1 dalis~~	~~15 straipsnio 4 dalis~~
~~10 straipsnio 2 dalis~~	~~15 straipsnio 3 dalis~~
~~—~~	~~15 straipsnio 7, 8 ir 9 dalys~~
~~11 straipsnis~~	~~20 straipsnis~~
~~12 straipsnio 1 dalis~~	~~8 straipsnio 1 dalis~~
~~12 straipsnio 2 dalis~~	~~—~~
~~—~~	~~8 straipsnio 2, 3, 4, 5, 6 ir 7 dalys~~
~~12 straipsnio 3 dalis~~	~~—~~
~~13 straipsnio 1 dalis~~	~~9 straipsnis~~
~~13 straipsnio 2 dalis~~	~~10 straipsnis ir VII priedo 1.1 punktas~~
~~13 straipsnio 3 dalis~~	~~VII priedo 1.2 ir 1.3 punktai~~
~~—~~	~~11 straipsnis~~
~~—~~	~~12 straipsnis~~
~~—~~	~~13 straipsnis~~
~~—~~	~~15 straipsnio 1 ir 2 dalys~~
~~—~~	~~18 straipsnio 2 dalies a ir d punktai~~
~~—~~	~~21 straipsnis~~
~~14 straipsnio 1 ir 2 dalys~~	~~24 straipsnio 1 ir 2 dalys~~
~~14 straipsnio 3 dalis~~	~~—~~
~~14 straipsnio 4 ir 5 dalys~~	~~24 straipsnio 3 dalis~~
~~—~~	~~24 straipsnio 4 ir 7–11 dalys~~
~~—~~	~~22 straipsnio 1 dalis~~
~~15 straipsnio 1 dalis~~	~~22 straipsnio 2 dalis~~

~~15~~ straipsnio 2, 3 ir 4 dalys	—
—	~~23~~ straipsnis
—	~~25~~ straipsnis
~~16~~ straipsnis	~~26~~ straipsnis
~~17~~ straipsnis	~~27~~ straipsnis
~~18~~ straipsnis	~~28~~ straipsnis
~~19~~ straipsnis	~~29~~ straipsnis
~~20~~ straipsnis	~~30~~ straipsnis
I priedas	—
~~II~~ priedas	~~IV~~ priedas
~~III~~ priedas	—
~~IV~~ priedas	—
~~V~~ priedas	—
~~VI~~ priedas	~~III~~ priedas
—	~~V~~ priedas
—	~~VI~~ priedas
—	~~VII~~ priedas
—	~~XI~~ priedas
—	~~XII~~ priedas
—	~~XIII~~ priedas
—	~~XIV~~ priedas
—	~~XV~~ priedas

XV PRIEDAS

A dalis

Panaikinta direktyva ir jos pakeitimų sąrašas (nurodyta 36 straipsnyje)

Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva
2012/27/ES
(OL L 315, 2012 11 14, p. 1)

Tarybos direktyva 2013/12/ES
(OL L 141, 2013 5 28, p. 28)

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) tik 2 straipsnis
2018/844
(OL L 156, 2018 6 19, p. 75)

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES)
2018/2002
(OL L 328, 2018 12 21, p. 210)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) tik 54 straipsnis
2018/1999
(OL L 328, 2018 12 21, p. 1)

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) tik 1 straipsnis
2019/504
(OL L 85 I, 2019 3 27, p. 66)

Komisijos deleguotasis reglamentas (ES)
2019/826
(OL L 137, 2019 5 23, p. 3)

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) tik 70 straipsnis
2019/944
(OL L 158, 2019 6 14, p. 125)

B dalis

**Perkėlimo į nacionalinę teisę terminai
(nurodyti 36 straipsnyje)**

Direktyva	Perkėlimo terminas
2012/27/ES	2014 m. birželio 5 d.
(ES) 2018/844	2020 m. kovo 10 d.
(ES) 2018/2002	2020 m. birželio 25 d., išskyrus 1 straipsnio 5–10 punktus ir priedo 3 ir 4 punktus
	1 straipsnio 5–10 punktų ir priedo 3 ir 4 punktų – 2020 m. spalio 25 d.
(ES) 2019/944	70 straipsnio 5 punkto a papunkčio – 2019 m. gruodžio 31 d.
	70 straipsnio 4 punkto – 2020 m. spalio 25 d.
	70 straipsnio 1–3 punktų, 5 punkto b papunkčio ir 6 punkto – 2020 m. gruodžio 31 d.

XVI PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Direktyva 2012/27/ES	Ši direktyva
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio įžanginė formuluotė	2 straipsnio įžanginė formuluotė
2 straipsnio 1 punktas	2 straipsnio 1 punktas
-	2 straipsnio 2 ir 3 punktai
2 straipsnio 2 punktas	2 straipsnio 4 punktas
2 straipsnio 3 punktas	2 straipsnio 5 punktas
2 straipsnio 4 punktas	2 straipsnio 6 punktas
2 straipsnio 5 punktas	2 straipsnio 7 punktas
2 straipsnio 6 punktas	2 straipsnio 8 punktas
2 straipsnio 7 punktas	2 straipsnio 9 punktas
2 straipsnio 8 punktas	2 straipsnio 10 punktas
2 straipsnio 9 punktas	-
2 straipsnio 10 punktas	2 straipsnio 11 punktas
—	2 straipsnio 12 ir 13 punktai
2 straipsnio 11 punktas	2 straipsnio 14 punktas
2 straipsnio 12 punktas	2 straipsnio 15 punktas
2 straipsnio 13 punktas	2 straipsnio 16 punktas
2 straipsnio 14 punktas	2 straipsnio 17 punktas
2 straipsnio 15 punktas	2 straipsnio 18 punktas
2 straipsnio 16 punktas	2 straipsnio 19 punktas

2 straipsnio 17 punktas	2 straipsnio 20 punktas
2 straipsnio 18 punktas	2 straipsnio 21 punktas
2 straipsnio 19 punktas	2 straipsnio 22 punktas
2 straipsnio 20 punktas	2 straipsnio 23 punktas
2 straipsnio 21 punktas	2 straipsnio 24 punktas
2 straipsnio 22 punktas	2 straipsnio 25 punktas
2 straipsnio 23 punktas	2 straipsnio 26 punktas
2 straipsnio 24 punktas	2 straipsnio 27 punktas
2 straipsnio 25 punktas	2 straipsnio 28 punktas
2 straipsnio 26 punktas	-
2 straipsnio 27 punktas	2 straipsnio 29 punktas
2 straipsnio 28 punktas	2 straipsnio 30 punktas
2 straipsnio 29 punktas	2 straipsnio 31 punktas
2 straipsnio 30 punktas	2 straipsnio 32 punktas
2 straipsnio 31 punktas	2 straipsnio 33 punktas
2 straipsnio 32 punktas	2 straipsnio 34 punktas
2 straipsnio 33 punktas	2 straipsnio 35 punktas
2 straipsnio 34 punktas	2 straipsnio 36 punktas
2 straipsnio 35 punktas	2 straipsnio 37 punktas
2 straipsnio 36 punktas	2 straipsnio 38 punktas
2 straipsnio 37 punktas	2 straipsnio 39 punktas
2 straipsnio 38 punktas	2 straipsnio 40 punktas
2 straipsnio 39 punktas	2 straipsnio 41 punktas
2 straipsnio 40 punktas	-

2 straipsnio 41 punktas	2 straipsnio 42 punktas
2 straipsnio 42 punktas	2 straipsnio 43 punktas
2 straipsnio 43 punktas	2 straipsnio 44 punktas
-	2 straipsnio 45 punktas
2 straipsnio 44 ir 45 punktai	2 straipsnio 46 ir 47 punktai
-	2 straipsnio 48, 49 ir 50 punktai
-	3 straipsnis
-	4 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	4 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos įžanginė formuluotė	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos įžanginė formuluotė
3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a ir b punktai	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a ir b punktai
3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos c punktas	-
3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos d punktas	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos c punktas
3 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos įžanginė formuluotė	-
-	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos d punkto įžanginė formuluotė
-	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos d punkto i, ii ir iii papunkčiai
3 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos a punktas	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos d punkto iv papunktis
-	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos e punkto įžanginė formuluotė
3 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos b punktas	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos e punkto i papunktis
3 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos c punktas	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos e punkto ii papunktis

3 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos d punktas	4 straipsnio 2 dalies antros pastraipos e punkto iii papunktis
3 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos e punktas	-
3 straipsnio 2 ir 3 dalys	-
3 straipsnio 4 dalis	33 straipsnio 6 dalis
3 straipsnio 5 ir 6 dalys	-
-	4 straipsnio 3 dalis
-	4 straipsnio 4 dalis
-	5 straipsnis
5 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	6 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
5 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	-
5 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	6 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
5 straipsnio 1 dalies ketvirta ir penkta pastraipos	-
5 straipsnio 2 ir 3 dalys	-
5 straipsnio 4 dalis	6 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 5 dalis	6 straipsnio 3 dalis
5 straipsnio 6 ir 7 dalys	-
6 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	7 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
6 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	-
-	7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
6 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	-
6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys	7 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys
-	7 straipsnio 5 ir 6 dalys
-	7 straipsnio 7 dalies antra pastraipa

7 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė, a ir b punktai	8 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė, a ir b punktai
-	8 straipsnio 1 dalies c punktas
7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	8 straipsnio 5 dalis
7 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	8 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
7 straipsnio 1 dalies ketvirta pastraipa	8 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa
-	8 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys
7 straipsnio 2 dalis	8 straipsnio 6 dalis
7 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 7 dalis
7 straipsnio 4 dalis	8 straipsnio 8 dalis
7 straipsnio 5 dalis	8 straipsnio 9 dalis
7 straipsnio 6 dalis	8 straipsnio 10 dalis
7 straipsnio 7 dalis	-
7 straipsnio 8 dalis	-
7 straipsnio 9 dalis	-
7 straipsnio 10 dalis	-
7 straipsnio 11 dalis	-
	8 straipsnio 11, 12 ir 13 dalys
7 straipsnio 12 dalis	8 straipsnio 14 dalis
7a straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	9 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
-	9 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys
7a straipsnio 4 ir 5 dalys	9 straipsnio 7 ir 8 dalys
-	9 straipsnio 9 dalis
7a straipsnio 6 ir 7 dalys	9 straipsnio 10 ir 11 dalys

7b straipsnio 1 ir 2 dalys	10 straipsnio 1 ir 2 dalys
-	10 straipsnio 3 ir 4 dalys
-	11 straipsnio 1 ir 2 dalys
8 straipsnio 1 ir 2 dalys	11 straipsnio 3 ir 4 dalys
8 straipsnio 3 ir 4 dalys	-
-	11 straipsnio 5 dalis
8 straipsnio 5 dalis	11 straipsnio 6 dalis
-	11 straipsnio 7 dalis
8 straipsnio 6 dalis	11 straipsnio 8 dalis
8 straipsnio 7 dalis	11 straipsnio 9 dalis
-	11 straipsnio 10 dalis
9 straipsnis	12 straipsnis
9a straipsnis	13 straipsnis
9b straipsnis	14 straipsnis
9c straipsnis	15 straipsnis
10 straipsnis	16 straipsnis
10a straipsnis	17 straipsnis
11 straipsnis	18 straipsnis
11a straipsnis	19 straipsnis
-	20 straipsnis
-	21 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 1 dalis	21 straipsnio 2 dalis

12 straipsnio 2 dalies įžanginė formuluotė ir a punkto i–v papunkčiai	21 straipsnio 2 dalies antros pastraipos i–v papunkčiai
	21 straipsnio 2 dalies antros pastraipos vi papunktis
2 straipsnio 2 dalies b punktas	21 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa
-	21 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos i papunktis
12 straipsnio 2 dalies b punkto i ir ii papunkčiai	21 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos ii ir iii papunkčiai
-	21 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos iv papunktis
-	21 straipsnio 4 dalis
-	21 straipsnio 5 dalies trečia ir ketvirta pastraipos
-	22 straipsnis
13 straipsnis	30 straipsnis
14 straipsnio 1 ir 2 dalys	-
-	23 straipsnio 1 ir 2 dalys
14 straipsnio 3 dalis	23 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa
-	23 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
14 straipsnio 4 dalis	23 straipsnio 4 dalis
-	23 straipsnio 5 ir 6 dalys
-	24 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
14 straipsnio 5 dalies įžanginė formuluotė ir a punktas	24 straipsnio 4 dalies įžanginė formuluotė ir a punktas
14 straipsnio 5 dalies b, c ir d punktai	-
-	24 straipsnio 4 dalies b, c ir d punktai ir antra pastraipa
14 straipsnio 5 dalies antra ir trečia pastraipos	24 straipsnio 4 dalies trečia ir ketvirta pastraipos

14 straipsnio 6 dalies a punktas	24 straipsnio 5 dalies a punktas
14 straipsnio 6 dalies b punktas	-
14 straipsnio 6 dalies c punktas	24 straipsnio 5 dalies b punktas
-	24 straipsnio 5 dalies c punktas
14 straipsnio 6 dalies antra ir trečia pastraipos	24 straipsnio 5 dalies antra ir trečia pastraipos
14 straipsnio 7, 8 ir 9 dalys	24 straipsnio 6, 7 ir 8 dalys
-	24 straipsnio 9 dalis
14 straipsnio 10 ir 11 dalys	24 straipsnio 10 ir 11 dalys
15 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	25 straipsnio 1 dalis
15 straipsnio 1 dalies antra ir trečia pastraipos	-
-	25 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys
15 straipsnio 1 dalies ketvirta pastraipa	25 straipsnio 5 dalis
15 straipsnio 2 ir 2a dalys	-
15 straipsnio 3, 4 ir 5 dalys, pirma pastraipa	25 straipsnio 6, 7 ir 8 dalys
15 straipsnio 5 dalies antra pastraipa	-
15 straipsnio 6 dalies pirma pastraipa	-
15 straipsnio 6 dalies antra pastraipa	25 straipsnio 9 dalis
15 straipsnio 7 dalis	25 straipsnio 10 dalis
15 straipsnio 9 dalies pirma pastraipa	25 straipsnio 11 dalis
15 straipsnio 9 dalies antra pastraipa	-
16 straipsnio 1 ir 2 dalys	-
-	26 straipsnio 1 ir 2 dalys
16 straipsnio 3 dalis	26 straipsnio 3 dalis
-	26 straipsnio 4 dalis

17 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	-
17 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	28 straipsnio 3 dalis
17 straipsnio 2 dalis	21 straipsnio 3 dalis
17 straipsnio 3 dalis	-
17 straipsnio 4 dalis	-
17 straipsnio 5 dalis	21 straipsnio 6 dalis
18 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė	27 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė
18 straipsnio 1 dalies a punkto i ir ii papunkčiai	27 straipsnio 1 dalies a ir b punktai
-	27 straipsnio 1 dalies c ir d punktai
18 straipsnio 1 dalies b punktas	27 straipsnio 2 dalis
18 straipsnio 1 dalies c punktas	27 straipsnio 3 dalis
-	27 straipsnio 4 dalis
18 straipsnio 1 dalies d punkto i ir ii papunkčiai	27 straipsnio 5 dalies a ir b punktai
-	27 straipsnio 5 dalies c punktas
18 straipsnio 2 dalies a ir b punktai	27 straipsnio 6 dalies a ir b punktai
18 straipsnio 2 dalies c ir d punktai	-
-	27 straipsnio 6 dalies c punktas
-	27 straipsnio 7 dalis
18 straipsnio 3 dalis	27 straipsnio 8 dalis
19 straipsnio 1 dalies a punktas	21 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa
19 straipsnio 1 dalies b punktas	7 straipsnio 7 dalies pirma pastraipa
19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	21 straipsnio 5 dalies antra pastraipa
19 straipsnio 2 dalis	-
20 straipsnio 1 ir 2 dalys	28 straipsnio 1 ir 2 dalys

-	28 straipsnio 3 dalis
20 straipsnio 3, 3a, 3b ir 3c dalys	28 straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalys
20 straipsnio 3d dalis	28 straipsnio 8 dalies pirma pastraipa
-	28 straipsnio 8 dalies antra pastraipa
20 straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalys	28 straipsnio 9, 10, 11 ir 12 dalys
21 straipsnis	29 straipsnio 1 dalis
-	29 straipsnio 2, 3, 4, 5, 6 ir 7 dalys
22 straipsnio 1 ir 2 dalys	31 straipsnio 1 ir 2 dalys
-	31 straipsnio 3 dalis
23 straipsnis	32 straipsnis
24 straipsnio 4a, 5 ir 6 dalys	33 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
24 straipsnio 7, 8, 9, 10 ir 12 dalys	-
24 straipsnio 13 ir 14 dalys	33 straipsnio 4 ir 5 dalys
24 straipsnio 15 dalies įžanginė formuluotė	33 straipsnio 7 dalies įžanginė formuluotė
24 straipsnio 15 dalies a punktas	-
24 straipsnio 15 dalies b punktas	33 straipsnio 7 dalies a punktas
	33 straipsnio 7 dalies b, c, d, e ir f punktai
24 straipsnio 15 dalies antra pastraipa	33 straipsnio 7 dalies antra pastraipa
25 straipsnis	-
26 straipsnis	34 straipsnis
27 straipsnio pirma pastraipa	36 straipsnio pirma pastraipa
27 straipsnio antra pastraipa	-
27 straipsnio trečia pastraipa	36 straipsnio antra pastraipa
27 straipsnio 2 ir 3 dalys	-

28 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	35 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
28 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	-
28 straipsnio 1 dalies trečia ir ketvirta pastraipos	35 straipsnio 1 dalies antra ir trečia pastraipos
28 straipsnio 2 dalis	35 straipsnio 2 dalis
29 straipsnis	37 straipsnis
30 straipsnis	38 straipsnis
-	I priedas
I priedas	II priedas
II priedas	III priedas
III priedas	IV priedas
IV priedas	-
V priedas	V priedas
VI priedas	VI priedas
VII priedas	VII priedas
VIIa priedas	VIII priedas
VIII priedas	IX priedas
IX priedas	X priedas
X priedas	XI priedas
XI priedas	XII priedas
XII priedas	XIII priedas
XIII priedas	XIV priedas
XV priedas	-
-	XV priedas
-	XVI priedas